

ave maria

**GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA**

GOD. XXXVI., br. 3 (104) 2017.

SADRŽAJ

Riječ č. majke (s. K. Maglica)	3
Iz Uredništva AM (s. S. Sente)	5
Glas Crkve: Papina poruka o lit. reformi	6
Vat. državni tajnik u Zagrebu	7
Zašto đavao mrzi BDM (S. Guzman)	9
Naučite komunicirati s anđelima (F. Carvajala)	11
Ozanine stranice: Iz Leksikon M. Držića	13
Velika i teška odluka Blaženice (M. Reljić)	14
Iz Tajništva Kongregacije (s. B. Rudić).....	17
IDI – Nagrada grada Korčule s. Martini Negovec	20
Kažotičevo na Peščenici i u Trogiru (T. Baran i OP)	21
Proslava sv. Dominika u Hrvatskoj (razni autori)	23
Proslava AČ, prvi zavjeti i 50. obljetnica s. Trp. (s. J. Dražić)	32
Imamo novu novakinju (s. J. Dražić)	34
Obnova zavjeta s. Dolores M. u Zagrebu (s. S. Sente)	35
Duhovne vježbe u Korčuli (s. M. Puškarić).....	36
Redovnički dani u Dubrovniku i u Zagrebu (s. J.D. HRK/ IKA)	36
Dani crkvene glazbe (s. IP. Novina)	48
Zbor Preč srca M. u Korčuli i 50. obl. (A. Gudelj, J. Milovac i P. Mrđen)	50
Pjesme s. Blaženke predstavljene u Gružu (N. Sentić).....	58
Dani Kongregacije (s. J. Dražić)	59
Ređenja i zavjeti Braće OP	61
Ostale vijesti iz OP obitelji (sabrala s. S. Sente).	63
Sv. Leopold B. Mandić opet u Hrvatskoj (sabrala s. S. Sente)	70
Aktivnosti DV	75
90. rođendan mame i bake Janje (s. S. Sente)	79
Velikani OP reda: Bl. Bertrand iz Garrigue (I. Armando)	83
Da se bolje upoznamo: s. Zlatka Martinović i 50. obljetnica Slavke	88
Što ima nova u kat. knjižarama: (sabrala s. Slavka S.)	107
Što kažu naše najmlađe: Oproštaj kandidatica iz Zagreba.....	111
Teologija posvećenoga života (s. N. Cindrić)	112
‘Hoćemo li čekat?’ (A. Turi).....	113
Postulantica Ana B. se predstavlja	115
Stranice povijesti: Zabilješke Nevena Fazinića	116
Naši pokojnici: o. M. Jurčević, o. B. Duda, I. Cafuk, S. Osredek, Z. Zadravec, K. Bralić, o. M. Šarić, vlč. A. Žlebečić	130
Meditativni trenutak: Božićna meditacija (F. Carvajala).....	146
Zeleni agronomov kutić: CIKLA (s. M. K. Strižak)	147

GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA
Uređuje: s. Slavka Sente, Zagreb, Kruge 44/a
Tel. (01) 6129-210; e-mail: slavka.sente@gmail.com ili ssente@inet.hr

RIJEČ ČASNE MAJKE

Drage moje sestre,

Čitav Dominikanski red ovaj mjesec moli za mir: mir u srcima, mir među ljudima, mir među narodima, posebno za mir naroda Kolumbije. Na svim kontinentima se zvečka oružjem, jedan rat ne završi drugi već zaživi. Ne uspijeva se više slijediti tko s kim ratuje, tko za što ratuje, tko rat podržava ni tko se za mir bori. Ratuju narodi, ratuje se u obiteljima, među strankama, na radnom mjestu, u zajednicama. Opipljive su i sigurne jedino posljedice ratova: nemir, nesigurnost, strah, glad i neimaština, gubici dragih osoba i materijalnih dobara, progonstva i beskućništvo, uništeno djetinjstvo i upitna budućnost.

Pojedinac se osjeća bespomoćno pod pritiskom globalnih sila i njihovih planova, pred zamkom medija i stupicama zla, ma odakle ono vrebalo. Umjesto da se vraća Bogu, čovjek od njega sve više bježi tražeći sigurnost kod bogova današnjice: bogatstvu, ovisnostima, vladarima scene koja se uspjeh i prevlast naziva. Oko nas

sve više čudesnih bolesti duha, duše i tijela i sve veća potreba za unutarnjim mirem, za radošću i ljubavlju.

Čovjek ne čuje vapaje vlastitoga bića, ne otkriva smisao, svrhu, ni uputu Božje Riječi njemu upravljene. Slijep je za sve u sebi i oko sebe. Duhovno sljepilo ga sve više obuzima i sam sebe osuđuje na život u tami: ne priznaje razloge vlastite krhkosti i slomljenosti, ne uvažava moć prepreka o koje se spotiče. Nebeski Otac mu šalje lijek u liku Nebeskog djeteta. Na žalost, čovjek u njemu ne prepoznaće svjetlost, ljubav, ni dobrotu. Ne prepoznaće i ne dotiče ljubav koja Isusa šalje u svijet kako bi čovjeka privukla k Ocu nebeskom, a Boga ucijepila u sve pore ljudskog postojanja i djelovanja.

Što učiniti kako bi lice svake pojedine sestre i lice zajednice odsijevalo radošću, unutarnjim mirem, životnošću i životom, Božjom prisutnošću, koja se zrcali u dobroti i ljubavi odjelotvorenom u onome što radimo i govorimo?

Svaka je pozvana na svetost kako bi bila njegova vjerna kopija u življenju ljubavi prema Ocu i prema čovjeku. Isusov cijeli život je bio dar njegove ljubavi. Mi često padamo na ispit dobrote i ljubavi jer ono slabo u nama prevlada i umrtvi nam volju i želju da budemo što bismo trebale biti a ne ono što prečesto jesmo: ljudi vezani sebičnošću, isključivošću, vlastitim egom i prepotentnošću. Sva-ki nas Božić i Nova godina pozivaju na novost življenja, na napuštanje svega što nas od Boga udaljuje, na otvaranje očiju duše prema iscijeliteljskoj Isusovoj ljuba-vi. Samo iscijeljeni uspijet ćemo iscijeliti ovaj naš neobični svijet, pretrpan obve-zama i zaduženjima. Čudna snaga mora-nja i oponašanja krade vrijeme i smisao za duhovno, za Božje. Svatko, baš svatko čezne za unutarnjim mirom, za malo ti-šine u sebi, za susretom s Bogom, sa so-bom i s drugim. Ništa više u potpunosti ni u miru ne proživimo i ne doživimo: ni dobrotu, ni ljubav, ni rane nama ni dru-gom nanesene, ni gubitak, ni dar... Sve u našem životu se događa u hodu, u trku, usput. Okolnosti nam ometaju osluškiva-ti Božju poruku nama upućenu. Davno smo izgubili intimnost sa šutnjom i tiši-nom iako su toliko potrebne našem biću.

Mir počinje sa mnom! Količina do-brote, ljubavi, milosrđa, praštanja, blizi-ne, topline... u zajednici gdje živim ovisi o meni. Ja biram između svjetla i tame, između nade i beznađa, između dobra i zla. U srcu mi se rađa mir i harmonija, ljubav i dobrota kojima dopuštam da rastu i prerastu u djelo, u život. U pro-tivnom, umrijet će tamo gdje se i rađaju. Moje biće će postati grob umjesto koli-

jevke boljeg, ljepšeg, čovječnijeg i Božan-skog svijeta. Tako mrtva oko sebe bi širila tamu i hladnoću dok bi dubina bića če-znula za svjetлом i toplinom.

Djetešće iz jaslica podržava svjetlo u srcu i vraća izgubljeni mir i nadu, želju i volju da stvaram svijet u kojem će vladati mir i radost, dobrota i ljubav.

Nikad nije kasno za počinjanje. Neka Ljubav rođena u Božićnoj noći bude naše svjetlo, putokaz i snaga kako bi ustrajali u oživljavanju Božjeg kraljevstva u sebi i u svima oko sebe.

U tom duhu, sestrama, braći i dragim prijateljima čestitam blagdan Kristova rođenja uz želju i nadu da ćemo prepo-znati Boga u Djitetu Isusu i njegovu be-skrajnu ljubav prema čovjeku. Neka mu uzdarje bude naš osobni život po mjeri Božje ljubavi!

Vaša u Kristu

s. Katarina Maglica, OP

s. Katarina Maglica, OP
vrhovna glavarica

U Korčuli, Božić 2017.

IZ UREDNIŠTVA AVE MARIA

Jos se jedna građanska godina primiče kraju. Svaka od nas okreće novu stranicu svoga života. Čija će biti sljedeće godine do kraja ispunjena, a čija samo djelomično, to je samo Bogu znano. I dok mirno ali budno u svojoj svakidašnjici čekamo tu Božju promisao, dobro je malo odvrtjeti film koji je pomno bilježio i oslikavao naše dane u proteklom razdoblju. Izmjenivali su se osmijesi i suze, susreti i rastanci, povišeni tonovi i ljubazni pogledi.

I ove su godine, u mjesecu listopadu, održani Dani Kongregacije na kojima se razmišljalo o samoći i zajedništvu. Što je za nas važnije, na što staviti naglasak, mudro i iskustveno je pojasnio predavač vlč. Milan Dančuo. (Opširnije o tome naći ćete u posebnom prilogu AM). Danas se sve više povlačimo u virtualni svijet, što malo pomalo udaljava čovjeka od zajedničkog života, od zajednice u kojoj živi i kojoj pripada. Budući da je čovjek društveno biće, on u svom virtualnom svijetu neminovno stječe novu 'zajednicu' prijatelja, istomišljenika, simpatizera. I kojoj onda zajednici dati veću važnost, više vremena? To je pitanje o koje ćemo se spoticati sve dotle dok ne spoznamo pravi Izvor zajedništva i Njega stavimo u središte naših misli, djelovanja, komuniciranja. Tada me osobe u virtualnom svijetu neće udaljavati od redovničke zajednice, nego će i one, obogaćene mojim svjedočenjem i napojene na istom Izvoru, naći mjesto u molitvama svake moje sestre, cijele moje zajednice. A da bi moje komuniciranje s Bogom i s čovjekom moglo sazrijevati i donositi takve plodove, neophodno je provoditi vrijeme u samoći, na što nas je potakao vlč. Milan.

Radost zajedništva svjedoče i prvi zavjeti nekih naših sestara, kao i ulazak u novicijat, odnosno postulaturu. Koliko nam sve to znači dokazujemo i molitvom za njihovu ustrajnost na započetnu putu. A upravo o ustrajnosti u zajedničkom redovničkom životu svjedoče i naše jubilarke koje su proslavile 50. obljetnicu redovništva. Kako jedan laik (civil) zapaža ljepotu

sestarskog suživota u Korčuli, otkriva, na Stranicama povijesti, Neven Fazinić. Mnoge su se, nama poznate osobe, u proteklom vremenu, preselile s ovoga svijeta. Među njima i naš dugo-godišnji župnik vlč. Alojzije Žlebečić. O svemu tome opširno izvješćuje ovaj broj AM koji imate u ruci.

Najveći dokaz beskrajnog čovjekoljublja vidimo i osjećamo u liku Betlehemskeg Djeteta, koje već svojom pojmom sjedinjuje ne samo članove jedne male, ili u virtualnom svijetu šire zajednice, nego čitav svijet.

Neka je s Njim i u Njemu sretan Božić svi-ma koji čitate ove retke.

Urednica

PAPINA PORUKA O LITURGIJSKOJ REFORMI S UČITELJSKIM AUTORITETOM

Možemo sa sigurnošću i učiteljskim autoritetom potvrditi da je liturgijska reforma nepovratna – rekao je papa Franjo primivši 24. kolovoza sudionike 68. talijanskog nacionalnog liturgijskog tjedna. U Dvorani Pavla VI. bilo je oko 800 osoba koje su sudjelovale na susretu na temu Živa liturgija za živu Crkvu.

Po Papinu mišljenju treba još mnogo toga učiniti u smjeru koji nam je pokazao II. Vatikanski Sabor, nadvladavajući pritom neutemeljena i površna tumačenja, djelomično prihvaćanje i praksu koja izobličuje samu liturgijsku reformu. Prije konkretnih uputa, papa Franjo se zadržao na vrelu liturgijske reforme, na Saboru. Dva se događaja – primijetio je – nisu iznenada dogodila, nego su bila dugo pripremana, kako svjedoči liturgijski pokret i odgovori dani na probleme koje su uočili Pio X. i Pio XII. Papa Pio X. je, naime, odredio da se preuredi sakralna glazba te ustanovio povjerenstvo za reformu liturgije. Taj je nacrt preuzeo Pio XII., s enciklikom ‘Mediator Dei’, i ustanovio povjerenstvo za proučavanje, te donio više odlukâ, među kojima i onu o uporabi živoga jezika u Obredniku i tijekom Vazmenoga bdjenja.

Nakon toga je održan Drugi vatikanski sabor koji je konstitucijom ‘Sacrosanctum Concilium’ odgovorio na nadu u obnovu, na želju za živom liturgijom, kako vjernici ne bi bili nazočni kao „nijema publika“, nego kako bi aktivno sudjelovali u liturgijskom činu. Smjer zacrtan na Saboru pronašao je oblik, prema načelu poštovanja zdrave tradicije i opravdanoga napretka, u liturgijskim knjigama koje je objavio blaženi Pavao VI., i koje se već 50 godina općenito koriste u Rimskom obredniku – podsjetio je papa Franjo. Ali, – dodao je – praktična je primjena još uvijek u tijeku jer nije dostatno obnoviti liturgijske knjige kako bi se obnovio mentalitet. Stoga je potaknut proces koji zahtijeva vrijeme i praktičnu poslušnost.

Ono što definira liturgiju jest ostvarivanje Kristova svećeništva, prinos njegova života. Među vidljivim je znakovima oltar, znak Krista žive stijene, središta prema kojemu je u našim crkvama usmjerena pozornost, a koji se pomaze krizmanim uljem i prema kojemu se usmjerava svećenikov pogled, i pogled vjernikâ.

Liturgija je ‘život’ za čitavi narod Crkve, i ona je ‘pučka’, a ne ‘klerikalna’, jer je tu također djelovanje naroda. Ona je djelovanje Boga prema njegovu narodu, ali i djelovanje naroda koji hvali Boga i sluša Ga. Crkva stoga okuplja sve, ne odbacujući nikoga, malene i odrasle, pravednike i grješnike. Liturgija je, naime, uključujuća, a ne isključujuća; ona podupire zajedništvo sa svima, ali bez homologiranja, i poziva svakoga da gradi Kristovo tijelo.

Liturgija je ‘život’ – istaknuo je Papa – u smislu da nije neka ideja koju valja shvatiti ili obred

koji treba obaviti, nego iskustvo koje treba živjeti, odnosno koje preobražava način življenja i razmišljanja. Velika je razlika ako kažemo da Bog postoji i ako osjećamo da nas Bog voli tako kakvi jesmo, sada i ovdje. U liturgijskoj molitvi iskušavamo zajedništvo čije značenje nije

u nekoj apstraktnoj misli, nego u djelovanju u kojem smo čimbenici Bog i mi, Krist i Crkva. Tako obredi i molitve postaju škola kršćanskoga života – napomenuo je papa Franjo.

Usp. Radio Vatikan | Bitno.net

Papa Franjo moli za Red propovjednika na grobu svetog Dominika u Bologni

Dok je bio u posjeti u Bogni, papa Franjo je molio je pred grobom našeg uteviljitelja, svetog Dominika. Nakon molitve, ostavio nam je poruku...

Pred grobom svetog Dominika molio sam za Red propovjednika. Molio sam za njegove članove milost da budu vjerni primljenoj baštini.

Zahvalio sam svetcu za sva dobra koja njegova djeca čine u Crkvi i molio sam za dar značajnog povećanja zvanja.

Dragi dominikanci: Neka vas Isus blagoslovi i Sveta Djevica vodi brigu o vama. I molim vas, ne zaboravite moliti za mene.

Bratski, Franjo - 1 - X - 2017

DRŽAVNI TAJNIK SVETE STOLICE PIETRO PAROLIN U ZAGREBU

Državni tajnik Svetе Stolice kardinal Pietro Parolin, posjetio je Zagreb od 29. do 31. listopada, na poziv nadbiskupa zagrebačkog kardinala Josipa Bozanića, javila je Apostolska nuncijatura u Zagrebu. Kardinal Bozanić uputio mu je poziv i kao veliki kancelar Hrvatskog katoličkog sveučilišta, kako bi, povodom Dana HKS, 30. listopada blagoslovio Veliku dvoranu (Aula Magna) HKS-a i održao predavanje "Lectio magistralis". Istoga dana, uvečer, kardinal Parolin je predvodio euharistijsko slavlje u Zagrebačkoj katedrali.

Svečanim činom blagoslova Velike dvorane, kojeg je predvodio državni tajnik Svetе Stolice kardinal Pietro Parolin, započela je u

ponedjeljak 30. listopada 2017. godine proslava Dana Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

Akademski čin otvorio je zagrebački nadbiskup i veliki kancelar Hrvatskog katoličkog sveučilišta kardinal Josip Bozanić, istaknuvši kako nas prisutnost državnog tajnika kardinala Parolina potiče da se uključimo u široke obzore univerzalne Crkve, u povjesni hod naroda i nacije te ujedinimo napore traženja i nastojanja za dobro čovječanstva u kompleksnim povjesnim okolnostima današnjice.

Rektor je zahvalio kardinalu Bozaniću na brizi i očinskoj potpori, koju kao osnivač ovog Sveučilišta stalno pokazuje, a gostu HKS-a, kardinalu Parolinu zamolio da Svetom Ocu Franji poruči kako u Zagrebu postoji katoličko sveučilište koje želi pomoći mladima da ustraju u svojim snovima i nadama.

U svome pozdravnom govoru državni tajnik kardinal Pietro Parolin pozvao je okupljene da budu ponosni na naslov koji obilježava njihovo Sveučilište kao „katoličko“. Ono mu povjerava još jedno posebno poslanje koje ga oplemenjuje: održavati živim vrijednosti i ideale

Evangelja te nastaviti prožimati kulturnu baštinu vašeg naroda tim vrijednostima – kazao je kardinal Parolin.

Nakon blagoslova Velike dvorane i predavanja na HKS, na temu **borbe protiv siromaštva, izgradivanja mira i traženja dijaloga** te međunarodnih odnosa u nauku pape Franje, kardinal Parolin je održao konferenciju za tisak, na kojoj je odgovarao na brojna pitanja. Prvo je pitanje bilo vezano uz **kanonizaciju Alojzija Stepinca**.

“Osjećam veliku ljubav hrvatskog naroda prema kardinalu Stepincu. On je bio veliki branitelj istine što je posvјedočio svojim djelima i za to je položio život. Njegova svetost već je potvrđena procesom beatifikacije. Što se tiče vremena kanonizacije dopustite mi da odgovorim s jednom šalom. Božje vrijeme je savršeno - stoga pričekajmo božje vrijeme. Tu je i pitanje mješovite komisije do kojeg je papi Franji jako stalo. Ovaj proces je pomogao putu zajedničkog dijaloga i razumijevanja. Čini mi se da bi zbog toga najsretniji bio upravo Stepinac”, kazao je Parolin.

Na upit hoće li se papa odazvati pozivu premijera Plenkovića da posjeti Hrvatsku, papin tajnik je odgovorio.

“Čini se da papa razmišlja o pozivu. Primio je puno poziva iz cijelog svijeta i mora voditi računa o uvjetima. **Vjerujem da razmišlja o pozivu**”, kazao je Parolin.

Pitanje vezano uz Međugorje, kardinal je odgovorio:

“Uz pitanje nadnaravnog karaktera, postoji i pitanje organizacije pastoralne skrbi za Međugorje što nas najviše zabrinjava jer vidimo da veliki broj ljudi odlazi na to mjesto. Želja Svetе Stolice jest da se pomogne tom mjestu i da se pomogne regulirati taj fenomen kako bi vjernici mogli bolje osluškivati božju riječ”, kazao je Parolin.

Na pitanje **treba li revidirati Vatikanske ugovore s Hrvatskom**, Parolin je kazao kako osobno ne vidi razloga za revizijom.

“Mislim da ti ugovori još uvjek mogu dobro regulirati pitanja između država i crkve unutar društva koje je danas više pluralno nego prije. Crkva i dalje zbog povjesnih i realnih razloga ima itekako važnu ulogu”, kazao je Parolin.

Dodao je kako Vatikanski ugovori **nisu izraz privilegija, već međusobne pomoći**.

Na kraju je kardinal Parolin odgovorio na pitanje vezano uz nastojanja na putu prema pomirenju i miru s obzirom na poteškoće koje se nailaze u tom procesu.

„Na teorijskoj razini stvari su vrlo jednostavne. Crkva treba biti faktor jedinstava, zajedništava i pomirenja. To je njezina zadaća koja izlazi iz njezine same biti. Čini mi se da se u tom pravcu čine važni koraci. Čini mi se da su odnosi između kršćanskih crkava u Hrvatskoj vrlo pozitivni. Činjenica je da smo imali i Mješovitu komisiju na temu kardinala Stepinca upravo je pozitivan znak da smo na dobrom putu. Žao mi je ako ponekad mogu biti neki glasovi izvan

zbora, ali tu trebamo biti strpljivi te ići naprijed, makar polako. Rane koje ostavljaju povjesne činjenice ne mogu se premostiti od danas do sutra. Čini mi se da je važno imati na umu pravac kojim trebamo težiti, tj. rad na međusobnom zajedništvu i miru. Međureligijski i ekumenski dijalog je prvi i temeljni alat za ostvarenje tog cilja – zaključio je kardinal Parolin.

Usp. | Bitno.net

PAPA VRLO SNAŽNO OSUDIO RODNU IDEOLOGIJU

Papa Franjo poljskim biskupima, u Krakovu 27. srpnja 2017.

„U Europi, u Americi, u Latinskoj Americi, u Africi, u nekim azijskim zemljama, postoje prave ideo-loške kolonizacije. I jedna od tih – kažem to jasno s ‘imenom i prezimenom’ – je rodna [ideologija]! Danas se djecu – djecu! – u školi tome uči: da svatko može birati svoj spol. A zašto to uče? Zato što imaju knjige osoba i institucija koje daju novce. To su ideo-loške kolonizacije, koje podržavaju i vrlo

utjecajne zemlje. I to je užasno“ – kazao je Sveti Otac i dodao kako mu je jednom papa Benedikt napomenuo kako živimo u „razdoblju grijeha protiv Boga stvoritelja“. „Bog je stvorio muškarca i ženu; Bog je stvorio svijet takvim-i-takvim... a mi činimo protivno“. Rekao je da iz nekultiviranog stanja oblikujemo kulture, da bi se potom s tim kulturama opet vratili na nekultiviranost.

M A R I J A

ZAŠTO ĐAVAO MRZI BLAŽENU DJEVICU MARIJU

Đavao mrzi Blaženu Djesticu Mariju. U stvari, on čini sve što je u njegovoj moći kako bi obeshrabrio odanost prema njoj i usadio mržnju prema njoj. Jeste li razmišljali kako su marijanske dogme i pobožnosti budile najjače reakcije u onih koji odbacuju Crkvu? Čak je i nekim katolicima neugodna tolika pobožnost prema Gospu, oni misle da se ne bi trebalo ići previše u ekstrem u štovanju Marije.

Možda ste se i vi pitali zašto Crkva toliko uzvisuje Bezgrešnu Djesticu. Možda se također pitate zašto je Bog odabrao Mariju u djelu otkupljenja. Na koncu, zašto đavao mrzi blaženu Majku toliko i zašto bismo mi trebali biti njezini odani vitezovi?

Ona će ti glavu satirati

Mjesto radnje je Edenski vrt (usp. Post 3). Likovi su Bog, zmija, Adam i Eva. Đavao se zlobno smije pobjedi. On je upravo prevario Evu, a kroz nju, Adama. On je tako ponosan na sebe. Gotovo da možete osjetiti demonski

ponos u toj destrukciji, jer je uspješno ugroženo Božje djelo stvaranja, a ljudska bića – za koje Bog ima posebnu ljubav – strovaljena su u smrt i jad.

Bog dolazi na scenu kako bi počistio nerед, tragično prokletstvo nastalo od grijeha, ali i da se proglaši protoevangelje, prvi nagovještaj Evangelija i đavolje propasti.

Bog se prvo obraća zmiji i kaže joj da će jesti zemlju svega svoga života. Zatim otvara nešto što đavlja užasa – *njegov konačan poraz koji će doći po rukama žene*. „Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.“ (Post 3,15)

Teolozi raspravljaju je li zamjenica muškog ili ženskog roda u rečenici: “On (ona) će ti glavu satirati”, tj. odnosi li se na Djesticu Mariju ili Isusa Krista. Isus će satrti Sotoni po Mariji. Ona je sredstvo kojim će Isus uništiti svog drevnog neprijatelja. (Nap. prev. u komentarima jeruzalemske

Biblije vezano uz ovaj tekst nalazimo ovo tumačenje: „Hebrejski tekst proglašuje neprijateljstvo između zmijina i ženina roda, suprotstavlja čovjeka āavlu i ‘njegovu rodu’, a najavljuje čovjekovu konačnu pobjedu. Grčki prijevod, započinjući drugi dio rečenice zamjenicom u muškom rodu (‘on’), pripisuje tu pobjedu ne ženinu potomstvu općenito, nego jednom pojedincu; to će dati poveda mesijanskom tumačenju, što će ga izrijekom iznijeti mnogi Oci. S Mesijom se vezuje njegova Majka, pa će mariološko tumačenje latinskog prijevoda postati u Crkvi tradicionalnim.“ Jeruzaletska Biblija, KS, Zagreb, 2004.)

Zašto dakle āavla toliko boli da bude poražen od Marije? Zašto Bog želi koristiti Mariju da porazi āavla?

„Silne je zbacio s prijestolja, a uzvisio neznatne.“
Đavao mrzi, tj. gadi mu se činjenica da će njegov krajnji poraz doći po rukama ponizne sluškinje. Na neki način, njegovo ponosno srce moglo bi podnijeti poraz od samoga Boga koji je svemogüć, ali biti skrhan od male Gospe iz Nazareta? Misao je apsolutno ponižavajuća. To ga čini ljudim jer ako postoji jedna stvar koju najponosnije biće na svijetu mrzi to je biti ponižen.

Đavao vidi svoj poraz od Djevice Marije ponižavajućim, jer je ona žena, a žene su slabiji, nježniji spol (usp. 1 Pt 3, 7), a on to prezire. On želi da žene budu zlostavljanje, degradirane te da ih se gleda kao objekt. Da ne spominjemo još i činjenicu da je naša Gospa ljudsko biće, a đavao mrzi ljudе, jer mi imamo tijela a on je čisti duh koji misli da su tijela nešto odvratno. No, tu je još jedan, dublji razlog zbog kojeg đavao mrzi Marijinu pobjedu – ona je njegova zamjena na nebu. Kako?

Lucifer (Svjetlonoša) je izvorno bio Božje postignuće. Bio je ljepši, jači od svih ostalih stvorenja koja je Bog stvorio; bio je tako moćan da je stvarno mislio kako bi mogao biti bolji od Boga. Glavne označke āavla su ponos i zavist na svemogućeg Boga.

A koja su obilježja naše Gospe? Prije svega, ona je iznimno skromna. Zapravo, ona je najskromnije biće koje je ikada postojalo. Za svaki gram ponosa kojeg đavao ima, Marija ima

dvostruko više poniznosti. Za svaku kap mržnje ispunjenu gorkom zavisti u āavljem crnom srcu, Marijino srce je ispunjeno dvostruko višim pohvalama Bogu. Za svaku malo iskrivljenu i destruktivnu izopačenost āavanje duše, Marijino je srce puno čistoće i plodnosti. I po milosti, Bog ju je učinio najljepšim i najslavnijim bićem u cijelom svemiru – naslov kojeg je đavao htio za sebe. Bezgrešna je āavova suprotnost. U svakom pogledu, ona je njegova zamjena, i on to zna. Ova božanska prednost Marije nad āavom otkrivena je u Gospinu hvalospjevu „Veliča“.

U hvalospjevu „Veliča“ (Lk 1, 46-55) vidimo ulogu Marije u spasenju:

Marijina poniznost (“što pogleda na neznatnost službenice svoje”),
* Božja čudesna djela koja su ostvarena u njenom životu (“jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime Njegovo!”),
* Božje istjerivanje āavla (“iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene”),
* Božje veličanje Marije na āavljem mjestu (“silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne”).

Najgore od svega za āavla je to što je njegova zamjena na nebu nitko drugi nego Majka vječne

Riječi, Isusa Krista, čija je muka i smrt otkupila čovječanstvo koje je đavao htio uništiti. Njezin „da“ Bogu od neposlušne prve Eve u Postanku pripravio je put Novom Adamu – njezinu Sinu. Slabost prve Eve, koju je đavao toliko prezirao, zamijenjena je skromnom poslušnošću Marije, čija je poslušnosti Božjoj volji dopustila da se učine uistinu velika djela.

To je božanski plan za poraz Njegova neprijatelja. Ovo je poniženje i propast Božjeg neprijatelja.

Raskid s đavom

U slučaju da niste još shvatili, đavao vas mrzi. Njegova gorka zavist nadahnjuje ga da uništi Božja stvorenja, kako bi ih povukao u ponore pakla. On nema veće želje nego da nas – koji smo stvorenici na sliku Božju – pridruži vječnom plamenu ognjenog jezera. Ali, ne bojte se! Stara zmija je nemoćna protiv Bezgrešne Djevice, jer u Božjem planu, ona je instrument koji će Isus koristiti da sruši đavla. Želite li satrti glavu đavlu u vašem životu? Želite li kroz iskušenja i oluje sigurno stići u vječnu domovinu? Odgovor je jednostavan: pozovite Mariju! Ljubite ju, budite joj odani sluga. Budite njezin vitez, njezin branitelj, njezin apostol! Posvetite se njoj potpuno – ništa što pripada njoj neće biti izgubljeno! Sveti Ivan Damašćanski rekao je tako lijepo riječi: “Biti posvećen tebi, o sveta Djevice, je ruka spasenja koju Bog daje onima koje On želi spasiti.”

Davao je razjaren, osvetoljubljiv jer zna da mu vrijeme ističe. On se boji i ljut je, jer zna da

će jednoga dana biti slomljen od Žene od koje njegovo srce drhti, Žene koja “dolazi kao što zora sviće, lijepa kao mjesec, sjajna kao sunce, strašna kao vojska pod zastavama.” (Pj 6,10)

Molitva Gospodarici neba i Kraljici anđela

Uzvišena Kraljice neba i Gospodarice anđela, tebi je Bog udijelio vlast i poslanje da satreš glavu Sotoni. Ponizno te molimo da nam pošalješ nebeske čete, da na tvoju zapovijed gone zle duhove, posvuda s njima zametnu boj, slome njihovu drskost te da ih u bezdan pakleni strovale. Tko je kao Bog!

O dobra i nježna Majko, ti ćeš uvijek biti naša ljubav i naša nada.

O božanska Majko, pošalji svete anđele da me brane i da daleko od mene otjeraju okrutnog neprijatelja! Sveti anđeli i arkandeli, branite nas i čuvajte nas!

/Sam Guzman | catholicgentleman.net.
prijevod: M. K. (www. Bitno.hr)/ A A A

Djevice bez ljage!

*Zvijezdo, što sjaš Kristom,
I po kćoj On je
Meni darovan!
Sakrij mene, Majko,
Koprenom ti čistom
Samo ovaj dan.*

(sv. Mala Terezija,
Iz pjesme Samo ovaj dan)

A N Đ E L I

NAUČITE KOMUNICIRATI S ANĐELOM ČUVAROM KAO S PRIJATELJEM

Budi u dobrim odnosima sa svojim anđelom čuvarom. Susreći se s njim kao s dobrim prijateljem, jer on to i jest. Učinit će ti mnogo usluga u svagdanjim prilikama.

Opći je nauk da svaki čovjek, kršten ili ne, ima svojega anđela čuvara. Poslanje anđela

čuvara započinje u trenutku začeća svakoga čovjeka i nastavlja se do trenutka njegove smrti. Sveti Ivan Zlatousti tvrdi da će svi anđeli čuvari sudjelovati na sveopćemu суду kako bi »izravno svjedočili o službi koju su vršili po Božjoj zapovijedi za spasenje svakoga čovjeka«.

Da bi nam andeo čuvar mogao pomoći, potrebno mu je priopćiti, na neki način, naše namjere i želje. Unatoč velikom savršenstvu svoje naravi, andeo nema Božju moć niti njegovu beskrajnu mudrost, on ne može čitati dubine svijesti. Dovoljno je da mu se obratimo u mislima i on će nas razumjeti, izvući će iz nas ono što mi sami nismo u stanju izraziti. Radi toga je jako važno imati prijateljski odnos s andeonom čuvarom.

Osim našega prijateljstva, andelu čuvaru dugujemo duboko poštovanje, jer je uvijek u nazočnosti Boga, promatrajući ga licem u lice, a istodobno je uz nas.

Pobožnost prema andelu čuvaru bit će od velike pomoći u našem odnosu s Bogom, u poslu, u odnosu prema bližnjima, u malim i u

velikim protivštinama koje se mogu javiti tijekom dana. U ovo korizmeno doba možemo si predočiti, i morao bi nas ganuti, prikaz u Getsemanskom vrtu, u kojem andeo s neba bodri presveto čovještvo Gospodinovo.

Treba znati kako komunicirati s andelima. Obrati im se sada, reci svome andelu čuvaru da ne želiš da ova milosna korizmena voda proteče bez traga preko tvoje duše, već da prožme cijelu tvoju dušu, jer ti je srce skrušeno. Zamoli ga da tvoju dobru volju, koja po milosti niče iz tvoje bijede kao cvijet na gnojištu, donese pred Gospodina: Sveti andeli, naši čuvari, branite nas u borbi, da ne propadnemo na strašnome sudu.

Blaženu Djевичicu Mariju – Kraljicu andela, zamolimo da nas nauči ophođenju s andelima.

Ova meditacija kratki je izvadak iz dnevnih meditacija koje se cijelovite nalaze u knjizi Francisca Carvajala: Razgovarati s Bogom. Svezak II.

(Korizma i Veliki tjedan)

Andele moj,
Ti me čuvaj i zakrili,
Neka tobom bude
Put mi obasjan,
Vodi me, pomaži,
Prijatelju mili,
Samo ovaj dan.

(sv. Mala Terezija, Iz pjesme Samo ovaj dan)

*Laku noć Isuse,
oprости mi pogreške;
ja te ljubim srcem svim
kad sam budna i kad spim.
O, Andele sveti moj,
sada i uvijek uza me stoj.
I po danu i po noći
budi meni u pomoći.*

Leksikon Marina Držića OZANA KOTORSKA

OZANA KOTORSKA (lat. *Hosanna*), dominikanka (Relezi kraj Cetinja u Crnoj Gori, 25. XI. 1493 – Kotor, 27. IV. 1565).

Ozana Kotorska

Rođena je u crnogorskoj pravosl. obitelji Kosić. Krsno joj je ime bilo Katarina. Djetinjstvo je provela kao pastirica u Relezima, gdje je zbog svojih »nadnaravnih sposobnosti« postala poznata i kao »sveta Jovana Đujović«. U četrnaestoj godini otišla je u Kotor, gdje je sedam godina služila u kući Aleksandra Buće, kotorskoga suca i grad. vijećnika, nakon čega je postala članica dominikanskoga trećega reda, koji je bio uz crkvu sv. Pavla. Kroz gotovo pedeset godina redovništva živjela je životom zazidane djevice (*virgines muratae*), tj. kao *rekluzi*, te dobila ime Ozana. Sedam je godina provela u ćeliji Sv. Bartola, a zatim Sv. Pavla. Poznata je i kao osnivačica samostana dominikanskih trećoretkinja uz crkvu sv. Pavla, koji je u Kotoru postojao sve do poč. XIX. st. Kotorani su je smatrali i zaštitnicom pomoraca. Njezine se moći i danas nalaze u kotorskoj crkvi sv. Marije (poznata i kao Kolegijalna crkva, koju Kotorani zovu Koledata, od. tal. Collegiata) nedaleko od katedrale sv. Tripuna. Još za života Ozanu su suvremenici štovali kao sveticu, a odmah nakon smrti štovanje se proširilo po Italiji, Španjolskoj, Njemačkoj i Nizozemskoj. Njezin je kult 1927. potvrđio papa Pio XI. U ikonografiji se prikazuje kao dominikanka s križem u ruci i bićevima sa strane. Blagdan joj se slavi 27. IV. Opjevalo ju je, pretpostavlja se, Ivan Bolica (Boliris) – Ozanin suvremenik – spisom na lat. jeziku u drugoj pol. XVI. st. Spis je izgubljen. Međutim, njime se poslužio dominikanac, povjesničar Serafino Razzi, koji je 1592. na talijanskom objavio *Život prečasne službenice Božje, časne majke Ozane Kotorske iz reda Svetoga Dominika* (*Vita della reverenda serva di Dio, la madre suor*

Ossanna da Cattaro, dell'Ordine di San Domenico). Potkraj XVI. st. taj je životopis preveden na hrv. jezik. Pretpostavlja se da je na temelju njega 1628. nastao osmarački spjev Vicka Bolice Koljovića *Život blažene Ozane*. Potkraj XVII. st. opsežan osmarački spjev posvetio joj je dominikanac Vicko Dudan, potom je Vinko Ceci napisao *Život svete Hosane Crnogorkinje koludrice reda Svetog Dinka*.

Ozana je Držićeva suvremenica, no već je tada bila na glasu zbog svetoga života. U njegovu opusu nikad nije spomenuta imenom, nego uvijek opisno (»Kotorska Advokata«, »Blaženica od Kotora«, »Majka od Kotora«), a zazivaju je likovi Kotorana: Tripčeta u *Dundu Maroju* (II, 8; V, 5) i Tripe u *Arkulinu* (II, 4; IV, 5).

Autor: Milica Lukić

VELIKA I TEŠKA ODLUKA JEDNE VELIKE BLAŽENICE

Bl. Ozana Kotorska, zaštitnica dominikanskog laičkog bratstva pri dominikanskom samostanu Kraljice svete Krunice, u želji da slijedi Krista potpuno i predano – upravo na današnji dan odlučuje živjeti zazidana uz crkvicu sv. Bartolomeja u Kotoru i postaje članicom dominikanskog Trećeg reda.

Prije točno 500 godina, 25. siječnja 1515. godine, Ozana je u 21. godini života odlučila provesti život zazidana uz crkvicu u Kotoru, kako bi što bolje prodrla u otajstvo spasenja, u Kristovu muku i smrt, s kojim se sjedinjuje u molitvi i kontemplaciji u žrtvi sv. mise. Tako zazidana, kroz prozorčić iz svoje prostorije gdje živi, promatra svetohranište – živog Krista, u kojem crpi svu snagu. Kasnije se zbog potresa, nakon 7 godina života uz crkvicu sv. Bartolomeja, seli u drugu isposnicu pokraj crkve sv. Pavla. U te dvije isposnice Ozana je proživjela 52 godine, kako bi što predanje živjela veliku Kristovu žrtvu i ljubav kako bi plodonosno služila Crkvi.

Plodovi Ozanina života i njezine zrele odluke hoditi za Gospodinom, vidljivi su u skromnosti uvjeta njezina života ali i jako puno darovanja. Spavala je na ljestvama s 5 prečaka kao spomenom na 5 Isusovih rana, oblačila je kostrijet i postila. No, cijeli Kotor dolazio je na Ozanin prozorčić razgovarati s njom i primiti njezin savjet. Okupljala je mnoge djevojke kojima je

ukazivala put služenja Gospodinu.

Ozana je materijalno pomagala potrebnima, i pojedincima i obiteljima. Njezina je molitva, toliko moćna, dovela do mnogih čuda, sprečavanja nevolja i sukoba u tadašnjem Kotoru, koji je odolijevao osvajajući od strane Turaka. Ozana je imala dar savjeta, ona je bila most koji spaja različitosti, donosi mir i moli za spas svih duša – i onih u čistilištu. Ozana je u svojem vremenu, u gradu Kotoru, bila putokaz prema Gospodinu – jedinom Izvoru i Istini.

Molimo bl. Ozanu, dominikansku trećoredicu da nas zagovara na nebu kod onih koje je uvek zazivala za pomoć, kod bl. Djevice Marije i kod Vinka Fererskog – pomiriteljem zavađenih.

Gospodine, molimo Te za proglašenje
bl. Ozane svetom.

Mihaela Reljić LOP

IGROKAZ O BL. OZANI NA CRESKIM KULTURNIM VEČERIMA

Dramska družina „Ozana“ iz Visokog provela je posljednje dane ljetnih školskih praznika 2017. u samostanu sv. Frane na Cresu. U dogовору с гвадијаном creskog samostana fra Zdravkom Tubom, чланови Družine su pod dramskom-pedagoškim vodstvom svog voditelja Tibora Martana upriličili kazališnu večer te tako predstavili svoj rad koji čine kratke dramske etide posvećene događajima iz života svetaca i blaženika.

Tijekom kazališne večeri izvedena su dva dramska prikaza posvećena križevačkom župniku

Stjepanu Kranjčiću te prikaz posvećen blaženoj Ozani Kotorskoj, zaštitnici Družine. Između tih prikaza nekoliko je članova Družine izvelo i stinarske kajkavske napjeve posvećene Majci Božjoj. Kazališna večer završena je dodjelom priznanja Družini i voditelju te zajedničkom izvedbom pjesme Zdravo Djeko mlađih glumaca i okupljene publike. Ljetovanje prožeto duhovnošću članovima Družine omogućio je provincijal franjevaca konventualaca fra Josip Blažević zbog njihova upečatljivog nastupa na II. i III. Festivalu kršćanskoga kazališta u Zagrebu.

BLAŽENA OZANA STIGLA I U VALPOVO

U devetnici Bezgrešnom začeću Blažene Djevice Marije, u župi Valpovo nastupila je s. Barbara Bagudić s monodramom o bl. Ozani Kotorskoj. U subotu, 2. prosinca nakon svete mise u punoj, toploj i lijepo uređenoj crkvi s. Barbara je još jednom prikazala život bl. Ozane i pozvalje okupljene na molitvu našoj blaženici.

Vlč. Zvonko Mrak, župnik u Valpovu, na kraju mise najavio je monodramu i rekao nekoliko riječi o s. Barbari, napomenuvši kako je upravo on bio njen župnik u župi Đakovo kad je odlazila u samostan i kako je on s. Barbari pisao preporuku za samostan.

S. Danijela Škoro, jedna od tri sestre Družbe Kćeri Milosrđa, bila je velika pomoć u organizaciji te večeri. Upravo je ona svojim pozivom omogućila bl. Ozani da se preko te monodrame predstavi Valpovčanima. Više fotografija na <https://www.facebook.com/dominikankeHR>

BLAŽENA OZANA KOTORSKA PRIČA PRIČU O DJETETU ISUSU

Ovih je dana samostan bl. Ozane, odnosno dječji vrtić Blažene Ozane dobio predivnu sliku svoje zaštitnice. Nacrtao ju je, na molbu s. Marine i s. Antonije, poznati akademski slikar prof. Marijan Jakubin. Evo što on sam kaže o slici, zašto ju je zamislio baš takvu, što nam slika, odnosno bl. Ozana govori, koji su detalji obuhvaćeni:

Lik bl. Ozane smješten je u **kotorski krajolik s pogledom prema moru** na kojem se nazire horizont u **dodiru vode i nebeskog beskraja** obasjanog prodorima zraka svjetlosti. Bl. Ozana

obučena je u karakterističnu bijelu odjeću se-stara Dominikanki. Sjedi na kamenu okružena vrtičkom djecom **pričajući im o svom viđenju malog Isusa** dok je **kao djevojčica čuvala stado**

pokazujući ga i pričajući o njegovom djetinjstvu i značenju. U krajolik s planinama u pozadini lika smješteni su kao znakovi i simboli njezinog života i djelovanja **crkva sv. Pavla** uz koju je vezana njezina isposnica i **kolegijatska crkva sv. Marije u Kotoru** u kojoj se nalaze njeni posmrtni ostaci, neraspadnuto tijelo u staklenom sarkofagu. **Bijeli put**, kao simbol njenog životnog hoda, vodi od crkve sv. Pavla do crkve sv. Marije. **Pogled** bl. Ozane usmjeren je prema **Isusu** koji širi ruke i usmjerava svoj pogled prema djeci i gledateljima slike. **Djeca** su poredana u kružnu kompoziciju, **zaustavljena u igri** što označava **zaustavljena lopta** ispod ruku jednog dječaka. Dječji pogledi usmjereni su prema Isusu, a **svako dječje lice ima drugačiji**

psihološki izraz koji označava i različite doživljaje i spoznaje Isusa i bl. Ozane.

Iz cjelokupnog ikonografskog sadržaja možemo uočiti **tri vremena** u jednom prostoru: **vrijeme Isusova djetinjstva** u liku djeteta Isusa, **vrijeme Ozaninog života** u liku Bl. Ozane, sa mostana i crkve i **današnje vrijeme u likovima djece**.

U likovnom smislu prostor je ostvaren geometrijskom i atmosferskom perspektivom koja je karakteristična u likovnim djelima vremena u kojem je Ozana živjela (1493. – 1565.- renesansa) dok su krajolik i likovi izraženi realističko-impresionističkim slikarskim rukopisom s naznakama moderne .

Marijan Jakubin

»Blažena Ozana Kotorska
priča priču o Djetetu Isusu«, 2017.
Prof. art. Marijan Jakubin
Ulje na platnu
Dimenzija: 150x100 cm.

✉ KRONOLOŠKE ZABILJEŠKE IZ TAJNIŠTVA KONGREGACIJE ☰

8. kolovoza – Svetkovina sv. Dominika svečano je proslavljena u svim našim zajednicama. Izdvajamo samo neka slavlja. U Korčuli je trodnevije i samu svetkovinu predslavio fr. Zvonko Džankić. U Zagrebu je blagoslovjen novi kip sv. Dominika, dar sestara, i postavljen umjesto strogog u župnoj crkvi Krista Kralja. U Šibeniku su slavlju nazočili biskupi mons. Tomislav Rogić i biskup u miru, mons. Ante Ivas.

27. kolovoza – 2.09. – U Korčuli su održane duhovne vježbe koje je predvodio karmeličanin o. Antonio Čirko.

10. rujna – Održan je Redovnički dan u Dubrovniku. Tema je bila: „Odgojno-obrazovno poslanje: Konstitutivna stvarnost redovničke karizme“. Predavanja su održali s. Ivana Pavla Novina, o. Vinko Mamić i s. Janja Martina Katović. Euharistijsko slavlje predslavio je biskup mons. Mate Uzinić.

12. rujna – S. Slavka Sente i s. Zlatka Martinović proslavile su 50. godina zavjeta u samostanu bl. Hozane u Trnju. Zahvalno euharistijsko slavlje predslavio je nećak s. Slavke mons. Antun Sente uz sudjelovanje sestara i rodbine slavljenica.

15. rujna – U sklopu trodnevne priprave za župnu svetkovinu u Gružu je održana književna večer na kojoj su predstavljene pjesme s. Blaženke Rudić, a organiziralo ju je Vijeće za kulturu i znanost Dubrovačke biskupije. Knjigu je predstavio prof. Ivan Fabris, a moderatorica je bila prof. Mirjana Žeravica. Večer je igrom i plesom obogatio folklorni ansambl Lindo, a nastupio je i mješoviti zbor župe sv. Križa pod ravnanjem prof. Marije Brčić.

15. i 16. rujna – Redovnički dani u Zagrebu održani su u franjevačkom samostanu u Dubravi. U petak prije podne prvo predavanje održala je s. Ivana Pavla Novina, a drugo o. Vinko Mamić. Euharistijsko slavlje predslavio je biskup mons. Zdenko Križić, predsjednik Vijeća HBK za ustavne posvećenog života i družbe apostolskog života. Popodne su održana još dva predavanja. U subotu prije podne održana su tri predavanja. Susret je završio euharistijom koju je predslavio fr. Anto Gavrić, voditelj povjerenstva za trajnu formaciju pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji.

2. listopada – Na svetkovinu zaštitnika Kongregacije svečano euharistijsko slavlje u Korčuli predslavio je provincijal fr. Slavko Slišković. Prve zavjete su položile s. Emanuela Rašić i s. Ozana Kolarić. Privremene zavjete su obnovile s. Josipa Otahal, s. Manes Puškarić i s. Jana Dražić. S. Trpimira Barišić proslavila je 50. obljetnicu zavjeta.

8. listopada – Zajednica u Šibeniku proslavila je svoju zaštitnicu Gospu od Ružarija euharistijskim slavljem koje je predslavio don Franjo Glasnović. Toga dana zajednicu su posjetile i medicinske sestre redovnice koje su imale svoju godišnju duhovnu obnovu u Šibeniku.

12. listopada – Proslavljen 80. rođendan s. Jasnike Mravak u Pregradi. Nakon zahvalnog euharistijskog slavlja u crkvi koje je predslavio župnik vlč. Ivan Mikec, okupili su se pjevači i župljanji u vjeroučnoj dvorani i zahvalili s. Jasenki na predanom radu u župi tijekom 11 godina.

13. – 15. listopada – U Mukinjama na Plitviciama održani su IV. dani Kongregacije. Sestre su se okupile u petak navečer i male zajedničku

rekreaciju. U subotu prije podne dva predavaњa je održao prof. Milan Dančuo, župni vikar u župi Krista Kralja u Trnju i profesor na KBF-u, na temu: Samoća i zajedništvo, te je nakon toga predslavio euharistiju. Popodne je bilo posvećeno uživanju u ljepotama Plitvičkih jezera. U nedjelju prije podne sestre su sudjelovale na euharistijskom slavlju u nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu. Nakon mise upravitelj svetoga vlč. Antun Sente počastio ih je ručkom.

21. listopada – Vijeće je imalo svoju redovitu sjednicu u samostanu sv. Martina u Splitu.

28. listopada – Održan je susret dječjih zborova u Slanom. Susret je započeo euharistijskim slavlјem u 10 sati koje je slavio biskup mons. Mate Uzinić. Nakon toga nastupio je svaki zbor pojedinačno sa dvije pjesme. Sudjelovalo je deset zborova. Nastupili su zborovi iz Korčule, Žrnova i Vela Luke, koje vode naše sestre

3. – 5. studeni – U Lovranu je održan prvi edukacijski seminar za odgojitelje redovničkih i svećeničkih kandidata prema smjernicama Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis Voditelji seminara bili su: dr. Sanda D. Smoljo (teologinja,

psihologinja i psihoterapeutkinja), voditeljica Centra za savjetovanje Vrhbosanske nadbiskupije i vlč. Đuliano Trdić (liječnik, psiholog) voditelj Centra za savjetovanje Riječke nadbiskupije. Na seminaru je kao predavač sudjelovala i dr. Ljiljana Moro, neuropsihijatrica i subspecijalist iz psihoterapije. Na seminaru su sudjelovale časnica majka Katarina Maglica, s. Marija Goreti Milanović, s. Dolores Matić i s. Ana Begić.

12. studeni – S. Slavka Sente proslavila 50. obljetnicu zavjeta u župi Krista Kralja na župnoj svetoj misi. Nakon mise uslijedila je kratka video prezentacija o životu i radu s. Slavke, što je pripremila pjevačica Magdalena Babić, a zatim druženje za obiteljskim stolom u samostanu sestara.

16. – 21. studeni – Časna majka je posjetila sestre u Hamburgu.

8. prosinca – s. Dolores Munitić imala je obnovu zavjeta u samostanu bl. Hozane u Zagrebu. U Korčuli je postulantica Ana Boras započela svoj novicijat.

8. – 10. prosinca – s. I. P. Novina imala duhovnu obnovu dominikanskim studentima u Petrovču.

IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI

SUBOTICA, samostan sv. Dominika

priora s. Barbara Bagudić, potpriora s. Brigita Stantić, ekonomka s. Nada Ivanković.

SPLIT/ ŠKRAPE, samostan sv. Katarine Sijenske

priora s. Fidelis Jagnjić, potpriora s. Pavla Negovec,
ekonomka s. Klara Vrlić, kućna savjetnica s. Jelka Barišić.

DUBROVNIK/GRUŽ – za starješicu je imenovana s. Ljubica Jurić.

S. Barbara Bagudić premještena iz Dubrovnika (Gruž) u Suboticu.

S. Ljubica Jurić premještena iz Korčule u Dubrovnik (Gruž).

S. Maja Karmela Strižak premještena iz Dubrovnika (Grad) u Korčulu.

S. Suzana Lasić premještena iz Korčule u Zagreb (Trnje).

STUDIJ

S. Josipa Otahal – Katehetsko – teološki studij pri KBF-u u Splitu, peta godina.

S. Dolores Munitić – Institut za teološku kulturu laika pri KBF-u u Zagrebu, izvanredni, druga godina.

S. Manes Puškarić – Teološki studij na KBF- u u Zagrebu, treća godina.

S. Jana Dražić – Studij pedagogije u Mostaru, izvanredni, druga godina.

S. Emanuela Rašić – Katehetski institut pri KBF- u u Zagrebu, prva godina.

S. Mihaela Viher, s. Ozana Kolarić i s. Natalija Cindrić – Teologija posvećenog života u Splitu, prva godina.

Karmela Šagud – Studij matematike na PMF u Zagrebu, treća godina.

Ana Boras – diplomirala na Fakultetu Družbe Isusove, studij Religijskih znanosti, zvanje magistar religiologije. Imala je promociju 6. 11. 2017.

Ana Turi – diplomirala na Prirodo-matematičkom fakultetu u Novom Sadu 22. 9. 2017., zvanje master molekularni biolog.

Naši pokojnici:

30. srpnja	– fr. Marijan Jurčević OP
3. kolovoza	– fra Bonaventura Duda
2. kolovoza	– Ivan Cafuk, Stanko
19. rujna	– Osreddek
19. rujna	– Zlatica Zadravec
19. listopada	– Kata Bralić
13. studenoga	– fr. Mirko Šarić OP
15. studenoga	– Danica Dejanović
20. studenoga	– vlč. Alojzije Žlebečić

DUHOVNE VJEŽBE

KORČULA
Od 2. do 8. travnja 2018.

Voditelj:
o. Marko Bijelić OP

Svim čitateljima želim radostan i spasonosan događaj Kristova rođenja!

s. Blaženka Rudić

Sabrala, prevela i priredila s. Slavka Sente

S. MARTINA NEGOVEC DOBILA NAGRADU GRADA KORČULE ZA ŽIVOTNO DJELO

Grad Korčula svečano slavi svoj dan i svoga suzaštitnika sv. Todora 29. srpnja. Tom prigodom dodjeljuju se priznanja za uspjehe i posebne doprinose osobama i udrugama. Tako je na današnjoj svečanosti prigodom Dana grada naša s. Martina dobila nagradu za životno djelo za doprinos na području društvenog života. Društvena zajednica prepozna je i vrednovala njezin rad i zalaganje na promicanju i očuvanju života kroz dugi niz godina

u gradu Korčuli, kako je istaknuto u obrazloženju dodjele ovog priznanja. S. Martina radila je u Domu zdravlja na odjelu radiologije čitav svoj radni vijek. Osim toga obilazila je mnoge bolesnike i na terenu, noseći svima smiješak, lijepu riječ, pažljivo uho i blagu ruku. Znala je slušati, utješiti, ohrabriti i sve nositi u svojim molitvama. Uz ovaj medicinski posao s. Martina već dugi niz godina obavlja sakristansku službu u katedrali sv. Marka u Korčuli, koju vrši i danas. Svojim požrtvovnim i samozatajnim radom i molitvom samo je uvijek htjela biti u službi čovjeka i širiti slavu Božju, kako je kratko rekla u

zahvali za dodijeljeno priznanje.

U završnom, službenom tekstu priznanja grada Korčule s. Martini, spominju se i druge sestre koje su djelovale kao medicinske sestre u Korčuli: „Predlažući danas priznanje za životno djelo sestri Martini za plodove njenog rada, mi se također s dužnim poštovanjem želimo zahvaliti njenim sestrama dominikankama Samostana Andjela čuvara u Korčuli, pok. sestri Ksaveriji Orebić, pok. sestri Viktoriji Brajičić, te sestrama Marcelli Primorac, Almi i Mariji Goretti Milanović, sestri Dijani Bačak za sve što su učinile stvarajući laboratorijsku i citološku dijagnostiku na otoku Korčuli i Pelješcu. Grad Korčula i njegovi stanovnici ovim svečanim činom priznanja zasluga i poštovanja prema onima koji su bili u službi života tu među nama, pokazuju da je bio vrijedan njihovog truda žrtve.“

Neka nam svima to služi na čast!“

Radosni i ponosni na našu s. Martinu od srca čestitamo! (www.dominikanke.org)

Nagrada došla u prave ruke

Svakako je vijest dana bila dobijanje priznanja (godišnja nagrada Grada Korčule) sestri Martini Njegovec. Ne znam ima li tko koji bi imao reći nešto protiv pa s koje strane dolazilo. Svakim dan na "njezinu ruti" i bilježim njezin

nečujni prolazak prema katedrali i natrag. Zahvaljujući njoj uzdržali su se mnogi običaji u crkvi, jer ruku na srce treba znati kad što ide, kad se stavljaju crvene ili bijele "romane" na glavni oltar, kad se i u kojoj prigodi kiti, posiplje cmilj,

uređuje božićno drvo, Božji grob, zvoni za pokojnike (u Korčuli posebno za ženske 2 - 4 - 6, a za muške 3 - 5 - 7 udaraca), i toliko toga drugoga. Volio bih kad bi nekoga u sve to uputila, jer je i to dio korčulanskih običaja. S druge strane kad samo promislim koliko je provela u Domu zdravlja na rengenu, u radnom vremenu i van njega. Kad je nešto bilo hitno dolazili bi po nju (noću i danju) za napraviti snimak onome kome je bilo potrebno. Nikad je nisam vidio ljutu ili da je nekog odbila, već uvijek sa smiješkom i blagom riječi najbolje liječila onog kome je trebalo. Stoga se pridružujem čestitkama i veselim da je nagrada s pravom došla u njezine ruke.

Neven Fazinić

KAŽOTIĆEVO NA ZAGREBAČKOJ PEŠČENICI

Blagdan najstarijega hrvatskog blaženika zagrebačkog biskupa i dominikanca bl. Augustina Kažotića svečano je proslavljen na blaženikov blagdan u četvrtak 3. kolovoza u njemu posvećenoj župi i samostanu. Misno je slavlje predvodio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u suslavljku s petnaestak dominikanaca i svećenika prijatelja koje je predvodio dominikanski provincijal o. Slavko Slišković. Na početku mise kardinal je izrazio želju da Kažotić što prije postane proglašeni svetac Katoličke Crkve te je

izrazio žaljenje što vjernici preslabo nasljeđuju svoje svece i potaknuo da se po primjeru svetaca živi i da se na njima nadahnjuje.

U propovijedi je kardinal podsjetio na ključne trenutke Kažotićeva života u Trogiru, Zagrebu i Lucerite na njegovo neumorno djelovanje u društvu, među ljudima i za ljude pa je, osvrćući se na primjer blaženikova života, istaknuo da je Katolička Crkva moralna vertikala društva, da se kršćani moraju društveno angažirati, da ih na to potiče evanđelje i da u društvo vjernici moraju unositi moralna uvjerenja i stajališta. Govoreći o odgovornoći za svakoga pojedinoga čovjeka, kardinal se osvrnuo na osobitu odgovornost medija. „Medije treba poštivati, ali od njih treba tražiti odgovornost. Upućeni smo na suradnju s njima jer su i Crkva i mediji na istom putu, putu naviještanja istine. ... Toliko nam se negativnoga prikazuje u javnom prostoru da se čovjeka zapita ima li u ovom svijetu išta dobro“, rekao je kardinal i predložio uspješno spajanje vjere, kulture i

života po primjeru Augustina Kažotića. „Volio bih da kao što je činio Kažotić, činimo i mi, da svijetu ponudimo vjeru u svjetlu primjera bl. Kažotića“, zaključio je kardinal.

Na početku mise kardinal Puljić blagoslovio je novu sliku bl. Augustina Kažotića, rad poznatoga slikara hiperrealista Zorana Homena iz Križevaca. U tehnici ulja na platnu, dimenzija

1.50 x 1.00, prikazan je Kažotić u svojoj zreloj dobi i kao biskup i kao dominikanac okružen gotičkim motivima i sa zagrebačkom katedralom kao ključnim simbolom njegova djelovanja u pozadini. Na kraju je mise kardinal Puljić pred kipom bl. Kažotića u crkvi izmolio molitvu za Kažotićeve proglašenje svetim.

Usp. Tanja Baran (www.dominikanci.hr)

TROGIR SVEČANO PROSLAVIO SVOGA BLAŽENIKA

Trogirani budite ponosni na svog blaženika, bl. Augustina Kažotića!

U Kažotićevu nacionalnom svetištu, dominikanskom samostanu na trogirskoj rivi, u četvrtak je svečano obilježen blagdan prvoga hrvatskog blaženika Augustina Kažotića.

Misno slavlje je predvodio starješina samostana fr. Petar Galić OP, uz koncelebraciju fr. Veskica Begića OP i don Dražena Balića te uz ministiranje bogoslova fr. Ante Kazotija, fr. Ivana Babića i fr. Rina Džanka.

Sveci i blaženici postavljeni su nam za uzor, jer ruše vremenska ograničenja i donose nam svježinu Božje poruke. I svježina blaženog Augustina itekako donosi poruku da se utječemo njegovu zagovoru upravo zbog onoga što je on činio u svoje vrijeme.

Borio se za istinu, razotkrivao laži, nepravde, vikao protiv zala. Opominjao je da se treba

ostaviti puta laži, krivovjerja, nepravde, lopovluka, mržnje i razdora. Vikao je on pa se zato zamjerio i samom kralju, ali nije se pokolebao u navještanju istine. ...

Nije li to dovoljna potvrda koliko velikog čovjeka je dao grad Trogir, najvećega, u to sam siguran. Stoga, više se utječimo njegovom zagovoru i Bog će po blaženiku uslišat molitve, kazao je propovjednik obraćajući se brojnim okupljenim Trogiranima koji trebaju biti ponosni što je blaženi Kažotić rođen i odrastao baš u Trogiru.

Misu, kojoj je uz brojne vjernike i hodočasnike nazočila blaženikova obitelj, pjesmom je uzveličala mlada splitska obitelj Branimira i Julije Vukorepa. (www.dominikanci.hr)

PROSLAVA SVETKOVINE SVETOGLA DOMINIKA 2017. U HRVATSKOJ

*Povodom blagdana sv. Dominika, vrhovna glavarica sestara dominikanki,
s. Katarina Maglica, uputila je čestitku sestrama i braći sljedećega sadržaja:*

Drage sestre, draga braćo,

Srdačno čestitam blagdan našeg utemeljitelja uz želju da nas krasiti isti duh, isti zanos, ista ljubav prema Bogu i čovjeku, iako se putovi i načini kristaliziraju u hodu, ali ne bez suglasja s istinom o stvarnosti stanja vlastitog JA i našeg MI u odnosu na karizmu koju je Dominik i za nas prigradio i u nasjedstvo nam je ostavio.

U želji da u nama jača ideal redovničkog poziva, a Radosna vijest zaživi i postane vidljiva u našem radu i životu, u našim odnosima i zajedništvu, radosno slavimo i Bogu zahvađujmo za poziv, za zajednicu i zajedništvo, za uvijek privlačnu karizmu Reda nama povjerenu trudeći se da se razvije i jača, da svjetli i privlači.

s. Katarina Maglica, OP

vrhovna glavarica

Korčula, sv. Dominik 2017.

*Svaka je dominikanska kuća i zajednica, Braće i Sestara
svečano proslavila zajedničkog Utetmeljitelja:*

• U ŠIBENIKU

Na svetkovinu sv. oca Dominika svečano euharistijsko slavlje u kapeli sestara dominikanki predvodio je šibenski **biskup Tomislav Rogić**, uz umirovljenog biskupa Antu Ivase i trinaest svećenika. Slavlju su se pridružile djelatnice i djeca iz vrtića. Biskup Rogić u homiliji je ocrtao lik sv. Dominika:

O svetom Dominiku prvi puta mi je govoriti, pa još vama njegovim duhovnim kćerima, ovdje u dominikanskom samostanu... evo na što sam naišao i što mi se onako na prvo svidjelo i mislim da vrijedi istaknuti.

Sveti Dominik, rođen oko 1170. godine u plemičkoj obitelji u sadašnjoj Španjolskoj, volio je učiti, posebno teologiju, ali pred bijedom prouzrokovanim tadašnjim ratovima, i pogoden ravnodušnošću brojnih ljudi, prodao je sve dragocjeno što je posjedovao, odnosno svoje knjige, kako bi nahranio gladne. **Njegova je najveća želja bila naviještati ljubav i istinu, Božju Riječ koja je postala tijelo.** Dominikanski je red

stoga pozvan evangelizirati one koji ne poznaju Krista, kao i ponovno evangelizirati one koji su napustili istinsku vjeru. Ovaj nas veliki svetac podsjeća da u srcu Crkve treba uvijek gorjeti misionarski žar koji neprestano potiče na do-nošenje prvoga navještaja evanđelja i na novu **evangelizaciju**. Krist je, naime, dragocjeno blago koje muškarci i žene svih vremena i svih

mjesta imaju pravo upoznati i voljeti! – istaknuo je **papa Benedikt** u jednom svome nagovoru o sv. Dominiku.

Svečevo je geslo bilo „Propovijedati i hodati“, ali je želio da za naviještanje Božje Riječi njegova subraća budu temeljito teološki pripravljana te ih je slao na sveučilišta.

Sveti je Dominik preminuo 6. kolovoza 1221. godine, u dominikanskom samostanu u Bologni, *u čeliji koja nije bila njegova*, jer on, kao utemeljitelj, nije je imao. Redovnicima je ostavio ovu duhovnu oporuku: „Imajte ljubavi, čuvajte poniznost, skupljajte blaga svetoga siromaštva“. Svetim ga je 13. srpnja 1234. godine proglašio papa Grgur IX.

Jedna Dominikova karizma, dar, milost koju je od Boga primio, posebno mi se svidjela i čini mi se tako potrebna u ovo naše vrijeme: razlikovanje duhova, spoznaja prave istine i hrabro svjedočenje otkrivene istine. U njegovo vrijeme:

Nova krivovjerna naučavanja stadoše se silno širiti pa zaprijetiše jedinstvu i postojanju Katoličke Crkve, i to ne samo u južnoj Francuskoj, već i u sjevernoj Italiji, Porajnju i Podunavlju: posvuda gdje je građanski život postojao sve više svjestan svoje ekonomске i kulturne moći. I dok je Zapad na tu krizu i napetost nastojao odgovoriti krvavim križarskim ratovima protiv albigenza i valdenza - da zlo suzbije silom - Dominik je sa skupinom istomišljenika stupio također u borbu, ali posve drukčije i sretnije naravi, **borbu propovijedanja, naviještanja, dokazivanja**. Snažni, dobro obrazloženi i utemeljeni dokazi iznašani u propovijedima i javnim raspravama tjerali su krivovjerce u škripac, mnogi se od njih vratiše pravoj vjeri. Kao pomoć u suzbijanja krivovjerja ukazala se Majka Božja Svetom Dominiku i dala mu molitvu **Krunice**. Svojim zagovorom je Nebeska Majka pomagala Svetog Dominika u suzbijanju krivovjerja. Sveti Dominik je osnovao zajednicu duhovnih boraca - red propovjednika - koji će studijem i propovijedima izlagati istine katoličke vjere i braniti je protiv svih napadaja i prigovora tadašnjih heretika, naukom i životom koji svjedoči evanđelje!

Sažeto rečeno: molitva krunice koja

neprestano razmatra otajstva našega spasenja i propovijedanje koje suzbija kriva učenja, iskrivljivanje evanđeoske poruke.

Upravo ta dva naglaska kao da je i Božja Riječ potvrdila danas.

Izaija koji kliče zbog propovjednika – glasnoša radosti – koji navješćuju spasenje, da svi narodi vide Božju ljubav, Božje spasenje. Znamo da se taj Izaijin navještaj odnosi na Mesiju – Sina Božjega - kojega će Bog poslati kad se Izrael vrati iz sužanstva. Doći će utjeha, doći će radost i spoznaja spasenja Božjega. ALI na svoj način Kristovi vjernici će i nakon uskrsnica proživljavati razna sužanstva i biti potrebni radosnih navjestitelja u svako vrijeme. Sv. Dominik je jedan od tih u svoje vrijeme, čiji trag i snaga duha djeluju već 800 godina po njegovim redovnicima i redovnicama.

Posebno mi je drag odlomak Pavlova pisma Timoteju:

Propovijedaj Riječ, uporan budi - bilo to zgodno ili nezgodno - uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom. Jer doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrava nauka nego će sebi po vlastitim požudama nagomilavati učitelje

kako im godi ušima; od istine će uho odvraćati, a bajkama se priklanjati. Ti, naprotiv, budi trijezan u svemu, zlopati se, djelo izvrši blagovjesničko, služenje svoje posve ispunii!

Zanimljivo: davno Izajino vrijeme u kojem djeluju krivi proroci, Pavlovo vrijeme prve Crkve i opet iskrivljivanje Kristova nauka u želji posložiti svijet prema svojim željama – kako mi godi ušima – pa onda Dominikovo vrijeme i opet krovjerja kojima ljudi žele sebi ugoditi a ne Istinu tražiti. I onda ovo naše vrijeme – rekli bismo ništa nova. Ista napast koju tako zorno Pavao opisuje.

Što nam je činiti? – Isus progovara: UČITE IH ČUVATI SVE ŠTO SAM VAM ZAPOVIJEDIO i JA SAM S VAMA U SVE DANE DO SVRŠETKA SVIJETA!

Hvala Ti Isuse, za ovu riječ koja i nama treba kao utjeha i snaga ustrajnosti. I nama je,

poput svetog Dominika, ustrajno **svjedočiti** da se može živjeti drugačije nego što svijet živi. Da se može imati drugačije ciljeve, želje, radosti i zanose od onih kakvima je svijet sklon. Možda puno puta nismo ni svjesni da propovijedamo upravo našim načinom života. I ako naša zauzetost oko dobra i međusobno zajedništvo u vjeri, bratskoj ljubavi bude još očitije, i mi ćemo ispuniti našu ulogu za ovo naše vrijeme.

Milost jednu molimo preko sv. Dominika, da i nama svevišnji Bog udjeli RAZLIKOVATI DUHOVE, uočiti prave vrijednosti, da nam ništa sporedno ne zakloni pogled prema Istini i pravom Životu.

To je napor – borba koja će trajati dok je svijeta. Ali Isus reče - JA SAM S VAMA U SVE DANE DO SVRŠETKA SVIJETA!

(www.dominikanke.org)

• U ZAGREBU – u samostanu Bl. Ozane

Blagdan sv. o. Dominika svečano je proslavljen i u našem samostanu bl. Ozane, u Zagrebu. Misno slavlje je, ujutro u 7 sati, predvodio o. Srećko Koralija, OP, u 'maloj kapeli', zbog bolesnica koje ne mogu silaziti niz stepenice. Svi znamo da nije samo mjesto ono koje odlučuje o našem nutarnjem raspoloženju i slavlju. Bog se ne da sputavati na skučene ili prostrane prostore. On želi biti sav u svakoj duši, ma kako ona bila siromašna, i na svakome mjestu, ma kako ono bilo maleno.

Fr. Srećko se u svojoj propovijedi usredotočio na dominikansko geslo 'veritas', na „profesionalne“ tražitelje Istine, što je njega osobito

motiviralo da izabere dominikanski Red.

„Neki fratri, a vjerujem i časne, ali ja znam za neke fratre... kad ih se pitalo o motivu ulaska u Red pitanjem „da li te netko posebno 'oduševio'“ – odgovorili su uglavnom negativno: "Nitko me nije oduševio"; i ja pripadam toj grupi... Ono što je npr. mene osobno privuklo, kao i neku drugu braću među kojom su i neki poznati bibličari jest motiv traženja i nasljeđovanja Istine. Rekoh u sebi: Ako im je geslo 'veritas' valjda onda barem znaju kako tražiti, budući da su „profesionalni“ tražitelji Istine. To je ono što je meni ostalo upečatljivo. Naravno, čovjek se nadahnjuje na primjerima posebnih ljudi iz povijesti, svetaca i svetica, no niti jedna osoba ne postoji da bi mi služila kao "idol" za kopiranje ili "utapanje" u njen način života, jer bi to bilo direktno protivljenje smisla Evandelja. Naš poziv zapravo i čuva fokus na traženje istine, a ne na određenog pojedinca. Uvijek je izazov davati se u preobrazbu Istini bivajući revan u ostvarivanju vlastitog originala u zajedništvu s bližnjima. Takvu stvarnost izražava i liturgija oblaženja i zavjetovanja u Redu propovjednika, kad u jednom predsloviju izriče „Mnogima koji

te slijede Dominikovim putem, neprestano pri-družuješ novu braću i sestre. Njih si, Oče, milostivo u Sinu pozvao i želio posvetiti u svojoj istini, samom Riječju spasenja poučiti i spasenju dovesti.“

Nadalje, naše nasljedovanje Istine ne znači ukidanje zakona Reda – da parafraziram Evanđelje – u smislu da nama npr. nije bitno ono što su rekli primjerice Toma Akvinski ili sveti Dominik. Poštujući njihovo sugovorništvo i suživot iz povijesti, ozbiljni u molitvi u studiju, ostvarujemo sebe u originalu suvremenog života. U tom smislu, naše „dopunjavanje Zakona“ ne bi značilo ukidati tradiciju i povijest i svece i Pravila Reda, nego nadopuniti vlastitim dopri-nosom tom istom redu, jer ja kao jedinstveno stvoreni original i dio ljudske povijesti i Božjeg plana, taj original trebam ucijepiti u original povijesti Crkve i Reda. Onda iz tog može doći i različitost i darovi svakoga od nas u zajednici. Tu onda možemo vidjeti smisao tog našeg gesla Veritas, koje kruni geslo „laudare, benedicere, praedicare“. Da bismo mogli sve to činiti valja nam tražiti mudrost. Mudrost se u umjetnosti, glazbi i u tekstovima poistovjećuje i simbolizira sa starijom životnom dobi. No, to nipošto ne znači da je mudrost uvjetovana godinama u biološkom smislu. Mudrost je ono što obuhvaća ljudsko znanje, iskustvo, emocije, sve ono što čovjek jest: kompletna osoba. Za osobu koja se trudi sve svoje životne aspekte i energije i ono što ona jest, povezivati i usavršavati uz Božju pomoć, kažemo da traži mudrost, da je mu-dra... da postaje mudra. Jer... ako imamo samo

znanje, bez drugih elemenata ličnosti, možemo biti slijepci; ako imamo emocije ili nekakva neuredna ponašanja bez da znamo na čemu treba raditi, jednako tako smo slijepi... mudrost je teško ostvariva, no sa sobom nosi aktivnu, mirnu i hrabru snagu svjedočenja. Mudrost stoga i jest na prvom mjestu jer obuhvaća cijelu ljudsku osobu. Zato traženje mudrosti nije uvjetovano biološkom starošću, nego „starošću“ stremljenja ka zrelosti. Isus je bio mlad čovjek, apostoli su bili mlati ljudi, na koncu i mi se u mladim dana-ma odlučujemo za tu mudrost... za Istinu koju želimo nasljedovati. Zato, kao proroci ovoga doba, nismo tu da ukidamo jedni drugima riječ, pogotovo u zajednicama, gdje se možda i umori-mo jedni od drugih... već znamo što će netko reći, poistovjećujemo pretpostavke i zaključke o nekome/nečemu bez ulaganja napora u odnos i shvaćanje... pa čak ukidamo i ‘zakon’ tog ne-kog... „da parafraziram Evanđelje“ – nego smo tu da se međusobno nadopunjujemo. Mi kao dominikanska obitelj i zajednica u sebi smo kao obitelj pozvani svjedočiti mudrost kao cjelinu našeg životnog odabranja i poziva. Tako ne po-stajemo jednolična masa koja „odrađuje“ zakon, već dajemo smisao vlastitom postojanju. Što vrijede svi zakoni, napisane i izgovorene riječi ako smjer nije davanje života za evanđelje. Je-dini smisao svega redovničkoga jest Evanđelje.. sve drugo je tome u službi i gubi smisao ako se odmakne od cilja. Ljudi postaju frustrirani, ne-sretni.. traže sreću a nalaze fatamorgane. Redov-nik treba biti dubinski sretna osoba... biti pro-povjednik radosne vijesti.. sreće... to je smisao.

Određujući takav smjer, rahle se odnosi, stvara se prostor za kreativnost a suživot postaje lijepo uređen model Edenskog vrta. Takva kontemplacija onda isijava onim ljudima koji nas okružuju i koje mi susrećemo, te Red postaje jedna cjelina koja svjedoči originalnost poziva nasljedovanja

Istine po uzoru na svetog Dominika kojega danas slavimo.“ – zaključio je fr. Srećko svoju propovijed.

Zajedno s fr. Srećkom bio je i fr. Marko Dokoza.

s. Slavka

• U ZAGREBU

Blagoslov kipa sv. Dominika u župi Krista Kralja u Zagrebu

Ove je godine je na svetkovinu sv. Dominika, 08. 08. 2017., u župi Krista Kralja u Zagrebu, gdje se nalazi samostan bl. Hozane Kotorske sestara dominikanki, bilo osobito svečano. Pod euharistijskim slavlјem, koje je o svetkovini sv. Dominika predvorno predvodio kapelan vlč. Milan Dančuo, blagoslovljen je novi kip sv. Dominika, koji je postavljen na ulazu u župnu crkvu. Kip je dar sestara Župi.

Jučerašnje zajedništvo oko stola riječi i Ti-jela bilo je zaista velika radost svim okupljenim župljanim, sestrama ali vjerujemo i sv. Dominiku čiji smo primjer pozvani slijediti i čijem smo se zagovoru pozvani uteći. Što je sv. Dominik značio za svoje vrijeme i zašto je važan i za nas danas u poticajnoj homiliji na prekrasan je

način istaknuo vlč. Dančuo. Naime, iz naše perspektive gledano sv. Dominik nije živio dugo, ali možemo reći da je bio pun života. Toliko pun života da su to prepoznali i njegovi suvremenici, kako imamo prilike pročitati u Danteovoj *Božanskoj komediji*. No, sv. Dominik je bio toliko pun života da taj život i nakon 800. godina govori i nama danas, istaknuo je vlč. Dančuo. Što nama danas, ovom našem vremenu, može reći sv. Dominik? Najmanje dvije stvari možemo naučiti od sv. Dominika, nastavio je vlč Dančuo. Naime, prvo, sv. Dominik je shvatio da ako doista želi naviještati Krista treba to najprije pokazati svojim životom, autentičnošću svoga života, jednostavnosću, življenjem evanđeoskih vrednota. Drugo, sv. Dominik je bio svjestan da

mora staviti naglasak i na proučavanje, na znanje, da ne može naviještati Krista, ne može svjedočiti Krista kojega ne poznaje. I mi smo pozvani naslijedovati primjer sv. Dominika. "Zapitati se kako da ta zvijezda koja sja iznad njegove glave, kako može zasjati i nama u našem životu? Kako možemo prepoznati Krista koji svjetli i u našem životu? I kako ga onda naslijedovati? Dakle, s jedne strane i mi smo pozvani na jedan autentičan način života ako želimo naslijedovati sv. Dominika onda najprije moramo staviti jednostavnost, poniznost, ne biti komplikirani kao osobe, kao kršćani kao vjernici, ne živjeti stalno u nekim napetim odnosima s onima s kojima živimo već u jednostavnosti onoga dara u kojem nas Bog ljubi nastojati ljubiti ljude oko nas. To nije jednostavno, da je jednostavno svi bi tako živjeli, to iziskuje puno truda i energije, izaziva poteškoće i probleme, ali pozvani smo živjeti takvim, uzvišenijim, načinom života. Sv. Dominik nas s jedne strane uči da trebamo biti jednostavni, ponizni, siromašni, imati jednostavno i skromno srce. To je ono što je autentično, što je oduševilo ljude oko njega, i braću koja su

mu se pridružila kada je prije 800 godina kad je osnovao novi Red koji je donio velike promjene u Crkvi. Ono drugo u čemu ga možemo naslijedovati jest njegova želja za znanjem, želja da produbi svoju vjeru u Boga. I mi smo pozvani produbiti svoju vjeru, propitivati, kontemplirati, osluškivati tako da i mi znamo ono što vjerujemo. Kada je sv. Dominik naviještao evanđelje onima koji su bili heretici, koji nisu razumjeli on je svjedočio onu vjeru i ljubav koju je on živio i znao je to obrazložiti i objasniti temelje nade koju je i sam živio". To i nama može i treba biti poticaj i primjer da i mi otkrijemo u našem životu što nama naša vjera govori. Naime, kada slušamo riječi današnjeg evanđelja, riječi o soli zemlje, vidimo da je sv. Dominik bio ta sol koja je davala okus zemlji i vremenu u kojoj je živio, da je on bio to svjetlo. Neka je to i nama poticaj da i mi možemo ići tim putem, i prisjeti u onu slavu u koju je Bog uveo sv. Dominika, zaključio je vlč. Dančuo. Jednino što možemo dodati jest: tako neka nam bude.

s. Ivana Pavla Novina, OP

• U KORČULI – u sestarskoj samostanskoj kapeli

Svetkovina sv. Dominika u Korčuli je svečano proslavljenja svetom misom koju je, uz sudjelovanje 15-ak svećenika, sestara i brojnih vjernika, predvodio fr. Zvonko Džankić, OP. Predvoditelj misnog slavlja u trodnevnoj je pripravi za svetkovinu pokušao sestrama i ostalim vjernicima približiti lik sv. Dominika. Prvog se dana zajedno s okupljenima pitao jesmo li još uvijek zaljubljeni, odnosno, imamo li još uvijek onaj prvi zanos za naslijedovanje sv. Dominika.

Spomenuo je primjer zaručnice koja je odbrala svog zaručnika jer ju je privukao način na koji on živi svoju vjeru i potaknuo okupljene da razmisle živimo li i mi svoju vjeru tako da druge privlači.

Drugog je dana trodnevnice, na blagdan Preobraženja Gospodinova, naglasak bio na Isusovom činu preobraženja. On odlazi na goru i odabranim se učenicima pokazuje u slavi kako

bi ih ohrabrio za muku koja slijedi. Taj milosni trenutak preobrazbe i mi doživljavamo, i to svaki dan, u euharistiji. Ona nas treba pripremiti za sve što nas u danu čeka, za svaki križ koji pred nama stoji.

Posljednjeg smo dana, kao uvod u svetkovinu, razmišljali o načinima molitve sv. Dominika i njegovoj duhovnosti. U propovijedi na samu

svetkovinu fr. Džankić posebno je istaknuo dvije kreposti sv. Dominika koje bi i nama trebale biti uzorom – strpljivost i milosrđe. U današnje vrijeme čini se da se svi žurimo, a da često ne znamo ni kamo ni zašto. Sv. Dominik nam može biti uzorom strpljivosti i osluškivanja Božjeg glasa, kako se ne bismo izgubili u svemu što se oko nas događa, nego trajno ostali u Božjoj blizini. Uz strpljivost, sv. Dominik bio je milosrdan. Svoju

je ljubav prema bližnjima pretvarao u konkretnе geste i djela, a sve kako bi što više duša privukao Gospodinu. Nakon misnog slavlja, proslava je nastavljena u samostanskom dvorištu zajedničkim objedom, uz pjesmu i radosno druženje, u zahvalnosti Gospodinu na lijepom danu i sv. Dominiku na uzoru života koji nam je ostavio.

s. Jana Dražić OP

• U KORČULI – u samostanu sv. Nikole u Korčuli

Na svetkovinu Sv. oca Dominika svečano je bilo u dominikanskom samostanu sv. Nikole u Korčuli. Misno slavlje predslavio je p. Drago Kolimbačević, devedeset trogodišnji i najstariji hrvatski dominikanac, a vjerojatno i najstariji dominikanac na svijetu koji je na svetkovinu utemeljitelja Reda propovjednika predvodio misno slavlje i propovijedao. U koncelebraciji su bili dominikanci p. Marko Bobaš i p. Zvonko Džankić. Još

uvijek snažnog glasa i jasne propovjedničke artikulacije, p. Drago je podsjetio na najvažnije povijesne crtice dominikanskoga reda odnosno njegova nastanka.

Osvijetlio je svetčevu ulogu i zauzimanje kod pape Inocenta III. oko priznavanja Reda, rekvavši kako se Svetac poslužio drevnim pravilom svetoga Augustina, prilagodivši ga potrebama apostolskog života, koji su naveli njega i njegove drugove propovijedati seleći se s jednoga mjesta na drugo, ali vraćajući se, zatim, svojim samostanima, studiju, molitvi i zajedničkom životu.

Istaknuo je Dominikovu milosrdnu strpljivost navodeći primjer krivovjernog gostioničara s kojim je u razgovoru proveo čitavu noć da bi isti ujutro Dominikovim posredstvom i milošću Božjom bio obraćen. Završavajući prigodnu homiliju propovjednik je pozvao okupljene vjernike da slijede svetčev primjer strpljivosti i milosrđa.

• U SPLITU – kod dominikanaca

Svetkovina svetog oca Dominika svečano proslavljena u Splitu

U utorak 8. kolovoza svetkovina svetog oca Dominika okupila je veliki broj vjernika u dominikanskoj crkvi sv. Katarine Aleksandrijske u Splitu. Slavlje za koje se pripremalo trodnevnljem završilo je na svetkovinu svečanom misom koju je predvodio fra Ante Jurić. U propovijedi je naglasio kako je Dominik bio dobar poznavatelj Pavlovih riječi: "propovijedaj, uporan budi – bilo to zgodno ili nezgodno – uvjeravaj, prijeti,

zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom“, što je životom i potvrdio.

Budimo i mi poput Dominika. Tražimo Istini, darujmo svoj život bližnjima i Bogu, te rado-

sno živimo svoje poslanje u svijetu, rekao je na kraju propovijedi fra Ante. Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti župni zbor.

• U STAROM GRADU

Na blagdan sv. Dominika, utemeljitelja dominikanskoga reda, u utorak 8. kolovoza, papinski nuncij u Berlinu nadbiskup Nikola Eterović predvodio je svečano misno slavlje u crkvi Sv. Petra mučenika u Starome Gradu na Hvaru.

Uz nadbiskupa Eterovića koncelebrirali su dekan Hvarskog dekanata i župnik Vrboske preč. Emil Pavišić, dominikanac iz tamošnjega samostana fr. Mario Marinov, starogradski župnik Marko Plančić i nekoliko svećenika među kojima i postulator kauze bl. Ivana Merza Božidar Nagy.

Samostan Sv. Petra mučenika osnovao je 1479. godine otac German iz Piacenze, član lombardijske provincije. Samostanska crkva završena je i posvećena 1488. godine. Od 2009. g. fr. Marinov jedini je redovnik toga hvarskoga samostana poslije smrti fr. Tončija Deškovića koji je dolaskom u Stari Grad 1981. godine počeo i dovršio obnovu samostana u kojem je uredio muzej.

Značajan doprinos očuvanju samostansko-ga blaga, prije svega uređenju knjižnice, arhiva i samostanske galerije dao je dominikanac Marinov.

“Svojim radom na obnovi samostana, tiskanju knjiga, uređenju knjižnice, arhiva i galerije u samostanu, napravio je veliki napor i iskorak u čuvanju i aktiviranju za Stari Grad vrlo važnoga dijela kulturne i duhovne baštine – dominikanskog samostana Sv. Petra mučenika”, stajalo je u obrazloženju povelje zahvalnosti koja je fr. Marinovu uručena protekle godine u prigodi 800. obljetnice dominikanskoga reda.

Samostanska knjižnicu ima više od 20.000 svezaka te arhiv u kojemu se čuvaju važni dokumenti iz toga grada i samostana. Dominikanski samostan i crkva Sv. Petra mučenika dobili su 2015. godine status kulturnoga dobra rješenjem Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH.(IKA)

• U ZAGREBU – u župi Kraljica svete krunice

U subotu 8. kolovoza u zagrebačkom samostanu Kraljice sv. krunice svečano je proslavljenja

svetkovina Sv. Dominika, utemeljitelja Reda propovjednika.

Nastavljajući dugogodišnju tradiciju prijateljskih odnosa franjevaca i dominikanaca, misno slavlje je predvodio fra Mate Bašić, franjevac sa Kaptola u zajedništvu s fr. Slavkom Sliškovićem, provincijalom Hrvatske dominikanske provincije, braćom iz dvaju zagrebačkih dominikanskih samostana.

Na početku misnog slavlja sve okupljene je pozdravio prior samostana fr. Zvonko Knežević. Tom prigodom je iskazao svoje suosjećanje braći franjevcima jer je nedavno preminuo njihov istaknuti brat fra Bonaventura Duda kojega se prior rado sjeća.

• U TROGIRU

Blagdan sv. Dominika, utemeljitelja Reda propovjednika svečano je, u utorak, proslavljen u crkvi Sv. Dominika i svetištu bl. Augustina Kažotića u Trogiru.

Kako prema običaju franjevci predvode euharistijsko slavlje kod dominikanaca za blagdan sv. Dominika, a dominikanci kod franjevaca za blagdan sv. Franje, tako su i ove godine braća dominikanci ispred crkve dočekali brata franjevca.

Nakon što su izmijenili riječi dobrodošlice, u procesiji su se uputili prema sakristiji kako bi se pripremili za svečano misno slavlje.

Na početku euharistije okupljene vjernike je pozdravio starješina dominikanskog samostana na trogirskoj rivi, fr. Petar Galić OP, a euharistijsko slavlje predvodio je fra Franjo Zelenika, predstojnik franjevačkog samostana Uznesenja Blažene Djevice Marije na Čiovu, uz koncelebraciju fr. Petra Galića OP i uz ministriranje bogoslova fr. Ante Kazotija.

U propovijedi je fra Zelenika istaknuo kako je kroz povijest uvijek bila velika i značajna vezanost franjevaca i dominikanaca. Osvrnuvši se na život svetog Dominika naglasio je da je on živio svetim životom, vrlo mlad umro i brzo proglašen svecem. Kao vjeran Kristov učenik, dan je provodio s ljudima, a noć posvećivao molitvi.

• U KONJŠĆINI – u župi sv. Dominika

Župa Svetog Dominika u Konjščini jutros je svečanim euharistijskim slavljem proslavila svoga zaštitnika Svetog Dominika koji je ujedno i zaštitnik općine. Misno slavlje je predvodio provincijal Hrvatske dominikanske provincije o. Slavko Slišković.

Euharistijskom stolu priključilo su se i trinaest svećenika iz zlatarsko-belečkog i susjednih dekanata, te nekoliko bogoslova u asistenциji. U provincijalovoј pratnji bila su i dvojica studenata: fr. Anto Gavranović i fr. Mihovil Žuljević-Mikas. U prigodnoj propovijedi pred mnoštvom okupljenih vjernika provincijal se

Upravo, njegov prvi naslijednik u upravi Reda, bl. Jordan Saski svjedoči o njemu da je bio svetac posebnoga kova, koji je poučavao da sve svoje patnje, boli i bolesti prikazujemo Bogu.

Sveti Franjo i sveti Dominik izvršili su svoju ulogu kao prosjački redovnici, kao oni koji su dolazili, propovijedali, stresli s obuće prašinu i pošli dalje. Hvala Bogu, u Trogiru danas imamo i dominikance i franjevce. I jedni i drugi svojim životom i svojom vjerom svjedočimo prije svega da je Krist među nama.

I zato, dragi vjernici, nemojte klonuti, nemojte se suzdržavati od molitve jer ona je jedino što može i treba spasiti ovaj narod i ovaj svijet.

Dao Bog da poput svetog Dominika živimo i radimo, slušamo riječ Božju, po njoj živimo, i po njoj idemo prema Nebu, zaključio je propovjednik, a njemu i svima koji su nazočili slavlju i pomogli da se sveti Dominik dostojno proslavi, zahvalio je starješina samostana

fr. Petar Galić, OP.

osvrnuo na lik i život utemeljitelja našega reda istakнуvši njegov naslov Propovjednika milosti. Milost kao Božji dar mora i nas same poticati na milosrđe kao što je potakla i Svetog Dominika.

On se isticao osjetljivošću na potrebe i probleme ljudi svoga vremena: na materijalno siromaštvo zbog kojega je i prodao svoje skupocjene knjige da bi pomogao siromašnima ali i na duhovnu osiromašenost puka koji je u prepuštenosti utjecaju raznih krivovjerja bio gladan žive Riječi.

Upravo Sveti Dominik i danas treba biti uzor, ne u tome da bi sada svi morali krenuti njegovim stopama u redovništvo, kako je istaknuo provincijal u svojoj propovijedi, već nesobičnim davanjem drugima onoga što smo primili po milosti od Boga.

Nakon svete mise vjernici su pristupili štovanju relikvije Svetog Dominika koja je ovom prigodom bila izložena. Nakon toga, zajedništvo je nastavljeno na tradicionalnom 'proščenju'.

PROSLAVA SVETIH ANĐELA ČUVARA - ZAŠTITNIKA KONGREGACIJE

Povodom blagdana naše Kongregacije Svetih Anđela Čuvara, vrhovna je glavarica, s. Katarina Maglica uputila svim našim kućama i zajednicama zajedničku čestitku:

ČESTITKA VRHOVNE GLAVARICE ZA SVETKOVINU ANĐELA ČUVARA

Novi evanđeoski duh jedini spašava sklad zajedništva, vraća životnost, polet i snagu pojedincima i zajednici u cjelini kako bismo uspješno izvršili svoju zadaću u darovanom nam vremenu.

Drage moje sestre,
Ujedinjene u radosti proslave imendana naše Kongregacije trudimo se da naša povezanost, jedinstvo i zajedništvo ojača i preplavi međusobne odnose u svakodnevnom životu.

Novi evanđeoski duh jedini spašava sklad zajedništva, vraća životnost, polet i snagu pojedincima i zajednici u

Ne zakoni, pravila i odredbe, već uporna želja i nastojanje upriličit će svaku pojedinu Marijinom životu i poslanju

Udaljavanje od Bog i bijeg od vlastitog poslanja ne donosi mir, radost ni ispunjenje, već nas neprimjetno dovodi do stanja kad cijelim bićem i postojanjem uzvikujemo: NON SERVIAM - neću služiti ! Uvijek budimo spremne svakim

pokretom svoga bića dati odgovor na pitanje: Tko je kao Bog?! Dobar, milosrdan, blizak, pun ljubavi i praštanja,...

Svoj DA na njegov plan o nama izgovarajmo u svim nijansama svoga postojanja i djelovanja, jer ćemo jedino tako postići duhovnu ravnotežu i mir koji nitko ne može narušiti.

U želji da nas Duh Božji nosi i napaja, nadahnjuje i ohrabruje, a anđeli naši neka bdiju nad našom sadašnjošću i budućnošću, čestitam naš zajednički blagdan i srdačno pozdravljam,

sestra Katarina Maglica, OP
vrhovna glavarica
U Korčuli, blagdan Anđela
Čuvara, 2017.

KORČULA: Svečano proslavljeni Andđeli Čuvari

Svetkovina svetih Andjela čuvara, zaštitnika naše Kongregacije, svečano je u Korčuli proslavljena u ponedjeljak, 2. listopada. Središte proslave bilo je euharistijsko slavlje koje je u kapeli samostana, uz sudjelovanje braće dominikanaca i svećenika okolnih župa, predvodio fr. Slavko Slišković, provincijal Hrvatske dominikanske provincije Navještenja BDM.

Pod svetom misom **prve privremene zavjete položile su s. Emanuela Rašić i s. Ozana Kolaric**. S. Josipa Otahal, s. Manes Puškarić i s. Jana Dražić obnovile su privremene zavjete na godinu dana, dok je s. Trpimira Barišić zahvalila Gospodinu za 50 godina redovništva. U sadržajnoj propovijedi fr. Slišković kroz brojne je primjere iz Svetog pisma podsjetio koja je uloga andjela i u kakvim su sve prilikama bili poslani ljudima. Oni nisu plod mašte niti je molitva andjelima samo djetinja pobožnost, već imaju važnu ulogu u našim životima. Svakome od nas

dan je andeo za čuvara, što pokazuje koliko smo Bogu dragocjeni. Osim što nas čuvaju, oni na nebu pred Božjim licem Njega neprestano slave, blagoslivlju i klanjaju mu se.

Ova trostruka uloga podsjeća na geslo Dominikanskog reda, po kojem su svi njegovi članovi pozvani slaviti, blagoslivljati i propovijediti. Upravo je ovo posljednje zadaća svakoga od nas, i braće i sestara, ponajprije svojim životom. A on se sastoji od mnoštva običnih, malih stvari, poput onih koje je činila sv. Mala Terezija, čiji smo spomendan dan ranije slavili. Mladim je sestraru poželio ustrajnost u malim stvarima, a s. **Trpimir čestitao na pedeset godina** vjernog služenja. Uz brojnu rodbinu i prijatelje, slavlje je nastavljeno zajedničkim objedom, u zahvalnosti za sve darove koje od Gospodina primamo i za zaštitu koju nam po svojim andelima pruža.

(www.dominikanke.org)

IMAMO NOVU NOVAKINJU – ZOVE SE S. ANA BORAS

Svetkovina Bezgrešnog začeća u Korčuli je proslavljena posebno svečano. Prije svete mise u obredu redovničkog oblačenja redovničko je odijelo primila i novicijat započela postulantica Ana Boras.

Iz ruku časne majke s. Katarine Maglica, pred roditeljima, rođbinom i prijateljima te okupljenim sestrama, primila je habit i krunicu te odabrala simbolično biti okrunjena trnovom krunom, umjesto krunom od cvijeća. Nakon obreda uslijedilo je misno slavlje koje je predvodio vlč. Stjepan Rusan, župnik zagrebačke župe Remetinec-Blato, u kojoj je prije dolaska u samostan s. Ana živjela. U prigodnoj je propovijedi istaknuo Božju neumornu potragu za čovjekom, čak i onda kada se čovjek skriva ili je zbog grijeha od Boga odvojen. I među nama se često događa da umjesto svojih grijeha gledamo i optužujemo druge, poput Adama koji okrivljuje Eve ili Eve koja okrivljuje zmiju. Zaboravljamo da se kršćanin ne bi trebao pitati što drugi treba učiniti, već što ja trebam učiniti. Prosuđujući druge, djelujemo logikom ovoga svijeta. A pozvani smo činiti upravo suprotno. U tom su smislu i sestre poseban znak u svijetu i svojim prisustvom među ljudima pozivaju na ponovno uspostavljanje dijaloga između Boga i čovjeka. Umjesto da budemo kao Adam koji se sakrio i optužuje, pozvani smo govoriti dobro jedni o drugima kako bi i naše zajedništvo bilo poput raja na zemlji.

Marija nam je u tome uzor. Ona je o Božjim riječima i o Njegovom pozivu razmišljala i njen je odgovor „Neka mi bude“ bio plod molitve. I mi možemo biti u nedoumicama i Bogu postavljati kojekakva pitanja, ali u konačnici, poput Marije, pozvani smo odgovoriti potvrđno Njegovom pozivu. Tako se otvaramo i za služenje drugima, kao što je Marija, nakon pristanka na Božji plan, krenula pomoći trudnoj rođakinji Elizabeti. I s. Ana pomagala je drugima, istaknuo je na kraju propovijedi vlč. Rusan. Bila je dragocjen član župne zajednice. Poželio joj je da takva bude i u svojoj novoj zajednici te zahvalio svima koji su je na putu do sada pratili. Isto je na kraju svete mise učinila i časna majka, zahvalivši prisutnima na podršci i dodala kako su od sada nadalje na poseban način pozvani i moliti za s. Anu da ustraje na započetom putu.

s. Jana Dražić

ZAGREB: Obnova zavjeta s. Dolores Munitić

Svetkovinu Bezgrešnog začeća proslavila je zajednica sestara u Zagrebačkom Trnu, svetom misom Zornicom u kapeli bl. Ozane, koju je predslavio vlač. Milan Dančuo, privremeni upravitelj župe Krista Kralja. Kao i svakoga dana, kapela je bila puna vjernika koji svakoga jutra hrle tražiti Božji i Gospin blagoslov za sebe i za sve svoje. No, svečanost je bila obogaćena i obnovom zavjeta s. Dolores Munitić, koja se ovih dana nalazi u Zagrebu radi studija na ITKL-u. U svojoj homiliji vlač. Milan je govorio o Mariji-

noj ulozi u povijesti spasenja, koju je prihvatala Božji plan premda ga nije sasvim razumjela. Od Marije možemo naučiti, rekao je propovjednik, da prihvati Božji plan, biti ponizan, biti jednostavan, staviti se u službu Božju, koji put zahtjeva malo više truda, malo više energije, ali je to spasonosno i za nas i za druge. Zatim je protumačio kako Andđelove riječi Mariji da će Duh Sveti sići na nju, da će je sila Svevišnjega osjeniti, zapravo znaće da će ona cijeloga života ostati u sjeni svoga sina Isusa. Marija se, kao što znamo iz Evanđelja, jedva spominje u Isusovu naučavanju i djelovanju, a evo, iz te sjene, iz te samozatajnostiizašao je sjajni uzor, najizvrsniji primjer našem kršćanskom životu. Neka nam Marijin primjer i zagovor bude poticaj da se i mi stavimo na put ljubavi, prihvaćajući Božji plan, te postanemo dionici povijesti spasenja, dionici Božje ljubavi koju nam Gospodin uvijek iznova daruje. Danas na poseban način molimo da Božji blagoslov prati naše sestre, osobito s. Dolores koja obnavlja svoje zavjete, da one kao sestre, kao posvećene osobe mogu uvijek slijediti Marijin primjer, da mogu biti te ponizne službenice koje se stavlju na raspolaganje Božjoj ljubavi. – zaključio je vlač. Milan.

Zavjete je s. Dolores položila na ruke s. Marine Pavlović, priore, opunomoćene od vrhovne glavarice s. Katarine Maglica.

KORČULA: Održane duhovne vježbe u Korčuli

Ovogodišnje duhovne vježbe u Korčuli predvodio je otac Antonio Čirko, OCD. Svaki dan bio je obogaćen raznim sadržajima koji su nas poticali na preispitivanje našeg redovničkog puta i života odnosno gdje se sada nalazimo, trebamo li što mijenjati. Budući da je o. Antonio također i župnik u Remetama, njihove karmeličanske župe, često nam je u svojim nagovorima znao dati mnoge primjere iz svog pastoralnog, a ujedno i redovničkog rada s ljudima, subraćom, sestrama, mladima.

Njegovi nagovori temeljili su se na svetopisanskim primjerima. Posebno nam ostaje urezan primjer sv. Pavla i njegova potpuna predanja Gospodinu, te primjer sv. Ilike i Elizeja, koji su kao starozavjetni proroci bili oni koji su pravi primjer i nama danas donositelja Božje nade i providnosti. Ljudi koji su se susreli s Ilijom i Elizejom s vremenom bi kroz sliku čudesa bili približeni Gospodinu i njegovoj milosti upravo zato što su i sam Ilija i Elizej bili kanali Božje milosti i čupovi koji su uvijek bili puni Božjeg milosrđa. O. Antonio je upravo često stavljao naglasak na

Božju milost i milosrđe te kako smo na poseban način, mi redovnici, posrednici te milosti. Zašto? Jer je upravo naš odaziv na nama upućen Njegov poziv, potpuno predanje Gospodinu.

Važan je naglasak stoga stavljen da si to što ćešće posvjestimo te da svoj pogledom upremo u Njega, koji nas je pozvao. Ako je naš odnos s Bogom kako treba, i naš odnos s bližnjima biti će odraz mog odnosa s Bogom. Važno je da budemo znak u ovome svijetu te da svoj život usmjerimo prema Bogu, a drugo sve će Božja milost poticati i potpomagati. Također o. Antonio stavio je naglasak na Getsmanski vrt i Isusovu molitvu u njemu. Njegovo potpuno predanje Ocu koje nam je uvijek primjer unutarnjeg i izvanjskog nasljedovanja usklađeno jedno s drugim. Dva dana bila su nam također obogaćena klanjanjem pred izloženim Presvetim gdje smo u šutnji mogli razmatrati i boraviti na intimniji način u Božjoj blizini. Na poseban način svidio nam se i ispit savjesti koji je o. Antonio pripremio, koji je od nas tražio posebnu sabranost i susret sa samim sobom i Bogom.

Za kraj možemo naglasiti kako su nas nagovori koji su bili dva puta dnevno, zaista obogatili i potakli nas na razmišljanje. Predavanja su nam nudila i pojašnjenje nekih biblijskih termina u kojima smo otkrivali bogatstvo biblijskih izražaja. Zahvaljujemo ocu Antoniju Čirku što nas je njegov susret s nama, sestrama dominikan-kama, kroz ovih šest dana unio novu radost u naša srca, spremu i potaknuta još više svjedočiti u ovome svijetu Božju ljubav i milosrđe!

s. Manes Puškarić OP

REDOVNIČKI DAN U DUBROVNIKU

Trideset i treći redovnički dan u Dubrovniku održan je u subotu, 9. rujna. Tema susreta bila je „Odgjono-obrazovno poslanje: Konstitutivna stvarnost redovničke karizme“, nadahnuta riječima pape Franje kako je obrazovanje zapravo oblik evangelizacije.

Susret je započeo u dvorani Ivana Pavla II. molitvom Trećeg časa, a potom je okupljene pozdravio dubrovački biskup mons. Mate Uzinić. Prvo predavanje održala je s. Ivana Pavla Novina, OP, na temu „Obrazovanje i evangelizacija“. U svom je izlaganju, bogatom navodima iz

crkvenih dokumenata, ukratko definirala pojmove obrazovanja i evangelizacije te ih povezala stavljući Crkvu, kroz povijest, u odnos prema državi, društvu i onima koji ne poznaju Krista. Naglasila je kako obrazovanje nije i ne može biti vrijednosno neutralno, jer je svaka informacija ujedno i formacija, a obrazovanje kao proces teži oblikovanju identiteta. Upravo je u tome zadaća Crkve – pomagati traganje za istinom kako bi se došlo do Istine. Izlaganje je zaključila mišlu kako danas postoje nova raskrižja u razvoju obrazovanja, primjerice visoka znanost lišena vrijednosti. Na nama je da se zapitamo s čime na ova raskrižja dolazimo i što suvremenom čovjeku nudimo.

Drugo predavanje, na temu „Važnost razvoja socio-emocionalne inteligencije u odgojno-obrazovnom procesu“ održao je karmeličanin o. Vinko Mamić. Na primjeru parabole o milosrdnom Samarijancu pokazao je na koji način Isus poučava. Isus kao učitelj ne želi da nešto znamo,

nego da budemo. U tome se razlikuje od suvremenog obrazovnog procesa u kojem je naglasak na stjecanju znanja, no često učenici ne znaju što potom činiti sa znanjem koje dobiju. Kvocijent inteligencije raste, no socio-emocionalna inteligencija ostaje nerazvijena. Pozvani smo poučavati poput Isusa i učenike naučiti kako djelovati na dobrobit bližnjega.

Posljednje predavanje održala je s. Janja Martina Katović, članica družbe Klanjateljica Krvi Kristove, ravnateljica dječjeg vrtića u Glamoču (BiH). U izlaganju na temu „Odgojno-obrazovno djelovanje u ekumenskoj sredini“ predstavila je težak put rasta i djelovanja dječjeg vrtića u Glamoču, probleme na koje je nailazila u multietničkoj sredini i načine na koji nastoji djecu katolika, pravoslavaca i muslimana zajedno odgajati i tražiti ono što ih povezuje. Također je istaknula vrijednost formacije i iskustva stečenog za vrijeme rada kao odgojiteljice u dječjem vrtiću sestara dominikanki u Zagrebu.

Program je nastavljen prilikom za sakrament pomirenja i euharistijskim slavlјem, koje je u crkvi Male braće predvodio mons. Uzinić. U propovijedi je povezao čitanje iz evanđelja po Luki o trganju klasja subotom i načinom na koji Isus poučava s onim na što su redovnici i redovnice pozvani činiti u svom odgojno-obrazovnom poslanju. Susret je završen zajedničkim objedom, na kraju kojeg je biskup zahvalio okupljenima na sudjelovanju i poželio im blagoslov u dalnjem radu.

s. Jana Dražić

REDOVNIČKI DANI U ZAGREBU

Odgojno-obrazovno poslanje. Konstitutivna stvarnost redovničke karizme

U organizaciji Hrvatske redovničke konferencije, odnosno Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica u petak i subotu 15. i 16. rujna u samostanu Hercegovačke franjevačke provincije u zagrebačkoj Dubravi održani su XXXIII. Redovnički dani na temu “Odgojno-obrazovno poslanje. Konstitutivna stvarnost redovničke karizme”.

Nakon molitve Jutarnje pozdravljajući više od stotinjak okupljenih redovnica i redovnika, među kojima i nekoliko provincijalki i provincijala, voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica HRK fr. Anto Gavrić, OP je pojasnio odabir teme. Rekao je, kako je ona poziv na propitkivanje osobnih karizma redovničkih zajednica, a misao vodilja bile su riječi

pape Franje iz jednog njegovog govora "da je obrazovanje oblik evangelizacije".

U ime franjevačke zajednice u Dubravi, okupljene je pozdravio gvardijan fra Svetozar Kraljević, OFM. Izražavajući radost da se Dani i ove godine održavaju u tom samostanu, svima je izrekao dobrodošlicu.

Okupljenim redovnicama i redovnicima na početku Redovničkih dana obratio se i predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života gospičko-senjski biskup Zdenko Križić. Posebno se usredotočujući na temu skupa, rekao je "u središtu pozornosti je s jedne strane odgoj i obrazovanje, a s druge redovnička karizma koja se nikada ne smije izgubiti iz vida. Cilj ovih skupova je svakako trajna formacija redovnika i redovnica u odnosu na poslanje, a još više u odnosu prema samima sebi". Biskup je posvijestio kako se redovnička formacija ne može svesti samo na redovničke dane ili na slične skupove unutar svojih redovničkih instituta. "Ovakvi skupovi nam trebaju biti neka mala svjetla ili neki novi poticaji, a ono glavno kad je u pitanju formacija ostaje na svakome od nas", rekao je, te podsjetio "govori se o trajnoj, ne povremenoj formaciji. To znači da trajna formacija zahtjeva trajni rad na sebi, kao i na zajednici u kojoj se živi. Stoga je cilj ovoga skupa razmišljati o stanju i poslanju redovništva

u životu naše Crkve danas. Uvijek je važno zagledati se iznutra u odnosu na vlastitu karizmu, ali i u odnosu na poslanje, odnosno djelovanje. U tom razmišljanju i promatranju nedvojbeno nam pomaže i glas učiteljstva Crkve, te je nužno posvetiti pozornost uputama koje nam Crkva šalje u smislu ostvarivanja kvalitetnijeg redovničkog života i poslanja". To je biskup Križić potkrijepio naglascima dvojice posljednjih papa, a posebno je spomenuo nestabilnost na koju ukazuje papa Franjo koja je vidljiva u redovničkom životu danas, te zahtjeva ozbiljnu formaciju.

"Nisu u pitanju samo mladi koji ulaze u samostan kad je u pitanju nestabilnost, nego i oni koji su u samostanu poduze. Sve to nas obvezuje da provjerimo našu trajnu formaciju, čemu trebaju doprinijeti i ovi redovnički dani. Istina je, da će i najkvalitetnija predavanja otici iznad glava, ako se ne dotakne srce. Ako se u svjetlu onoga što se čuje, ne provjerava vlastiti život. Svrha ovih dana nikada nije, da ponude neke gotove recepte za mnoge poteškoće koje imamo, nego da postave neka pitanja koja onda zahtijevaju osobnu ili zajedničku meditaciju unutar vlastitih instituta kao i traženje konkretnih odgovora. Nekada se náhalost na predavanja dolazi samo da se čuje ono što se želi čuti, ili u nadi da će neko predavanje potvrditi određene, već dobro utvrđene stavove i uvjerenja. Ako ne, onda se sve drugo ignorira. To je onda samo izgubljeno vrijeme" rekao je biskup Križić, te zaključio "imajući u vidu sve ovo rečeno, najiskrenije želim da sve vas ovi dani obogate kako kroz predavanja, tako i kroz bratsko i sestrinsko druženje i da u njima nađete dodatne poticaje i ohrabrenja da s novim oduševljenjem nastavite svoje služenje Bogu u mjesnoj Crkvi u koju vas je providnost poslala".

Nakon uvodnoga dijela održana su prva dva predavanja.

Izazov obrazovanja i evangelizacije

s. Ivana Pavla Novina, OP, Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

U prvom predavanju "Izazovi obrazovanja i evangelizacija" predavačica na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu s.

Ivana Pavla Novina, OP naglasila je, kako je to što je sažeto u naslovu predavanja "izazov i poziv za sve nas na razne načine, jer obrazovanje i

evangelizacija su dva procesa okrenuta budućnosti, pa se u tom kontekstu treba gledati i ova tema: ne samo s onim što smo do sada dobili i primili kroz povijest, nego u svjetlu onoga što i tko možemo postati za one kojima idemo sutra”. Podsjetila je na riječi pape Franje koje je izrekao na Općoj audijenciji 23. studenog 2016. da je “obrazovanje poseban oblik evangelizacije”, ali je ukazala da je on od Apostolske pobudnice “Radost evanđelja” (2013.) pa do danas u više prilika govorio o važnosti i značaju obrazovanja u suvremenome svijetu, ali i o njegovoj važnosti za odgovor Crkve na potrebe vremena u kojem živimo. Naglasila je, kako time Papa nije samo spojio dva iznimno popularna termina, već ponovio riječi svojih brojnih prethodnika na Petrovoj stolici, ali i posvećenih muškaraca i žena koji su kroz povijest isticali značaj i ulogu odgojno-obrazovnog poslanja Crkve. “Crkva željna odgovoriti na konkretne potrebe čovjeka i njegova vremena kroz povijest je uložila brojne snage u obrazovanje mnogih duša. U intelektualnu, znanstvenu i kulturnu izgradnju čovječanstva. I u današnjem svijetu koji prepoznajemo kao svijet globalizacije, edukacije, znanja i znanosti, tj. komunikacije, odnosno informacije” naglasila je, te podsjetila kako je obrazovanje ono koje može čovjeka sposobiti za taj dijalog, za susret čovjeka s budućnošću “ali ne bilo kakvom budućnošću, već s onom u nadi”. Dakle, na tom tragu, jasno je, da obrazovanje danas nije samo informacija, što bi mnogi željeli pokazati. “Obrazovanje je informacija i formacija”.

Pojašnjavajući zašto je obrazovanje toliko moćno, ukazala je na odnos obrazovanja i kulture, potom na razumijevanje obrazovanja u suvremenom svijetu u kontekstu društveno-

-političkog uređenja. Dotaknula se i pitanja “što bi obrazovanje zapravo trebalo biti”, te napisljaku zašto se nalazi u samoj srži poslanja Crkve. Naglasila je, kako “biti uključen u obrazovanje znači sudjelovati u socio-političkom polju, jer društvo u kojem živimo oblikuje prirodu institucija koje ga provode. U tom smislu potrebno je što bolje razumjeti vlastitu ulogu ostvarenja i razvoja odgojno-obrazovnog procesa”.

Predavanje je zaključila riječima “evangelizacija i obrazovanje su procesi, onda ih možemo gledati kao procese izgradnje, odnosno oblikovanja čovjekova lica, odnosno čovjekova lika. Čovjek s obrazom je moralan čovjek, ima li što gore od neimati obraz, ima li što gore od izgubiti obraz. Obrazovan čovjek je naobražen čovjek s obrazom. Znanje bez morala je krnje, često i opasno jer vodi u uobražaj, a uobražen čovjek ne poznaje ni svoje granice, ni granice znanja. Obrazovanje tako jest poseban oblik evangelizacije, jer je neodvojivo od vrijednosti, od odgoja koji zahtjeva cjelovitost”.

Važnost razvoja socio-emocionalne inteligencije u odgojno-obrazovnom procesu

dr. sc. Vinko Mamić, OCD, ravnatelj Prve katoličke osnovne škole u Gradu Zagrebu

Drugo predavanje “Važnost razvoja socio-emocionalne inteligencije u odgojno-obrazovnom procesu” održao je ravnatelj Prve katoličke osnovne škole u Gradu Zagrebu o. Vinko Mamić, OCD.

Uvodeći u predavanje, okupljenima je predstavio razgovor sa “Siri”, koja je odgovorila na sva pitanja, osim onoga “tko je moj bližnji”. Na to je podsjetio na prispopodbu o milosrdnom Marijanu, te naglasio kako mi imamo Isusa koji

nam daje odgovor na to pitanje. Posvijestio je, kako je danas u našem sustavu problematično što mladi rastu u kognitivnoj inteligenciji, IQ što pokazuju statistike, dok emocionalna i socijalna inteligencija opadaju, a upravo su te dvije najvažnije za život. "Socio-emocionalna inteligencija razvija se kroz relacije, ona se mora razvijati, jer ako se ne razvija neće je biti. Ako opada, a mi ništa ne učinimo nema pokazatelja da će se taj trend zaustaviti". U tom kontekstu je spomenuo nasilje u školama koji je veliki problem s kojim se susrećemo. Tu je fizičko nasilje prema vršnjacima, nekada prema učiteljima. Podsjetio je i na verbalno nasilje na koje ne obraćamo dovoljno pozornosti, a jako formira ljudе u negativnom smislu riječi, stvara rane koje se teško zacjeljuju. Pojasnio je kako to ne moraju biti psovke, mogu biti ružne riječi, ali čak ni to, već način na koji je nešto izrečeno. Ukaao je i na problem samoozljedivanja u školama, kao oblik nasilja prema sebi. Naglasio je, kako su to sve pojave koje su usko povezane socijalnom inteligencijom i problematikom nerazvijenosti.

Stoga je važnim ukazao na "proces formacije koji mi dajemo. Mi pokušavamo djelovati reflektivno i punitivno, umjesto preventivno. Mislimo da ćemo time promijeniti stvar, a zapravo od nečega lošeg stvaramo nešto još gore. Trebamo posvetiti veliku pozornost razvoju socio-emocionalne inteligencije", jer, upozorio je, "današnja elektronska komunikacija uskraćuje djeci i mlađima njihov socio-emocionalni razvoj."

Nakon predavanja razvila se polusatna rasprava u kojoj su predavači odgovarali na pitanja okupljenih redovnica i redovnika.

Prijepodnevni dio prvog dana XXXIII. redovničkih dana završio je euharistijskim slavlje u 12 sati u crkvi Bezgrešnog začeća BDM u zagrebačkoj Dubravi. Slavlje je predvodio je predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života gospičko-senjski biskup Zdenko Križić. U koncelebraciji je bilo više svećenika-redovnika, među kojima i provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa o. Srećko Rimac.

Uvodeći u slavlje uz blagdan Gospe žalosne, biskup je posvijestio, kako "Majka poznaje boli, žalosti i znamo da ona nikada neće biti indiferentna prema našim patnjama i našim žalostima. Utječimo se njoj da nas stalno prati na našem putu da nas ni patnje ni žalosti ne obeshrabre ili da blokiraju naš hod prema cilju koji nam je postavljen".

U homiliji je biskup Križić naglasio, kako blagdan Gospe žalosne dolazi nakon blagdana Uzvišenja Svetoga Križa. Podsjetio je, kako patnja i bol nisu razlozi slavlja, "no križ je puno više od Isusove tragedije. On je Isusova proslava spasenja". Ukažujući na Isusove riječi "kad budem uzdignut, sve će privući k sebi", istaknuo je, kako Isus govori o križu kao svom uzdignuću. "Križ je tako postao znak Isusove proslave, znak s kojim se kršćanin identificira. Isus sam kaže, da netko tko nije spremjan na se uzeti svoj križ nije Njega dostojan", rekao je te postavio pitanje "koliko smo toga svjesni u našem redovničkom životu?"

Nadalje je naglasio, kako križ i patnja u Marijinu životu nije nešto što izaziva čuđenje, jer "kako bi ona kao Isusova majka mogla biti pošteđena nečega što bitno pripada životu njezina Sina? Stoga i blagdan Žalosne Gospe nije žalostan blagdan. Radujemo se što je Marija iznijela svoj križ do kraja, što je ostala Bogu vjerna i puna pouzdanja i onda kada je tama prekrivala sve. Križ joj je pribavio titulu Majke Crkve, duhovne Majke svih kršćana".

U tom je kontekstu posvijestio, da je potrebno prihvatići činjenicu da je patnja ušla u naš život kao Božji plan spasenja i ona ima značenje u životu svakog čovjeka, bez obzira što tu Božju logiku uglavnom ne uspijevamo razumjeti. No, Isusova i Marijina patnja nam poručuju kako patnja ne mora biti nikakva Božja kazna ili znak odbačenosti od Boga, često puta baš obratno, ali i tada je patnja teško dokućiva.

“Zasigurno je i za Mariju patnja bila puna misterija, nejasnoća, nerazumijevanja, i ona je bila samo jedna od nas. Istina je da Bog Mariji kod navještenja nije ništa govorio o patnji, navedstaji patnje dolaze kasnije. Vidi se kako je Bog savršeni pedagog. Bog osobu priprema za patnju, ali se osoba mora dati formirati, Bog nikada neće dati patnju bez da dade osnovnu snagu da ju se može nositi. I Marija je pripremana za svoju bol, ona je pripremana da bude majkom svih Isusovih vjernika, zato joj je neophodno iskustvo patnje, jer bez iskustva patnje nema izgradnje autentične ljubavi, nema dostatne sposobnosti razumijevanja patnje drugih, a bez toga ne može se biti prava majka ako nema sućuti. Majka se postaje rađanjem djeteta, a dijete se rađa u patnji, a niti duhovnog majčinstva nema bez patnje“ pojasnio je propovjednik.

Ukazujući na riječi sv. Augustina, posvijestio je, kako je “vjera naš vodič i svjetlo u tami patnje“. To je stavio u kontekst Marije: “teška patnja nije za Mariju bila samo nesreća. Na vrhuncu svoje patnje i patnje svoga Sina, ona dobiva novo poslanje: postade Majka Crkve. Da nije bila pod križem to poslanje zasigurno ne bi ni dobila. U tom smislu možemo reći da se u patnji dobivaju najjače poruke“.

Nadalje je posvijestio, kako je jedna od potreba čovjeka u patnji da nekome izrekle svoju

patnju, da ima nekoga tko će ga saslušati. Patnja se mora izreći da bi se moglo s njom živjeti. Zato ljudi patnje imaju potrebe govoriti o svojoj patnji, k tomu “važno je znati biti blizu čovjeku patnje. Vidimo Isus to stavlja u kriterije vrednovanja i kod Zadnjeg suda“. Biskup Križić je podsjetio i kako patnja pomaže u izgradnji našeg duhovnog bića, čini čovjeka osjetljivijim i osjećajnijim za Boga i za druge. “Patnja možda nameće pitanja koja u drugim okolnostima nećemo sebi nikada postaviti. Tu je prije svega pitanje našeg života kakvog živimo, patnja je granična situacija za čovjeka ona prisiljava na radikalne odluke koje se u životu ne čine često. Patnja ima moć da dovede čovjeka do direktnog razgovora s Bogom“ rekao je propovjednik, te upozorio “ne razgovora o Bogu, nego razgovora s Bogom. Zato se u patnji događa susret s Bogom, koliki su otkrili Boga u svojoj patnji, bolesti. To je ljudski nerazjašnjivo, ali istinito, a ova činjenica pokazuje koliko se Bog bori za čovjeka, do zadnjeg časa njegova života“. U tom je kontekstu zaključio homiliju riječima “ono što je sigurno: u našoj patnji Bog nas nikad neće ostaviti same. Važno je da se mi ne udaljimo od njega u našim patnjama“.

Na kraju misnog slavlja biskupu Zdenku se ispred Redovničke konferencije, redovnika i redovnica zahvalio o. Vinko Mamić, OCD, naglasivši radost redovništva da je biskup Zdenko imenovan predsjednikom Vijeća HBK za ustavne posvećenog života i družbe apostolskog života i da pokazuje brigu za redovništvo.

U popodnevnom dijelu prvog dana XXXI-II. Redovničkih dana održana su još dva predavanja. Najprije je fr. Anto Gavrić predstavio predavače i teme njihova predavanja.

Edukacija i evangelizacija

dr. sc. fra Draženko Tomić, OFM, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Fra Draženko je govorio kako nova evangelizacija zahtjeva od kršćana da nađu sredstva i načine kako istaknuti važnost baštine edukacije i znanja koje je očuvano kršćanskom tradicijom.

Nova evangelizacija traži sposobnost za ponovno kretanje, nadilaženje vlastitih granica i nadilaženje vidika. Ona je suprotna samodostatnosti i povlačenju u sebe, suprotnost od mentaliteta i

pastoralnog koncepta koji smatra da je dovoljno raditi onako kao se uvjek radilo.

Govoreći o evangelizaciji istaknuo je kako ona treba biti proces prijateljstva, bez diskriminacije. Evangelizatori bi trebali biti educirani ne samo o načinima nego i izazovima koje pruža evangelizacija. Istaknuo je da postmodernistički svijet zahtjeva da se edukacija i evangelizacija ujedinjuju u istoj viziji i istoj službi. Naglasio je kako je jako su važna svjedočanstva pojedinaca koji su živjeli svoju vjeru.

Govoreći o fazama evangelizacije ustvrdio je kako vjera, utemeljena samo na prijenosu učenja, teško može preživjeti suvremene izazove. Djeca poznaju vjeru, idu na vjeronauk ali u svakodnevnom životu to kod njih ne igra značajnu ulogu, ne pristupaju sakramentima. Stoga je važna druga faza evangelizacije koja znači da ono naučeno treba prenijeti u naše srce. Pod pritiskom modernog života naučeno bude uklonjeno, stoga to treba postati emotivno.

Ako je utjelovljenje istina, onda vjera mijenja sve, mijenja način na koji doživljavamo kozmos i način na koji u njemu slažemo činjenicu. Tada je sve dio sveopćeg Božjeg plana. Vjera tako mijenja način na koji se uči svaki predmet, ustvrdio je fra Draženko.

Istaknuvši neke promjene koje donosi globalizacija naglasio je da obrazovanje ima ključnu ulogu za nove generacije iako još uvjek postoje mjesta na svijetu gdje se negira pristup osnovnom obrazovanju - danas je u svijetu oko 800.000.000 nepismenih. Pored toga, na zapadu se primjećuje umor kod učitelja koji su podplaćeni i urušenog digniteta. Uznemirujući je porast nasilja i alkoholizma, a obitelj teško da može aktivno sudjelovati u obrazovanju. Pored toga čini se i da je zamagljen smisao obrazovanja,

obrazovanja za vrijednosti.

Nadalje, rekao je da od vremena prosvjetiteljstva obrazovanje prestaje biti kršćansko i ono danas više to nije, iako je učilišta izrodila kršćanska ljubav za mudrošću po riječima sv. Augustin koji kaže "Voljeti mudrost znači ljubiti Boga". Želja za intelektualnim znanjem u osnovi ima želju za upoznavanjem Boga.

Katolička pedagoška tradicija traži formaciju cijele osobe. Tehničko i funkcionalno znanje isključuju mudrosti i moral te tako ugrožava i samu budućnost čovječanstva.

Ustvrdio je da je Božji nauk potrebno prenijeti na naraštaje, jer snaga obrazovanja za promjenu naroda je uistinu velika. Toga su bili svjesni i misionari pa su osnivali kršćanske škole. Moramo se moliti da Gospodin dadne institucije za obrazovanje u svrhu evangelizacije. Potrebno je izgraditi škole, obučiti nastavnike posredovati metodologiju katoličkih škola. Potrebne su za katoličke škole i kršćanska pedagogija, poticanje cjelovitog humanizma koji u Kristu nalazi svoj model i inspiraciju. U tome uloga posvećenih osoba nije samo važna nego je i neophodna, jer posvećene osobe donose u svijet obrazovanja svoje radikalno svjedočanstvo, zaključio je fra Draženko.

Odgoj za medijsku pismenost

prof. dr. sc. Danijel Labaš, Hrvatski studiji – Sveučilište u Zagrebu

Prof. dr. sc. Danijel Labaš govoreći o današnjem medijskom okruženju upitao se o današnjoj potrebi odgoja i obrazovanja za medijsku pismenost. Upitao se o mjestu medija u obitelji, školi

i društvu. Iznio je podatke da 96% djece u dobi od 10 do 15 godina koristi mobitel i računalo, dok 85% njih ima pristup internetu. Gotovo polovica učenika služi se internetom svakodnev-

no, a njih 32% nekoliko puta tjedno. 93% djece, u dobi između 11 i 18 godina, ima otvoren profil na Facebooku. 12,1% je doživjelo nasilje na Facebooku, a 9,6% njih ponašalo se nasilno. 50% djece pregledava svoje profile na Facebooku čak i za vrijeme nastave.

Potom je predstavio metodu i rezultate istraživanja "Obitelj i mediji" provedenog na Odsjeku za komunikologiju Hrvatskih studija, 2015./2016. Istraživanje pokazuje kako je u 80% hrvatskih kućanstava moguće pristupiti internetu (stolno računalo - 48%, laptop - 52%, tablet - 23%, smartphone - 57% i igrača konzola - 6%). 46% ispitanika ima otvoren profil na nekoj od društvenih mreža. Korištene društvene mreže: Facebook - 45%, Twitter - 6%, Instagram - 14%, neka druga - 4%. 60% - čuli su za termin medijska pismenost ili medijski odgoj. 90% - smatra da "je djeci i roditeljima potrebno trajno obrazovanje o tome kako mediji mogu utjecati na razvoj djece"

Na pitanje tko bi trebao imati najvažniju ulogu u educiranju djece o tome kako mediji mogu utjecati na njih i o tome kako se ispravno koristiti medijima, ispitanici su odgovorili: roditelji - 44%, odgajatelji u vrtiću - 9%, učitelji / profesori u OŠ i SŠ - 37%, profesori na fakultetima - 3%, stručnjaci za medije - 7%.

Potom je prof. Labaš govorio o skali medijske pismenosti koja mjeri medijsku pismenost kao latentni konstrukt višeg reda koji integrira tri dimenzije medijske pismenosti: sposobnost analize i razumijevanja medijskog sadržaja, tehničke kompetencije / vještine proizvodnje

medijskog sadržaja i razumijevanje medijskog utjecaja.

U drugom dijelu predavanja je govorio o tome kakvi su sadržaji preko medija ušli u naše domove i obitelji. Rekao je da posebnu pozornost znanstvenici danas posvećuju odnosu medijskoga virtualnoga nasilja i djece/mladih na: televiziji, u crtanim filmovima, elektroničkom svijetu, u glazbi i u videoigramu. Istaknuo je da se pod programima, za koje je vjerojatno da mogu ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, podrazumijevaju sve vrste programa, s prizorima grubog nasilja, seksa, vulgarnih izraza i prizora, prizora zloporabe opijata, duhana i drugih prizora.

Govoreći o glazba koja ima važnu ulogu u socijalizaciji djece i adolescenata iznio je podatak da će prosječni adolescent godišnje vidjeti između 90 i 182 sati glazbenih spotova, a gotovo 20% glazbenih spotova sadrži nasilne scene.

Govoreći o videoigramu prof. Labaš je iznio podatak u kojem se procjenjuje da oko 89 % videoigara ima nasilne sadržaje. U akcijskim videoigramama svake minute ubijene su prosječno 2,3 osobe, dok se u tzv. "pucačinama" taj broj penje na čak 23,8 osoba. Motivacija proizlazi iz tri vrste potreba: potreba za postignućem (želja da se dobije moć, osjeti napredak i akumuliraju simboli statusa), potreba za socijalnom vidljivošću (da se formiraju odnosi s vršnjacima, osjećaj "uronjenosti"), potreba da se upoznaju nova iskustva u igri koja se doživljavaju kao fascinacija i privremeni bijeg u drugi svijet.

Govoreći o tome kako podučavati djecu o medijima naveo je da Len Masterman predlaže četiri osnovna pristupa: I) nehijerarhijsko podučavanje, II) dijalog, III) refleksiju, IV) medijsku aktivnost. Roditelji trebaju biti protagonisti odgoja i ne treba demonizirati medije.

Kada se govorи o ovisnosti o internetu riječ je o psihološkom poremećaju koji se pojavljuje kod osoba koje zbog pretjeranog bavljenja sadržajima svjetske globalne mreže narušavaju svoje tjelesno ili duševno zdravlje, a internet im s vremenom postaje važniji od obitelji, prijatelja i posla.

U zadnjem dijelu predavanja prof. Labaš je govorio o pametnim telefonima koji uništavaju razgovor u obitelji i drugim vezama. Zaključio je da su mediji naši priatelji i da ih ne želimo samo kritizirati, ali im ne moramo ni robovati.

Nakon predavanja uslijedila je polusatna rasprava. Potom se fr. Anto zahvalio predavačima

i sudionicima. Molitvom je završen prvi dan Redovničkih dana.

U subotu na drugom danu XXXIII. Redovničkih dana sudjelovalo je oko 150 redovnika i redovnica. Nakon molitve fr. Anto Gavrić je, pozdravivši sve okupljene, predstavio predavače drugoga dana poželjevši im dobrodošlicu.

Obrazovanje, kineziološka edukacija i religioznost

prof. dr. sc. Ivan Prskalo, dekan Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Najprije je fr. Anto kratko predstavio dr. sc. Ivana Parskala dekana Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i njegov znanstveni rad iskazavši radost što će svoje bogato iskustvo podijeliti s redovnicima i redovnicama na Redovničkim danima.

Prof. dr. sc. Ivan Prskalo održao je predavanje na temu "Obrazovanje, kineziološka edukacija i religioznost".

Zahvalivši se na pozivu prof. Prskalo je istaknuo da su na Učiteljskom fakultetu najbolje studentice uvijek bile časne sestre koje su svojim zalaganjem i žarom učiteljski poziv podigle na višu razinu.

Profesor Prskalo govorio je o vezi odgoja, obrazovanje i religioznosti kao ukupnosti religioznog iskustva s posebnim osvrtom na kineziološku edukaciju. Istaknuo je kako su odgoj i obrazovanje, najsloženije i najodgovornije ljudske aktivnosti, ali da pod snažnim utjecajem globalne ekonomije i tržišta rada, obrazovanju prijeti opasnost da ga se svede na čisto tehničke i funkcionalne kompetencije i vještine te da ga se liši njegove konstitutivne dimenzije, a to je odgoj".

Govoreći o kineziologiji istaknuo je kako kineziološka edukacija ima najveći utjecaj na cjelokupnu populaciju, jer je sveobuhvatna te prati ljudsko biće tijekom cijelog perioda odgoja i obrazovanja. Kineziološka edukacija je temelj uključivanja učenika u sportske aktivnosti te kineziološko rekreativne aktivnosti, uz preventivnu ili terapijsku ulogu kinezioterapijskih tretmana. Kineziološka aktivnost ima

naglašenu moć stvaranja navike svakodnevnog vježbanja kao trajne usmjerenosti, što je značajan odgojni cilj.

Istaknuo je da se religioznost kao krepst postavlja za čovjeka, a počinje se formirati u obitelji, nastavlja uz nastavu vjeroučitelja, te ukupan utjecaj koji odgojno-obrazovni sustav ima na dijete. Značajan i atraktivan dio tog sustava je i kineziološka edukacija. Ciljevi kineziološke edukacije nisu u suprotnosti s kršćanskim religioznosću.

Odgoj i obrazovanje trebaju pratiti odgojne i obrazovne ciljeve nacije, a nacionalni kurikulum mora biti uskladen s narodom kojemu je namjenjen. Stoga odgoj i obrazovanje trebaju pomoci roditeljima u formiranju krepsti religioznosti. Zaključio je riječima da je "Kineziološka edukacija omiljeno i vrlo značajno područje u ljudskom životu cijelog tijeka školovanja. Svojim vrijednostima ne ostvaruje samo jasno proklamirane antropološke, obrazovne i odgojne zadaće već je moguća vrlo čvrsta uporišna točka formiranja krepsti religioznosti.

Odgojno-obrazovno djelovanje u ekumenskoj sredini

s. Janja Martina Katović, ASC, ravnateljica dječjeg vrtića u Glamoču (BiH)

Najprije je fr. Anto predstavio s. Janju Martinu Katović istaknuvši njenu pravnu borbu da zaposlenice vrtića dobiju plaće koju nisu dobile godinama.

Sestra je najprije predstavila grad Glamoč iz kojeg dolazi, te družbu Klanjateljica Krvi Kri-stove, karizmu družbe koju sestre utjelovljuju u djelotvornoj ljubavi prema ljudima, istaknuvši da sestre idu putevima tolerancije i poštovanja. Sestra se prisjetila i strašne sudbine koju je hrvatski narod proživio u ratu, a s njima i sestre koje su se nakon rata vratile u Banju Luku, tamo gdje su trpile i gdje su manjina, ali uvijek svjedočeći svoju ljubav.

Sestra se prisjetila i početka rada u glamočkom vrtiću u nemogućim uvjetima. "Svjedok sam da su čudni putevi Gospodnji. Vidim da me Gospodin korak po korak pripremao", ustvrdila je. "Radila sam u Zagrebu u vrtiću kod sestara dominikanki gdje sam jako puno naučila. To mi je bio čvrsti temelj za rad u Glamoču. Sestre su uvijek bile prema meni velikodušne."

Govoreći o vrtiću u Glamoču sestra Martina je ispričala kako je upisom prvog pravoslavnog djeteta u vrtić morala mijenjati određene stvari. Već za sv. Nikolu nastaje prvi problem. "Ostajem šokirana riječima djetetovih roditelja. 'Što god da rade druga djeca neka radi i naše dijete, nemojte ga isključivati ni iz čega'. Opterećena, doživjela sam veliko olakšanje razboritošću tih roditelja", posvjedočila je s. Martina.

Nakon što se u vrtić počinju upisivati djeca

Bošnjaka, u vrtiću se priprema dvostruki meni.

"U 18 godina nikada nisam imala problema sa Srbima i Bošnjacima. Bošnjačko dijete nije krivo za grobove u našim obiteljima. To bošnjačko dijete ja moram primiti kao dijete Božje, ali mogu razumjeti i roditelje koji nisu tako razmišljali", ustvrdila je sestra dodajući da su djeca drugih naroda iz vrtića njeni najbolji ambasadori.

Sestra je potom govorila o sukobu s političarima na općinskoj razini, političarima koji odlučuju uskratiti plaće djelatnicima vrtića bez ikakvog obrazloženja. Djelatnici su morali krenuti u pravni borbu. Nisu ukupno primili 35 plaća, a sestra 57. Općina vrši pritisak na vrtić želeći da se djeca podijele po etičnim skupinama bez konkretno donesene odluke. Otvara se i problem s ravnateljem vrtića. Sestru kao jedinog kandidata koji zadovoljava sve uvjete u natječaju, općinska vlast ne želi imenovati ravnateljicom zbog redovničke uniforme. Sestra Martina je ustvrdila daje to bio trenutak kada je poželjela napustiti Glamoč, ali ju je zadržala spoznaja da ne može napustiti djecu u vrtiću, da je Crkva uvijek bila uz narod. "Svjesna toga, jesam li imala pravo reći - ne tiče me se, idem doma", zapitala je s. Martina.

Pravna borba je trajala 6,5 godina i nedavno je donesena presuda koja kaže da sestra može raditi u redovničkoj uniformi. "Nisam važna ja nego redovnice u Bosni i Hercegovini. Sutra bi nekome palo na pamet da to isto učini sestrama u bolnicama i drugim radnim mjestima. Ekumensko djelovanje gledano iz perspektive osobe koja živi na etničko čistom području može zvučati kao nešto daleko, neostvarivo, a možda i nepotrebno, ali mi koji živimo u Bosni i u Hercegovini upućeni smo živjeti konkretan ekumenizam", poručila je s. Martina.

Pitajući se što nju redovnicu čini osobom koja živi ekumensku stvarnost, odgovorila je: "Da bi živjela ekumensku stvarnost u tome mi pomaže samo moja vjera, vjera da je Bogu

znano, vjera da sam odlukom mojih poglavarica poslana gdje trebam biti. Bez vjere ne znam kako bi živjela, radila i bila to što jesam. Kada mi je rečeno da idem u Glamoč, pok. s. Ines (vrhovna poglavarica) mi je rekla da osjeća da sam ja stvorena za to, a život će pokazati jesam li bila”, zaključila je s. Martina.

Fr. Anto je potom najavio rektora Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. sc. Damira Borasa kao rektora sa jasnim uvjerenjima i stajalištima. Podsjetio je na njegovu znanstvenu aktivnost, radove te medijsku nazočnost. Zahvalivši mu se što je bio spreman podijeliti svjeće iskustvo na ovim Redovničkim danima.

Obrazovanje, odgoj i vrijednosti u hrvatskom školskom sustavu

prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu

Prof. Boras se najprije kratko osvrnuo na svoju akademsku karijeru, govoreći o svojim iskustvima u visokom obrazovanju za vrijeme dok je bio dekan Filozofskog fakulteta te danas kao rektor Zagrebačkog sveučilišta. Konkretnije je govorio o studentskim prosvjedima i neprimjerenim reakcijama na ugovor sa Katoličkim bogoslovnim fakultetom.

Napomenuo je da je velika većina sveučilišnih profesora njegova stava i razmišljanja te da je velika većina studenata kršćanskih uvjerenja, no da postoje manje glasne skupine koje djeluju iz očitih političkih razloga s nakanom da se napadne hrvatski obrazovni sustav. U pozadini je netolerancija. Takav napad doživio je kad je rekao kako se biblijske vrijednosti trebaju vratiti u obrazovanje. Napad je doživio upravo jer je te vrijednosti nazvao biblijskim. Te vrijednosti

prije svega govore o prepoznavanju drugoga, sebe, svoju i njegovu zajednicu, one su i kršćanske i židovske i islamske.

Rektor Boras govorio je i o napadima koje je doživio i kada je rekao da bi u osnovnoj školi djeca trebala naučiti cirilicu.

Vjera koja se ni kod pravoslavaca i muslimana ne razlikuje u temeljima od katoličke daje snagu jer govoriti o ljubavi prema bližnjemu, toleranciji. To su vrijednosti koje se moraju temeljiti na ljubavi, ljubavi prema bližnjemu koja se pokazuje u društvenoj odgovornosti. To su vrijednosti koje trebamo njegovati, to izvire u vrtiću, osnovnoj školi. U posljednje vrijeme se namjerno sprječava da se o tim vrijednostima govoriti kao o religijskim vrijednostima. Pošteni ljudi, vidimo to, prihvaćaju te vrijednosti. Naša vjera utemeljuje te vrijednosti. Imamo problem sa skupinom koja je svjesna da promicanje tih vrijednosti jača i u političkom smislu neke stavove koje ne prihvataju neki neoliberalni kružovi koji pokušavaju uništiti obitelj, ustvrdio je rektor Boras, dodajući da su neke skupine procjenile da je upravo obrazovni sustav ono mjesto gdje trebaju djelovati kako bi uništile vrijednosti koje su stvorene u slobodnoj i demokratskoj Hrvatskoj.

“Vjera nam daje uvid u vrijednosti i daje nam snage da se borimo za te vrijednosti, a i da prihvaćamo druge. To je ono što moramo za-držati. Vjera znači da će dijete u obitelji dobiti vrijednosti tolerancije, poštivanja, rada, poštene plaće, neprešućivanja činjenica. To je ljubav prema bližnjemu. U političkom smislu danas se hrvatska dijeli, oslabljujemo, susjedi nas stiskaju

jer nismo jedinstveno društvo. Ljubav prema bližnjemu je temeljni zajednički nazivnik i da kao društvo budemo jaki, da možemo promicati vrijednosti. U obrazovanju trebamo reći što trebamo, ali ne prešućivati drugoga. Različitosti je moguće pomiriti na temelju zajedničkog nazivnika. Mi na sveučilištu nastojimo djelovati na taj način”, ustvrdio je rektor Boras.

Fr. Anto je zahvalio rektoru na vremenu i mislima koje je podijelio. Zahvalio je rektoru na podršci koju kod njega imaju fakulteti na kojima rade i neki od prisutnih redovnika i redovnica.

Nakon izlaganja rektora Borasa razvila se polusatna rasprava u kojoj su sudjelovali i rektor Boras i s. Martina.

Na kraju je salezijanac, don Ivan Marijanović, kao priredivač, kratko predstavio “Leksikon odgojno obrazovnih znanosti” koji je nedavno tiskan. Ovo kapitalno djelo, ne samo za naše hrvatske prilike, plod je dugogodišnjeg rada profesora i suradnika Fakulteta odgojnih znanosti Salezijanskog papinskog sveučilišta.

Leksikon je prijevod talijanskog djela “Dizionario di scienze dell’educatione” što ga je priredio Fakultet odgojnih znanosti Salezijanskog papinskog sveučilišta u Rimu. Djelo je plod bogatog iskustva, velikog znanja i dugogodišnjeg rada renomiranih autora, koji su u ovo djelo saželi vrijedne rezultate, objavljene u brojnim specijaliziranim studijama, knjigama, časopisma i drugim edicijama. Leksikon je namijenjen ponajprije studentima odgojno-obrazovnih znanosti.

Fr. Anto se na kraju zahvalio svim predavačima i svom sudionicima Redovničkih dana istaknuvši da se nada da će se nastaviti i u budućnosti s praksom da se redovnički dani organiziraju u pet gradova u Hrvatskoj.

Na kraju se posebno zahvalio braći franjevcima na gostoprimgstvu u njihovom samostanu i prostorima u zagrebačkoj Dubravi.

Završno euharistijsko slavlje na kraju XXXIII. redovničkih dana slavljeno je u 12 sati u crkvi Bezgrešnog začeća BDM u zagrebačkoj Dubravi. Slavlje je predvodio fr. Anto Gavrić.

U homiliji je fr. Anto Gavrić govorio kako

je u ljudskim životima jako prisutna želja da se u nečemu bude prvi poredeći to s apostolom Pavlom koji za sebe veli da je prvi u grijehu kojemu je oprošteno. Tko bi se od nas usudio reći da je prvi u grijehu. Pavao se toga stalno prisjeća, ne prisjeća se svoga grijeha nego oprosta koji je primio. Pavao nastavlja da je Isus Krist došao na svije spasiti ga. To milosrđe smo i mi poslani živjeti tamo gdje jesmo. Bog je nama toliku puta oprostio, pokazao milosrđe. Kristove riječi nas preobražavaju i činimo što od nas Isus traži.

Danas smo govorili o odgoju i evangelizaciji i dobro nam je došla slika iz današnjeg evanđelja, slika o stablu koje donosi dobre plodove. Nije li naše poslanje takvo da odgajamo druge da donose dobre plodove. Ne treba gledati na mane drugih, tako obilježavamo drugačije. Postoji opasnost da tog drugačijeg stalno takvim promatramo i da onda taj ne može doći na višu razinu. Mi smo samo poslani. Idemo vršiti poslanje. Ako sam ja redovnik kojemu je Bog pokazao milosrđe, idem iskazati primljeno milosrđe. Idimo k ljudima, kod njih prepoznajmo ono što je i u nas usađeno, da te vrijednosti prenosimo pozorno i s ljubavlju okopavamo stablo da da plod. Krist nas poziva da ne budemo samo oni koji govore nego i čine. Nakon ovih Redovničkih dana, predavanja i iskustava, mislim da svatko od nas može poći doma obogaćen iskuštvom, iskustvom koje možemo prenosići drugima da i oni donose plodove, poručio je fr. Anto redovnicima i redovnicama.

(HRK/IKA)

DANI CRKVENE GLAZBE 2017.

Ovogodišnji Dani crkvene glazbe započeli su, 20. listopada 2017., u prostorijama Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" u Zagrebu gođišnjom skupštinom Hrvatskog društva crkvenih glazbenika. Na skupštini je, među ostalim, za predsjednicu ponovno potvrđena doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić, a za dopredsjednika je izabran Tihomir Prša, prof. Za tajnika je potvrđen Kristijan Palčec, mag. mus. a za članove Upravnog odbora su izabrani Petra Hrvačić, mag. mus. i prof. dr. sc. s. Katarina Koprek. Za članove Nadzornog odbora izabrani su don. Ivan Urlić, Niko Luburić i Lovro Srdarević. U Stegovno povjerenstvo su izabrani Ivan Ščepanović, student Instituta za crkvenu glazbu u Zagrebu, Tatjana Gačeša, prof. i s. Ivana Pavla Novina, mag. phil.

Nakon skupštine HDCG-a uslijedio je program ovogodišnjih Dana crkvene glazbe koji je već tradicionalno bio podijeljen u tri djela, a započeo je zajedničkom molitvom i pozdravnim riječima među kojima posebno treba istaknuti mons. Ivana Šaška. Prvi dan programa vodio je prof. dr. sc. Ante Crnčević, a prvo, iznimno bogato i zanimljivo, predavanje održao je vlč. Milan Dančuo (izrađen s. prof. A. Crnčevićem, oboje profesori KBF-a) na temu *Liturgijska mjeđa i forma glazbe. Primjeri iz glazbe korizmenog vremena*. Sama Korizma u svojoj biti je poziv na

obraćenje i povratak Bogu, a predstavlja pripremu za vrijeme uskrsa. No pokora ne uključuje samo naš unutarnji život već ima i društvenu dimenziju. Korizma je vrijeme za posebno izgradjivane, polaritet između iščekivanja i dolaska u kojoj je liturgija po svojoj naravi mjesto transformacije. Pjesma je pak jedan od najboljih načina da se čovjek izrazi, a cilj sakralne glazbe je što bliže se povezati s liturgijskim činom, počevši od izraza molitve, poticaja na jednodušnost i na koncu na estetički element. Sakralna bi glazba, kako je vide Dokumenti, trebala biti službenica liturgije, trebala bi se sinkronizirati s liturgijom kako je to isticao sv. Ivan Pavao II. Glazba je u tom smislu, povijesno gledano, prešla put od jedne do druge krajnosti, no svakako glazba bi trebala pomoći ući dublje u liturgijsko slavlje. Liturgija je temelj i izvor liturgijskoj glazbi, istaknuo je vlč. Dančuo, i tako je treba i oblikovati. Glazba bi se trebala sjediniti s liturgijskim činima te bi osim estetičkoga trebala imati i teološku dimenziju te pomoći zahvatiti otajstvenu zbiljnost. Glazba je jedan od jezika uz pomoć kojeg liturgija komunicira, no liturgija je na koncu izvor i mjeru za oblikovanje liturgijske glazbe. Glede sviranja u Korizmi zvuk orgulja dozvoljen je samo u određeno vrijeme i to kako bi se postiglo samu srž korizmenoga vremena. Svakako, glazba priprema slavlje i izraz je samoga slavljenja koja u Korizmi vjernika pripravlja za obećanje koje istovremeno naviješta, što vidimo, među ostalim, na primjeru ulazne i pričesne pjesme treće korizmene nedjelje. Dakle, glazba bi u tom smislu, kao priprema slavlja i izraz samoga slavljenja, u Korizmi vjernika trebala pripravljati za obećanje koje istovremeno naviješta.

Nakon kratke pauze na temu *Psalmi u umjetničkoj glazbi (razdoblje 19. i 20. st.)* govorila je Konstilija Nikolić Markota (ICG). Psalmi

svima mogu biti izvrsna inspiracija, istaknula je predavačica, a mogu se izvoditi na brojnim mjestima i u brojnim situacijama jer imaju veliku komunikacijsku moć, moć dijeljenja, za što možemo naći brojne primjere, a neosporivo je da su našli svoje mjesto i u umjetničkoj glazbi, a kruna primjera zasigurno je djelo A. Dvoraka, Biblijska pjesma.

U dopodnevnom dijelu programa uslijedile su dvije radionice. Radionicom *Postava glasa i artikulacija kod korizmenih himana, antifona i psalama*, u vodstvu Danijele Župančić, prof. (ICG). Prof. Župančić je govorila o funkciji glasa, te u tom smislu o pravilnom načinu disanja (dijafragmatično), funkciji glasnica, stvaranju rezonance tona, upjevavanju zbara što je demonstrirala na korizmenoj pjesmi M. Martinjaka Čuj Stvoritelju milostiv.

Jutarnji dio programa je završio predavanjem i radionicom u vodstvu prof. dr. sc. s. Katarine Koprek na temu *Gregorijasnki koral u službi glazbenoga obrazovanja*. S. Koprek je istaknula da bi i u suvremenom obrazovanju gregorijanski koral trebao naći svoje mjesto, i to i u obrazovanju djece i kod rada s odraslima. Isto tako da gregorijanski koral može biti izvrstan odabir za sve one sredine koje ne mogu zadovoljiti brojne zahtjeve suvremene glazbe. Svakako, barem su tri aspekta koja posebno valja istaknuti, a dodatno govorе u prilog približavanju gregorijanskog korala

današnjem čovjeku i vremenu: povjesni, praktični i estetski, istaknula je s. Koprek. Svu ljepotu, privlačnost i korisnost gregorijanskog korala s. Koprek je prikazala brojnim primjerima.

Poslijepodnevni dio programa ispunjen je trima radionicama. Prva, *Orguljaške skladbe primjerene liturgijskim slavljima* u vodstvu doc. art. Mirte Kudrna i doc. art. Elizabete Zalović (ICG). Zatim, *Praktični rad s crkvenim zborovima* u vodstvu doc. art. Marka Magdalenića (ICG). Treću radionicu, *Harmonizacija gregorijanskih napjeva*, vodio je prof. mr. art. Miroslav Martinjak (ICG). Nakon radionica sudionike Dana crkvene glazbe je za večernju molitvu pripremila doc. mr. art. s. Domagoja Ljubičić (ICG). Prvi dan Dana crkvene glazbe završen je večernjom molitvom u crkvi sv. Martina.

Program drugoga dana Dana crkvene glazbe započet je zajedničkom molitvom, a zatim izlaganjem prof. mr. art. Miroslava Martinjaka (ICG) na temu *Korizma u pjesmarici "Pjevajte Gospodinu pjesmu novu"*. Prof. Martinjak je istaknuo da je cilj njegova promišljanja istaknuti poteškoće s kojima se suočavamo pri animaciji liturgijskih slavlja, a proizlaze iz nedostataka same pjesmarice kojom se koristimo. U tom smislu ono je poziv svima da se uključe u stvaranje novoga, prikladnijeg i funkcionalnijeg, oblika pjesmarice. Sve to kako bi, još prema zahtjevu Pia X., sveta glazba bila istinska "službenica" liturgije.

Drugo predavanje, *Korizmeno crkveno pučko pjevanje – praksa i revitalizacija*, izložio je dr. sc. Joško Ćaleta s Instituta za etnologiju i folkloristiku. Dr. Ćaleta je svoje predavanje obo-gatio primjerima i osvrtom na dugu tradiciju koju pučko pjevanje ima na našim prostorima, osobito u Dalmaciji, počevši od poznate Procesije za Križem na Hvaru gdje se u pjevanju prepoznae bizantski utjecaj. Zatim Priko poja na Braču. Slijedeći primjer je Žive slike muke Isusove u Imotskom u čijem ostvarenju sudjeluje cijeli crkveni zbor. Predivan primjer Za križem nalazimo i u Slivnu gdje vidimo kako su crkvena i pučka glazba neodvojivi. Iz Trpnja imamo primjer Velikoga petka, ali i iz mnogih drugih mjesta, npr. Šibenik, Vodice, Zadar, Pag itd. Osim što su pokazatelj duge i bogate glazbene povijesti ovi primjeri nisu samo povijest već se uglavnom u novije vrijeme ponovno oživljuju, zanimljivi su, važni i vrijedni mladim naraštajima, a sustavno se radi i na očuvanju te bogate glazbene tradicije koja još uvijek živi na našim prostorima u brojnim mjestima i zajednicama.

Nakon kratke pauze Milan Hibšer, mag. art (ICG) je predstavio digitalne orgulje Hauptwerk. Profesor Hibšer je predstavljanje započeo povjesnim pregledom razvoja orgulja s posebnim

naglaskom na vježbanje. U tom povijesnom razvoju godine 2002. je kao novi korak izrađen softver Hauptwerk tj. virtualne orgulje. Danas je aktualna već četvrta verzija toga programa koji orguljašima može pomoći izvesti skladbe što vjernije originalu. Koje su prednosti? Naime, akustika prostora je iznimno bitna za zvuk orgulja i to se uvažilo pri razvoju ovoga softvera. Zapravo sve se pokušava snimiti kako bi softver postigao što realniji zvuk orgulja tj. tona, ali i popratnih zvukova odnosno akustike prostora te sve karakteristike instrumenta. Dakle, velika je prednost mogućnost biranja stila orgulja koji želimo pa se skladbe mogu izvesti što realnije. Dodatne prednosti su mogućnost izmjene (glavnog) manuala, mjesto pedala i žaluzija, paljenje registara, veliki broj snimanja kombinacija registara, visine tona, ugodbu te postoje mogućnost snimanja (i audio i vizualno).

Već tradicionalno i ovogodišnji Dani crkvene glazbe završeni su koncertom na kojem se imalo priliku čuti Toccatu i fugu u d-molu, BWV 565 J. S. Bacha u izvedbi M. Hibšera, prof. Zatim Passacagliu M. Magdalenića u izvedbi doc. art. Elizabete Zalović, te Carillon L. Vierne u izvedbi doc. art. Mirte Kudrne.

s. Ivana Pavla Novina, OP

ZBOR PREČISTOG SRCA MARIJINA GOSPE FATIMSKE U KORČULI

Kako to biva svake godine, naša voditeljica za nas je organizirala jedan mali godišnji odmor. Kruna odmora, ovog puta, bilo je pjevanje mise te nastup u Korčulanskoj katedrali sv. Marka. Naše putovanje započima 22. rujna 2017. u Splitu. Pod vodstvom odlučne sestre Pavle Nego-vec, 23 odvažna glasa krenula su u nezaboravnu trodnevnu avanturu.

Nakon što smo se onako, tradicionalno, po splitski, iznervirali u trajektnoj luci, na brzinu smo se smjestili u „Dubravku“ i krenuli. Kako se Split umanjivao, tako smo i mi bili opušteniji. Nekima je ubrzo dosadilo monotono sjedenje pa su jedva dočekali prvo stajalište kako bi udahnuli svježeg zraka. U Hvaru su pale prve službene slike, iako je bilo par kapitalaca na

samom početku. Nastavili smo put sasvim pristojno, ne odajući drugim putnicima naše skore namjere. Nedugo nakon Hvara, na katamaranu je održan pravi koncert. Nama za dušu, izveli smo par skladbi s nedjeljnog repertoara. Prikupili smo pažnju mnogih, a neki članovi zbora pritom su se okušali u menadžerskim vodama. Već u prvim zajedničkim satima mogli smo na-slutiti kako će ovaj izlet biti sve, samo ne običan.

Oko 20 sati smo zagazili na korčulansko tlo. Grad u je noćnom izdanju izgledao predivno. Pokazivao je sasvim dovoljno da bi na prvi pogled zadivio. S druge strane, skrio je sve čari koje smo istražili idućih dana i vjerujemo, kako je još puno toga ostavio za istraživanje nekim drugim vremenima. Sestre dominikanke su

nas dočekale vrlo toplo, veselo i opušteno, kao da smo cijelo vrijeme svi mi bili dio njih i kao da smo se, s nekog drugog puta, tek sada vratili kući. Pazile su na nas svaki trenutak našeg boravka, prilagođavajući nam pritom svoje vrijeme i obvezе. Moramo priznati kako smo se osjećali kao vlastelini (a ne Pavlini zborashi) te im na tome još jednom veliko hvala.

Istu večer je krenula prva ekspedicija po gradu. Svi zajedno smo upoznavali ulice, stjecali dojmove i ostavljali svoje tragove po njima. Tu večer smo shvatili koliko je Korčula bogato povjesno i kulturno uporište južne Dalmacije. Svakikutak pričao je neku svoju priču. Nadvladani umorom, natjerali smo se povući u krevete dok je Korčula već odavno utihnula sa zvjezdama.

Jutro. Jedno od najljepših svjetskih dana svanulo je te subote. Svatko tko se probudio, prvo bi uživao u zlatnim primjesama neba i mora. U pozadini se čuje romantično Barbarino hihotanje (tada su se svi probudili). Naspavani i odmorni zaputili smo se u obilazak samostana.

Zajedno sa sestrama, smijali smo se raznim dogodovštinama koje su pripovijedale koracajući nekad davno svojim hodnicima. Zadivilo nas je koliko su vrijedne i marljive pčelice te korčulanske dominikanke. Na svakoj vrtnoj etaži dočekivalo nas je nešto novo, od pupoljaka pamuka do svih mogućih plodova voća. Naravno, časna Pavla je požurivala i naganjala da što prije stignemo obaviti generalnu probu u katedrali. Došle su i te probe. Nakon što se još jednom uvjerila da mi to znamo i da smo samo malo nestrpljivi, pustila nas je da uživamo u gradu do iduće ekspedicije. Međutim, iz katedrale nismo mrđnuli jer je virtuoz Duje otkrio klavir uz koji rijetko kad imamo priliku stajati i pjevati. Svakako, poanta jest da uvjek radimo obrnuto od onog kako naša Pavla očekuje, ali pregrmi ona to, nekad i programi.

Nakon obilnog ručka uputili smo se na kopno. Orebic je bio dovoljno blizu za jedan poludnevni izlet. Usput smo posjetili i časnu majku, kod koje smo osnovali zborsko cvjetno društvo. Zborska vrtlarica bila je naša sestra Fideles. Predsjedničku krunu počasno je nosila altica Petra, a poslužila je kao vodička prema crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije, Gospe od Anđela. Nakon napornog uspona, uživali smo u pogledu i usput se dobro naslikali. Pritom se mora odati posebna počast basu Mihaelu, koji je cijelim putem nosio i svirao gitaru. Neki zborasi se očito pokreću na solarnu energiju. Druga polovica je ipak jedva čekala pristojnu klupu u hladu. Pomalo umorni, vratili smo se u naš samostan na večeru. Časna je već pri povratku u Korčulu savjetovala da čuvamo glasove za sutrašnji koncert. Međutim, bez obzira što smo je poslušali, morali smo iskoristiti još malo našeg zajedničkog vremena. I zaista nam je svima bilo lijepo. Pred kraj druženja, oni najuzbuđeniji, prisustvovali su astronomskom predavanju zborasa fizičara, a došlo je i do polemike korijenja riječi egzotičnih orašatih plodova.

Stigao je dan nastupa. Fino smo se ulaštili, ispleli kosice, obuli fine cipelice i doručkovali. Čak se i kod muških mogla pronaći baletna punđica. Neki od nas su bili malo umorni, neke

je možda bolila glava, ali svi smo bili spremni za misu. Pavla je naravno bila uzbudjena pred nastup, ali smo joj dokazali da s nama nema potrebe biti zabrinuta. Zasigurno joj nikada nećemo uzvratiti koliko se na ovom putu brinula za sve nas, ali smo se zato potrudili lijepo otpjevati. Pjevali smo razne izvedbe; Kriste Uskrstli, Cante Domino, Katarini Sijenskoj te Nebesa Silna su

jedne od naših izabranica za ovaj koncert. Misa je pjevana Gospi Snježnoj po želji časne majke. Za vrijeme nastupa, pratili smo isključivo časnu Pavlu i njene pokrete te se nismo ni obazirali na broj vjernika i količinu pozornosti koju smo uživali. Upravo zato je koncert na Korčuli otpjevan izvrsno, bez ikakvog straha i nesigurnosti. Na kraju smo bili ponosni što smo našu voditeljicu učinili ponosnom. To nam je bila namjera već od samog početka u splitskoj luci na gatu sv. Petra. Vjerujemo da smo i Korčuli kroz naše pjevanje ostavili dio sebe kojeg će se rado prisjećati.

Nismo imali mnogo vremena nakon mise, jer se naš odmor bližio kraju. Trebalo je još stići na trajekt i uputiti se natrag za Split. Ugodno smo se pozdravili sa sestrama, samostanom i Korčulom. U busu prema Vela Luci bilo je onih koji su još uvijek bili raspoloženi za pjesmu, a i onih kojima je već poprilično trebao odmor. Neki od nas žalili su što nisu ostali u samostanu zauvijek, a neki su jedva čekali doći kući svojim mamama, tatama, momcima, curama, ili pak mačkama. Na trajektu je svatko pronašao mjesto za sebe, no ni tamo nismo ostali neopaženi. Naša družina je uvijek prepuna gromoglasnog smijeha i zajedničkih selfija, a takve družbe je

teško ne opaziti. Svaki čas smo svugdje i uglavnom ne mirujemo. Svaki zajednički trenutak nam je dragocjen i uglavnom zabilježen fotografijom. Lijepo je kad smo svi povezani i kada svaki različiti pojedinac drugačije doprinosi našoj zajednici. Zato i jesmo bogati jer imamo jedni druge i jer imamo našu Pavlu. Rijetko tko bi nas živahne tako dugo trpio i izgrađivao.

Pred vratima Splita smo se već oprاشtali i dogovarali iduća putovanja. Korčula nas je ispunila novim uspomenama i odmorila za jesenske probe. Pogurala nas naprijed i potakla da pjevamo još više i još bolje. Naši članovi, koji su bili spriječeni ići na ovo putovanje s nama, još uvek žale jer smo mi svi još uvijek po dojmom čarobne Korčule. I nikada neće moći znati svaki detalj koji se tamo zbio jer neke stvari se mora

proživjeti, a ne prepričavati. Iste uspomene je bolje ostaviti u srcima nego ih zarobljavati fotografijama. Toliko o našem izletu u ovom toplom rujnu.

Andela Gudelj

Dojam slušateljstva

Nedjelja, 24. 9. 2017. »Velika Misa« u katedrali u 10 sati, a pod misom župni zbor iz Splita pod dirigentskom palicom sestre Pavle. Trebalо je viditi kojim zanosom dirige ra. Nakon mise znanac mi govori: - »Ma jesи li vidi kako ona ono zboru daje do znanja ka triba pivot tiho, a ka triba pusti glas. Stavi prst na usta što hoće reć sa tiho, a onda zamaše rukama, para da će poleti i onda svi ko jedan. Lipo i vidi i čut!« Došao sam čestitati jer me pjevanje uistinu oduševilo, pogotovo jedan glasić opernog kalibra. Naši bi stari kazali: »U maloj boci stoji špirit!« Žurili su još kod sestara na ručak, pa onda put Splita. Šteta što nije upriličen jedan nastup za puk van sv. Mise. Dobio sam CD na poklon i s užitkom poslušao. Tko govori da se rad, zalaganje i stručnost ne isplati.

Neven Fazinić

Crkveni zbor župe Prečistoga srca Marijina 'osvojio ZLATO' - 50. rođendan škrapskog zbora -

Mješoviti zbor župe Prečistog srca Marijina osnovan je 1967. godine, otkada neprekidno djeluje. Ove se godine skupilo čak 50 godina, pola jednog stoljeća postojanja ovog zbara. Stariji je od mnogih svojih članova, a u isto vrijeme i mlađ. Iz godine u godinu pokoji se novi član pridruži, pokoji ode i pokazuje on tako svojim postojanjem kako se opire prolasku vremena i hrabro se nosi s brojnim životnim trenutcima, tužnim i radosnim prigodama.

Na svetkovinu zaštitnice crkvenog pjevanja, svete Cecilije, 22. studenoga, u župi Prečistog srca Marijina održana je svečana misa kojom se na dostojanstven način obilježio i 50. rođendan župnoga zbara. Misu je predvodio don Šime Marović. Zborašima sa splitskih Škrapa vrlo je dobro poznat opus i velik broj djela nastalih iz dubokog nadahnuća maestra Marovića, nastupali su s njegovim skladbama u brojnim prigodama. Ovom se prilikom moglo čuti mnogo zanimljivih činjenica o životu sv. Cecilije, ali središte je propovijedi ipak bio govor upućen posebno pjevačima crkvenih zborova. Njima se don Šime obratio na vrlo lijep i dostojanstven način koji je odisao poukom i nadahnućem, a neke od misli mogle bi se ukratko sažeti u par rečenica. Crkvenim se pjevačima mogu smatrati svi oni koji glasom i pjesmom slave Gospodina,

ali samo ako i žive u vjeri. Čast je, ali i dužnost, živjeti životom istinskoga kršćanina, biti primjerom svojim djelovanjem, opravštati, opominjati, pomagati i cijelim svojim bićem slaviti Gospodina.

Na kraju svete mise upućena je zahvalnica svim članovima zbara, i starijima i mlađima, a posebna zahvala upućena je dugogodišnjoj voditeljici zbara č.s. Pavli Negovec, voditeljici župnoga crkvenoga pjevanja, od koje su zbaraši iznimno mnogo naučili o radu, upornosti i volji. Zbor ne bi tako dugo opstao da nije bilo gostoprимstva časnih sestara dominikanki u samostanu na splitskim Škrapama, ali važno je zahvaliti i svim župnicima i kapelanima koji su godinama podržavali i poticali rad ovoga zbara.

Mnogo je ljudi prošlo stazama ovog zbara, rado ih se danas sjećamo, nosimo ih u mislima, srcima i molitvama jer neki od njih nisu više među nama, ali znamo da su naši zagovornici kod Gospodina. Mnogi su ovdje odrasli, družili se, sklapali prijateljstva, brakove, dočekali svoju djecu u zboru. Svi oni koji nisu tu s nama, odajemo im priznanje i zahvalnost za svaki rad i trud i svaku minutu života koju su posvetili radu našega zbara. Njega ne bi ni bilo da nije prije bilo vas. Hvala vam!

Nakon nekoliko različitih voditeljica zbara, od 1983. godine zbor vodi č. s. Pavla Negovec, dominikanka, voditeljica crkvenog pjevanja u našoj župi. I na tome smo zahvalni, mnogo smo

od nje naučili o radu i upornosti. Međutim, rijetko to pokazujemo, jer često djelujemo kao skupina živahnih školaraca, ali ona se još uvijek jako dobro nosi s nama. Bez naših dominikanki ne bismo opstali pa im zahvaljujemo što su nas udomile ovdje u svom samostanu.

Velika hvala svim našim župnicima i kapelanima koji su tu otkad je ovoga zbora, posebno našem župnom upravitelju don Anti, našem dragom kapelaru i iznimno vrijednom tenoru don Toniju, hvala i našem najdražem maestru don Ivanu, vi ste nam veliki primjer, poticaj i podrška u radu.

Ovom nam se prigodom pridružio i maestro don Šime Marović, naš najdraži autor. I mlađi i stari u ovom zboru poznaju popriličan broj njegovih skladbi i zahvalni smo Gospodinu na nadahnuću koje mu daje. Velika su glazbena otvarenja iz toga proizašla.

Hvala i vama, dragi naši župljani koji nas godinama vjerno pratite. Neka Gospodin blagosloví sve naše vrijeme provedeno na zajedničkim okupljanjima u ovoj Božjoj kući. Hvala svima!

Jelena Milovac

Misno slavlje povodom obilježavanja 50. obljetnice zbora, misno slavlje je predvodio Don Šime Marović, u koncelebraciji s domaćim župnikom don Antonom Žderićem.

Orgulje je, za vrijeme misnog slavlja svirao don Ivan Urlić, dok je u koncelebraciji sa don Šimom Marovićem bio i župni upravitelj župe Prečistog srca Marijina – Gospe Fatimske don Ante Žderić. Na kraju mise ime zbora i časnih sestara dominikanki svima prisutnima se obratila naša pjevačica Jelena Milovac.

Nakon misnog slavlja u vjeronaučnoj dvorani je nastavljeno zajedničko druženje bivših i sadašnjih pjevača škrapskog zbora.

Časna Fidelis se potrudila oko organizacije zajedničke večere, dok se naš vrijedni kapelan don Toni Šinković potradio oko estetskog uređivanja dvorane. Danima je skupljao slike koje su nastale kroz 50 godina djelovanja ovog zbora te ih razvio i s njima ukrasio zidove i prozore dvorane. Pun pogodak!!!! Bio je to

odličan podsjetnik na prošla vremena i mjesta koja smo posjetili. Kao je jedan dio zida dvorane ostao nepokriven slikama, potrudit ćemo ga se pokriti slikama koje će nastati sljedećih godina.

Petar Mrđen

Ps. Molitva vjernika sastavljena je baš za ovu prigodu:

Molitva vjernika o spomandanu svete Cecilije i proslave 50 godina djelovanja zbora Prečistog srca Marijina – Gospe Fatimske

Svećenik: Bogu, nebeskom Ocu, koji nas je pozvao da živimo životom uskrsnulih, iznesimo svoje molitve.

Kristova Crkva znak je koji je Bog postavio kao svjetlost i putokaz narodima. Gospodine, pomozи јој да с вјерошћу и hrabrošćу uvijek ispunjava svoju spasiteljsku misiju, molimo Te.

Света Cecilia svojim je životom i mučeništвом pjevala hvale Gospodinu i Crkva je časti kao zaštitnicu glazbe i pjevanja. Neka nam pomogne svjedočiti našim glasom onu radost srca koja nam dolazi od vršenja Božje volje i iz ispravnog življjenja našega kršćanskog idealа, molimo Te.

Za sve zakonodavce i vladare koje pomisao na Kristov križ ostavlja ravnodušnima, koji ne poštuju Božje i ljudske zakone te dostojanstvo i savjest čovjeka, otvori njihova srca za Istinu, molimo Te.

Pomolimo se za sve one među nama koji pate u tijelu i u duhu, zbog bolesti ili nepravde, da po zagovoru svete Cecilije i Gospe Fatimske prime obilje milosti, molimo Te.

Gospodine, neka nam sveta Cecilia pomoći dostoјno animirati svetu Liturgiju iz koje izvire život Crkve, svjesni važnosti naše službe, molimo Te.

Molimo za sve župnike, kapelane, časne sestre dominikanke, pjevače i župljane koji su kroz proteklih 50 godina utkali dio sebe u djelovanje ovoga zabora, molimo Te.

Svećenik: Svemogući vječni Bože, život što ga živimo dar je tvoje dobrote. Krijepi nas uvijek svojom milošću da slijedimo Evangelijske vjeste te tako budemo dostoјni dara vječnosti. Po Kristu Gospodinu našemu.

Zanimljivosti vezane uz organizaciju

Kako sve to funkcioniра, tko je glavni pokrećač i u čemu je tajna svih organizacijskih uspjeha 'škrapskog' zabora, Petar Mrđen (član zabora), u svom stilu kaže: Ja i društvo ponekad iz zezancije ispaljujemo šaljive prijedloge. Švore prihvataju. :))) Onda se svak uhvati svog malog dijela posla pa sve ispane nekako dobro. Nema formalnog zapovjednika - odnosno to su Pavla i

Fidelis, ali one više služe ko centrala da se ipak zna jesu li svi napravili ono što su rekli napraviti. Pavla je pokrećač - zanovijetalo, Fidelis je jaka logistika i katering servis :)))

Ovi put se kapelan don Toni pokaza kao žrtva "potrčko". Bija je produžena švorska ruka. Mi stariji iz zabora smo malo u obiteljskim obavezama, pa naše dijelove posla i dogovore obavljamo priko fejsa :))) Don Toni informacije skupi i sutradan za vrime doručka obavijesti časne, a preko pjevanja se vidimo uživo za konkretni dogovor. Ekipa (ovi stariji) je uigrana pa to nekako funkcioniira. Naravno da je časna Pavla tu da te podsjeti 50-ak puta na tvoje obaveze. :)

Fidelis je osim spize bila odgovorna i za duhovno-sakristansku-liturgijsku stranu proslave. :) Ušetala je u vjeronaučnu te rekla: "Ovo govorim samo jednom i ne ponavljam više. :) Zbor predvodi krunicu prije svete mise". Muk i 35 širom otvorenih očiju i zatvorenih usta je pogledalo. Počela je čitat: "Petar moli prvu deseticu, Tina drugu, Antonio treću, Barbara četvrtu, Petra petu. Mihael otajstva, Antonio pjeva psalam, Zvone čita čitanja, Petar sastavlja moli-

tvu vjernika koju čita Zorana i Luka, don Toni ispovida, Tonka radi štrudel, i nabrojala je još dvi tri cure koje su trebale napraviti kolače po volji.” Krenula je prema izlasku iz vjeroučne te nadodala “garaža će biti otvorena od 18.30. za preuzimanje dogovorenih stvari”. Niko nije ima vrimena za izvlačenje, nit za razbolit se.

Mene je tokala Molitva vjernika koju sam ka ono treba “sastavit”. Pa sam dva zaziva ukra iz

molitve svetoj Ceciliji, 3 ukra sa neke talijanske stranice i prevea na hrvatski i jednu sastavija :) Ono šta govori svećenik su objavili Šaško i Crnčević u nekom liturgijskom listiću za liturgiju. Prof. Jelena je lektorirala, pa je svečano izmoljena isprid don Šime. Ne možete reć da se nisam potrudija!

P. M.

DUBROVNIK: „Pjesme s. Blaženke Rudić“ – književna večer u samostanu Svetoga Križa

U klastru dominikanskog samostana Svetoga Križa u Gružu u petak, 15. rujna, održana je književna večer „Pjesme s. Blaženke Rudić“ na kojoj su čitane pjesme iz autoričine zbirke pjesama „Povratak iskonu“. Pjesme je predstavio profesor Ivan Fabris, uz autoricu s. Blaženku Rudić, dok je moderatorica bila profesorica Mirjana Žeravica. Književnu je večer organizirala Župa Svetog Križa Gruž i Vijeće za kulturu i znanost Dubrovačke biskupije, u čije je ime okupljene pozdravili članica Vijeća Marija Marušić Čizmić.

Zbirka poezije „Povratak iskonu“ podijeljena je kroz pedesetak stranica na tri tematske cjeline „Zatočena u kamenu“, „Tajne duše“ i „Razgovori s mojim pokojnjima“. Profesor Fabris kazao je kako ovu zbirku možemo promatrati kroz dva povratka: iskonu, koji se vraća autoričinim korijenima, bunjevaštvu te Iskonu, u kojem se vraća Bogu. Objasnio je i kako prva tematska cjelina govori o poziciji s. Blaženke Rudić u jednom udaljenom mediteranskom kraju i sjećanju na vlastite korijene i tradicije. Za drugu cjelinu je kazao kako ona predstavlja misaonu refleksivnu liriku u kojoj autorica iznosi svoje tajne i strahove ali sa zajedničkim nazivnikom na traženju Boga i susretu s Njim. Za posljednju cjelinu rekao je kako predstavlja spoj prethodnih dviju cjelina jer govori o onom iskonu, precima, sa spoznajom da oni sada na Iskonu, kod Boga. „Ovo je jedna jako nježna lirika za koju je potrebna mirnoća i duhovna sabranost kako bi se mogla vidjeti sva finoća i sitnice koje s. Blaženka zapaža u svijetu koji je okružuje“, istaknuo je predstavljač.

Tijekom večeri moderatorica Žeravica istaknula je i kako se u djelima autorice Rudić osjeća prihvatanje dara, odnosno kako se osjeća da je ona na Gospodinov dar pjesništva glasno rekla „da“.

Na kraju večeri i sama autorica Rudić zahvalila je svima koji su sudjelovali u ovoj večeri. Poročila je i kako je stihove koji su pročitani pisala iz osobne potrebe, te kako nije očekivala ovakav odjek njezinih riječi: „Hvala Bogu ako nekome nešto znače, ohrabruju ga i upućuju na Boga“.

Pjesme su tijekom večeri čitali: Vesna Rađuž Staničić, Mislav Staničić i Lucija Stahor. U sklopu večeri nastupili su članovi FA „Lindo“ s Bunjevačkim kolom i župni zbor Župe sv. Križa pod ravnanjem prof. Marije Brčić.

Zbirku pjesama „Povratak iskonu“ u nakladi od 500 primjeraka izdalo je Katoličko društvo „Ivan Antunović“ iz Subotice i Sestre dominikanke, Kongregacija svetih anđela čuvara, a urednica je Katarina Čeliković.

Književna večer održana je i u sklopu trodnevne duhovne priprave za proslavu blagdana Uzvišenja sv. Križa u nedjelju, 17. rujna.

Nikša Sentić

.....

Dominikanka s. Blaženka Rudić je bačka hrvatska književnica, koja živi u dominikanskom samostanu u Korčuli a na korčulanskoj župi djeluje kao orguljašica i katehistica.

Svojim djelima je ušla u antologiju poezije nacionalnih manjina u Srbiji „Trajinik“, pjesme su joj također u zbornicima pjesništva literarne sekcije KUD-a „Rešetari“ i hrvatskih pjesnika u iseljeništvu „Raspleteni snovi“ iz 2000. i „Cvjetovi i sjene“ iz 2001., zatim u antologiji „Krist u hrvatskom pjesništvu: od Jurja Šižgorića do naših dana: antologija duhovne poezije“.

Pjesme joj odlikuje jednostavnost izraza i pune su toplih sjećanja na zavičaj, a neke su i uglazbljene. Izdala je dvije samostalne zbirke pjesama: „Dragocjena blizina“ (2001.), „Povratak iskonu“ (2016.), knjigu meditacija „Svjetlost u ravnici“ (2001.), a napisala je i slikovnicu „Pastirica i ruže - Miris svetosti blažene Ozane Kotorske“. Jedna je od suvoditeljica vjerske emisije na Radio Korčuli.

Vjesnik Dubrovačke biskupije 'od ljudi za ljudi'

DANI KONGREGACIJE 2017.

Četvrti Dani Kongregacije održani su od 13. do 15. listopada u Pastoralnom centru „Emaus“ u Mukinjama na Plitvičkim jezerima. Tema susreta bila je Samoća i zajedništvo. Sudjelovalo je četrdeset i pet sestara.

Okupljanje je započelo u petak u poslijepodnevnim satima, a nakon zajedničke večere druženje je nastavljeno rekreacijom. Nakon igara i puno smijeha, sestre juniorke su u kratkom scenskom prikazu pokušale pokazati što su u konkretnim životnim prilikama samoća i zajedništvo i na koji nam način sv. Josip, kome je posvećena ova godina, može biti uzorom i zagovornikom u građenju zajedništva.

Subota je započela radno, predavanjem koje je održao vlč. Milan Dančuo, kapelan župe Krista Kralja u zagrebačkom Trnju. Prvi dio predavanja bio je posvećen samoći. Već je Aristotel zapisao da je čovjek društveno biće, biće zajednice i zajedništva. No, samoća nije tome suprotna. Na-protiv, plodna samoća, ona koja znači osamljenošć, a ne usamljenost, otvara za susret. Sami

sebe moramo zapitati je li naša samoća pustinja koja zatvara ili vrt koji donosi plodove. Upravo u plodnoj samoći nastaje zajedništvo s Bogom, koje potom postaje temeljem za sva druga zajedništva. Stoga je potrebno odvojiti vrijeme za samoću, ispuniti je šutnjom i sabranošću. Tek tako ona može donijeti ploda: pronalazak samih sebe, susret s Bogom, otkrivanje autentičnog načina života, prepoznavanje vrijednosti malih stvari, razvijanje sposobnosti osluškivanja tišine. U tome nam Isus, koji se često odvajao od učenika da bi molio, treba biti uzorom.

U drugom je dijelu predavanja u središtu bio pojam zajedništva. Redovnička zajednica nije samo udruženje ili jamac stabilnosti, nego svjesni odabir u kojem se čuva i samoća pojedinca. U tom smislu zajedništvo nije navezanost jednih na druge, nego oslonac kako bi svatko u samoći išao prema Bogu. Na pitanje kako danas živjeti zajedništvo, dobili smo nekoliko konkretnih smjernica: poštivati drugoga (poštivati ga kao osobu, poštivati njegovu tajnu i

nedokućivost, odreći se želje da ga mijenjamo i pustiti da ga Bog mijenja), međusobno se podnositi (ali dopustiti i zajednici da on mene nešto zahtjeva), odlikovati se sestrinskom ljubavlju (koju ne čine samo emocije, nego svjesno opredjeljenje, a ono se gradi upravo u samoći), imati ljubav prema Kristu, ostvarivati zajedništvo u molitvi i liturgijskom slavlju. Sadržajno i poticajima bogato predavanje zaključeno je riječima Phila Bosmansa: Bože, sve si mi dao, još mi daj samo jedno – zahvalno srce.

Usljedila je sveta misa, na kojoj je u propovijedi u nekoliko misli nastavljena tema s predavanja, te nam je Marija predstavljena kao uzor one koja njeguje plodnu samoću. Upravo su i ovakvi susreti prilika za zajedništvo i međusobno obogaćenje, zaključio je vlc. Dančuo.

Nakon objeda uputili smo se u nacionalni park Plitvička jezera te poslijepodne proveli u razgledavanju prirode i druženju, zahvalni na danu i lijepom vremenu koje nam je darovano. Posljednjeg dana susreta, u nedjelju, odmah nakon doručka napustili smo Muškinje, zahvalivši ocima salezijancima na ukazanom

gostoprimgstvu, te krenuli za Karlovac. Ondje smo posjetili Nacionalno svetište sv. Josipa i sudjelovali na svetoj misi. Rektor svetišta, vlc. Antun Sente, pozdravio je sestre te u propovijedi, tumačeći svetopisamski tekst o svadbi na koju gospodar svih poziva, naglasio kako se svadbenu ruho sastoji od naših dobrih djela. I sestre je potaknuo da se neprestano odazivaju na Božji poziv, zaključivši kako jedino na taj način možemo biti sretne i tu sreću širiti

među onima koje susrećemo. Na kraju misnog slavlja mons. Sente uručio je časnoj majci s. Katarini Maglica medalju Svetišta sv. Josipa, u znak zahvalnosti što sestre svojim molitvama prate i svećenike i sve vjernike.

Susret smo završili zajedničkim ručkom, nakon čega smo se razišli i uputili natrag u svoje zajednice, zahvalni za vrijeme koje smo proveli zajedno i obogaćeni poticajnim riječima i susretima.

s. Jana Dražić
*(Opširniji prikaz o Danima kongregacije
vidi u posebnom prilog AM 3/2017)*

ZAGREB:

Slavlje jednostavnih zavjeta braće u Zagrebu

U ponedjeljak, 7. kolovoza 2017. godine, tijekom večernje svete mise pred okupljenom samostanskim i župnom zajednicom u zagrebačkoj crkvi Kraljice svete krunice, fr. Gabriel Matej Baćak, fr. Reginald Biklić, fr. Domagoj Marija Duvnjak i fr. Ivan Zrno obnovili su jednostavne zavjete u Redu propovjednika u ruke o. Slavku Sliškovića, provincijala Hrvatske dominikanske provincije. ...

Već više od osam stotina godina slijede brojne žene i muškarci u Redu propovjednika čiji se članovi ravnaju geslom "Istina", a svoga utemeljitelja nazivaju "Učiteljem istine." U tom Redu danas četvorica braće Hrvatske provincije produžuju svoje zavjete na godinu dana." – rekao je o. provincijal te pozvao okupljene da ne podcjenjuju to, naizgled kratko, razdoblje. "Nai-me, uz već tri darovane godine života Redu, ova braća daju mu još godinu dana svoga života! Dati nekome godinu dana života nije mali dar!" ... Traženje istine zahtjeva poniznost; svijest o vlastitoj slabosti, neznanju, nesigurnosti. Istina u poniznosti čini nas slobodnima u našoj ljudskosti. Zato su naša braća slobodni kazati "na godinu dana"... zaključio je otac Provincijal. (www.dominikanci.hr)

SPLIT:

Svečana profesija fr. Mihovila Žuljević Mikasa

Tijekom euharistijskoga slavlja, u nedjelju 27. kolovoza u crkvi sv. Katarine Aleksandrijske u Splitu brat Mihovil Žuljević Mikas položio je svečane zavijete.

Misno slavlje predslavio je p. Slavko Slišković, provincijal Hrvatske dominikanske provincije u koncelebraciji s braćom dominikancima i biskupijskim svećenicima među kojima su bili fr. Luka Prčela, prior splitskog samostana i fr. Domagoj Augustin Polanščak, učitelj studenata.

Mihovil Mario Žuljević Mikas, rođen je 8. rujna 1993. u Splitu, dolazi iz župe Uznesenja Blažene Djevице Marije u Srijanama, Dolac Gorjni. Završio je nadbiskupsku klasičnu gimnaziju "don Frane Bulića" u Splitu. Student je pete godine filozofsko teološkog studija na Katoličkom

bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Usp. Fr. Pio Buzov, OP

ZAGREB:

Svećeničko ređenje fr. Ivana Dominika Iličića

Na blagdan sv. Luke, ev., u srijedu 18. listopada za vrijeme euharistijskog slavlja u 19 sati u crkvi Kraljice svete Krunice u Zagrebu, zagrebački pomoći biskup Mijo Gorski za svećenika je zaredio fr. Ivana Dominika Iličića, OP.

Uz biskupa Gorskog - predslavitelja u koncelebraciji su bili provincijal fr. Slavko Slišković, prior samostana fr. Zvonko Knežević, župnik fr. Mato Bošnjak, učitelj studenata fr. Domagoj A. Polanščak te druga brojna braća dominikanci i drugi svećenici. U propovijedi otac biskup se osvrnuo na poslanje svećenika i opis njegove službe.

Svećenik bi trebao hodati bez kese, obuće i torbe tj svećenik treba biti slobodan od navezanosti na novac kojeg može postati rob umjesto gospodara, tako svećenik treba biti blag i milosrdan da ne gazi druge već podiže.

Obraćajući se obitelji potaknuo ih je na daljnju molitvu za novoređenika, još ustrajniju nego do sada jer služba je zahtjevnija i odgovornija. Nakon Euharistijskog stola uslijedilo je čestitanje, potom okupljanje oko stola zajedničke večere.

Ivan je nakon isповijedi u Medugorju doživio čudesnu milost kada je zavatio Bogu da ga obraći. U svojem svjedočanstvu otvoreno je govorio o svojem neispunjrenom studentskom životu koji je obiloval grijesima, dok još nije zaobilovala Božja milost i dok mu Bog nije uputio Svoj poziv. Danas je on radostan svjedok evanđelja javnosti poznat po svojim odličnim fotografijama. 'Kad poželiš se MLADE MISE dodí u Vinkovce' ili 'Nosi mi se bijela boja, te je boje DRUŽBA moja', samo su neke od pjesama koje su pjevali radosni svjedoci evanđelja prilikom Mlade mise dominikanca Ivana Dominika Iličića, koja je bila u subotu 21. listopada u 17.30 sati u župi sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima.

Usp. Fr. Pio Buzov, OP, IKA

Novi dominikanski đakoni – Fr. Ante i fr. Marko

Povodom svetkovine Krista Kralja, u nedjelju 26. studenog, u Splitu su za đakone zaređena i dvojica dominikanaca – fr. Marko Dokoz i fr. Anto Gavranović.

Obredom đakonskog ređenja i polaganjem ruku splitsko-makarskog nadbiskupa, mons. Marina Barišića, u franjevačkoj crkvi Gospe od zdravlja, Crkva u našoj domovini postala je bogatija za ukupno desetoricu novih đakona.

Nadbiskup Barišić u svojoj je homiliji posebno naglasio važnost i značaj ozbiljnog uzimanja k srcu riječi koje se svakom ređeniku upućuju tijekom samoga obreda: "Primi Kristovo Evangeliye kojemu si postao glasnik. Pazi da što čitaš vjeruješ, što vjeruješ učiš, a što druge učiš to i živiš".

Na tu se središnju poruku referirao i otac provincijal, fr. Slavko Slišković, koji se ređenicima, uz čestitku, na samome kraju euharistiskoga slavlja, obratio poticajnim i nadahnutim mislima o usklađenosti riječi i djela te naučavanja i življena.

Proslava đakonskog ređenja fr. Marka Dokoze i fr. Ante Gavranovića nastavila se u ugodnom društvu njihovih obitelji i prijatelja te braće i sestara dominikanskog reda. Neka im je uistinu blagoslovljeno đakonsko poslanje i put prema svećenstvu! (www.dominikanci.)

SPLIT: "Novi" dominikanski novaci

U subotu 16. rujna za vrijeme liturgije srednjeg časa u samostanu svete Katarine Aleksandrijske trojica postulanata započeli su novicijat za Hrvatsku dominikansku provinciju Navještenja

Blažene Djevice Marije.

Iz ruku oca provincijala fr. Slavka Sliškovića, habit Reda, primili su Drago Ferencek iz Ljubljane te Mislav Peček i Josip Šutak iz Zagreba. Prilikom obreda oblačenja habita bila su prisutna braća iz splitskog samostana i iz nekih drugih samostana koja su posebno pristigla za ovu prigodu.

U prigodnom nagovoru otac provincijal je istaknuo kako je Sveti Dominik uspješno spojio samostanski, redovnički život s apostolskim poslanjem koje treba doći tek nakon temeljite priprave i kvalitetne kontemplacije. Upravo za vrijeme godine novicijata koji je danas započeo našoj novoj braći, kontemplativna dimenzija bit će na poseban način naglašena u nadi da će ona jednom uroditи uspješnom dimenzijom poslanja.

Usp. Fr. Ivan Dominik Iličić

NOVE AKOLITE I LEKTORI

U subotu, 14. listopada za vrijeme jutarnje sv. Mise, otac Slavko Slišković, provincijal Hrvatske dominikanske provincije, zajedno s bratom priorom fr. Zvonkom Kneževićem i učiteljem studenata fr. Domagojem A. Polanščakom, podijelio je službu akolita i lektora.

Braća koja su primila službu lektora su fr. Dajan Topalović i fr. Bonifacije Franjo kako bi vršeći tu službu naviještala drugima Evandelje, dopuštajući da ono prvo njih oblikuje kako bi mogli oni druge. Braća koja su primila službu akolita dobili su odgovornost ne samo kao izvanredni djelitelji svete Pričesti, već kao oni koji će prinositi sebe kao duhovnu žrtvu za narod Božji pod svakom sv. Misom.

Službu akolite primili su: fr. Josip B. Knez, fr. Karlo A. Kevo, fr. Dominik Štefulić, fr. Josip Dolić, fr. Ivan Babić, fr. Matej Trupina, fr. Marin Golubović i fr. Pio Buzov. Podržimo svojim molitvama braću koja su danas primila službu u Crkvi kako bi je što svetije vršila.

Fr. Pio Buzov, OP

Proslava Gospe od Ružarija u Šibeniku

Proslava svetkovine Kraljice sv. krunice, Gospe od Ružarija, u našoj je zajednici započela sv. misom koju je predvodio vlc. Franjo Glasnović. Slavlje smo nastavile u blagovaonici, gdje nam se nakratko pridružio i naš župnik p. Paul Karim.

S. Josipa Petrović koja je stigla u Šibenik na godišnji skup, duhovnu obnovu, za medicinske sestre koju je vodio don. Marinko Mlakić, generalni vikar šibenske biskupije, pridružila

nam se na sv. misi, a i sestra Marcela koja je nekoliko dana s nama, tako da nam je sv. misa bila svečanija, a i u zajednici veselije. Medicinske sestre su dva dana boravile u Katoličkom školskom centru, pa su u popodnevnim satima, nakon razgledavanja Šibenika, posjetile našu malu zajednicu; razgledale kuću i vrtić i ostale zadržane onim što su vidjele. S. Jakica ih je kratko pozdravila i izrazila dobrodošlicu. Sestara je bilo pedesetak sa svih strana Hrvatske, a bilo ih je i iz Bosne i Hercegovine, pa čak i jedna sestra iz Ukrajine koja je na službi u Vojvodini.

s. Rahela Rukavina

Susret dječjih župnih zborova u Slanom

U petak, 28. listopada 2017. u Slanom je održan susret dječjih župnih zborova Dubrovačke biskupije. Susret je započeo euharistijskim slavlјem koje je predslavio biskup mons. Mate Uzinić, a pjevanje se orilo iz dvjestotinjak dječjih srdaca i grla.

Sudjelovalo je deset zborova sa njihovim voditeljicama: Lapad, Žrnovo, Janjina, Rožat, Vela Luka, Boninovo, Cavtat, Korčula, Gruž i Blato. Nakon svete mise svaki zbor je nastupio sa dvije pjesme po vlastitom izboru i sa kratkim predstavljanjem svoje župe i zbara. Bilo je lijepo i obogaćujuće slušati svaku izvedbu. Nakon nastupa biskup je svima zahvalio i podijelio uspomene na ovaj susret. Djeca su nakon toga imala malu zakusku i odmor. Biskupijski animatori mlađih ponudili su djeci zabavu i igru koja je svih pokrenula u potragu za blagom. Susret je završio oko 15 sati, nakon čega je uslijedio radostan povratak kućama. (www.dominkanke.hr)

BOL:

Obnovljene orgulje u crkvi Sv. Marije Milosne

Obnovljene orgulje u crkvi Sv. Marije Milosne u sklopu dominikanskoga samostana u Bolu na Braču blagoslovljene su u utorak 22. kolovoza uoči koncerta Ante Knešaureka, profesora i orguljaša, koji je tako zasviraо na restauriranim orguljama. Obnovljene dvomanualne orgulje iz 1900. godine, pristigle u Bol 1975., blagoslovio je hvarsко-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk na početku koncerta koji je, zatim, prof. Knešaurek održao u sklopu programa "Bolsko lito".

Uz biskupa Štambuka predstavljanju, kolaudaciji i blagoslovu obnovljenih orgulja nazočili su provincial Hrvatske dominikanske provincije fr. Slavko Slišković, starješina bolskoga samostana fr. Damir Šokić i župnik župe Gospe Karmelske fr. Mirko Jagnjić. U tijeku predstavljanja orgulja starješini samostana uručen je prigodni dar, ključ orgulja uime slovenske tvrtke "Škrabl" iz Rogaške Slatine. Sredstva za obnovu orgulja osigurali su tamošnji dominikanci, Hvarska biskupija i Općina Bol. (www.dominikanci.hr)

BOL: Dominikanci i školstvo u Bolu na Braču

"Dominikanci i školstvo u Bolu na Braču" naziv je znanstvenoga kolokvija koji je u organizaciji Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu održan u petak 10. studenoga u Domu kulture u Bolu na otoku Braču. Kolokvij je upriličen u povodu 110. obljetnice osnivanja dominikanske gimnazije u Bolu (1907.–2017.).

Znanstveni kolokvij okupio je istaknute članove Hrvatske dominikanske provincije i profesore sa Hrvatskih studija, a uvodničarka stručnoga kolokvija i moderatorica programa bila novinarka i urednica HRT-a dr. Tanja Baran. Uz okupljene Boljane, među kojima su bili i polaznici nekadašnje bolske gimnazije, znanstvenome kolokviju nazočili su i učenici Srednje škole "Bol" zajedno s njihovim nastavnicima.

U ime općine Bol i načelnika Tihomira Marninkovića pozdravnu riječ uputio je predsjednik tamošnjega Općinskoga vijeća Matko Baković.

Dr. Zvonko Džankić, prior dominikansko-

ga samostana Bl. Augustina Kažotića u Zagrebu, u uvodnom izlaganju iznio je kratki povijesni pregled o dominikanskoj gimnaziji u Bolu. Na početku je pojasnio kako su svi dominikanski samostani kroz srednji vijek imali samostanske škole. Krajem 19. stoljeća pojavila se ideja da se sve škole objedine i utemelji gimnazija kako bi se olakšao pristup učenicima i profesorima.

O školovanju dominikanaca bolskih profesora u Fribourgu u Švicarskoj govorio je dr. fr. Anto Gavrić, prodekan Fakulteta filozofije i religijskih znanosti u Zagrebu. Pojasnio je da je dominikanska provincija od početka 20. stoljeća slala dominikance u različite studijske centre, među kojima je bio studenata poslan i u Fribourgu na Sveučilište osnovano 1889. godine. Kod osnivanja toga sveučilišta, primjetio je dr. Gavrić, bio je zamjetan doprinos dominikanaca koji su preuzeeli tamošnji filozofski i teološki fakultet koji djeluje i danas.

"Literarno-novinarski dosezi dominikanskih gimnazija u Bolu" naziv je izlaganja koje je održala novinarka i urednica HRT-a dr. Tanja Baran. Uvodeći u izlaganje istaknula je da su gotovo svi gimnazijalci redovničke gimnazije u Bolu bili članovi literarnih društava u školi. Posebno je približila rad i djelovanje literarnih društava "Guzman – Domagoj" i "Plantaе virentes". Govoreći o društvu "Guzman – Domagoj" podsjetila je da je ono svake nedjelje imalo sjednicu na kojoj su članovi, prema unaprijed utvrđenom dnevnom redu, izvodili svoje točke programa. A literarni časopis "Plantaе virentes", prvi put je objavljen 1930. godine, te je od tada pa nadalje objavljeno osam brojeva.

Voditeljica programa dr. Baran najavila je objavljivanje svih izlaganja sa znanstvenoga kolokvija.

usp. Jadran Bašić, www.dominikanci.hr

ČIOVO: Održan XX. Studijski tjedan na temu ‘Znanost i Religija’

U dominikanskom samostanu sv. Križa i u istoimenom hotelu na Čiovu održan je, od 28. do 31. kolovoza, XX. međunarodni Studijski tjedan za braću dominikance, studente i istraživače iz Europe na temu ‘Znanost i Religija’. Sudionici skupa bili su iz Velike Britanije, Francuske, Poljske, Njemačke, Irana, Hrvatske, te Bosne i Hercegovine. Tjedan i konferencija okupili su četredesetak sudionika teologa, filozofa, biokemičara, biologa i fizičara. Oba događaja, i studijski tjedan i konferencija, organizirana su u suradnji Hrvatske dominikanske provincije, Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), Ian Ramsey centra za znanost i religiju (Sveučilište u Oxfordu), Faraday instituta za znanost i religiju (Sveučilište u Cambridgeu), Emmy Noether grupe (Ruhr sveučilište Bochum), Instituta za filozofiju (Sveučilište u Varšavi) te Humane Philosophy projekta. (usp. www.dominikanci.hr)

ZAGREB – PEŠĆENICA: Otvorena i blagoslovljena multimedijalna dvorana

U petak, 17. studenoga nakon misnoga slavlja koje je u samostansko-župnoj crkvi za dominikanca Dominika Baraća koji je mučenički ubijen 17. studenoga 1945. u Trogiru predvodio fr. Slavko Slišković - provincial Hrvatske dominikanske provincije, održana je svečanost otvorenja i blagoslov multimedijalne dvorane posvećene dominikancu i mučeniku fr. Dominiku Baraću. Na početku prigodnog programa prisutne je pozdravio prior samostana fr. Zvonko Džankić rekvavši kako nova dvorana pruža mogućnosti za nove iskorake u naviještanju Radosne vijesti, nazvavši je mjestom susreta, otvorenosti i

dijaloga. Zahvalio je i arhitektonskom birou Interforma te svim izvođačima radova. Potom je Ivo Vranjican, arhitekt predstavio koncepciju multimedijalne dvorane. Fr. Anto Gavrić je objasnio razlog zašto dvorana nosi Baraćev ime. Podsjetio je kako je Baraća knjiga Socijalna filozofija boljševizma koštala života. Naime, u predgovoru on ističe da želi hrvatsku javnost temeljito upoznati s boljševičkim zabludama jer hrvatski narod stoji “pred historijskom kataklizmom”. Komunistička vlast nije mogla prihvati niti zanemariti ili ignorirati tako decidiran, odvažan i bezuvjetan stav tridesetogodišnjeg dubrovačkog dominikanca. Prezentirajući multimedijalnost dvorane prikazan je kratki animirani film „*Domini canes*“ Jakuba Bednarza, poljskog autora i predstavljena prigodna izložba fotografija crkve i samostana autora Nikole Piesavolia. Na kraju svečanosti otvorenja provincial Slišković je blagoslovio multimedijalnu dvoranu „Fr. Dominik Barać, dominikanac – mučenik“. U glazbenom dijelu programa sudjelovao je Župni zbor mladih „Osvit“ i klapa „Furešti“. Kroz program otvorenja vodila je Ana Buljat.

SLOVENIJA: p. Viktor Arh proslavio pedeset godina svećeništva

Slovenski dominikanac p. Viktor Arh proslavio je pedeset godina svećeništva u nedjelju 16. srpnja misom zahvalnicom u župnoj crkvi u Žalcu (Slovenija). Zlatna misa koju je predvodio slavljenik, okupila je velik broj vjernika, zlatomisnikove rodbine, prijatelja i poznanika te društveno-političkih dјelatnika.

Uz zlatomisnika concelebrirali su Stanislav Lipovšek, biskup celjski, p. Slavko Slišković, provincial Hrvatske dominikanske provincije i slovenski dominikanci p. Jože Rupnik i p. Vanči Arzenšek.

Nakon evanđelja prigodnu homiliju je održao mons. Lipovšek, koji je istaknuo kako je p. Viktor kroz 50. godina služenja crkvi i evanđelju odgovorio na Božji poziv i ispunio dominikansko poslanje: Praedicare, laudare et benedicere. Kao dominikanac odlikovao se poniznošću i skromnošću u svem svojem djelovanju za Božje

kraljevstvo, ispunjavajući ono što je bio dužan činiti kao pastir povjerenog mu stada.

(usp. www.dominikanci.hr 17. 07. 2017)

PREGRADA: 80. Rođendan S. Jasenke Mravak

U četvrtak, 12. listopada 2017., proslavili smo 80. rođendan s. Jasenki Mravak. Zahvalili smo Bogu sa sv. Misom za život koji joj je podario, za zdravlje i vitalnost kojom još uvijek obavlja svakodnevne dužnosti koje su joj povjerene.

Slavlje se nastavilo u župnoj dvorani s našim župnikom vlč. Ivanom Mikecom, koji je srdačno i na svoj duhovit način čestitao i nasmijao sve prisutne. Pjevači koje vodi s. Jasenka i naši dobročinitelji bili su na slavlju, te su svojom pjesmom i srdačnim čestitkama zahvalili za jedanaest godina predanog rada u Pregradi. Nisu je taj dan zaboravili ni prijatelji iz naše misije u Hamburgu, gdje je s. Jasenka provela 25.godina u službi. Što reći nego jedno veliko Hvala BOGU za jedan plodan život i njoj koja se dala za duše.

S. Bernardica Jurić

PREGRADA: Dani kruha u O.Š. Janka Leskovara

U utorak 17. listopada proslavili smo Dane kruha u našoj školi uz prigodni program koji su izveli naši učenici. Velečasni župnik Ivan Mikec pozdravio je učenike i podsjetio ih na važnost kruha u čovjekovom životu. Djeca su ga srdačno pozdravila velikim pljeskom, a zatim je blagoslovio djecu i sve prisutne, te kruh i plodove koje su donijela djeca.

s. Bernardica Jurić

ZAGREB:

Hrvoje Lasić primio povelju zahvalnosti

Svečanom akademijom u Preporodnoj dvorani palače Narodnoga doma HAZU u Opatičkoj 18 u Zagrebu, 16. studenoga Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu obilježili su dvadeset i petu obljetnicu svojega osnutka i Dan Hrvatskih studija. Tom je prigodom izv. prof. dr. sc. Mario Grčević, pročelnik Hrvatskih studija dodjelio povelju zahvalnosti umirovljenom i istaknutom profesoru Fakulteta dominikancu Hrvoju Lasiću.

Kruničari iz zagreba u nacionalnom svetištu sv. Josipa

Još jedna subota u Nacionalnom svetištu bila je ispunjena hodočasnicima i potrebitim dušama koje traže pomoć i mole zagovor svetog Josipa, jasno pokazujući kako je sveti Josip sve više prepoznat kao pravi zaštitnik Hrvatske. Najbrojniju skupinu, u subotu 21. listopada 2017., činili su kruničari iz župe Krista Kralja, iz Zagreba, pod vodstvom s. Slavke Sente. Mnogim hodočasnicima je ovo bio prvi susret sa svetim Josipom, stoga su i pojedinačni dojmovi bili zanimljivi, ganutljivi i poticajni. Taj tihi, nemametljivi Svetac 'priskače' u pomoć svima koji ga zovu, bilo supružnici, radnici, umirući nezaposleni, ljudi slabe vjere. Bogati program prije svete mise bio je namijenjen okrjepi za dušu. To se osobito zapazilo u dugim redovima kod svih isповjedaonica, zatim razgledavanje izložbe slika, rađenih različitim tehnikama. Potom meditativna krunica svetom Josipu, koja je uvela hodočasnike u liturgijsko slavlje. Nakon svete mise bila je pripravljena okrepa za tijelo. Hodočašće kruničara završilo je posjetom pavlinskom samostanu u Kamenskom, nedaleko Karlovca.

Biskupijsko hodočašće bl. Miroslavu Bulešiću

Ranom zorom krenule smo na hodočašće Šibenske biskupije, u zajedništvu s biskupima, svećenicima i vjernicima. Bilo nas je u devet autobusa oko 450 hodočasnika. Ove godine slavi se 70 god. od mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića pa je u taj spomen i organizirano ovo

hodočašće. Prvo mjesto u kojem smo se zaustavili, nakon nešto više od tri sata vožnje, vrlo lijepo, do kojeg smo se vozili vijugavom cestom a kojoj se činilo nema kraja, je Senj!

Dan je bio prekrasan, topao, jesenski. Morali smo osjetiti malo i buru, ali nije bila ona prava Senjska! Uputili smo se u predivnu crkvu, katedralu, lijepo uređenu, rodnu župu našeg oca biskupa Tomislava. Tu smo slavili sv. Misu, zatim smo imali vrijeme za obilazak „Sakralne baštine“ i vrijeme za ručak. Senj nas se dojmio zbog svoje bogate kulturne prošlosti i ljepote samog mjesta! U jedan sat nastavljamo svoj put prema Vodnjanu. U crkvi sv. Blaža čuvaju se mnoge relikvije „svetih tijela“ iz prvih kršćanskih vremena (vidjeli smo i stopalo sv. Barbare) u tihoj molitvi obišli smo „tijela“ svetih mučenika i poslušali podosta dugo priopovijedanje tamošnjeg župnika! Samo mjesto Vodnjan, činilo se pomalo pusto i zapušteno u kojem dominira samo velebna crkva! Šteta, toliko važno mjesto s najviše relikvija iz prvih stoljeća kršćanstva, a pomalo napušteno (vjerojatno u vrijeme ljetne sezone nije). Oko 17.30 ulazak u autobus broj 4 i polazak prema Puli gdje smo imali smještaj u hotelu.

Drugi dan, nastavljamo put prema malom srednjovjekovnom gradiću Svetvinčentu do crkve Navještenja Marijina koja je građena početkom 16.st. u kojoj se nalazi tijelo bl. Miroslava Bulešića. Crkva je bila premala da primi ovako veliki broj hodočasnika, rekao je župnik da je to drugi put da je dupkom puna. Pola sata prije sv.

Mise bila je mogućnost za ispovijed. Crkvom se orila molitva i pjesma iz 450 grla, bilo je dojmljivo vidjeti nas toliko i čuti. U 12.sati opet pronalazimo svoje mjesto u autobusu u dobrom društvu s dva svećenika i narodom koji je molio, pjevalo, veselio se! Stižemo u Rovinj! Penjemo se uzbrdo do velike župne crkve sv. Eufemije (i sv. Jurja)! Poslušali smo povijest Rovinja koja seže u daleku prapovijest te crkve koja je barokna građevina, venecijanskog stila i najveći spomenik u gradu. Pronašli smo u njoj i veliku sliku Gospe Ružarice. Svi smo se zajedno slikali ispred crkve, to je bilo idealno mjesto gdje smo mogli svi stati. U 15.30 nastavljamo putovanje do Pule, zajednički smo krenuli put katedrale Uznesenja Marijina, vrlo neobična građevina, podsjeća na prva kršćanska vremena, nema nekih posebnih umjetničkih djela, kao da je ostala u 6 st. kada je sagrađena, premda je bila razrušena od Mlečana i ponovno sagrađena u 16.st. na ostacima izvornog mjeseta na kojem su se kršćani okupljali i molili tijekom rimskih vremena.

Slijedi obilazak grada, posebno Arene, i drugih znamenitosti koje nismo sve ni stigli vidjeti.

Trećeg dana put nas vodi u Poreč. Najviše me se dojmila prelijepa Eufrazijeva bazilika iz 6.st. koja je s pravom uvrštena na UNESCO-vu listu svjetske baštine. Teško je u malo riječi sve obuhvatiti, opisati to treba vidjeti i doživjeti!

Oko 13 sati polazimo za Lanište, mjesto mučeništva bl. Miroslava Bulešića. Za sve hodočasnike ovo mjesto je bilo vrhunac kojem su nas vodila ova tri dana. U crkvi nam je župnik govorio o mučeničkoj smrti Miroslava Bulešića, a nakon molitve križnog puta po pedesetak nas je ulazilo u župnu kuću, gdje je blaženik podnio mučeničku smrt.

Puni dojmova, duhom osnaženi u zajedništvu ojačani vratili smo se u Šibenik u kasne noćne ure! Sve nisam mogla napisati, jer mora nešto ostati i vašoj znatiželji, koja će vas vjerujem privući, da i vi svi podlete našim putem!

s. Rahela Rukavina

Djelatnost sestara dominikanki u Virju

Sestre dominikanke su nazočne u Virju, točnije, u župi sv. Martina, od 1942. godine. Prema svojoj dominikanskoj karizmi, od samog su početka počele s odgojem djece u tzv. Maloj školi, koja je dobila naziv Dom Andjela Čuvara. Međutim, za vrijeme Drugog svjetskog rata, a osobito nakon njega, sestrama je onemogućen rad s djecom, osobito poučavanje, te je odmah ukinuta Mala škola. No, unatoč novonastalih (ne)prilika, sestre su uvijek, na razne načine okupljale djecu bilo na crkveno pjevanje ili su im držale privatne satove iz sviranja ili jezika. Više se sestara, tijekom 75 godišnjeg boravka u Virju izmijenilo, prema potrebi mjesta i župe. Uglavnom su, uz svoje redovničke obaveze, uvijek bile vezane uz župni pastoral. Taj su apostolat zadržale sve do sada. Vođene geslom svoje Kongregacije svetih Andjela čuvara, *Bogu, redu i narodu*, sestre su u Virju ostale vjerne i dosljedne svom poslanju. U svakoj prilici žele biti uz narod, osobito uz one kojima je najpotrebnije.

Trenutno su u Virju tri sestre dominikanke: s. Josipa Petrović, starješica. Ona radi kao medicinska sestre u bolnici u Koprivnici. Zatim

s. Cecilija Škriljevečki, koja je dugi niz godina radila kao vjeroučiteljica u školi i ujedno je u župi pripremala djecu za prvu pričest. Vodi također crkveni mješoviti i dječji zbor, s kojima animira liturgijska slavlja. Ovoj maloj virovskoj zajednici sestara dominikanki pridružila se 2013. s. Zlatka Martinović. Sada je ona preuzela prvopričesnike i poslove vezane uz sakristansku službu. Prema potrebi i mogućnostima sestre posjećuju bolesnike i starije osobe u župi.

(Izvor: Virovski Bobnjar – godišnjak, 2017.)

VELA LUKA: Treći dominikanski red priprema se za svoju obljetnicu

Članovi Trećeg dominikanskog reda u Vela Luci, na čelu sa s. Tješimirom Bešlić, nastavili su s početkom ove školske godine, svoje molitvene susrete svakoga utorka. Nakana njihovih molitava je duhovna obnova župe. To je ujedno i priprava za proslavu 120. obljetnice Trećega dominikanskog reda u Veloj Luci, kao i 90. obljetnice dolaska sestara dominikanki u Vela Luku. Središnja proslava će biti sljedeće, 2018. godine.

ZAGREB: Obnovljena i pomlađena zajednica

Radovi oko preuređenja vrtičkih i jasličkih prostorija privedeni su kraju. Najveći je zahvat bio u 'jaslicama' a isto tako u igraonici. Bolje je da vam ne opisujem detalje, tako će vam biti zanimljivije kad dođete i sami se uvjerite.

U našu je zajednicu asignirana s. Suzana Lasić. Trebalo je, naime, popuniti ispražnjeno radno mjesto vrtičke kuharice, nakon smrti s. Vladimire.

Na Katehetski institut došla je studirati s. Emanuela Rašić. Tako se naša zajednica povećala za dva nova člana. Ostale sestre, svaka na svoj način 'propovijeda' na svom radnom mjestu. Posebnu propovjedničku karizmu pokazuju naše bolesnice. Što bismo mi bez njihovih molitava i žrtava!? Ove im se godine pridružila i s. Franica, ali se čvrsto nadamo da je to samo privremeno. Isto tako je privremeno 'bila bolesnica' i s. Josipa Petrović, nakon operativnog zahvata. Vjerujemo, a ona osobito, da se čuda i danas događaju. Ona se osjeća sve bolje, uspješno se oporavlja i, dok ovo čitate, ona se već vjerojatno vratila na svoje radno mjesto u bolnicu. Slava Bogu na visini!

Obnovu zavjeta imala je 8. prosinca u našem samostanu s. Dolores Munitić, koja je upravo tih dana imala u Zagrebu predavanja na IT-KL-u kojega pohađa.

Posebno je slavlje bilo 12. rujna, na Ime Marijino, kada su s. Zlatka Martinović i s. Slavka Sente slavile 50. obljetnicu svojih zavjeta. To bile važnije novosti iz našeg samostana bl. Ozane u Zagrebu.

JUŽNA AFRIKA: dominikanka primila nagradu Pro Ecclesia et Pontifice

Južnoafrički biskupi, na svojoj plenarnoj sjednici izručili su papinsko priznanje Pro Ecclesia et Pontifice, sr. Alison Munro, za njen predani rad s ljudima zaraženima AIDS-om. Priznanje joj je predao biskup Kevin Dowling, predsjednik biskupske konferencije, čije je sjedište u Rustenburgu. Pritom je istaknuo kako je sr. Alison, godinama predano radila na promicanju kućne njege, vodila skrb za siročad i bolesnu djecu. Gledajući sve veći broj oboljelih od side, osjetila

se pozvanom da osnuje posebnu udrugu, koja će brzo i učinkovito pomoći zahvaćenima od te opake bolesti. Za taj je projekt rustenburška biskupija osigurala potrebna sredstva. (IDI)

IDI: Dominikanski Kompletorij App – (Dominican Compline App)

Dominikanci u St. Louis, Missouri (SAD), provincija sv. Alberta Velikog sv. Martina de Porresa, pokrenuli su smart phone aplikaciju nazvanu „Dominikanski kompletorij“. Aplikacija omogućuje korisnicima slušanje pjevanog kompletorija braće, s tekstom, na engleskom jeziku, i glazbom, te im se tako mogu svi pridružiti u molitvi i pjevanju. Instaliranje kompletorija na engleskom jeziku, zamišljeno je kao dodatak Liturgiji časova (1971) i obogaćeno je vlastitim dominikanskim elementima, ne samo u tekstu nego i u melodiji. Aplikacija se može vidjeti na App Store i na Googlu. Nadopunjuje se prema liturgijskom vremenu, odnosno dominikanskim blagdanima svetkovinama.

(26 October 2017)

»To je velika čast«:
Tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića ponovno u Hrvatskoj

– od 14. do 19. rujna 2017. –

Sarkofag s tijelom svetog Leopolda Bogdana Mandića mogao je ponovno napustiti Padovu nakon odobrenja kongregacije za kauze svetaca, koje je potpisao kardinal Amato. Ovo je drugi put da je svećevo tijelo bilo izloženo u Hrvatskoj, nakon što ga je u travnju 2016. u Zagrebu vidjelo oko 200.000 ljudi. Tijelo svetog Leopolda Mandića bilo je na putovanju Hrvatskom i Crnom Gorom, gdje je obišlo ukupno pet gradova: Zadar, Herceg Novi, Split, Dubrovnik i Rijeku.

Leopold Mandić rođen je 12. svibnja 1866. g. u Herceg Novom kao osmo dijete u siromašnoj hrvatskoj obitelji.

Godine 1882. u kapucinskome sjemeništu u Udinama započeo je pripravu za redovnički i svećenički život, koji je završen 20. rujna 1890. g., u Veneciji, svećeničkim ređenjem. Tijekom života služio je prvo u Veneciji, pa Zadru, Bassanu del Grappa, Kopru, Thieneu i Rijeci, a najveći je trag ostavio u Padovi, postavši poznat kao vršni isповједnik.

Unatoč velikoj ljubavi koju su prema njemu gajili stanovnici Padove, uviјek je čeznuo za svojom domovinom.

Svecem cijele Katoličke crkve Leopolda je proglašio papa Ivan Pavao II. u listopadu 1983. godine. Leopold Bogdan Mandić živio je krepot. Samoga Boga prelijevao je među ljude i u očima vjernika bio čudotvorac. Bio je pravednik

i iz njegovih usta najčešće su izlazile riječi: "Vjeruj! Imaj vjeru!". Potresale su savjesti i bacale svjetlo u duše njegovih pokornika. Pokretale su uspavane snage i otvarale beznadne putove onima koji su k njemu dolazili po pomoć. Inače, ovaj franjevac kapucin, drugi je kanonizirani hrvatski svetac Rimokatoličke crkve.

Prigodom proglašenja izvanredne Godine milosrđa, papa Franjo proglašio je sv. Leopolda Bogdana Mandića, uz Padre Pija, zaštitnikom tog izvanrednoga Jubileja. Poznate su riječi svetog Leopolda da je "Božje milosrđe veće od svih naših ograničenja".

Kod katoličkih vjernika diljem svijeta omiljeni svetac, kojeg je papa Pavao VI. nazvao pretečom duhovnoga ekumenizma, u skrovitosti i poniznosti prikazivao je svakodnevne napore i rad za ponovno jedinstvo istočne i zapadne Crkve te je proveo život neumorno isповijedajući, mireći ljude s Bogom i šireći Božje milosrđe. Sv. Ivan Pavao II. nazvao ga je, prilikom proglašenja svetim, "uzorom isповједnika" i "herojskim službenikom sakramenta pomirenja i pokore".

SV. LEOPOLD U ZADRU (14. i 15. 09.)

Prva postaja sarkofaga s tijelom sv. Leopolda Bogdana Mandića, prigodom drugog pohoda Hrvatskoj, započela je u Zadru, u četvrtak 14. rujna 2017. Veza Zadra i svetog Leopolda utkana je u povijest zadarske Crkve. To je grad u kojem je ovaj svetac najdulje boravio od svih gradova, tj. od 1897. do 1900. godine kao glavni isповједnik zajednice kapucina i poglavatar hospicija. Prije 117 godina, Leopold je služio misu u istoj toj crkvici u zadarskom Kampo Kaštelu, na oltaru Gospe od Zdravlja. U toj je, dakle, crkvi sada bilo izloženo njegovo tijelo. – Ljudi u Zadru i izvan grada jako su vezani uz Gospu od Zdravlja, zbog odnosa prema Majci Božjoj, ali ništa manje i zbog odnosa prema sv. Leopoldu,

kojega svečano slave svake godine na njegov blagdan, kada se u toj crkvi slavi pet misa i okupljaju brojni vjernici.

U večernjim je satima tijelo preneseno u katedralu svete Stošije, gdje je euharistijsko slavlje predvodio zadarski nadbiskup monsinjor Želimir Puljić. "Sveti Leopold nas sve poziva da dođemo k sebi, da se prisjetimo onoga što jesmo, a to je vječna istina da je čovjek ranjeno biće. Ranjen u svim svojim porama, uma i srca. No, to je pola istine o čovjeku. Druga polovica je ona koju je Leopold cijelog svoga vijeka navješćivao, a to je da je čovjek otkupljen, spašen. Iako je slab i jadan, on ima šanse biti bolji. To je shvatio Leopold i po isповijedi pomogao ljudima da budu bolji", kazao je zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić.

Čašćenje Sveca trajalo je tijekom cijele noći, do sedam ujutro, kada je krenulo prema Herceg-Novom.

SV. LEOPOLD U HERCEG-NOVOM – njegovu rodnom gradu (15. i 16. 09.)

Ooči dolaska tijela svetog Leopolda Mandića

Herceg Novi nazvao park po njemu: 'Ispravljamo staru grešku'

„Ponosni smo što kao nova lokalna uprava danas djelomično ispravljamo grešku naših prethodnika i na dostojan način izražavamo poštovanje svecu. Raduje me što se ovo događa uoči dolaska relikvije – tijela svetog Leopolda u Herceg Novi”, izjavio je predsjednik općine Stjepan Katić, na ceremoniji imenovanja parka.

Kako prenosi lokalni portal hercegnovi.me, Park svetog Leopolda nalazi se pored crkve sv. Antuna Padovanskog. Radi se o zelenoj površini koju je Katolička Crkva poklonila gradu.

“Od danas Herceg Novi konačno ima trajno, dostojanstveno obilježje da je u njemu rođen svetac Katoličke Crkve koji je osvojio svijet”, poručio je Katić, nadodavši: “Svojim djelovanjem i posvećenošću humanizmu i ekumenizmu, sveti Leopold Mandić svrstao se u red osoba čije djelo ima istaknuti međunarodni humanistički značaj. O njegovoј nostalgiciji za rodnim krajem svjedoče mnogi zapisi, poput riječi: ‘Moje je srce s onu stranu mora.’”

Okupljenima se obratio i kotorski biskup, mons. Ilija Janjić, zahvalivši gradskoj upravi na provedbi inicijative: “Dostojno je da ova ploča bude kraj masline, jer maslina je znak mira. Neka bude ova maslina, uz našega sveca, mir za sve nas pojedince, mir za naše obitelji, mir za cijeli Herceg Novi, mir za sve ljude dobre volje.”

Prema službenom programu tijelo sv. Leopolda, bilo je izloženo štovanju vjernika u Parku Boke sve do ponoći. Cijelo to vrijeme bila je i prilika za isповijed.

U 18 sati pred Svečevim relikvijama bila je pjevana Večernja, a od 19.30 sati molitveno-meditativno bđijenje. U ponoć je tijelo bilo preneseno u crkvu sv. Antuna. U subotu 16. rujna tijelo je bilo preneseno do oltarnog prostora u Parku Boke, gdje je u 10 sati središnje euharistijsko slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Tijelo sv. Leopolda napustilo je Herceg Novi u nedjelju poslijepodne, i bilo preneseno u Dubrovnik.

Usp. Tino Krvavica | Bitno.net /

SV. LEOPOLD U DUBROVNIKU (16. i 17. 9.)

Sarkofag sa svečevom relikvijom stigao je iz Herceg Novog u biskupijsko svetište Gospe od Milosrđa, gdje je dopraćen svečanom procesijom koju su predvodili Dubrovački trombunjeri, festanjuli i bratimi dubrovačkih bratovština

Rijeke hodočasnika gotovo cijelu noć su se slijevale u Gospino polje, u Svetište Gospe od Milosrđa u Dubrovnik kako bi počastili relikviju neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića, hrvatskog sveca čiji posmrtni ostaci drugi put borave u Hrvatskoj.

Zvonila su zvona Gospe od Milosrđa, čula se pjesma zbora i vjernika koji su čekali pred svetištem ili su usput stajali pozdravljajući tako svečeve tijelo dok je prolazilo Liechtensteinovim putem. Pozdravljeni su neraspadnutu relikviju svečeva tijela pokazujući na taj način ljubav prema svecu za kojeg vjernici vjeruju da je on i sada živ i da je u zajedništvu svetih s Bogom.

Tiha i topla noć pomogla je tome da hodočasnici mogu u meditaciji ostati u prostoru svetišta i dulje vremena moliti, a noćno bdijenje je predvodio mladi kapucin iz Varaždina fra Mijo Šarčević. On je s moliteljima podijelio i svoja iskustva milosti koje je primio po sv. Leopoldu kao i sve ono što mu je on na njegovom svećeničkom putu značio i znači, te je predvodio molitve.

Prvu ranu jutarnju nedjeljnju misu u svetištu također je predvodio fra Mijo Šarčević koji je u propovijedi kazao kako nitko ne može ljubiti apsolutnom ljubavlju kojom Bog ljubi. Podsetio je i kako sv. Leopoldu njegovi poglavari nisu uslišali molitvu da ode u svoju domovinu, ali on je

taj križ s ljubavlju prihvatio i nosio. Sv. Leopold nas upozorava da bez žrtve i bez križa se ne možemo zvati kršćanima. Kada se čovjek u životu najmanje nada, Bog daje svoje milosti. Nije lako živjeti ovaj život, ali se ne smije ni odustajati od njega. Sv. Leopold je govorio: sve će biti dobro. „Latimo se svoga križa, po tom lijeku svi ćemo živjeti i umrijeti”, kazao je propovjednik.

Usp. IKA | Bitno.net / Objavljeno: 17. rujna 2017.

Bile smo i mi ‘straža’ pokraj Leopoldova tijela

Sveti Leopold Bogdan Mandić još je jednom ove godine posjetio Hrvatsku, a između ostalih gradova kojima je došao bio je i Dubrovnik. Došao je u večernjim satima 16. rujna i ostao do popodneva 17. rujna. S. Ljubica i ja imale smo čast biti straža pokraj njegova neraspadnuta tijela zadnjih pola sata tog 16. rujna.

Bila je to posebna milost provesti pola sata u blizini njegova tijela u molitvi. Promatrале smo ljude koji su jedan za drugim dolazili do njegova sarkofaga, često sa suzama u očima. Sveti je Leopold taknuo svakoga i svakome izmolio neku milost, uvjereni sam u to. Još jedno čudo dolaska njegovog tijela je i isповijed koja je tražala dugo u noć. Svećenici su u dvorištu crkve isповijedali u blizini sveca zaštitnika isповijedi. Primili smo zaista „milost na milost“ i zahvalna srca napustili svetište Gospe od Milosrđa koje je posjetio sveti Leopold.

s. Barbara Bagudić

SV. LEOPOLD U SPLITU – (17. i 18. 09.)

Relikvije tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića, uz zvonjavu crkvenih zvona, stigle su u nedjelju, 17. rujna, iz Dubrovnika u splitsko Svetište Gospe od Pojišana gdje ga je dočekalo mnoštvo vjernika. Tako je svetište Gospe od Pojišana postalo od nedjelje do ponedjeljka 'epicentar molitve'. Računa se da se tih dana okupilo oko Sveca u Splitu oko 60.000.

Nakon svečanog dočeka i odavanja počasti relikvijama, nadbiskup splitsko-makarski Marin Barišić služio je misu na kojoj je istaknuo da je to "povjesni i radosni događaj koji nadilazi sva naša razmišljanja i naše riječi. Radostan je za sve nas, za naš grad Split i Splitsko-makarsku nadbiskupiju. Svetac Leopold Bogdan Mandić je s nama," istaknuo je Barišić u propovijedi. Podsjetio je nadalje da korijeni svetog Leopolda potječu iz Bosne odakle su pred Turcima njegovi preci pobjegli u Dalmaciju, to jest u Zakučac pokraj Omiša, a iz Zakučca njegov pradjet Nikola Mandić došao je u Herceg Novi. "Sveti Leopold, po zavičaju i rodu pripada svima nama, a kao svetac Božji pripada i svim narodima i svim vremenima," rekao je nadbiskup Barišić i nastavio. „Sv. Leopold je svetac pomirenja i oproštenja. Njegov pogled bio je usmjeren prema Kristu, licu milosrđa Božjeg, a milosrđe je srce Evandžela i ranjenom i grešnom čovjeku potrebno je milosrđe. Ako nam je Gospodin oprostio, i mi smo pozvani biti produžena ruka pomirenja prema drugima," rekao je nadb. Barišić, te podsjetio kako je svetog Leopolda boљela rana razdijeljenosti Kristove Crkve i podjele između Istoka i Zapada. "Svatko od nas jest jedna rastrganost i podijeljenost u sebi. Svi smo mi i

Istok i Zapad, a ponekada i Sjever i Jug. I ne samo da smo u sebi podijeljeni, već smo i od drugih odijeljeni." rekao je nadb. Barišić.

Relikvije tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića obišla je u Splitu i predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović.

U Pojišanskom svetištu, za vrijeme cjelonočnog bdijenja bila je prigoda za svetu ispovjed. U ponedjeljak ujutro misu oproštaja predvodio je provincijal hrvatskih kapucina fra Jure Šarčević, nakon čega su relikvije tijela sv. Leopolda prenesene u Rijeku. Za vrijeme propovjedi o. Šarčević je istaknuo kako se "Bog poslužio ovim svećem da učini čudesne stvari." "Ne okupljamo se oko nekog leša, nego se okupljamo oko živog sveca, posredstvom kojeg je Bog učinio velika djela i čini ih i danas".

SV. LEOPOLD U RIJECI – (18. i 19. 09.)

Zvana crkava u gradu Rijeci u ponedjeljak 18. rujna u 16 sati zazvonila su u čast sv. Leopolda Bogdana Mandića čije je neraspadnuto tijelo, iz Splita, stiglo u kapucinsku crkvu Gospe Lurdske na Žabici.

Obred dočeka predvodio je riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić u zajedništvu s provincijalom Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jurom Šarčevićem, krčkim biskupom Ivicom Petanjkom, gospičko-senjskim biskupom Zdenkom Križićem, gospičko-senjskim biskupom u miru Milom Bogovićem, porečkim i pulskim biskupom u miru mons. Ivanom Milovanom te mnogo brojnim svećenicima i redovnicima.

Dolazak relikvije neraspadnutog tijela sv. Leopolda Plesom sv. Tripuna najavili su članovi Bokeljske mornarice koji su u kapucinskoj crkvi bili i prvi čuvari tijela. U prigodnoj homiliji fra Jure Šarčević je istaknuo da se Bog poslužio Leopoldovim malim tijelom, bio je visok samo 1.35 cm, kako bi izveo tolika dobra ovome svijetu. To čini i u današnje vrijeme, a tome svjedoče vjernici koji se utječu sv. Leopoldu. Ono što ga je učinilo velikim jest i činjenica da je svakodnevno bio povezan s Bogom. Dnevno je služio dvije mise, a njegov način ispovijedanja bio je svetački, kazao je između ostalog fra Jure.

Prije unošenja Svečeva tijela u crkvu nadbiskup Devčić je istaknuo kako je ovim obilaskom ostvarena je davna Mandićeva želja da nakon smrti njegovo tijelo obide ove krajeve, prije svega rodni Herceg Novi. Podsjetio je i da je

Mandića kardinal Alojzije Stepinac nazvao "ori jašem duha", dodajući da je Bog preko Mandića ostvario bezbrojna dobročinstva ljudima.

Ispred sarkofaga izmjenjivala se straža koju čine članovi različitih molitvenih zajednica i udruga, organiziran je program bdijenja, a isповijed je bila omogućena cijelo vrijeme u kripti crkve (donja crkva). Misno slavlje u 19 sati predvodio je riječki nadbiskup Ivan Devčić, a večernju misu za mlade u 23 sata povjerenik za mlade Riječke nadbiskupije vlč. Marko Šarić.

Rijeka je bila posljednja postaja neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića na obilasku biskupija u Crnoj Gori i Hrvatskoj, gdje je stiglo iz Padove te je tamo i vraćeno.

Usp. IKA | Bitno.net; hina/em

BITI BLIZU BOGA

Sedam savjeta sv. Leopolda Mandića o tome kako uvijek živjeti u Božjem duhu

Prozvan je "apostolom ispovjedaonice" zbog gotovo 40 godina svakodnevnog ispovijedanja, ponекад i više od deset sati dnevno! Rijeke ljudi dolazile su k njemu s jednim ciljem: izmiriti se s Bogom i ljudima! Dan uoči svoje smrti, u vrijeme najveće ljetne sparine ispovijedao je bez predaha, pretvorivši svoju bolesničku sobicu u ispovjedaonicu. Izdvojili smo sedam misli ovog neumornog Božjeg radnika i istinskog poznavatelja ljudskih srdaca koje nam svima mogu biti na korist!

1. Naš Gospodin nam je čvrsto obećao da će biti širokogrudan u svojoj providnosti kada se budemo trudili s njegovom milošću vršiti svoje dužnosti. Potrudimo se dakle da budemo djelotvorni vjernici; potom će nadoći Providnost.
2. Kada ljudska osoba koja ima vjeru živi prema Evangeliju i, usprkos krhkosti, nastoji se pokoravati Gospodnjim zakonima, poput Krista jeca i pati u brigama i bolovima ljudskog života. Tada se prikazuje i žrtvuje Bogu Ocu kao prihvaćena i draga žrtva.
3. Podite na pričest. Idite na pričest s vjerom... Nije otrov, nego lijek koji može izlijeciti svaku bolest. Svjetlo je misli; snaga u slabostima, utjeha i ublaženje u svim mukama; zalog je buduće slave.
4. Tko traži na sve načine izbjegavanje patnja i neizbjježnih kušnja života, nema kršćanskog duha; to ne znači prihvaćanje vlastitog križa i ići za Isusom, nego izbjegavati ga. Zato, ono što se trpi jer se nije moglo izbjjeći, neće imati zasluga.
5. Uvijek se trudi da budeš vjernik, također kada budeš u društvu svojih kolega i usred svih zbivanja u životu.
6. Uvijek ostaje istina da se ni list ne miče bez Božje volje. Koliko su veća njegova iskušenja, toliko je bliže Božje obodrenje. Dakle, blizu je utjeha koju želi vaše srce.
7. Što više radimo u životu na ovoj zemlji, više zasluga stječemo za nebo i više doprinosimo za spasenje duše. Mjesto na nebu nitko nam neće oduzeti.

Bitno.net (Objavljeno: 30. srpnja 2014.)

AKTIVNOSTI NAŠIH DJEĆJIH VRTIĆA: Šibenik, Zagreb, Korčula

ŠIBENIK:

Dani kruha u DV Blažena Hozana u Šibeniku

Evo već drugu godinu u našem vrtiću obilježavamo Dane kruha. Vrtić nam je ovih dana misao na kruščice i kolačiće. Mijesilo se tjesto, oblikovala peciva i kruščići. Slagali smo ih u teplije, stavljali u pećnicu i promatrali kako rastu i rumene se.

Ali i roditelji su si dali truda. U vrtić su nam donijeli pune košarice predivnih peciva kruščica, kiflica, kolačića, rolica, kroasančića i naravno neizostavnih fritulica.

Zajedno sa djecom organizirali smo mini priredbu za roditelje. Naravno, ne bi bilo tako posebno da nam naš župnik pater Paul nije sve to blagoslovio i zapjevao s nama. Malo smo pjevali, malo recitirali, malo predstavljali i zabavljali se. Naravno, slatko smo jeli sve te divne kruščice koje su radili i djeca i roditelji. U slast!

ŠIBENIK: Događanja uz Dan sv. Mihovila

U našem gradu posebno mjesto zauzima sv. Mihael. On je naš nebeski zaštitnik. Cijeli grad, i

veliki i mali pripremaju se sa velikom ljubavlju i pažnjom za dan našeg Zaštitnika. Tako je bilo i kod nas u vrtiću.

Slušali smo vrlo zanimljivu priču o sv. Mihaelu i Šibenčanima, proučavali smo njegov grb, slikali ga, pripremali pjesmice njemu u čast. Svakog dan čuli smo nešto novo. Grad je pripremio i malu priredbu "Mihovilu na dar" gdje smo i mi sudjelovali. Jedva smo je dočekali! Silno smo se trudili biti što bolji. Na sam dan sv. Mihuela sudjelovali smo procesiji. Bili smo presretni. Svi smo pomalo nosili našu zastavu sa simbolom i imenom našeg vrtića.

Šibenik svake godine za blagdan sv. Mihaela organizira i utrku gdje sudjeluju vrtići te osnovne i srednje škole. Ove godine i mi smo sudjelovali. Naši Lea i Eva, Mihovil i Matija. Bravo naši maleni! U vrtiću smo pripremili dodjelu naših medalja. Obavezno smo ih gricnuli. Ono samo da provjerimo: je li prava?

ZAGREB:

Zahvala Bogu za plodove zemlje i duha

U četvrtak, 19. listopada 2017. je naš vrtić proslavio Misu zahvalnicu za plodove zemlje i duha, ali i **zahvalu za dugogodišnji rad sestre Snježane Turbić**. Roditelji i djeca vrtića ovom prilikom su sestri Snježani poklonili sliku Blažene Ozane, djelo akademskog slikara Marijana Jakubina. Sestra Snježana se s par riječi zahvalila svima prisutnima a ponajviše Bogu, za

svu ljubav i pažnju, što je svima izmamilo suze na oči.

Misno slavlje predslavio je dominikanac Ivan Marija Tomić, a Ribice su uz pomoć Lepčirića, Pčelica i naših roditelja obogatili Misu glazbom i pjesmom, prinosom darova i molitvom vjernika. Na kraju su Ribice izvele i koreografiju „Mali bratec Ivo“ dio bogate hrvatske narodne baštine na veselje svih prisutnih. Blagoslovom hrane nastavili smo slavlje u prostorijama vrtića, parku i novouređenoj dvorani. Trpezu delicija koje su donijeli roditelji dodatno su obogatile i naše kuharice svojim kolačima i čajem. Hvala svim sudionicima, koji svako naše slavlje obogate svojim prisustvom, pokazujući time kako smo svi jedna velika obitelj.

ZAGREB: Izlet - eko kuća „bubamara“

Djeca iz starijih odgojno –obrazovnih skupina „Leptirići“ i „Ribice“, sa svojim tetama, 05.10. 2017., bili su na jednodnevnom izletu u Eko kuću „Bubamara“, Planina Donja, Kašina. Na samom dolasku u Eko kuću „Bubamara“, naši

domaćini su nas dočekali s toplim domaćim kiflicama i čajem. Uz samu kuću nalazi se veliko igralište i livada, pa su djeca jedva dočekala kad će „ispribati“ sve rezvizite. Dečki su odmah začeli golove i igra je krenula.

Dragi Bog nam je podario prekrasan dan, pa smo uživali u svim sadržajima koje su nam pripremili naši domaćini. Posjetili smo šumi, vrtove, voćnjake i vinograde u kojim smo mogli trgati grožđe koje je još ostalo od berbe i ostalo voće. Pripremali smo voćni sok u sokovniku i pekli kolač od jabuka. Dok smo se mi igrali u dvorištu Eko kuće, teta kuharica nam je pekla roštilj za ručak. Sve je bilo jako fino i ukusno. Nakon ručka igra se dalje nastavila, ali neugo jer smo se trebali pripremiti za povratak u vrtić. Naši domaćini su nam spremili za vrtić pitu od jabuka, sokove i domaće kruške. Hvala im do Neba!

Hvala Bogu, hvala Andelima čuvarima koji su nas čuvali da smo se svi sretno i radosno vratili u naš vrtić.

KORČULA: Aktivnosti za Dan kruha

Proslavili smo dane kruha i zahvanosti Bogu za plodove zemlje. Najradosniji trenutci su bili kada smo s tetom Irenom i tetom Dolores mijesili pravo tjesto za kolačice. Bili smo zaista pravi pravcati pekari. I na kraju sve je završilo kao ukusna poslastica u našim trbuščićima. Uvjerite se i sami u istinitost ove kratke slikovne priče...

Vaše Pčelice

Fr. Marko Bobaš blagoslovio je zatim sve što su vrijedne ruke djece i roditelja pripremili te svima poručio da budu dobri kao kruh, nakon čega smo zajedno blagovali.

KORČULA: Posjet policije našem vrtiću

U petak, 29. rujna, povodom blagdana sv. Mihaela, Gabrijela i Rafaela i Dana policije, naš su vrtić posjetili djelatnici korčulanske policijske postaje. Predškolskoj skupini „Andđeli“ i vrtičkoj skupini „Zvjezdice“ objasnili su što sve policajci rade.

Osim što hvataju lopove, što su brojna djeца spomenula kao njihovu glavnu zadaću, oni i pomažu ljudima i čuvaju red. Pokazali su im potom neka pomagala kojima se služe, kao što su mjerac brzine, uređaj za mjerjenje količine alkohola u krvi, lisice, policijska šiba, zaštitna odjeća i sl. Svakome tko je to htio uzeli su otisak prsta i objasnili na koji im način to pomaže u hvatanju prijestupnika te svakoga posjeli na policijski

ski motor. Nakon vrlo zanimljivog druženja, u kojem su djeca pažljivo slušala i sa zanimanjem proučavala policijske rezervne, zahvalili smo im na posjeti, a oni su nam kao dar ostavili i slikovnice/bojanke kako bismo dodatno ponovili pravila ponašanja u prometu. Djelatnicima policije od srca zahvaljujemo i veselimo se ponovnom susretu! (o ostalim aktivnostima naših DV, vid opširnije na: www.dominikanke.org)

SVETI NIKOLA DOVEO U VRTIĆ BL. HOZANE ČAK I MINISTRICU

Sveti Nikola i danas iznenađuje svojim darovima. U srijedu 6. prosinca 2017. došao je ‘dobro’ djeci u vrtić *Blažene Hozane* u Zagreb. Ali ove godine nije bio sam. Osim pratnje andela, ove je godine došla s njim podijeliti darove djeci i g. Nada Murganić, ministrica demografije, obitelji, mladih i socijalne politike. Bio je to događaj za pamćenje. Kao što to biva kod svih javnih političkih dužnosnika, za njom su ‘dohrlili’ brojni novinara i televizijske kamere. Što, kako i gdje će oni to prikazivati, za sada samo oni znaju. Kad AM dođe u ruke čitatelja ova će vijest biti možda već zaboravljena. (osim ako su novinari, na sebi svojstven način, uspjeli štогод senzacionalno ‘pročeprkati?’)

Djeca su, po skupinama (pčelice, ribice, leptirići ...) čekala u dvorani. Jedna je skupina bila obučena u narodne nošnje. Pripremila su mali program za svetoga Nikolu, koji je došao neposredno nakon ministrice i njezine pratnje. Ukratko je pozdravio djecu i onda je slijedio zacrtni program. S. Antonija je pozdravila gospođu

Ministrigu i ostalu njezinu pratnju. Najprije je pozdravila ‘sv. Nikolu’ koji pomaže posebno one koji su najpotrebniji, a evo, došao je ovoj djeci koja su sigurno zaslужila poklone koje on donosi. Predstavila je ukratko vrtić: “Privatni katolički

vrtić nalazi se u sklopu samostana **Blažene Ho-zane**, imamo upisano oko 140 djece koja su raspoređena u dvije jasličke skupine i četiri vrtičke. Nije namjenski građen, ali je preuređen za tu namjenu,” pojasnila je ravnateljica s. Antonija i dodala kako djeluje od 1972., a kao javna ustanova od 1998., kada su registrirani i ostali katolički vrtići u Zagrebu. „I mi možemo puno toga naučiti od sv. Nikole, kako možemo pomagati jedni drugima, kako možemo biti milosrdni, darežljivi, zahvalni, kako možemo biti dar jedni drugima.” – zaključila je s. Antonija. Slijedile su recitacije, pjesme i ples djece u narodnim nošnjama.

Potom se Ministrica kratko obratila djeци, potakla ih da slušaju i ‘tete’ i svoje roditelje. Očito su do sada bili takvi kad im je sv. Nikola donio poklone. Zahvalila im je što je bila njihova gošća.

Novinari su, na završetku programa, postavljali Ministrici razna pitanja. Između ostalog, kakvu poruku bi rekla za taj dan.

Ministrica Murganić: Sveti Nikola zaista je jedan od blagdana kojemu se djeca raduju. - rekla je Ministrica i dodala kako se kroz te darove, zapravo, šalje jedna odgojna poruka da kroz cijelu godinu izvršavaju svoje male obaveze. Šalje se poruka i roditeljima i svima onima koji ih odgajaju da budu usmjereni i usredotočeni na rast i razvoj djece. Mi smo dobili poziv od puno vrtića i odgojnih ustanova, kako to već biva, za ove blagdane, svi oni očekuju da ih netko posjeti. Ministrica Murganić je još pojasnila kako Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku, kojemu je ona načelu, razmišlja o tome da nedostatak vrtića rješava prenamjenom nekih postojećih prostora u suradnji s drugim resorima i jedinicama lokalne i područne samouprave. “Mislimo da je ovaj vrtić upravo primjer toga, jer djeci kvalitetu u vrtiću pružaju tete, dobri odgojni i obrazovni programi,” rekla je.

Gle kako je dobro i kako je milo, kao braća zajedno živjeti (Ps 133)

PROSLAVA 90. ROĐENDANA MAME I BAKE JANJE MARTINOVIĆ

U subotu, 2. rujna 2017. u našem se samostanu Bl. Ozane, u Zagrebu, dogodio željkovani susret obitelji Martinović. Povod je bila proslava mamina 90. rođendana. Kao što sami priznaju, obično se sastaju svi zajedno na sprovodima, zato će ovaj susret ostati svima u nezaboravnoj uspomeni. Mama Janja imala je dvanaestero djece, ali je troje umrlo dok su bili još mali. Ostalo ih je devetero: pet sestara (s. Zlatka, s. Ana Marija, s. Janja, Dragica i Ruža) i četiri brata (Jozo, Mijo, fra Frano, Anto). Raštrkani po svijetu (Austrija, Njemačka, BiH, Hrvatska) rijetko se vide, a zajednički se susreti događaju, nažalost, samo na sprovodima. Zato je ova ideja o proslavi maminog rođendana objeručke prihvaćena od cijele obitelji. Osim sinova i kćeri, baka Janja ima danas i 12 unučadi i 12 prauunučadi. Bio je to neopisiv osjećaj što su se mogli svi zajedno okupiti oko majke, prepričavati drage uspomene iz djetinjstva, pjevati i moliti s njom onako kako ih je ona sama nekoć učila. Videći ih tako sretne spontano se čovjeku nameću riječi psalma 133:

Gle, kako je dobro i kako je milo, kao braća zajedno živjeti. Iz te brojne, kršćanske obitelji Bog je odabrao sebi čak njih četvero u duhovni stalež. Tri su sestre dominikanke: s. Zlatka, s. Ana Marija i s. Janja, a jedan brat, Frano je svećenik, franjevac. Otkako je mama u našem samostanu, svi je mogu lakše i češće posjećivati, a još je važnije što ne moraju strepiti da joj se što ne dogodi, kao što je to bilo dok je živjela sama.

Proslava maminog rođendana bila je u znaku zahvale Bogu za brojne milosti i dobročinstva što ih je Bog iskazao cijeloj obitelji, a posebno je to bila molitva i zahvala za mamu Janju i njezinih 90 godina života. To je istaknuo u svojoj propovijedi Janjin sin, fra Frano, koji je, zajedno s cijelom obitelji, tim povodom, slavio svetu misu zahvalnicu u samostanskoj kapeli. Ganutljive su i sadržajne bile molitve vjernika što su ih sami sastavili i molili svi sinovi i kćeri, za različite nakane. Dvije su unuke (Glorija i Michel), odvažno i lijepo pjevale pripjevni psalam.

A kako je na sve to gledala slavljenica, mama i baka Janja? Premda joj je lice bilo blijedo a oči umorne, i ona je radosno pjevušila poznate pjesme za vrijeme svete mise (*Došli smo ti Majko draga*, ili, *Zdravo tijelo Isusovo*). A da smo mogli

poviriti u njezino srce sigurno bismo osjetili kako joj radosno i uzbudeno kuca. Činilo se da je zaboravila na staračke tegobe, a možda barem trenutno i na svoj dom u selu Straža (Breške) u BiH, za kojim uvijek čezne. A kad ju je sin, fra Frano, pričestio, činilo se kao da sa starcem Šimunom kliče: *Sad otpuštaš slugu svoga u miru...* Inače, u svoje molitve, ona danomice uključuje svu svoju djecu, a krunica joj ni u snu ne ispada iz ruke. Dok je bila u Bosni, stanica Radio Međugorja joj je bila najdraži gost u kući. Sada je to isto Radio Marija. Blago njezinog djeci i unučadi dok imaju tako moćnu moliteljicu.

Nakon svečane svete mise nastavljeno je obiteljsko slavlje u NK Trnje.

Događaj je to za pamćenje, a ujedno primjer kako Bog nagrađuje roditeljsku velikodušnost.

s. Slavka Sente

OREBIĆ – kuća odmora (obavijest na Internetu)

Godina je bila naporna i zamorna. Treba Vam malo mira i tištine. Tijelo i duh vase za odmakom od svagdašnjice.

Ako do sada niste razmišljali o mjestu odmora, nudimo Vam samostansku zgradu u Orebiću. Posjeduje upravo ono što Vi trebate. Nudi privatnost, kućnu kapelu za meditaciju i molitvu, tišinu, blizinu mora i plaže, šetnice, dobre restorane u blizini i mogućnost odabira same sobe, sobe i doručka, sobe, doručka i večere.

Sobe su jednokrevetne ili s bračnim krevetom opremljene klimom, wi-fi uređajem i TV-om. Obroci su obiteljski.

Ako ste zainteresirani, radi pobližih informacija se javite na broj telefona:

099 410 9641 ili 098 586 351

(detalje u fotografijama vidi na
www.dominikanke.org)

LUDILO POLITIČKE KOREKTNOSTI

Katolička škola uklonila kipove svetaca kako ne bi vrijedali osjećaje nekatolika

Odluka školske uprave o uklanjanju kipova zaprepastila je brojne roditelje koji nisu krili svoje nezadovoljstvo. Prava epidemija rušenja kipova i spomenika u ime političke korektnosti zahvatila je Sjedinjene Američke Države. Na ovaj "rušilački virus" nisu ostale imune ni neke katoličke ustanove među kojima je nažalost i jedna katolička škola.

U ime veće "inkluzivnosti" prema pripadnicima drugih religija, škola svetog Dominika u kalifornijskom gradu San Anselmu odlučila je ukloniti i premjestiti 18 kipova katoličkih svetaca iz školskih prostora. Predsjednica školskog odbora Amy Skewes-Cox kazala je kako je ovakav potez "potpuno uskladen" sa školskim pravilnicima koje su prošle godine potvrdili kako školski odbor tako i sestre dominikanke svetog Rafaela.

"Šetnja školskim kampusom tijekom koje vam pred oči dolaze tri ili četiri kipa svetog Dominika ili svetog Franje može biti otuđujuća za pripadnika neke druge religije, a mi nismo željeli izazivati takav osjećaj", kazala je Skewes-Cox, dok je ravnateljica škole Cecily Stock naglasila kako većina učenika nisu katolici, zbog čega ovakav potez očito smatra opravdanim.

Među brojnim uklonjenim kipovima našao se i kip Blažene Djevice Marije s Isusom koji se nalazio na istaknutom mjestu, a danas se nalazi u školskom podrumu. Odluka školske uprave o uklanjanju kipova zaprepastila je brojne roditelje koji nisu krili svoje nezadovoljstvo.

"Postavljanje inkluzivnih temelja očito znači odbacivanje 167-godišnje katoličke tradicije škole svetog Dominika, te strah i sram zbog njezine baštine i vjerovanja. U naše vrijeme riječ 'katolički' uklanja se iz opisa poslanja, sakramenti se uklanjaju iz školskog kurikuluma, logo i boje mijenjaju se kako bi bili 'manje ka-

tolički'...", napisala je u otvorenom pismu školskom odboru majka osmogodišnjeg učenika škole Shannon Fitzpatrick. I brojni drugi roditelji izrazili su nezadovoljstvo "novim smjerom" škole kojim se odbacuje dugogodišnja tradicija i katolički temelji, a pod izlikom "inkluzivnosti" nameću neke nove vrijednosti.

Poglavarica dominikanki svetog Rafaela s. Maureen McInerney kazala je kako već neko vrijeme nije bila školi u San Anselmu, te kako nije upoznata s detaljima o preuređenju, ali i dala zanimljivu izjavu:

– Na prostoru kampusa i dalje se nalaze brojni kipovi, stoga ako je i došlo do smanjenja njihovog broja, smatram kako će to biti u redu. Škola svetog Dominika je katolička škola, no prihvata i pripadnike ostalih religija. Radimo na većoj inkluzivnosti prema svim religijama.

Katoličku školu u San Anselmu osnovali su sestre dominikanke 1850. godine i to kao neovisnu, katoličku školu. Čini se kako je pridjev "katolički" samo relikt prošlosti koji će, kao i kipovi, prvom prilikom biti uklonjen. Naravno, u ime 'inkluzivnosti'.

Miodrag Vojvodić | Bitno.net
(objavljeno 26. kolovoza 2017.)

TROŠITE PREVIŠE VREMENA I ŽIVACA?

Don Mario Matković, župnik u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Žrnovici, na svom Facebooku profilu objavio je "litanije za Fejs". Premda

ih nije sam smislio, već ih je, kako kaže "negdje pročitao", svećenik je ubrzo postao hit na internetu, uskoro osvanuvši i u hrvatskim medijima.

Tako je u razgovoru za Slobodnu Dalmaciju izjavio: "Dok Fejs koristimo za korisne duhovne sadržaje, a ne za neke površnosti, može uvelike pomoći zbližiti ljude i oplemeniti dušu. Navještaj Isusa Krista danas je komunikacijski lakši, naravno pod uvjetom da se ljudi otvore i vjeruju."

"Ako pokušamo biti ljudi mira, čak i Fejs u dušu donosi Boga. Zato je taj oblik komunikacije opravdao svoju svrhu", istaknuo je don Mario.

Litanije za Facebook:

Gospodine Isuse Kriste, oslobodi me napasti da sve komentiram...

Gospodine Isuse Kriste, oslobodi me napasti da upadnem u beskorisne i isprazne razgovore... Gospodine Isuse Kriste, oslobodi me napasti da ovaj medij koristim u površne i jeftine svrhe, banalne... Gospodine Isuse Kriste, pomozi mi da ovaj oblik komunikacije moju dušu obogaćuje, mrim, dobrotom, plemenitošću i da drugima pomognem da upoznaju Tebe, Isuse Kriste...

Šarčević je istaknuo kako se «Bog poslužio ovim svecem da učini čudesne stvari.» «Ne okupljamo se oko nekog leša, nego se okupljamo oko živog sveca, posredstvom kojeg je Bog učinio velika djela i čini ih i danas».

SPOMEN-BISTA O. RAJMUNDU KUPAREU

*U atriju Papinskog katoličkog sveučilišta u Santiagu postavljena
spomen-bista Rajmunda Kupareu, utemeljitelju Instituta za estetiku*

Spomen-bista Rajmunda Kupere, utemeljitelja čileanskog Instituta za estetiku, svečano je otkrivena 23. studenog 2017. u atriju kampusa Oriente Papinskog katoličkog sveučilišta u Santiagu. Ceremoniju postavljanja spomen-biste zajedničkim su naporima suorganizirali Papinsko katoličko Sveučilište u Santiagu, Sveučilište u Splitu i Hrvatsko katoličko sveučilište, uz pokroviteljstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti HAZU i Veleposlanstva RH u Santiagu.

Prisutnima se obratila veleposlanica Nives Malenica, istaknuvši neizbrisiv trag koji je na Sveučilištu ostavio Rajmund Kupareo kao jedan od mnogobrojnih uglednih Hrvata koji su doprinijeli kulturnoj, znanstvenoj i gospodarskoj izgradnji Čilea. Rektor Papinskog katoličkog sveučilišta u Santiagu prof. Ignacio Sánchez s

ponosom je istaknuo ulogu Rajmunda Kupere na tom Sveučilištu gdje je, osim utemeljenja Instituta za estetiku, u više navrata bio dekan Filozofskog fakulteta i prorektor Sveučilišta. G. Kuzma Kovačić, ugledni hrvatski kipar i autor spomen-biste Kupareu, izrazio je zadovoljstvo što njezinim postavljanjem možemo iskazati zahvalnost utemeljitelju ovog slavnog Instituta za estetiku koji je svojim djelom povezao naša dva prijateljska naroda i države. Prisutnima su se obratili i ravnatelj Instituta za estetiku g. Gabriel Castillo Fadić, dekan Filozofskog fakulteta g. Olof Page i hrvatski akademik g. Radoslav Tomić.

Ceremoniji otkrivanja spomen-biste prisustvovalo je stotinjak uzvanika iz kulturnog, akademskog, političkog, gospodarskog i vjerskog života Čilea, među kojima su se posebno istaknuli mnogobrojni pripadnici hrvatske zajednice.

Rajmund Kupareo (krsnim imenom Luka) (Vrboska, Hrvatska 16. studenog 1914. - Zagreb, 6. lipnja 1996.) bio je hrvatski svećenik, sveučilišni profesor, pjesnik, teološki pisac, esejist, skladatelj, prevoditelj, nakladnik i redovnik dominikanac. Pisao je na hrvatskom, češkom, latinskom i španjolskom jeziku. Djelovao je nekoliko desetljeća u Čileu.

Bl. Bertrand iz Garrigue

(oko 1175. – 1230.)

Bl. Bertrand iz Garrigue bio je jedan od prvih članova Reda propovjednika i prijatelj njegova utemeljitelja, sv. Dominika. Baš kao Dominika, i Bertranda je vodila želja da se posveti propovijedanju s ciljem promicanja i obrane vjerskih istina te spasenja duša. Stoga se rado priključio redovničkoj zajednici koju je Dominik utemeljio upravo s tim ciljem, te je postao jedan od njezinih značajnih članova i nezamjenjivi Dominikov suradnik. Nažalost, premda ga izvori spominju više nego većinu drugih dominikanača iz početaka Reda, ipak se o Bertrandovu životu sačuvalo jako malo podataka. Tim više su sačuvani podatci o njemu dragocjeni, osobito zato jer jednodušno svjedoče o Bertrandovoj svetosti i o njegovu prijateljstvu sa sv. Dominikom. Gotovo da se sav njegov život može sažeti u riječi bl. Jordana Saskoga koji u Knjižici o počecima Reda propovjednika kaže da je Bertrand bio "muž velike svetosti i neumoljive strogosti prema sebi, koji je oštro mrtvio svoje tijelo. U mnogim stvarima bijaše u sebe upio način i primjer učitelja Dominika, kojemu je nekada bio pratitelj na putovanjima."

Svećenik i propovjednik

Stariji pisci držali su da je Bertrand rođen u mjestu Garrigue blizu Alèsa, u departmanu Gard. No, kasnije su neki autori iznijeli tvrdnju da je rođen u departmanu Drôme, sjeverno od departmana Gard. Tu se navodno nalazilo mjesto Garrigue koje je lokalna predaja držala Bertrandovim rodnim mjestom. Vjernici su pokazivali i ruševine neke kuće za koju su tvrdili da je bila njegov roditeljski dom. Bilo je i onih koji su, tražeći kompromisno rješenje, tvrdili da je rođen u blizini Alèsa, ali da je u dječačkoj dobi s obitelji preselio u Bouchet. Tu tvrdnju potkrepljuju

činjenicom da mu je obitelj bila bliska samostanu cistercitkinja u Bouchetu. Imao i onih koji mjesto njegova rođenja traže u regiji Comtat Venaissin, u departmanu Vaucluse.

Iz rečenoga se vidi da pitanje mjesta Bertrandova rođenja ostaje otvoreno, dok u pogledu datuma i godine njegova rođenja nema dvojbe: nepoznati su. Ostaje tek općenito prihvaćena pretpostavka da je bio nekoliko godina mlađi od sv. Dominika. To znači da je rođen oprilike između 1170. i 1175. Ni o njegovoj obitelji nema detaljnih podataka. Zna se tek da je rođen u kršćanskoj obitelji, bliskoj samostanu

cistercitkinja u Bouchetu i da je, sukladno tome, odgojen u kršćanskom duhu. Nije čudno da je u takvim okolnostima osjetio duhovni poziv. Nažalost, ništa se ne zna o njegovu školovanju, pripremanju za svećeništvo, svećeničkom ređenju i prvim službama.

Jedan od prvih dominikanaca

Bertrand je već u djetinjoj dobi mogao saznaći za sljedbu albigenza i za nasilja što su ih oni činili. Očito se pod dojmom tih vijesti zarana rodila u njemu želja da propovijeda tim ljudima i da ih obrati, pa se ubrzo nakon svećeničkoga ređenja pridružio propovjednicima koji su, pod vodstvom od pape poslanih cistercita, radili na obraćenju albigenza. U tom svojstvu upoznao se u pokrajini Languedoc sa sv. Dominikom, kada se ovaj s biskupom Diegom vraćao iz Rima. Bertrand se, dakle, još prije Dominika propovijedanjem borio protiv heretičkih sljedbi, pa povjesničari pretpostavljaju da je možda upravo on bio jedan od prvih putujućih propovjednika misionara s kojima se Dominik susreo. Svakako, među dvojicom Božjih ljudi rodilo se

prijateljstvo utemeljeno na jednakoj želji da propovijedanjem obraćaju i spašavaju krivovjerce.

Pretpostavka nekih povjesničara i hagiografa da je Bertrand bio jedan od prvih kojima je Dominik povjerio ideju o utemeljenju redovničke zajednice posvećene propovijedanju ostaje samo pretpostavka. S druge pak strane, nepobitna je činjenica da je Bertrand bio jedan od prvih članova Dominikova bratstva propovjednika. Drži se da im se pridružio već 1215. u Toulouseu, u kući koju je sv. Dominiku poklonio Petar Seilha i koja je postala prvi samostan nove redovničke zajednice. Premda za to nema konkretnih dokaza, pretpostavka je opravdana, kao i ona da mu je sv. Dominik brigu za tulušku zajednicu povjerio vjerojatno u jesen 1215., kada se uputio u Rim zatražiti od pape odobrenje za svoj Red. Bertrand je tako dobio zadatak uređiti novi samostan i redovnički život u njemu. Zbog toga, ali i zbog duhovnoga prijateljstva sa sv. Dominikom, Bertranda su subraća smatraли prvim do utemeljitelja svoga Reda. Tradicija, koju prenose neki povjesničari, čak ga je nazivala drugim Dominikom.

Po povratku u Toulouse u proljeće 1216., sv. Dominik je zatekao zajednicu u dobrom stanju. Broj braće se pod Bertrandovom upravom povećao, te se smatra da ih je do kraja 1215. u tuluškoj kući bilo šesnaest. Da je utemeljitelj bio zadovoljan Bertrandovim radom dokazuje daljnji razvoj događaja. Naime, tuluški biskup Fulko poklonio je dominikancima crkvu sv. Romana i pripadajuću kuću, u koju su oni uselili u ljeto 1216. Dominik je neko vrijeme boravio sa subraćom u toj kući, a onda se ponovno uputio u Rim, gdje je papa Honorije III. u prosincu 1216. potvrdio njegov Red. Prije odlaska u Rim, Dominik je imenovao Bertranda prvim priorom samostana sv. Romana u Toulouseu.

U proljeće ili u ljeto 1217. sv. Dominik vratio se u Toulouse s bulama kojima je papa potvrdio njegov Red. Utetmeljitelj je tada razasao svoju braću po evropskim gradovima, pri čemu je Bertranda poslao u Pariz s bratom Matejem. Izvještavajući o tome, bl. Jordan Saski piše: "Oni su, kažem, bili određeni da u Parizu, zajedno s pismom Prvosvećenika (pape), uvedu Red u javni život. S njima su bila i dva brata radi studija: brat Ivan iz Navarre i brat Lovro Englez."

No, Bertrand se nije dugo zadržao u Parizu. Budući da je Petar Seilha morao napustiti Toulouse, na mjestu priora samostana sv. Romana naslijedio ga je njegov prethodnik – Bertrand. Bilo je to u drugoj polovici 1218. ili na početku 1219. Vrativši se u Toulouse, Bertrand je do smrti ostao član tog samostana.

Ne treba sumnjati da je Bertrand u svibnju 1220. sudjelovao u radu Vrhovnoga zbora Reda u Bologni, na kojemu su doneseni propisi o propovijedanju, nauku, siromaštvu, službenim obilascima i ustroju samostana, te o održavanju općih zborova. Dapače, opravdano je pretpostaviti da je svojim iskustvom mnogo pridonio raspravama i pronalaženju rješenja. Stoga i njemu nedvojbeno pripadaju zasluge što je taj Vrhovni zbor, prema суду povjesničara, dao Redu kvalitetno zakonodavstvo i čvrstu upravnu strukturu. Vjerojatno je Bertrand sudjelovao i u radu drugoga Vrhovnoga zbora Reda, koji se sastao na kraju svibnja 1221. u Bologni. Na tom

Vrhovnom zboru uspostavljene su provincije i provincijski kapituli kao posredni organi uprave i službe. To je ojačalo načelo kolegijalnosti i međusobnoga potpomaganja u Redu. Upravljanje jednom od uspostavljenih provincija, onom u Provansi, povjereno je Bertrandu. Prema sudu povjesničara, Bertrand je dobro obavljao povjerenu mu službu, radeći uspješno na povezivanju novih samostana u toj provinciji.

Prijatelj sv. Dominika

Povjesničari koji su se bavili počecima Reda propovjednika i životopisci njegova utemeljitelja redovito su isticali činjenicu da je Bertrand bio veliki prijatelj sv. Dominika. Tu tvrdnju, za razliku od brojnih drugih pretpostavki o Bertrandovu životu, dokazuju izvori o životu sv. Dominika i o počecima njegova Reda. Osobito tu mislimo na pisanje bl. Jordana Saskoga i zapisano svjedočanstvo bl. Cecilije Rimske. Iz tih izvora vidi se da je sv. Dominik osobito cijenio bl. Bertranda, pa ne čudi da ga je upravo Bertrand često pratilo na njegovim putovanjima. To je Bertrandu omogućilo da se osobno osvjedoči o svetosti Dominikova života, ali i da prisustvuje nekim svečevim čudesima. No, o tome je, prema Dominikovoj zapovijedi, šutio sve dok utemeljitelj Reda nije preselio u vječnost.

Izvori svjedoče da je sv. Dominik često morao upozoravati Bertranda da smanji pokore i trapljenja, ali i da ne plače toliko nad svojim grijesima. Naime, ponizni Bertrand smatrao je sebe velikim griješnikom, a Dominik je, poznavajući dobro njegovu kreplosnost, bio uvjeren da Bertrand nema razloga za plakanje. Stoga mu je naredio da, umjesto nad svojim grijesima, plače nad tuđim grijesima.

U prvoj polovici 1219. Bertrand je posljednji put pratilo Dominika na putovanju. Svetac je iz Španjolske krenuo u Pariz, zaustavivši se u Toulouseu, gdje mu se Bertrand pridružio. Za tog su putovanja jednu noć proveli u molitvi u crkvi posvećenoj Gospi u Roe-Amadour blizu Toulousea. Bertrand je o tome pričao nakon Dominikove smrti, pa je tako i bl. Cecilija mogla sačuvati uspomenu na taj događaj. Ona prijavila: "Sutradan

su nastavili dalje s grupom njemačkih hodočasnika, koji su im se pridružili čuvši ih kako recitiraju psalme i litanije, te su ih u idućem gradu tri dana gostoljubivo udomili. Jednoga jutra je o njihovu ponašanju sv. Dominik bratu Bertrandu rekao: 'Dobri brate, veoma me muči savjest kada vidim da žanjemo materijalna dobra od ovih hodočasnika bez da zauzvrat sijemo duhovna, pa stoga, ako ti se čini prikladnim, kleknimo i zatražimo od Boga neka nam omogući razumjeti njihov jezik, da im možemo propovijedati Isusa Krista.' Učinili su to i, na čuđenje hodočasnika, počeli su govoriti tečno na njemačkom i dok su slijedeća četiri dana pješice putovali zajedno, nastavili su govoriti o našem Gospodinu Isusu Kristu dok nisu došli u Orléansa. Tamo su se Nijemci, koji su bili na putu u Chartres, rastavili od njih na cesti koja vodi u Pariz, pošto su se ponizno preporučili njihovim molitvama. Nakon nekog vremena naš sveti otac je rekao bratu Bertrandu: 'Brate, sada ćemo ući u Pariz, a kada bi naša braća samo znala za čudo što ga je Bog učinio s nama, proglašili bi nas svetcima, premda smo samo grešnici, i kada bi se počele na sve strane širiti glasine, mi bismo bili izloženi taštini. Zato ti po kreposti svete poslušnosti zabranjujem da to ikome spominješ prije moje smrti.'

Bl. Cecilija prepričala je još jednu zgodu o sv. Dominiku i bl. Bertrandu: "Iza crkve sv. Anastazije [u Rimu] živjela je rekluza imenom sestra Lucija, koju je sestra Cecilija vidjela mnogo puta prije nego je ušla u samostan. Rekluza je patila od nekoliko bolesti u ramenu. Bolest joj je toliko isušila meso i kožu da ništa osim kosti nije ostalo na njezinu ramenu i ruci. Kako je bl. Dominik prolazio pored njezinog doma kad god je išao u samostan sv. Siksta, povremeno bi se zaustavio i posjetio je. Posjetivši ju jednog dana u društvu brata Bertranda Španjolca i još neke braće, nagonjorio ju je da mu pokaže bolesno rame. Kada mu ga je pokazala, napravio je znak križa, blagoslovio rame i otišao. Ona je zatim otkrila da je, po zaslugama bl. Dominika, potpuno ozdravila. Ovo čudo je bl. Dominik osobno, ali i brat Bertrand, svjedok, ispričao sestri Ceciliji i ostalim sestrama u samostanu sv. Siksta."

O Bertrandovu i Dominikovu prijateljstvu i zajedničkim putovanjima posvjedočio je i bl. Jordan Saski. On piše: "Brat me je Bertrand, o kojem smo prije rekli da je bio poslan u Pariz, izvijestio da je jedanput s njim (tj. sa sv. Dominikom, op. a.) putovao kad je nastala velika oluja. Dok je kiša pljuštala kao iz kabla, učitelj Dominik ju je znakom križa od sebe otjerao, te su oni, stupajući naprijed, uvijek vidjeli da ispred njih, na udaljenosti od tri lakta, pada gusta kiša koja je natapala zemlju, ali ni jedna se kap nije dotakla skuta njihovih haljina."

Blaženik

Vidjeli smo da je Bertrand bio jedan od prvih članova Reda propovjednika, te bliski prijatelj sv. Dominika i njegov čest pratitelj na putovanjima. Nakon njihova posljednjega susreta na Vrhovnom zboru Reda u Bolognu 1221., Bertrand se vratio u Toulouse i posvetio se službi

provincijala. Ne treba sumnjati da ga je vijest o bolesti i smrti sv. Dominika u kolovozu 1221. rastužila. Možda je zbog smrti bliskoga prijatelja i zaplakao, kao što je i Krist zaplakao nad mrtvim Lazarom. Bertrand nije bio uz Dominikovu samrtnu postelju i nije prisustvovao njegovu pogrebu, ali je sudjelovao u radu Vrhovnoga zbora u svibnju 1222. u Parizu, gdje je podržao izbor Jordana Saskoga za vrhovnoga poglavara Reda. Subraća su ga vjerojatno potvrdila u službi provincijala, jer je poznato da se na toj službi zadržao do smrti. Nažalost, nedostatak povijesnih vrela ne omogućava detaljnu analizu njegova obnašanja službe provincijala.

Zauzet za spasenje duša, Bertrand je često propovijedao. Navodno nikada nije prošao kroz neki grad, manje mjesto ili selo, a da vjernicima nije uputio propovijed. Uzevši u obzir njegovu propovjedničku gorljivost, ne treba se čuditi što je kraj života dočekao u propovjedničkoj misiji. Naime, godine 1230. održavao je cistercitnjama u Bouchetu propovijedi o posvećenom životu. Tu se iznenada razbolio i preminuo, te bio pokopan u njihovu samostanskom groblju. Nažalost, u povjesnim vrelima nije sačuvan datum njegove smrti. Cistercitkinje i brojni drugi vjernici iskazivali su mu štovanje i svjedočili o čudesnim uslišanjima po njegovu zagovoru, pa su mu cistercitkinje podignule oltar u svojoj samostanskoj crkvi i na njega postavile Bertrandov kip, a pod oltar su dale prenijeti njegove zemne ostatke. Premda je od njegove smrti do prijenosa zemnih ostataka prošlo više od 20 godina, Bertrandovo je tijelo iz zemljjanoga groba izvađeno potpuno neraspadnuto. Otkako je bilo položeno pod oltar u samostanskoj crkvi, broj vjernika koji su hodočastili na njegov grob neprestano je rastao, pa je crkva cistercitkinja u Bouchetu ubrzo postala jedno od najposjećenijih hodočasničkih mjesta u sjevernoj Francuskoj.

Nažalost, s vremenom je opala disciplina i redovnički žar u samostanu cistercitkinja u Bouchetu. Zbog toga je od kraja 14. stoljeća neprestano opadao broj sestara u samostanu, kojega su 1413. napustile i posljednje redovnice. Poslije toga dominikaci su Bertrandovo neraspadnuto

tijelo prenijeli u svoju crkvu u Orangeu i položili ga pod glavni oltar. Nažalost, luterani su 1561. zaposjeli dominikanski samostan, demolirali crkvu, otuđili ili uništili njeznu kulturnu i umjetničku baštinu te spalili Bertrandovo tijelo. Ipak, vjernici su mu nastavili iskazivati štovanje, osobito u bivšoj samostanskoj crkvi cistercitkinja u Bouchetu, gdje se čuvalo njegov kip i kamena nadgrobna ploča. Te vjernicima drage relikvije uništili su francuski revolucionari potkraj 18. stoljeća. No, ni nakon toga nije prestalo njegovo štovanje, pa je u 19. stoljeću proveden postupak za Bertrandovu beatifikaciju. Papa Lav XIII. potvrdio je njegovo štovanje 14. srpnja 1881. Spomen mu se slavi 6. rujna.

LITERATURA: Antonio Touron: *Ristretto delle vite dei primi discepoli di S. Domenico*. In Roma 1744., str. 333 – 342. – *Lives of some of the Sons of St. Dominic*. New York 1883., str. 157 – 174. – Geraldo di Frachet: *Storie e leggende medievali*. Bologna 1988. – Jordan Saski: *Počeci Reda propovjednika*. Zagreb 2000.

Ivan Armanda

S. ZLATKA MARTINOVIĆ

„Zlatna Zlatka“ – tako bismo mogli nazvati s. Zlatku Martinović, jer ove godine slavi svoju pedesetu obljetnicu redovništva u Kongregaciji Svetih Andjela Čuvara sestara dominikanki. Za neke mlađe, možda 50. obljetnica izgleda jedan dugi vijek. Međutim, za onoga tko slavi čini se da je ovo polustoljetno vrijeme prohušalo veoma brzo. Ipak, odživjelo se tu i proživjelo štošta, i lijepih, dirljivih trenutaka, ali i onih manje lijepih, koje ne žele pamtitи. Najvažnije u tom našem ovozemaljskom hodu je koliko smo uspjeli ostvariti poslanje koje nam je Bog povjerio. Može li itko na ovo pitanje odgovoriti sa sigurnošću? Mislim da ne može, jer u konačnici, samo su Bogu znani naši putovi, naši pokušaji, naše suze, naši padovi i usponi. Je li to bilo na tragu poslanja, prepustimo Njemu. No, mi bismo ipak željeli ući u neke ‘tajne’ poziva i

poslanja s. Zlatke, u neke detalje koji mogu obogatiti sve nas. Osim toga, život svakog ljudskog bića je Božji dar svima nama. Pohranimo te milosne trenutke i u ovih nekoliko redaka, povijest će nam zbog toga sigurno biti zahvalna. Zahvaljujem s. Zlatki što je pristala na ovaj razgovor.

AM: s. Zlatka, davno je to bilo kad si kao mala djevojčica ili mlada djevojka, imenom Daniča, napustila svoju rodnu kuću i priključila se zajednici sestara dominikanki. Zanimljivo će biti čuti kako si se osjećala, što te privuklo, što ti je bilo najljepše, a što malo manje lijepo u samostanu. No, reci nam najprije nešto o svom djetinjstvu u rodnoj kući.

s. Zlatka (dalje s. Zl.): Rođena sam 1948. u selu Straža, kod Tuzle, u Bosni od oca Ive i majke Janje. Ja sam prva od devetero djece. Majka je, zapravo rodila dvanaestero djece, ali je troje umrlo u mlađahnoj dobi. Bilo nas je točno šest braće i šest sestara. Sada nas ima pet sestara (s. Zlatka, s. Ana Marija, s. Janja, Dragica i Ruža) i četiri brata (Jozo, Mijo, fra Frano, Anto). Raštrkani smo svuda po svijetu pa se sada rjeđe viđamo. Ali svaki put kad se nađemo zajedno, rado obnavljamo lijepe uspomene iz djetinjstva.

AM: Kako je proteklo tvoje djetinjstvo? Od čega ste živjeli?

s. Zl.: Živjeli smo na selu. Imali smo nešto zemlje koje smo obrađivali, isto tako i nešto sitne i krupne stoke. Kako smo odrastali tako smo se uključivali u sve poslove i pomagali roditeljima. Živjeli smo od ‘ploda svojih ruku’. I ja sam išla na pašu s govedima. Bilo me jako strah ako bi me ostavili samu. Tata nije nigdje radio, nismo imali sve što bi htjeli (a tko bi djeci i mogao u svemu ugoditi!), ali ne mogu reći da smo gladovali. Što

sam starija to više uviđam kako se Bog brine za svoje siromahe. Zbilja nam nije nikada nedostajalo ni kruha ni mlijeka. Kruh je mama pekla u kući, predivno je sjetiti se toga mirisa, a mlijeka smo imali od krave i ovaca. Osim toga, mogu reći da je mama imala zlatne ruke. Znala je šivati, plesti, heklati, tkati, i sve je to i nas naučila. Sjećam se kako smo nosili odijelo što bi roditelji sami tkali. Bila je to zdrava tkanina, odjeveni u to, lako smo podnosili ljetne vrućine, a još lakše žestoke zime kakve znaju biti u Bosni. Uvečer, kad svrši posao, mi bi se igrali, a stariji se družili, pričali. Jednom su išli kod jednog susjeda, drugi put kod drugog. Voljeli su igrati i igre prstena. Žene bi plele, šivale.

AM: Je li se u vašoj kući molilo?

s. Zl.: Svakako, iz punih grla. Kad bi uvečer krenula molitva, to se orilo. Tako je, manje-više, bilo u svim našim kućama na selu. Za naše je podneblje normalno da se u obitelji moli zajednički i to uvečer i ujutro. Uvečer, čim mrak padne, onda još nije bilo struje, svi se povuku u kuću i počinje molitva. Ujutro bi se opet molili, čim bi ustali. Sjećam se kako nam je to bilo malo teže jer smo bili još pospani. Jedan je moj mlađi brat pospano molio, oči mu se sklapale, glava padala, pa bi ga tata svaki čas budio i opominjao da moli s nama. Mogu reći da smo u toj vjerničkoj pobožnosti bili kao pravi 'redovnici'. U sve-mu tome su nam roditelji prednjaci. Oni su bili naši prvi prenositelji vjere, pobožnosti i straha Božjega. Danas smo im svi na tome zahvalni.

Nitko ih, do sada, nije, Bogu hvala, iznevjerio u onome što su nas svojim primjerom učili.

AM: A jeste li mogli ići redovito u crkvu?

s. Zl.: Pa, uglavnom jesmo. Ali morate znati da je naša župna crkva bila udaljena tri sata hoda od naše kuće. Nismo mogli ići baš svake nedjelje, ali najvećim dijelom jesmo. Dakle, kad bi išli na misu, ponijeli bi sa sobom nešto hrane jer smo bili cijeli dan na putu. A kako je onda bio još strogi euharistijski post, možete misliti kako nam je bilo izdržati natašte tako dugo. Sjećam se kako mi je bilo teško prvi put kad sam išla na Prvu pričest. Dug i naporan put, a natašte! Vidite, sve se izdrži kad se hoće. Kako je moj otac bio prakanatur, (to je onaj koji pomaže svećeniku), ljudi su ga poznavali pa je ponekad znao zamoliti ljude, pored čije smo kuće prolazili, malo vode. Rado su nam dali i tako bi se usput malo odmorili. Kad je bilo toplije vrijeme svi smo hodali bosi, a cipele, koje smo nosili sa sobom, obuli bismo se pred crkvom. Onda su mise bile na latinskom jeziku. Svećenik je nešto molio za sebe, a mi smo molili krunicu. Onda je

tako bilo, nismo znali da može biti i drugačije, i nije mi to smetalo. A sada bi neki htjeli opet vratiti tu staru liturgiju. To nikako ne mogu shvatiti. Ne daj Bože da se opet vrati taj stari obred. Pa, zar nije logičnije da u liturgiji svi sudjelujemo, ona je za nas ljude, radi nas i našega spasenja. Isus nije na Posljednjoj večer sam nešto molio, a apostole pustio da rade nešto drugo. Neka nam Bog prosvijetli pamet!

AM: Kako si se odlučila za redovničko zvanje i to za dominikanku?

s. Zl.: U našu su župu, Breške, došli misionari, dominikanci, p. Drago Kolimbatović i p. Milan Šesnić. Onda sam prvi put vidjela bijele fratre, jer kod nas su samo smeđi, franjevci. Oni su tako oduševljeno govorili da su mnoge oduševili za svećenički i redovnički poziv. Među njima sam bila i ja. Ali ja sam doduše, dobila poticaj za samostan najviše od svoga župnika fra Stanka Bogolića. Zanimljivo je da me on, franjevac, uputio u dominikanke, a ne u franjevke. Još kad mi je rekao da ima časnih sestara koje nose isto tako bijeli habit kao i misionari, odmah mi je bilo dražje poći u taj red. Inače, ja nisam nikada vidjela niti jednu časnu sestraru u uniformi, pa da bi se mogla sama odlučiti za koji red. Ali to nije išlo lako kako sam ja zamislila. Bila sam zbilja još mlada, tek sam navršila četrnaest godina, ali ipak

najstarija, pa sam bila mami desna ruka pri sve-mu. Zato je ona bila najviše protiv toga da idem u samostan. Otac je tu posredovao, ali majka je toliko plakala da je on htio otići po mene i vratiti me natrag. Srećom da sam bila daleko, pa nije mogao. Ona je bila tužna sve dok nisu i druga moja braća i sestre mogli njoj pomoći. Kasnije je bila jako sretna i ponosna na mene. Ali uskoro su slijedili drugi rastanci. Moja mlađa sestra, Mara (s. Ana Marija) također je zaželjela postati dominikanka. Pa onda još jedna, Ana (s. Janja). Mnogi misle da sam ih ja povukla za sobom. Moram priznati da nemam nikakve zasluge za njihova zvanja, barem tako mislim. Uostalom, nije li Isus rekao: *Niste vi mene izabrali nego ja vas* Eto, premda smo sestre i pripadamo istom Redu, ne živimo zajedno, rijetko se viđamo. (Sada možda malo češće otkako nam je mama u našem samostanu).

AM: A onda se i jedan brat, Frano, odlučio za samostanski, pa svećenički stalež.

s. Zl.: Da, tako je, ali on nije izabrao dominikance, nego franjevce. Sada je trenutno (lipanj 2017.) župnik u Drijenči. Držim da su moji roditelji blagoslovjeni ovim duhovnim zvanjima. Imali su puno djece, odgajali su nas u vjeri i ovo je, nekako, prirodan slijed događaja, barem u nas u Bosni. Mislim da su sada roditelji sretni zbog našega odabira zvanja, a mi se trudimo da ih ne iznevjerimo. Jedino je tužno što su baš sva moja braća i sestre morali napustiti Bosnu i potražiti bolje uvjete za život diljem svijeta. Tako su nam roditelji ostali sami. Sve nas je to, poma-lo, opterećivalo, ali nikada im nije nedostajala naša blizina i ljubav. Izmjenjivali smo se da im pomognemo, kako i kada je tko mogao. Nakon očeve smrti uspjeli smo mamu nagovoriti da dođe u Zagreb, u naš samostan gdje je s. Ana Marija. Nije to bilo lako jer je navikla na svoje selo, običaje, ljude. Ipak je učinila taj korak, nadam se, da je sada sretna. Nikada je više nismo posjećivali kao sada jer nam je puno bliže, a i zbrinuta je posve, zahvaljujući s. Ani Mariji i samostanu koji ju je primio.

AM: Sada smo se malo udaljile od tvoje životne priče, no vratimo se na tvoje početke redovničkog života: jesli li odmah, od kuće, išla u Korčulu, u kuću Maticu?

s. Zl: Ne, najprije su me poslali u Zagreb. Bilo je to 1962. Tu sam nastavila osnovnu školu. Bilo nas je više kandidatice – ako se tako možemo zvati kad smo bile još samo mlade. Imala nas je na brigu č. Beninja Mekjavić. Mogu reći da me ona voljela i nisam osjećala nikakvu nostaliju za svojim domom. Bilo mi je ovdje lijepo. U svojoj sam kući navikla slušati i dijeliti sve sa svojom braćom, tako da mi nije bilo ništa novo niti preteško. Jedino hrana. Nisam voljela blitvu, što je za sestre inače, specijalitet. Meni je to bilo blljutavo. Pa ni ribu nisam voljela, osobito kad bi bio bakalar, pa masline, bob. Ali tu se nije moglo birati nego se moralо jesti sve što se stavi na stol i tako sam se malo pomalo navikla na sve.

AM: Kad si krenula u Korčulu da budeš prava kandidatica i kakvi su ti bili prvi dojmovi?

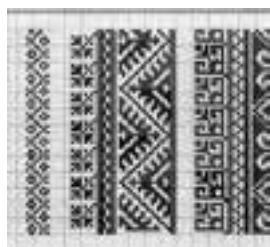
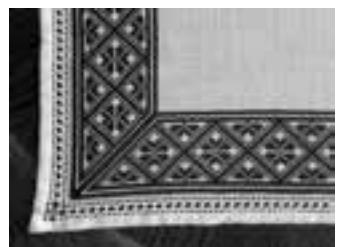
s. Zl: Godine 1964. krenule smo u Korčulu sve mi kandidatice koje smo bile u Zagrebu: Katica (s. Darka), Barica (s. Ozana), Ankica (s. Slavka) i ja (Danica). Vodila nas je s. M. Josipa Vidaković. Do Splita smo išle vlakom, a onda brodom. Bilo je dosta uzbudjenja, jer nisam nikada vidjela more niti se vozila brodom. Ti se doživljaji pamte. U Korčuli mi je opet sve bilo novo: nema zelenila kao u nas, sve sami kamen, vidiš s jedne strane visoko brdo sv. Ilije, na Pelješcu, onda široko plavo more, a naša kuća na otoku, tik uz more. Da i hoćeš nemaš kuda pobjeći. Šalim se! A da vam pričam o hrani, možete misliti da je riblji jelovnik na prvom mjestu. A kako bi i bilo drugačije na moru!? Sve to i još štosta drugo značilo je opet novo navikavanje. Ali kako sam već stekla neka iskustva u Zagrebu, ovdje sam se brzo snašla i navikla. Bilo nas je puno. Onda su u novicijatu bile zajedno i profese, s privremenim zavjetima, novakinje i kandidatice. Zajedno s magistrom, s. Marijom Kulonja, i podučiteljicom s. Elvirom Hrženjak i s. Dominikom Loch, ravno pedeset. Imale smo svaka svoje zaduženje. Uvijek smo našle razloge za smijeh i po koji nestaslik (bezazleni!). U tome su nas ‘hrabrike’ profese, koje se nisu više bojale kao mi, da će ih otpustiti. Naime, kako nas je bilo puno, nije bilo ‘štete’ ako koju pošalju doma zbog neke gluposti. Učiteljica nam je često znala prijetiti, ako bi napravile nešto što nije bilo dobro: „Možete slobodno spakirati kofere i otići.“ Tako se našla jedna hrabrija skupina koje su je htjela malo izazvati. I ja sam bila među njima. Otišle smo na tavan po svoje kofere i stale pred nju kao da zbilja odlazimo kući. Ona se prepala, već je bila zaboravila na svoje prijetnje, a možda je to bilo samo njezino upozorenje da budemo dobre. U svakom slučaju mislim da nas, nakon toga, više nije plašila s pakiranjem kofera. Ali priznam da smo bile prave ‘berekine’. Svašta nam je znalo pasti na pamet, smijale bi se, šalile. Naročito je s. Trpimira znala nešto takvog ‘ofabrikat’. Jednom je ubrala neke bodljikave grančice, zamotala ih i stavila nekome ispod plahte. Možete misliti

kakav je to bio vrisak po noći, i to u 'dubokoj šutnji! Eto, svako vrijeme nosi svoje radosti, tako nam nije bilo nikada dosadno.

Duhovnik nam je bio p. Alfonzo Eterović. Imao nam je duhovne pouke i bilo mi je to dragoo. Onda se nije išlo kući svake godine, na go-dišnji. Išlo se samo zbog nekih posebnih razloga. Moj je otac slao mnoga pisma i molbe da me puste malo doma. Eto, konačno sam išla kući, kao sestra, tek nakon sedam godina. Bilo mi je teško jer su moja mlađa braća odrasla, više me nisu poznavali, a ni ja njih.

AM: Što si najviše radila u Korčuli?

s. Zl.: Sve što je trebalo. Onda se nosila voda iz mora u sanitarne čvorove, to smo nosile mi mlađe, svaki dan. Bilo je teško, ali bi mi sve to pretvorile u smijeh i igru. Mijenjale smo se i u kuhinji. Tada još nije bilo veš-maštine za robu, nego se kuhala u lukšiji. Znači, trebalo je nabavljati granje po šumi i ložiti, svaki tjedan. I to, premda ne baš lako, mi smo voljele. Nije mi bilo teško verati se i brati granje kad sam sa sela i nije mi ništa strano ili nepoznato. Isto tako smo pravile vijence za pokojne. I za to je trebalo često ići u šumu brati granje i sve što se tu stavlja. Imali smo i vrtove koje je trebalo obrađivati. Ma, nemoguće je sve nabrajati. Tada se u našoj zajednici uvelike

cijenio ručni rad. Neke su radile konavovski vez (a mi smo to zvali utkanice), druge su štrikale, treće heklale. Meni je sve to išlo, hvala Bogu, jer sam to naučila kod svoje mame. Ručni rad smo obično trebale izraditi za imandan č. majci kojoj je to služilo kao poklon dobročiniteljima. Znalo se dogoditi da nismo stigle na vrijeme izraditi, pa bi radile cijele noći. Neke su imale više, neke manje smisla za ručne radove, ali svaka se trudila napraviti barem nešto. Bila je milina vidjeti sve te raznovrsne tehnike naših ručnih radova na izložbi u zajedničkoj sobi, ispeglane, štirkane. Čujem da se više ne rade ručni radovi. Šteta! Ono što ruke naprave daleko je vrjednije od onoga što radi mašina. Ali, tehnika napreduje, vremena se mijenjaju. Možda ručni radovi nisu više tako na cijeni. Sada su sigurno neka druga iznašašća.

AM: Koliko vas je bilo u grupi za novicijat?

s. Zl.: Na blagdan svetih Andjela čuvara, 2. listopada 1965., u novicijat nas je ušlo deset: s. Krešimirna Maretić, s. Anđelina Maretić, s. Božena Mihaljević, s. Zora Majstorović, s. Vladimira Čičak, s. Trpimira Barišić, s. Ozana Gazdek, s. Slavka Sente, s. Darka Rašić i ja, s. Zlatka Martinović. Onda se nije moglo birati novo redovničko ime, nego su nam dali poglavari. I to je morala biti za nas tajna sve do trenutka kad su nas prozvali u kapeli i rekli kako će se koja zvati. Sjećam se kako nam je to bilo teško, sa strepnjom smo očekivale kad će nas prozvati. Nisam sigurna da je ta tajnovitost imala smisla. No, tako je bilo, nismo bile prve, a mislim da jesmo zadnje s takvom metodom odabira imena. Što se tiče naše grupe novakinja, točno polovica je kasnije napustila zajednicu, ostalo nas je pet. Od tih pet već su dvije pokojne (s. Božena i s. Ozana). Samo smo tri, eto dočekale svoju Pedesetu obljetnicu zavjeta: s. Trpimira, s. Slavka i ja. Prve zavjete

smo položile 12. rujna 1967. Onda je novicijat trajao dvije godine. Ali budući da su neke trebale ići na studij u Zagreb, zavjete smo imale mjesec dana ranije, znači, ne na Andjele čuvare, kad smo započele novicijat, nego na Ime Marijino.

AM: Gdje je bio tvoj prvi 'let' nakon zavjeta?

s. Zl: Onda su se sestre izmjenjivale pomagati sestrama u Žrnovu. Tu su bile s. Marijana, s. Ana i Mirjana. One su bile već starije i zato smo im dolazile prigodno čistiti crkvu i štогод je trebalo u njihovoј kući. Tako je i na mene dolazio često red. Ali ja sam se jako bojala da me ne bi ostavili kod njih. Jednom su poslala mene sa s. Danicom koja je gore svirala i sa s. Ivicom koja je pomagala kuhati. Bilo je to za feštu sv. Martina, kojem je posvećena crkva. Došle su na feštu č. majka i neke savjetnice. Kad je sve bilo gotovo, one su se vratile, a mene ostavile sa s. Danicom. Počela sam plakati, mislila sam da će me ostaviti za stalno. No, ona me utješila da je molila č. majku da me ostavi da se sutra ne mora sama vraćati u Korčulu. Bogu hvala, bilo je tako! Dok sam bila u Korčuli ja sam često morala ići gore pomagati, i uvijek sam se bojala da me ne bi tu premjestili. Sada je ta kuća zatvorena, ali sestra sviračica ide svake nedjelje svirati na glavnoj misi.

Godine 1968, dakle godinu dana nakon prvih zavjeta, poslali su me u Rim sa s. Cecilijom Škriljevečki. Trebale smo se u jednom samostanu sestara dominikanki, Francuskinja, Rimske

provincije, upoznati s obnovom redovničkog života nakon Drugog vatikanskog koncila. Zvali smo to aggiornamento. Te su sestre autentično zaživjele obnovu, pa smo se trebale nadahnuti na njihovu načinu života i to prenijeti u našu Kongregaciju. Ujedno smo kod njih učile francuski jezik. Nakon godinu dana pridružile su nam se u istoj zajednici u Rimu, i druge naše sestre iz Korčule: s. Alma Milanović, s. Maristela Osredek i s. Fidelis Jagnjić. S. Cecilija i ja smo ostale s njima još godinu dana, onda smo se sve zajedno vratile u Korčulu. Nakon Rima su slijedili moji premještaji, kraći ili duži: u Šibenik, u Zavidoviće, u Split (sv. Martin) gdje sam trebala njegovati č. Ružariju koja je bila pala i ostala nepokretna, a tamo su bile sve starije sestre koje se nisu mogle za nju brinuti; onda u Škrape gdje sam uglavnom bila sakristanka. Odatle sam došla u Zagreb na studij za višu medicinsku, smjer laborant, u Mlinarskoj ulici. Nakon toga sam 14 mjeseci radila u laboratoriju u Orebiću. Bilo je to za mene novo iskustvo jer sam, dakle, odmah morala preuzeti svu odgovornost, budući da je gospođa koja je sa mnom radila, bila često na bolovanju. I kad sam se lijepo uklopila i navikla na taj rad, došla je naredba od naših poglavara da napustim to radno mjesto. Ostala sam i dalje u Orebiću i tu sam da-

vala privatne satove iz matematike, djeci koja su trebala pomoć. Pomagala sam i pri uređenju crkve, pravili smo vijence, obrađivali vrt. Bilo je tu dosta posla. Iz Orebića sam premještena u Gruž, kod dominikanaca. U međuvremenu sam završila Katehetski tečaj, i kad je s. Jasna Matić bila premještena, ja sam preuzela vjeronauk u školi, u Gružu. To mi je bilo posebno dragو. Tu sam ostala do umirovljenja.

AM: Vidim da si radila mnoge poslove, što ti je, ipak, od svega bilo najdraže, a što manje dragо?
s. Zl. Najdraže mi je bilo raditi s djecom. To sam uвijek voljela, bilo kad sam im držala privatne satove u Korčuli i u Orebiću, bilo u školi. Uvjerenia sam da je to i veliki apostolat. Ono što se ugradи u djecu, to ostaje trajno. Djeca su me voljela. No, znamo da djeca znaju biti i nestasna, zaigrana, zato sam uвijek izmišljala nove metode rada da im bude zanimljivo i privlačno. Kad sam ušla u mirovinu bilo mi je jako teško, jer sam mislila da je to i kraj mog druženja s djecom i rad s njima. Ali, Gospodin se pobrinuo i sada, u mom novom odredištu, u Virju, imam ponovno djecu za župni vjeronauk i pravopričesnike. Djeca su bezazlena, iskrena, dosjetljiva. Kako samo znaju izreći što vjeruju, kako se

mole! Moram kazati da sam uвijek čeznula ići u misije i to u neke daleke, afričke zemlje. To mi je bio san. Molila sam poglavare da me pošalju, ali očito to nije bio i Božji san sa mnom. Moje su se misije odvijale ovdje u Hrvatskoj.

A na pitanje što mi je bilo manje dragо, teško mi je odgovoriti, jer nisam nikada smatrala da je neki posao manje vrijedan od drugoga. Bogu hvala sve mi je išlo, kako se ono kaže, od ruke, pa ne postoji niti jedan posao za koji bih mogla reći da ga nisam voljela.

AM: Sada si u Virju, kako ti je bilo prihvatiti ovo novo odredište?

s. Zl.: U Virje sam došla 2013. Moram priznati da sam se navikla na Dalmaciju gdje sam provele najveći dio svoga redovničkog života, i Podravina mi se činila neprivlačna. Došla sam u jesen kad su velike magle. To je dodatno u meni stvaralo odbojnost prema tom kraju. Ali, kad sam prihvatile da je to sada moje novo polje rada, moj novi dom, onda mi ni blato, ni hladnoća ni magla nisu bili tako strašni. Uvjerila sam se da je najvažnije prihvatići iz Božje ruke sve, onda On preuzima inicijativu. Inače, ljudi su ovdje vrlo topli, dobroćudni, vole sestre, dolaze k nama i osjećaju potrebu da nam nešto donesu. Jedino sam malo teže sviadala njihovo narjeće. U početku nisam razumjela niti polovicu što su mi govorili. No, na sve se čovjek navikne kad ima svoj cilj. Važna je vjera da je Bog svuda, da nas On šalje naviještati njegovo kraljevstvo, uprputniti njegovu ljubav i milosrđe, a kad idemo u njegovo ime onda nam valja iskoristiti na naj-

bolji način sve sile i talente koje nam je dao. Ne znam koliko sam u tome uspjela. Uzdam se u Njegovo veliko milosrđe.

AM: Sada si počela i izrađivati krunice, kako si to naučila?

s. Zl: Na to potakao jedan događaj kad sam bila u Splitu, u sv. Martina. Dolazi jedna žena, zvoni na samostanska vrata. Nosi iskidanu krunicu i kaže: „Popravite mi krunicu.“ Mi kažemo da ne znamo. Ona je onda nama svašta izgovorila,

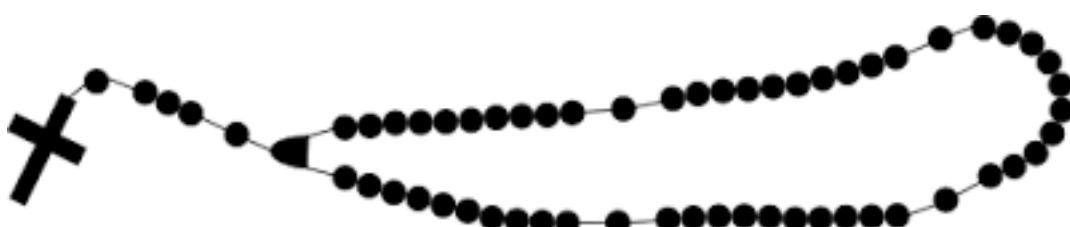
kakve smo mi to časne kad ne znamo popraviti krunicu, i slično. Žena se nije šalila, bila je prično neugodna.

Kad sam kasnije počela, ne samo popravljati, nego izrađivati krunice, vidjela sam da je to vrlo jednostavno. U djetinjstvu sam već naučila plesti i vesti, ovo je daleko lakše. Osim toga, krunica je dragocjenost kojom se zaziva Božji i Gospin blagoslov na cijeli svijet. Zato bih voljela da je imaju baš svi, jer treba puno, puno molitelja u ovom svijetu. Župnik, vlč. Ivica Baćani je bio posebno sretan što sam izradila krunice za sve pravopričešnike. Jedino je ponekad teško naći materijal. Ali, i u tome se pomalo snalažim, kad ne mogu naći nigdje drugdje, znam da toga ima u Međugorju.

AM: Što bi poručila sestrama, naročito mlađima?

s. Zl: Ah, ne usudim se ništa preporučivati. Danas su nova vremena, novi načini života i rada. Ali ipak, Božja je Riječ uvijek aktualna, od nje i za nju se isplati živjeti, raditi i umrijeti. Dominikanke smo i nikada nam ne smije dodijati prijateljevati s Božjom Riječju. Samo s Njom i po Njoj ostvarujemo sebe i svoje poslanje i konačno ulazimo u zajedništvo s Bogom. Mislim da to nikada ne stari, ali svatko to čini na jedinstven, vlastiti način. Naši su svagdani odraz tog prijateljevanja ili ne prijateljevanja. To nitko ne može sakriti ili (dugo) glumiti.

(*razgovor vodila s. Slavka Sente,
u Zagrebu 17. lipnja 2017.)*

PROSLAVA 50 OBLJETNICA ZAVJETA S. ZLATKE I S. SLAVKE

U utorak 12. rujna 2017. proslavile su, u samostanu bl. Ozane, u Zagrebu, svoj zlatni jubilej – 50 godišnjicu redovničkih zavjeta, s. Zlatka Martinović i s. Slavka Sente. Točno na taj dan, 12. rujna 1967., na spomendan Imena Marijina, položile su svoje prve zavjete u Korčuli, na ruke vrhovne glavarice s. Manes Karninčić. Bilo ih je deset u toj skupini: s. Krešimira Maretić, s. Andelina Maretić, s. Zlatka Martinović, s. Zora Majstorović, s. Božena Mihaljević, s. Vladimira Čičak, s. Darka Rašić, s. Ozana Gazdek, s. Trpimira Barišić, s. Slavka Sente. Pet njih je napustilo redovništvo (s. Krešimira, s. Andelina, s. Zora, s. Vladimira, s. Darka), a pet ih je ostalo. Od tih pet dvije su preminule (s. Božena Mihaljević i s. Ozana Gazdek).

Spomen-slavlje pedesete obljetnice obilježile su u Zagrebu s. Zlatka i s. Slavka. Misno slavlje, predvodio je, ujutro u 7 sati u našoj kapeli, nećak s. Slavke, vlač. Antun Sente, rektor svetišta sv. Josipa u Karlovcu, zajedno s kapelanom vlač. Milanom Dančuom. Vlač. Toni se u svojoj propovijedi osvrnuo na vjernost obećanju Bogu koje treba izvršiti.

U uvodnom je dijelu pozvao sve, a osobito slavljenice, na zahvalnost:

„Želimo zahvaliti na 50. obljetnici redovništva s. Slavke i s. Zlatke. Dobro je da smo Bogu zahvalni na nebrojenim milostima koje smo primili. Ako čitamo živote svetaca možemo primjetiti – koliko su više napredovali u svetosti, koliko su bili ponizniji, Bogu zahvalniji za dobra koja primaju i kritičniji prema svojim slabostima. Pa, evo, nastojmo tako i mi hoditi putem svetosti prepoznajući svoje slabosti, kajući se za njih i moleći Boga za oproštenje.“

U svojoj se propovijedi usredotočio na pročitanu Božju riječ, u kojoj Isus poimence poziva svoje apostole, što pokazuje da „Bog traži partnera za svoje spasenjsko poslanje, kako bi kroz nas mogao govoriti i djelovati.“ – rekao je vlač. Toni i nastavio:

„Pročitani evanđeoski tekst odgovara, na neki način, zašto Bog odabire apostole. Oni će, naime, zajedno s njim navještati Kraljevstvo Božje, Kraljevstvo mira, ljubavi i praštanja. Jedino kad se čovjek preda i odazove tom Božjem pozivu, može osjetiti istinsku radost. (...)

I nama Bog upućuje svaki dan poziv da u njegovo ime i zajedno s njim navješćujemo Božju ljubav, radost srca i duše.“ – istaknuo je propovjednik i nastavio kako je među Isusovim odabranicima bio i Juda koji je kasnije posrnuo i izdao ga. „Sva četiri evanđelista imaju potrebu spomenuti Judu kao izdajicu. To je jedno upozorenje nama koji smo također pozvani biti Isusovi

suradnici. Bog je prepoznao u nama sve one kvalitete koje su nam potrebne u tom poslanju. To ipak ne znači da smo već 'gotovi' poslanici, da ne trebamo više ništa raditi na sebi. Uvijek moramo biti na oprezu, uvijek se moramo ispitivati jesmo li istinski svjedoci njegove nazočnosti ili možda promoviramo sebe, svoje kvalitete. Što više spoznajemo i prepoznajemo Boga u vlastitu životu, to ćemo biti učinkovitiji propovjednici njegove ljubavi, to ćemo više moći liječiti duhovne i tjeslesne rane današnjega čovjeka. Nije sve završeno samim tim što već nosimo određenu odoru, redovničku ili svećeničku. To je tek početak. Naša nas posvećena odjeća podsjeća na posvećeni život za koji smo se opredijelili. No, ipak, kad netko ustraje u svom redovničkom pozivu 50 godina, kao što ste vas dvije redovnice, s. Zlatka i s. Slavka, to je očito svjedočanstvo vašeg trajnog

obnavljanja i rasta u vjernosti zadanim obećanjima. Pa, evo, svi mi zajedno s vama, želimo danas Bogu zahvaliti na tim proteklim godinama. Bog i vi najbolje znate koliko su one bile plodne, koliko je tu bilo rada, suza, trpljenja, ali vjerujem, i puno radosti i dobrega ulja koje vam je pomočio da se vaša svjetiljka nikada nije ugasila i da i dalje spremno dočekuje susret sa Zaručnikom u vječnosti. Neka vam nikada ne ponestane ulja vjernosti i zahvaljivanja Bogu za proteklih 50 godina u njegovoj službi. I budite primjer nama mlađima. Jer, mi vas promatramo. Svjedočanstvo, naime, starije osobe sa životnim iskustvom, svjedočanstvo povjerenja i predanja Isusu Kristu, najbolja je škola nama mlađima. Neka vam to bude još jedan dodatni poticaj da ustrajete u radosnom predanju do konca života. I mi zajedno s vama zahvaljujemo danas Bogu na vašem redovničkom pozivu. To je uistinu dar ne samo vama nego cijeloj Crkvi Božjoj. Svoju zahvalu stavljamo na oltar u ovu euharistijsku žrtvu koja je već po svojoj naravi najveći dar nama ljudima i najdostojnija zahvala Svemogućemu Bogu.“ – zaključio je svoju propovijed vlč. Toni Sente.

Molitvu vjernika za vrijeme mise, koju su same sastavile, molile su svećarice naizmjenično:

❖ Svemogući i dobri Bože, molimo te za papu našega Franju, za sve kardinale biskupe i svećenike, osobito Braću propovjednike, daj da budu uvijek vjerodostojni svjedoci tvoje nazočnosti među ljudima. Molimo te.

❖ Ovim euharistijskim slavljem želimo ti, Bože, na poseban način zahvaliti, za odabranje, poziv i poslanje koje si nam namijenio. Odazvale smo se i prihvatile tvoju ponudu, vjerujući tradiciji Crkve, kao i svojim starijim susestrnama, da Bog nikada ne daje veći križ nego ga možemo nositi. Pomozi nam da se i nadalje čvrsto oslanjam na to tvoje obećanje. Molimo te.

❖ Hvala! Oprostil! Molimo te! Tri su riječi koje ti danas, Gospodine, želimo na poseban način izreći. Hvala ti što si nas pozvao, oprosti na svjesnim i nesvjesnim nevjernostima. Ne uskrati nam i nadalje svoju blizinu, milost i oproštenje. Molimo te.

❖ Na oltar ove nekrvne žrtve stavljamo sve one osobe koje su nas pratile i pomagale u našem duhovnom sazrijevanju. Mnoge su od njih već u vječnosti. Daj nam da vjerujemo da je svaka osoba s kojom dijelimo ovaj zrak, ovaj prostor i ovo vrijeme sredstvo u tvojim rukama po kojemu nas čistiš, ispravljaš i k sebi privlačiš. Molimo te.

❖ Zahvaljujemo ti, Gospodine, za naše roditelje, braću, sestre i sve one s kojima smo krvno ili na bilo koji način povezane; hvala ti za njihovu velikodušnost, podršku i molitve kojom su nas pratili u našem redovničkom hodu. Daj da i u vječnosti svi zajedno uživamo plodove tvoje dobrote i ljubavi kojom nagrađuješ njihove i naše molitve i žrtve. Molimo te.

❖ Bože Oče, po zagovoru nebeske Majke, Kraljice svete krunice, i svetog oca Dominika umnoži naš Red novim zvanjima; ohrabri sve one koji su se odazvali tvome pozivu u Crkvi Božjoj da te velikodušno i ustajno slijede u spašavanju duša. Molimo te.

Pomolimo se

Primi, milosrdni Bože, molitve ovih svojih službenica. Dok ti zahvaljujemo za njihovu pedeset godišnju vjernost redovničkim zavjetima, molimo te da ih trajno pratiš svojom ljubavlju i milosrdjem.

Preporučamo ti danas i sestre koje slave imendan: s. Marinu, s. Smiljanu i s. Mariju. Neka ih trajno prati zagovor Presvete Djevice Marije. To te molimo po Kristu Gospodinu našemu.

Slavlje za zajedničkim stolom

Nakon euharistijskog slavlja, nastavljeno je druženje i čestitanje u blagovaoni na zajedničkom doručku. Zajedno sa sestrama bile su na doručku i sestre s. Slavke: s. Dominika, s. Tihomila, te nećak Toni – svećenik, nećak Josip sa svojom suprugom Božicom i nećak Luka.

Priora – s. Marina - u refektoru:

Želimo zahvaliti za sve lijepo, ali i one manje lijepo stvari, za sve slabosti i padove, za uspjehe i radosti. Hvala vam za sve ono što ste učinile lijepo, plemenito i dobro, hvala vam za vašu prošlost, za vašu sadašnjost. Neka Gospodin благослови и прошlost и садашњост и будућност. Neka vam podari još zdravlja i snage da možete i dalje raditi na njivi Gospodnjoj. Evo, što drugo nego reći hvala!

Da sad nabrajam sve što ste radile i što radite, niti znam sve niti bi mi bio dovoljan ovaj dan, ali Bog zna i On je to sigurno primio iz vaših ruku i za vas i za nas sve. Zahvaljujem i vašoj rodbini koja je došla podijeliti s nama ove radosne događaje.

Hvala i onima koji nisu mogli doći. Evo, braća i sestre s. Zlatke, koja je također iz brojne obitelji, okupili su se nedavno na proslavi mamine 90. rođendana, pa su tom prigodom i njoj proslavili 50. obljetnicu redovništva. Da nije vas, rodbine, vaše podrške i vaše molitve, tko zna bili slavili 50. obljetnicu zavjeta. Hvala vam svima!

Nećak Josip (Jožek) Sente:

Draga naša teta Slavka!

Živio sam četiri godine, kao ministrant, sa

časnama u Frankopanskoj, u samostanu, ali ni-sam nikada bio s njima na doručku, kao sada ovdje. Jako sam počašćen što sam danas ovdje s vama, zahvaljujući mojoj teti Slavki. Iako sam najstariji nećak, ne baš puno mlađi od nje, puno toga lijepoga i božanskoga sam od nje doživio.

Znam, teta, da ne želite na sebe svraćati pozornost, osobito ne spominjati godine, no ipak budući da se upravo danas navršilo 50 godina vaših zavjeta ili, bolje reći, služenja BOGU, REDU I NARODU, dopustite mi da vam kažem nekoliko riječi.

Znam da je upravo to geslo upisano u kameni pročelje vaše Kuće matice u Korčuli, a ja ću reći i u cijelo vaše biće i u vaše srce, kojim uvijek iznova iznalazite razne načine kako služiti Bogu i kroz primljene talente biti na pomoć bratu čovjeku.

Polje rada i djelovanja naše tete Slavke satkano je u jedan veliki mozaik koji mogu nazvati „mozaik dobrote i ljubavi“, i sve je to začinjeno smiješkom, šalom, dosjetkom i pokojim vicem. Nemoguće je nabrojiti sve aktivnosti i poslove koje obavlja, nabrojiti ću samo neke, koliko je meni poznato (a doznao sam iz ‘povjerljivih’ izvora).

Već kao mlada profesorica glazbe, na dalnjem studiju u Rimu ranih osamdesetih, započinje rad u medijima koji traje sve do danas, najprije na Radio Vatikanu, pa sada na Hrvatskom radiju, na Radio Mariji i povremeno na nekim drugim radio postajama. Zborovođa je i

orguljašica. Teta se bavi i izdavaštvo: napisala je knjigu „Svećenik – čovjek za druge“, gdje opisuje svećenički poziv i djelovanje svoga brata Ladislava kao i rodoslovje naše velike obitelji Sente. Izdaje i uređuje glasilo svoje družbe „Ave Maria“. Piše i uglazbljuje pjesme koje je objavila u pjesmarici „Dok me bude, Bogu svom ću pjevati“ i na dva istoimena glazbena albuma. Brine se za siromahe, te je za njih bila posebno aktivna u Caritasu za vrijeme Domovinskog rata. Skrbi o starijima i bolesnima, osobito za one za koje se nema tko brinuti. Izvanredna je djeliteljica slete pričesti. Vodi Kruničare. Evo, spomenuo sam puno toga, ali znam da su njezine aktivnosti još mnogobrojnije.

Kako sam dosta dugo dolazio u njihov samostan kao kućni majstor, a teta je bila u više mandata priora iliti hrv. Predstojnica, nije mi dala samo posao i otišla za svojim poslom, već mi je asistirala i sa mnom šarafila i čistila, usput mi dala i pokoji koristan savjet.

Doista mi je bilo dragو slušati komentare drugih časnih, kada su hvalile našu tetu Slavku. Navest ću samo jedan komentar pokojne s. Dominike Loch: „s. Slavka svoje obroke užima uglavnom s nogu, na brzinu. Noć i vrijeme odmora pretvorila je u ‘radni dan za druge’. Beskrajno je strpljiva i svakoj sestri želi ugoditi.“

Uza sve brojne aktivnosti u samostanu i na poslu na fakultetu, teta je uvijek našla vremena i načina kako pomoći užoj ili široj obitelji, tako su već i susjedi znali reći „idemo k s. Slavki, već bude ona nekak sredila bilo vezu kod doktora ili što drugo“. O, koliko je samo vremena provela

na koljenima, moleći se za nas sa svojim sestrama i kruničarima, kad nam je bilo teško ili smo bili u kakvoj nevolji.

Dozvolite mi da spomenem još jednu zgodu koja mi je ostala u sjećanju. Bio sam još mali, od jedva tri ili četiri godine. Teta Slavka je išla u prvi ili drugi razred osnovne škole. Onda su djeca za užinu, dobivala po jednu žemlje. To je za njih siromašne bila velika stvar, prava 'poslastica'. No, makar je teta bila gladna, a i željna te žemlje kao i sva druga djeca, ona je nije nikada sama pojela. Spremila bi je u torbu i donijela meni, svom nečaku. Sigurno je koji put nosila i svojoj mlađoj sestri ili mami, ali ja bi se uvijek tada kod njih 'našao'. Dakle, želim reći kako se teta Slavka već kao dijete znala odricati u korist drugih, samo da druge razveseli. Mislim da je to bio jedan pokazatelj i smjer njezina budućeg života. Zasigurno tada još nije znala ni za časne sestre ni za samostan, ali se znala odricati nečega što je i sama voljela i što bi i njoj bilo potrebno.

Za sve te male i velike geste, draga teta,

želim vam reći hvala u svoje ime i u ime cijele obitelji. Kad je moja supruga Božica sinoć radila ovu tortu, ja sam već bio zaspao, znam da je malo drugačije trebalo pisati na torti, BOGU, redu i narodu, a ona je napisala RODU, redu i narodu. Božica je, zapravo, napisala ono što je osjetila. Naime, svi znamo da teta, uz sve svoje obaveze, uvijek nađe vremena i osjećaja za našu obitelj, priskoči kad god nam nešto treba, osobito ako je netko bolestan, u bolnici i slično. I zato, dok zahvaljujemo Bogu za vas, za vaše darove i ustrajnost, hvala i vama na divnim primjerima dobrote, što nas obvezuje da to prenosimo svojoj djeci i unucima. Neka vas dragi Bog još puno godina pozivi u zdravlju, veselju i blagoslovu.

s. Dominika je, nakon toga, na jednu melodiju, otpjevala pjesmu u kojoj je opisala život s. Slavke. Evo samo prve kitice:

Kao dijete ti Gospu si zvala,
s krunicom si joj šaptala:
Marijo, Tvoje Ime je divno,
moli Sina svog da slijedim Ga.
Pjevaj Bogu, Aleluja,
pjevaj uvijek Bogu svom.

ČESTITKE SLAVLJENICAMA

Jubilarkama su stizale brojne čestitke bilo putem telefona, SMS-om, elektronskom poštov ili na koji drugi način. Donosimo samo one koje su ostavljene u pisanom obliku.

❖ Draga sestra Slavka i sestra Zlatka,
Srdačno čestitam pedeset godišnjicu življene
ljubavi za Boga, za čovjeka i za zajednicu !

Najdragocjeniji dar je život kojeg ste prije
pedeset godina darovale Bogu i položile u ruke
svojih sestara . Niste pitale za cijenu te odluke
niti brinule za težinu puta. Ušle ste u tu avanturu
radosna i otvorena srca obogaćujući život s
najboljim u sebi, sijući dobrotu i ljubav putovi
ma života. Neka dar vašeg života postane blago-
slov svakoj sestri, našoj Crkvi , našem Narodu i
svakoj osobi koju je Gospodin posijao uz vaše
putove.

Vama čestitam, Bogu za vas zahvaljujem i
skupa s vama se danas radujem.

sestra Katarina Maglica, OP

❖ Drage naše zlatne jubilarke, s. Slavka i
s. Zlatka

Puno stane u 50 godina,
puno radost i tuge,
puno molitve i rada,
puno ljubavi i žrtve.

Neka vam ne bude žao što ste darivale sebe.
Plodove vašeg života okusit će mnogi.

Hvala vam za sve, a Bog neka blagoslovi sve
vaše dane!

Uz tople pozdrave to vam žele vaše sestre iz
Korčule.

❖ Dragi Bog dao, zemlja urodila ove slasne
plodove jeseni, dobri ljudi u svojoj velikoduš-
nosti s nama podijelili, a ljubav nas sestrinska
potaknula da to vama darujemo i posvjedoči-
mo da rado mislimo na vas. Osobiti razlog da
to činimo je obilježavanje 50. obljetnice dragih
nam slavljenica, s. Zlatke i s. Slavke. Zlatni je to
jubilej njihovog služenja Bogu, redu i narodu,
kroz radosno zalaganje na dužnostima koje su
obavljale i tako ugrađivale sebe u zajednicu do-
minikanske obitelji.

Zahvalne smo Bogu koji je u njihovo srce
stavio klic zvanja, a koje su one posadile baš
na plodno tlo Kongregacije sv. Andjela Čuva-
ra. Gospodin im podario još mnogo godina u
dobrom zdravlju i neoslabljenom zanosu za sve
izazove koji budu pred njima.

To žele sestre iz Virja, s. Cecilija i s. Josipa.
Živjeli!

❖ Srdačno čestitam, molim i zahvaljujem Bogu
za vas. s. Zdravka

❖ Srdačno čestitaju i sestre iz Pregrade, s. Ber-
nardica i s. Jasenka.

❖ Draga s. Slavka, neka s kišom sipi i duhovni
blagoslov na ovu zemlju i neka bude Bog blag-
oslavljan u tome i po nama. Andeli ti pomogli
u blagoslovu Boga cijeli dan. I ja te pratim s
ljubavlju i molitvom. S. Tihomila

❖ Ja Vam želim sve najbolje. Neka Vaš život još jednom daruje Bogu sve ono što je godinama bilo njegovo. Neka Vas prati blagoslov i zadovoljstvo, sreća i ljubav u svakom trenutku života.

Vaša Jakica

❖ U ime sestara i braće čestitamo pedesetu obljetnicu zavjetovanja Vama i s. Zlatki, a srdačno čestitamo i svim svečaricama koje danas slave imandan! Neka vam je svima s blagoslovom!

p. Matijas

❖ Od srca čestitam Vaš zlatni jubilej!
Neka Bog blagoslovi sva djela, molitve i žrtve u tih 50 godina i neka Vas prati na putu do konačnog cilja.

Uz srdačan pozdrav, s. Blaženka

❖ Radujem se s Vama i srdačno čestitam Vaš zlatni jubilej – 50 godina plodnog djelovanja, rada i služenja Bogu, Redu i Narodu. Neka Vam Dragi Bog pomogne u Vašem hodu kako bi u svojoj svakodnevici i dalje bila osjetljiva na potrebe najbližih i svih onih koji su Vam postavljeni na putove života.

Želim Vam mir, radost i blagoslov te uspješan i blagoslovljen rad na njivi Gospodnjoj.

Od srca, s. Antonija

❖ Draga s. Slavka, od 12. ovog miseca s. Smiljana, s. Marina i još neke sestre imaju imandan

i svima želim sve najbolje i molim Boga za njih.

Slike koje su bile u Ave Mariji ja imam celi album o mojim slikama redovničkim, ali ipak me raduje da sam i u Ave Mariji.

Lijep pozdrav svima.

Od srca vas voli i ljubi vaša odana Gizela.

❖ Od srca čestitamo zlatni jubilej uz želju da vas Gospodin i dalje prati obiljem blagoslova, na korist vama, vašoj Kongregaciji i čitavoj Crkvi Božjoj.

Ivan Julijana Armanda

❖ Draga s. Slavka!
S radošću ti hitim da ti čestitam 50. godišnjicu svetih zavjeta.

Samo su Gospodinu znani svi molitveni uzdasi, sve želje i čežnje tvoga srca, sve žrtve i pregaranja kroz pedeset drugih ljeta života po svetim zavjetima.

Vjerujem da će Gospodin sam nagraditi svoju vjernu zaručnicu nebeskim milostima.

U svoje ime i u ime cijele naše zajednice čestitam ti jubilej i zahvaljujem Gospodinu za tvoj život i životno svjedočenje i ustrajnost na putu Božjem.

Gospodin te obasuo svojim blagoslovom.
Hvala ti za sve!

Svako dobro želi ti,

s. M. Petra od Presvete Euharistije

❖ Draga s. Slavka, draga zlatojubilara!
S našom Nebeskom Majkom i svetim anđelima s puno srca želim čestitati ovaj visoki – zlatni jubilej tvojih zavjeta, predanja Bogu. Vjerujem da ti je srce puno zahvalnosti, da prebireš sve godine, milosti, želje, čežnje, draga lica roditelja, braće, sestara, svoga roda, doma i svih koji su se utkali u tvoj život kroz život molitve, rada i izgaranja. Bilo je radosti i žalosti, boli i trpljenja. Ali u svemu i nadasve znam da si željela i da želiš da budeš pjesma svome Kralju i da posve ispunиш Njegovu volju.,

Hvala za sve što si učinila za moju mamu, za mene! Uz srdačan pozdrav grlim te u Duhu i

pratim molitvama

s. M. Gabrijela Batelja.

Uz ovu čestitku slijedila je molitve sv. Male Terezije:

Djevice bez ljage!

Zvijezdo, što sjaš Kristom,
I po kojoj On je
Meni darovan!
Sakrij mene, Majko,
Koprenom ti čistom
Samo ovaj dan.

Andele moj,
Ti me čuvaj i zakrili,
Neka tovom bude
Put mi obasjan,
Vodi me, pomaži,
Prijatelju mili,
Samo ovaj dan.

(sv. Mala Terezija,
Iz pjesme Samo ovaj dan)

❖ Čujen da ste jučer bili u slavlju povodom 50 godina redovničkih zavjeta. E pa čestitan vam od srca čestitan. Znači vi i župa Gospe Fatimske iz Splita ste se (u)(s)redili iste godine. Nekvam Gospa Fatimska & naša Kotorka daju zdravlja i snage i živaca za izdržat drugih 50 godina sa švorama. I još nešto, sa 50 godina švorskog staža i uz to još u penziji, možda se nema toliko vrimena i snage za davanje nekih velikih primjera, ali sad je vrime za davanje dobrih savjeta. Stoga s radošću iščekujem novi broj Ave Marije. Pozdrav.

Petar Mrđen

❖ Od srca čestitaju zlatnim jubilarkama! Zahvaljujemo Bogu što ste dio naše Kongregacije i velike dominikanske obitelji. Posvećujte se i dajte, dajući primjer svima nama.

Sestre sa Škrapa,

❖ Carissima sr. Slavka,
Sia la Madonna a condurci per mano e a guidarci

verso Gesù perchè la tua festa a 50 anni di professione sono veramente significativi nella nostra vita religiosa. Sono il grazie e sono un esame di coscienza! Buona festa, cara Sr. Slavka, con la vicinanza delle tue sorelle e di cari nipoti e parenti tutti.

Io ti sarò vicina con il pensiero, la preghiera e l'affetto e tu continua a ricordarmi al Signore.

Un abbraccio affettuoso.

Maria Barcaioni

SJEĆAJ SE...

Na isti dan, 12. rujna, slavile su imendan s. Marina (priora), s. Smiljana i s. Marija, stoga je fešta bila veća i svečanija, što se osobito vidjelo na zajedničkom doručku. Na svečanost su došle sestre s. Slavke: s. Tihomila i s. Dominika, milosrdnice, kao i nečak Josip sa svojom suprugom Božicom, koji su bili vozači sestara. Za ovakve i slične slučajeve kuhinja se trudi dati svoj 'maximum', koji nije nimalo mali niti lak. Isto tako i sakristanka, pa sestra koja je zadužena za blagovaonu, pranje suđa, a o poglavarići – priori, koja sve to organizira, sprema poklone i slično, premalo je reći bilo koju pohvalu ljudsku. Sve to treba primijeti, spomenuti i Bogu i ljudima zahvaliti.

Sigurno su ovi spomenuti i još mnogi drugi nespomenuti detalji dragocjeni i važni doprinosi

obljetnicama, ali svečaricama se uza sveto misao ponajprije vraća na same početke, na one manje ili veće detalje koji su pratili prve zanose, borbe, odluke. Živo su prisutne sve one osobe koje su ih pratile, susretale, hrabrike, a možda i obeshrablike. Pa onda dani, mjeseci i godine što su slijedili nakon Zaruka. Dobro je da se zadrži u mislima sve ono što je pratilo, usmjeravalo, radovalo ili žalostilo naš redovnički hod tijekom 50 godina. Jer svaki naš protekli dan, mjesec, godina utkani su u naše biće. Zato se svakim danom čovjek iznova odlučuje, zahvaljuje za darovano, kaje za propušteno. Zanimljivo je ponekad motriti život unazad, sjetiti se što je bilo učinjeno, a što propušteno. Bilo je trenutaka ponosa, kada je sve išlo 'ko po loju', kad su se nizali uspjesi, pohvale, odobravanja. Možemo to nazvati sretnim trenucima; svakome, naime, imponira kad mu sve ide od ruke. Međutim, gledajući s redovničke, Bogu posvećene perspektive, takvi

'sretni trenuci', iako su u određenom vremenu bili potrebni, istodobno su bili prava kušnja, odnosno, ispit duhovne zrelosti. Sasvim suprotno ljudskom razmišljanju, istinska dobit za dušu bili su trenuci kušnje, padova, neuspjeha, poniranja. To je bilo plodno tlo na kojem je sazrijevala duša, na kojem je jačala prisnost s Bogom; bili su to trenuci kad se nebo spušтало na zemlju, kad se događala 'preobrazba', nakon Tabora. Bez takvih milosnih zahvata bili bismo besplodni, teški sebi, teret drugima.

Ove izmjene i 'preobrazbe' nisu samo prošlost. One i danas utiru put prema sigurnoj vječnosti. Zato je dobro zaustaviti se češće, osobito na određenim obljetnicama, i razmotriti imamo li još dovoljno ulja u svjetiljkama, da nas iznenadni pohod Zaručnika ne nađe u mraku, nespremne.

s. Slavka

S. SLAVKI PROSLAVLJENA 50. OBLJETNICA I U ŽUPI KRISTA KRALJA

U nedjelju 12. studenoga svečano je proslavljenja 50. obljetnica redovništva s. Slavke u župi Krista Kralja, u Trnju gdje ona djeluje dugi niz godina.

Svečanost nije mogla biti organizirana ranije jer su pjevači htjeli biti svi na okupu.

Nakon što je zbor otpjevao *Sotvori Gospodi,*

u kojoj je solistica bila s. Antonija, započeo je prigodni program. Na početku je sve pozdravila priora – s. Marina Pavlović. Toplim je riječima opisala djelatnosti s. Slavke u Kongregaciji, s posebnim osvrtom na župu Krista Kralja u kojoj

djeluje najduže. Zahvalila joj je na njezinu svjedočenju i u zajednici sestara i u raznim djelatnostima izvan nje, posebno u župi, u kojoj je bila, tijekom svoga pedeset godišnjeg redovničkog života posebno angažirana.

Za ovu je prigodu vrhovna glavarica, s. Katarina Maglica, poslala čestitku s. Slavki, koju je s. Marina pročitala:

Draga sestra Slavka,

Pedeset godina života i rada u Isusovoj službi, obogaćenoj snagom triju redovničkih zavjeta posluha, siromaštva i čistoće, otkrili su ti svu ljepotu i zahtjevnost puta kojim si krenula. Poput svetog Dominika, Katarine Sijenske i Ozane Kotorske nisi prestajala raditi na širenju Kraljevstva Božjega u dušama svih koji su se našli na tvom životnom putu.

Riječima i djelima, glasom i perom, pokazivala si kako rasti u ljubavi, dobroti i nesebičnosti. Za cijenu nisi pitala, žrtve ti nisu bile prepreka, niti molitva teret. Ljudske suze, боли, muke, njihove radosti i uspjehe nosila si pred Božje prijestolje, tražeći pomoć i blagoslov.

Danas slaviš pedeset godišnjicu svojih redovničkih zavjeta, zahvaljujući Bogu za svu ljubav i dobrotu koju je po tebi izlio u svijet, za sve darove uma i duha koje koristiš za širenje Božje slave ovdje na zemlji.

Danas i župska zajednica zahvaljuje Gospodinu za dar tebe, tvoje prisutnosti i djelovanja u župi Krista Kralja, za sve što si kroz protekle godine utkala u živote pojedinaca i ove župske zajednice.

Čestitamo, s tobom se radujemo i Bogu zahvaljujemo što te imamo baš takvu kakvu jes!

*sestra Katarina Maglica,
vrhovna glavarica*

U Korčuli, 11. studenoga, 2017.

Nakon toga slijedila je Prezentacija o životnom putu s. Slavke, od njezina djetinjstva do ovoga trenutka. Ovaj je prikaz izradila i prikazala pjevačica prof. Magdalena Babić (očito je imala pouzdane izvore!). Uvodeći u prezentaciju rekla je da je teško ogroman doprinos i trud s. Slavke, što ga ulaže u župi, pokazati u kratkom vremenu. „Ovo je zahvala časnoj Slavki koja je obilježila u proteklom razdoblju život svih naših župljana, ali zboraši misle da je utjecaj na njih bio najveći. Stoga joj svi skupa čestitamo na obljetnici redovništva i zahvaljujemo u ime svih nas koji smo tu, kao i u ime onih koji nisu više s nama.“ U prezentaciji je, osim djelatnosti s. Slavke, autorica Magdalena prikazala karizmu dominikanskoga reda općenito, s posebnim osvrtom na rad sestara dominikanki, te je između ostalog rekla: „Ljubav prema Bogu i čovjeku, ljubav prema Istini potiče dominikanke na

konkretno djelovanje i služenje, prema potrebljama mesta i vremena i prema njihovim mogućnostima. Karizmu dominikanskoga reda – propovijedanje – ostvaruju na razne načine. Propovijedaju mnogima, počevši od svoje zajednice, onima s kojima rade u različitim službama, ljudima koje susreću u redovitim ili posebnim prilikama. Nastoje svojom pojavom, stavom, ri-

jećima i djelima širiti Radosni vijest, promicati život, mir i radost; otkriti ljudima razlog života i nade, smisao žrtve i opraštanja, dubinu ljubavi i dobrote. Ono na što su pozvane i poslane nasto-je živjeti spremno.“

Zahvalna i čestitna proslava nastavljena je za zajedničkim stolom, što su pjevači sami pri-premili.

ŠTO IMA NOVA U KATOLIČKIM KNJIŽARAMA?

Marijan Jurčević:

ČOVJEK - BIĆE BUDUĆNOSTI

Promišljanje o čovjeku u teološkoj perspektivi
Novi svijet je započeo, živimo u novom svijetu.
Iz novog svijeta je nemoguće pobjeći. Bilo da je riječ o onome koji ga živi ili o onome koji mu

se opire, svi su u njemu. Prema kineskoj poslovici kad se zajaši tigar, više s njega nema silaska, nego trebamo naučiti ostati na njemu. Ukoliko bismo sišli s njega on bi nas proždro. Tako je i s današnjim čovjekom. On je zajahao na "tigra" i više s njega ne može sjašiti. Treba naučiti jahati. U novom svijetu se stalno postavlja pitanje na što se zapravo osloniti iz prošlosti? To je životno pitanje svakog čovjeka. Kako u svijetu stalnih promjena imati identitet, kako ga stvoriti, kako biti svoj? Kad govorimo o identitetu, onda je riječ o nečem vrijednom što daje sigurnost ljudskoj osobi. Čovjek bez identiteta je nepostojan, netko kome nedostaje vlastiti "ja". U vremenu i svijetu koji je u promjeni vrlo je važno svega toga postati svjestan. Kao nikada dosad je potrebna samosvijest. Sredina u kojoj živimo nije nositelj identiteta. Ni sama sredina nema svoj identitet, pa ga stoga ne može ni ponuditi pojedincu. To je još očitije kad netko prebiva u sredini koja "nije njegova", u koju je "slučajno došao".
(tekst s korica knjige) (Verbum)

Victor Sion: UZETI

MARIJU K SEBI

Tajna životne jednostavnosti

Nakon uspješnica *Živjeti sadašnji trenutak*, u kojoj otkriva tajnu svakodnevne radosti, te *Predanje Bogu*, u kojoj progovara o tome kako pomiriti vlastitu slobodu i težnje

sa stvarnim životom, te *Nada grješnika*, u kojoj nas potiče da se usudimo biti voljeni bezuvjetnom Božjom ljubavlju, poznati duhovni pisac Victor Sion u svojoj novoj knjizi *Uzeti Mariju k sebi* zaokružuje jedan put ljudskoga i kršćanskoga ostvarenja koji nas dovodi u Marijinu školu jednostavna i ispunjena života. Marija je, zaista, prva učenica i kršćanka koja je naučila ljubiti Boga u svakodnevici, slijediti Isusa i surađivati s Duhom Svetim te živjeti istinsku radost u jednostavnosti života.

Uzeti Mariju k sebi posljednji je svezak od četiri knjige pod naslovom *Za duhovni realizam*. Riječ je o autorovoј želji da u četiri opsegom nevelike knjige na pristupačan i utemeljen način pruži realan prikaz duhovnoga života, kristan i primjenjiv u svakodnevnom životu.

Victor Sion: ŽIVJETI SADAŠNJI TRENUTAK
Tajna svakodnevne radosti. IV. izdanje

U ovoj poticajnoj knjizi poznati duhovni autor Victor Sion otkriva kako živjeti u punini

sadašnji trenutak te kako iskusiti svakodnevnu radost zbog vlastitoga postojanja. Utemeljeno na duhovnom realizmu, ovo djelo omogućava dublji uvid u to da Bog od nas ne traži ni izvanredne ni teške stvari, pa vrijednost vlastitoga života ne trebamo cijeniti

prema takvoj vrsti uspješnosti.

Sadašnji je trenutak znak skrivene Božje prisutnosti, a živjeti ga znači vršiti Božju volju i s radošću obaviti zadaću koja nam je povjerena. Upravo u toj vjernosti malim stvarima koje Bog cjeni doživljava se iskustvo smisla i plodnosti vlastitoga života. Knjiga *Živjeti sadašnji trenutak* od sada je dostupna u svom četvrtom izdanju.

Tessa Afshar: POLJE MILOSTI

U oskudici i pogodjena bolom Ruta stiže u Izrael bez ičega što bi je pratilo osim Naomine ljubavi. Silno se nada da će osigurati dovoljno hrane kako bi sačuvala Naomi i sebe od gladovanja.

No Bog ima druge planove za njezin život. Dok svi doživljavaju Rutu kao strankinju iz poganskoga naroda, ona je zaprepaštena kad joj jedan od najčasnijih ljudi Judina plemena iskaže naklonost. Boaza, koji je već dugo udovac ustrajan u tome da ostane samac, neodoljivo privuče tuđinka zlatnih očiju. Prelazeći vlastite granice kako bi je zaštitio, govorio je sebi da to čini samo iz ljubaznosti prema snahi svoje rođakinje Naomi. Međutim, kako vrijeme odmiče, njegovo mu srce sve jasnije govori istinu...

Utemeljena na biblijskoj priči o Ruti, *Polje milosti* nezaboravna je priča o ljubavi koja konačno mijenja tijek Izraelove subbine i budućnosti cijelog svijeta. (Verbum)

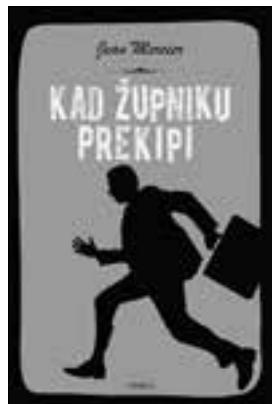

Jean Vanier: ZAJEDNICA I RAST

Jean Vanier, apostol ljubavi koju dijeli s hindekepiranim osobama iz svoga vlastitog iskustva progovara iskreno, autentično i duboko svjeđočki. Ova knjiga prvenstveno je namijenjena onima koji žive ili žele

živjeti u zajednici. No, mnoge se pojedinosti odnose i na obiteljski život. Dva osnovna elementa u zajednici također su dio života u obitelji: međusobni odnosi, osjećaj pripadnosti i usmjerenje života zajedničkom cilju i svjedočanstvu.

Na isti način velik dio ove knjige odnosi se na ljude koji su, premda ne žive zajedno, duboko povezani jedni s drugima i redovito se susreću u malim zajednicama da bi podijelili svoju stvarnost i ideale, da bi molili zajedno, međusobno se podržavali i ohrabrivali te bili svjedoci ljubavi i nade u svijetu. (Verbum)

Jeana Merciera: 'KAD ŽUPNIKU PREKIPI'

Duhovita priča "Kad župniku prekipi", koja je sada dostupna i hrvatskim čitateljima, donosi istinsku radost i vedar pogled na život. To je iznimno važno, jer kako jednom reče Benedikt XVI.: "Tamo gdje nema radosti, tamo gdje humor umire, tamo zasigurno nema ni Duha Kristova."

Nakladna kuća Verbum u sklopu svog književnog izdavačkog niza *Stilus* objavila je humoristični hit roman "Kad župniku prekipi", literarni prvijenac autora Jeana Merciera. Izvorno objavljen na francuskom jeziku, ovaj roman je dobio odlične književne kritike, a izvrsno je prihvaćen i od publike, postavši izdavački fenomen u Francuskoj s nakladom od 50.000 primjeraka, a potom i u Italiji gdje je trenutno jedna od najčitanijih

vjerskih knjiga. Razlog ove iznimne uspješnosti romana je u tome što je Mercier svojim fantastičnim književnim talentom, kako to ističe vatikanски dnevnik *Osservatore Romano*, uspio odlično spojiti duhovitost i duhovnost, ponudivši čitateljima zajedno i zabavni humor i dubinu.

Glavni lik romana je vlč. Benjamin koji se suočava s mnogobrojnim problemima: župljanke zadužene za cvjetne aranžmane na oltarima međusobno se ogovaraju i svađaju, netko je uneredito ispovjedaonicu, a nekolicina vjernika pokrenula je peticiju protiv njega. Jedni mu zamjeraju da je konzervativan i zaostao, a drugi da nije dovoljno predan zaštiti tradicionalnih vrijednosti. Biskup je nezadovoljan, a on krajnje frustriran. Svega mu je dosta, definitivno mu je prekipjelo te odlučuje kupiti stvari i nestati. Čitav niz neočekivanih događaja koji će potom uslijediti čitateljima koji uzmu u ruke ovaj roman jamči odličnu zabavu i istinsko zadovoljstvo čitanja, ali i jedan sasvim novi pogled na život i ljude.

Naš prijatelj Jorge, knjiga za djecu o pape Franju, je početkom 2017. godine objavljena u izdanju Verbum. U njoj se priča o životu pape Franje Bergoglia, a autorka, Jeanne Perego, je u svojim pričama i opisima privlačno privredala lik mладогa Bergoglia, u kojem se svako dijete može prepoznati. Knjiga će biti odličan dar za najmlađe, a jednako tako i korisno štivo za vjeronauk i druženje s djecom.

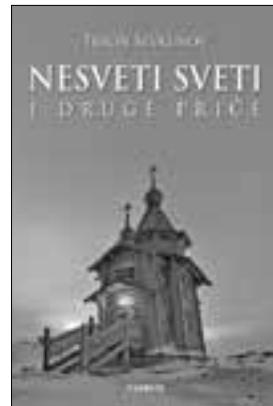
Tihon Ševkunov: **NESVETI SVETI I DRUGE PRIČE**

Ne postoji mnogo knjiga koje mogu bitno obogatiti naš pogled na život zadržavajući nas

mnoštvom detalja, živilih boja i neočekivanim spoznajama... "Nesveti sveti i druge priče" jedna je od njih i stoga nije čudo da je ova jedinstvena knjiga postala jedan od najvećih svjetskih duhovnih bestselera našeg doba, najprodavanija knjiga u Rusiji nakon Biblije, do sada prevedena na više od deset svjetskih jezika i tiskana u milijunima primjera.

Uz svježinu i neposrednost svojstvene živopisnomu filmu, Tihon Ševkunov priopovijeda o tome kako se pri koncu studija režije, u vrijeme komunizma, nakon mučnih iskustava sa spiritizmom, približio pravoslavlju, obratio se i krstio te osjetivši monaški poziv ušao u jedini aktivni ruski pravoslavni samostan koji je ostao otvoren u komunizmu. U nizu istinitih priča i anegdota, izvanredno živim i zanimljivim stilom, autor nas uvodi u svijet posljednjih ruskih staraca, duhovnih učitelja koji su našli utočište u tomu samostanu, a koji je on sam imao prilike upoznati i ostati zadržan njime te ga ovdje opisuje kao vjerodostojan svjedok. Mudri starci, sveci, svjedoci vjere u komunizmu, monasi herojskoga odricanja, priprosti vjernici laici, mučenici gulaga, svećenici egzorcisti, svete lude... svi ti stvarni ljudi sa svojim nesavršenostima i svetošću izranjavaju ovdje pred nama obogaćujući nas svojim duhovnim učenjem i životnim primjerima.

U ovoj zbirci prekrasnih duhovnih priča monah otac Tihon (sada biskup, poznati arhimandrit jednoga od najstarijih i najuglednijih moskovskih manastira) vodi nas u potragu za skrivenim Bogom, dalekim, a opet tako blizim, Bogom koji neprestano ulazi u naš život po svakodnevnim događajima, jednostavnim, a istodobno otajstvenim, kao što su i ovi opisani u ovoj prekrasnoj knjizi. (Verbum)

Bruno Ferrero:
**VAŠA DJECA IMAJU
SAMO VAS**
**Jedino odgoj može pro-
mijeniti svijet**

Strah je ono što danas osjete mnogi roditelji. Kronike i istraživanja uvaženih ustanova i poznatih profesora zasipaju ih lošim vijestima. Svi

prijete, opominju i optužuju. Tvrde da je obiteljsko ozračje loše. Malo je onih koji predlažu bilo kakvu terapiju. Lakše je upirati prstom u ono što nije dobro. Naravno, uz besprijeckorne statistike. Predložiti pozitivna rješenja znači kompromitirati se, a danas to nitko ne želi. Ova knjiga kreće polako uzvodno i predlaže jednostavne i svima dostupne odgojne smjernice. U njoj se nastoji suočiti s roditeljima. (Verbum)

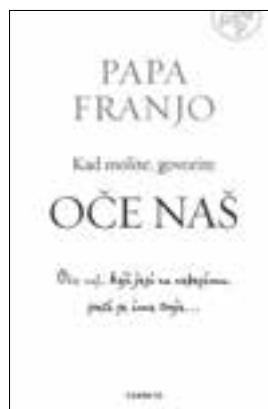
Patrick Theillier:
**KAD MI JE DUŠA NA-
PUSTILA TIJELO**

Iskustva tik do smrti i život nakon ovog života
Postoji li život poslije smrti? Kako to možemo znati ako se nitko nije vratio da nam kaže? Ipak, postoje oni koji su, barem se tako čini, već krenuli u

zagrobni život i vratili se u ovaj ovozemni. Radi se o ljudima koji su iskusili stanje kliničke smrti i koji svjedoče da su se tijekom njega našli u nekomu drugom svijetu, veličanstvenu i lijepu, svjetu koji su morali napustiti da bi se vratili na Zemlju... Od tada su, izjavljuju, doživjeli preporod: više ne razmišljaju o vlastitom postojanju na isti način, postali su svjesni svetosti života smatrajući smrt dijelom života. I više je se ne boje!

Ti su ljudi doživjeli tzv. ITS, „iskustvo tik do smrti”, i ma kako neobična bila, ta su iskustva postala predmetom ozbiljnih znanstvenih istraživanja. Liječnik dr. Patrick Theillier, koji je dugi niz godina radio kao voditelj Medicinskoga ureda

zaduženoga za utvrđivanje medicinskih čuda u Lourdesu, otkriva što znanost misli o tim iskustvima i kako ih možemo pomiriti s kršćanskim vjerovanjem. On je cijeli život posvetio proučavanju neobjašnjivih naglih ozdravljenja povezanih s vjerom te je prikupio mnoštvo svjedočanstava o iskustvima tik do smrti. U ovoj knjizi iznosi niz takvih fascinantnih svjedočanstava stavljući ih pod svjetlo dosega suvremene znanosti kao i tisućletne kršćanske tradicije, nudeći tako utemeljenu sintezu vjere i znanosti. (Verbum)

**Papa Franjo - Jorge
Mario Bergoglio:**
OČE NAŠ

Nepune dvije godine nakon objavlјivanja knjige *Božje je ime Milosrđe* vatisanska izdavačka kuća Libreria Editrice Vaticana i izdavačka kuća Rizzoli najavile su veliki zajednički izdavački

pothvat: objavlјivanje nove jedinstvene knjige pape Franje pod naslovom *Oče naš*, u kojoj Papa tumači riječi i smisao najdraže kršćanske molitve koju je sam Isus naučio moliti svoje učenike. U ovoj dragocjenoj knjizi papa Franjo jednostavnim i svima razumljivim jezikom objašnjava molitvu Očenaša odgovarajući na pitanja što mu ih postavlja o. Marco Pozza, poznati teolog i zatvorski kapelan. Ovaj otvoren i prisan razgovor te brojna konkretna pitanja upućena Papi omogućuju svima dublji pogled na dobro poznatu molitvu te njezino sveobuhvatno razumijevanje i primjenu na svakodnevnicu svakog čovjeka. Tumačeći pažljivo i redak po redak molitvu Očenaša papa Franjo povezuje pojedine zazine molitve sa stvarnim životom te iznosi brojne zgode koje je doživio kao svećenik i kardinal u Buenos Airesu, ali ujedno iznoseći i nemire i nade muškaraca i žena današnjice. Sve to ovu knjigu čini vrlo životnom i korisnom svim ljudima budući da ona omogućava da Isusova molitva Očenaš postane vodič za život pun smisla i svrhovitosti. (Verbum)

ŠTO KAŽU NAŠE NAJMLAĐE?

Ana Boras,

Irena Lušo,

Ana Turi,

14. srpnja 2017, Zagreb, na odlasku u Korčulu.

OPROŠTAJ KANDIDATICA OD ZAGREBAČKE ZAJEDNICE

U nedjelju 10. srpnja 2017. oprostile smo se od zagrebačke zajednice sestara dominikanki, tj. od mjesta početka našeg redovničkog hoda, te u radosti i ahvalnosti za sva primljena dobra krećemo naprijed, u našu zajednicu u Korčulu, gdje nas čekaju novi izazovi i nove radosti.

Od srca se zahvaljujemo našoj učiteljici

s. Ani Begić koja je svo ovo vrijeme bila uz nas, pratila nas i strpljivo nas vodila u našim prvim redovničkim koracima. U sjećanju će nam zauvijek ostati njezina požrtvovnost i briga za nas kandidatice.

Kandidatice

TEOLOGIJA POSVEĆENOG ŽIVOTA U SPLITU

Treći dvogodišnji ciklus studija Teologije posvećenog života započeo je u petak, 20. listopada 2017. u Karmeličanskom samostanu na Vidovcu u Splitu. Uz 50-ak polaznika, od kojih 15 vjernika laika, našle su se i tri dominikanke: s. Mihaela, s. Ozana i s. Natalija.

U ranim jutarnjim satima radosno smo se uputile prema Splitu nestrpljivo iščekujući upise i prva popodnevna predavanja!

Došavši u Split, prijepodne smo provele kod naših dragih sestara na Škrapama gdje smo i noćile budući da smo u subotu imale cjelodnevna predavanja. Slobodno vrijeme provele smo družeći se sa sestrama i u zajedničkoj šetnji. Nakon zajedničkog ručka polako smo se uputile prema Karmeličanskom samostanu.

Svrha studija jest da nam kao osobama posvećenog života u našoj Crkvi i društvu omogući produbljenje, osmišljenje i osvježenje vlastitoga Bogu posvećenog života i duhovnosti pomoći odgovarajućih nastavnih predmeta, seminara i vježbi.

Svoju podršku kako studiju tako i polaznicima došao je izraziti i splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, koji je uputio prigodnu riječ. Naglasio je kako za njih ovaj događaj sigurno mnogo osobno znači, ali da on ima važnost i za njihove zajednice i Crkvu općenito. „Dok vas gledam u klupe, uočavam kako klupe po mlade čovjeka, ali ne klupe same po sebi nego vaša želja za znanjem”, kako je kazao. Budući da se studij, nakon dva dvogodišnja ciklusa u Zagrebu, po prvi put izvodi u Splitu nadbiskup je istaknuo da „ovdje počinje nešto povijesno”.

Riječ zahvale nadbiskupu na podršci uputio je i predstojnik Studija karmeličanin o. Jure Zečević.

Nadamo se da ćemo svojim marljivim radom i učenjem rasti, i duhovno i intelektualno, te plodove svojega rada nastaviti nesebično darivati drugima u našem dalnjem apostolatu!

Preporučamo se vašim molitvama!

s. Natalija Cindrić, OP

HOĆEMO LI ČEKATI?

Kad čovjek promijeni svoje okruženje, osim što susretne mnogo novih lica, susreće se i sa novim običajima. Jedan od njih, s kojim sam se susrela na Korčuli, je i onaj vezan uz blagdan sv. Martina biskupa.

Na moju veliku radost, dosta vremena provodim s djecom u vrtiću. Kako su se oni na vrijeme počeli pripravljati za blagdan sv. Martina – praveći ferale i učeći pjesmu o sv. Martinu, tako sam ja par tjedana prije samog blagdana čula za njega. Tada još nisam znala točno što će se to dešavati i kako će sve to izgledati, zato je moja znatitelja bivala sve veća. Na neki način sam i sama sudjelovala u pripravama. Sada kada je sve to iza nas, ispričat ću vam kako se sve to zbilo.

Dan uoči blagdana svetoga Martina u vrtiću je započeo sasvim uobičajeno, kao i svakog drugog dana – s doručkom. Međutim, nakon doručka, stvari su izašle iz uobičajenog toka: djeca su, predvođena svojim ‘tetama’, uzela košare i svoje feralice koje su napravila od papira, kartona i limenki i pošla u samostan pjevati. Prvo odredište bila je soba časne majke. Nakon što su otpjevali cijelu ‘pismu o sv. Martinu’ koji je bio pun ljubavi za siromašne, djeca su glasno uzvikušnula: „Hoćemo li čekati?“. Iza zatvorenih vrata začuo se blagi glas naše časne majke: „Čekajte, čekajte!“ Kad su se vrata otvorila, pojavila se časnica majka s mnogo darova, što je izazvalo veliko oduševljenje kod djece. Toliko su toga dobili da nisu mogli sami ni ponijeti sve, iako ih je bilo mnogo, pa su im ‘tete’ morale pomoći.

Kad su vidjeli kako im dobro ide, krenuli su i dalje. Ovaj put su to bila vrata naših kuharica koje im svaki dan pripremaju hranu. Isplatilo se i tu ‘privati’, jer su ih kuharice nagradile ukusnim kolačićima i svježe pečenim kokicama. Dječjoj radosti nije bilo kraja, ali se još nisu htjeli vratiti u vrtić. Posljedna stanica ispred koje su ‘pivali’ bio je priorat. Tu im je otvorila vrata naša draga priora, s Blaženka, koju su također uspjeli osvojiti svojom pismom. I ona ih je nagradila s puno slatkisa. Zahvaljujući na obilnim darovima, vraćali su se u vrtić pjevajući „Sve vam raslo, sve vam cvalo po sve vike vika. Amen“. Kad su sve stavili na stol, skakutali su od radosti i jedva čekali da im tete to podijele.

I stariji koledari vole pivati i nešto dobiti

Predvečer, kad se smračilo, krenule smo i mi, malo starija ‘dica’, ‘privati’ sv. Martinu. Bile smo nas dvije kandidatice, jedna novakinja i naša učiteljica; pod dva kišobrana i sa jednim feralom. Uputile smo se najprije k našoj braći dominikancima, u sv. Nikole. Kada smo stigle pred velika

samostanska vrata, započele smo 'pismu' što smo mogle glasnije, kako se ne bi desilo da nas ne čuju, te zbog toga ostanemo bez darova. A kad smo 'dovršili ova sveta dila', još smo jače zapitali: „*Hoćemo li čekat?*“ Iznutra se čuo nama dobro poznati glas: „Čekajte!“, i doskora su se vrata otvorila. Dočekali su nas naš pater Marko i provincijal Slavko Slišković, kome je ovo bio prvi susret s ovim običajem, kao i meni. Nakon što smo od njih dobole darove, vratile smo se u samostan. Nismo htjele propustiti priliku da i tu nešto dobijemo. Prvo smo otiskele pred vrata č. majke. Ne može se dobiti poklon ako se najprije ne otpiva pisma sv. Martinu. Potrudile smo se zato da to bude što glasnije, kako bi zvučalo da nas je puno i kako bismo dobole više darova. Sve je bilo dobro dok nakon postavljenog pitanja nismo začule odgovor koji je dolazio sa druge strane vrata, ali ne onih pred kojima smo mi stajale, već sa druge strane nekih drugih vrata. Brzinom svjetlosti otrčale smo pred ta druga vrata i poredale se ispred prije nego što su se otvorila. Darovi su bili obilni, pa smo napunile i košaru i dve vreće. Očito smo jako dobro 'pivale'! Ali moramo ići još i drugima 'pivati'. Evo nas ispred kuhinje: „*darujte nam gospodari što vam kažu*

vaši stari“ – orilo se iz naših grla. A onda je slijedilo iznenađenje. Čule smo, naime, iznad nas pjevanje druge skupine sestara, znači, imamo 'konkurenčiju'. One su upravo prosile 'pivajući sv. Martinu' ispred priorata. Ali nama su u ovom trenutku bile najvažnije naše kuharice i ekonomi koje su nam otvorile vrata i svojim delikatesnim proizvodima napunile košaru. Nakon toga smo odlučile i mi krenuti do naše priore. Znale smo kako je dobra i da je sigurno ostavila nešto i za nas. I dok smo mi bile ispred priorata, druga skupina sestara je došla ispred kuhinje. Tako smo se izmijenile i istovremeno smo započinjale pjevati, mi gore, one dole, kako bismo se sve bolje čule. Bilo je to veoma zabavno. Naša draga priora se nije oglušila na naše 'pivanje', dobro nas je nadnila, pa smo joj od srca završile: „*sve vam raslo, sve vam cvalo...*“ Na kraju nismo htjele propustiti priliku da i od starijih sestara nešto dobijemo, pa smo 'zapivale' i ispred sobe za rekreatciju. Nisu nas iznevjerile, ali su zato one došle kasnije i nama 'zapivati' u novicijat. Ovo zabavno koledaranje nas je još više povezalo, zato smo nastavile, nakon svega, zajedničko veselo druženje.

Bio je ovo moj prvi susret s koledom 'Martinove pisme'. Veoma mi se svidio taj običaj, a osobito naše zajedničko druženje i veselje. Sigurna sam da se i sveti Martin veselio s nama kad su nas 'gospodari' obilno nagradili. Već ra-

nim jutrom toga dana vladalo je posebno veselo ozračje, bilo u zajednici, bilo u vrtiću. A kad se nešto započne i nastavi s osmijehom, onda je radošću zagarantiran i cijeli dan. Kao zaključak mogu još samo reći odgovor na pitanje koje stoji u naslovu „*„hoćemo li čekati?“* - Svakako, ja će

nastaviti čekati ponovno taj dan ‘Martinove pisme’ u radosnom okružju sa svojim novicijatom i sa svim drugim sestrama naše zajednice sestara dominikanki. A tko čeka, taj i dočeka!

Ana Turi, kandidatica

POSTULANTICA ANA SE PREDSTAVLJA

Zovem se Ana Boras. Rođena sam 11.01.1993. u Makarskoj. Osnovnu školu sam završila dijelom u Mostaru u kojem sam provela djetinjstvo, a 7. i 8. razred u Zagrebu. Završila sam opću gimnaziju nakon koje sam upisala ITKL na KBF-u. Pri završetku stručnog studija teologije u meni se počela javljati misao o redovništvu. Ta misao nije jenjavala nego je još više jačala tijekom moga diplomskog studija religijskih znanosti na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove. U početku nisam znala koji bi red bio najbolji za mene ali sam kroz određene kolegije i na KBF-u i na FFDI-u upoznavala karizmu i povijest različitih redova i družbi. Kroz to upoznavanje nekako je mojoj naravi i stavovima najviše odgovarala dominikanska povijest i duhovnost. Tako sam uz Božju pomoć, nakon nekoliko godina razmišljanja odlučila 7. ožujka.2017. zakoračiti u samostan bl. Ozane Kotorske u Kruse.

Moji prvi dani i tjedni u samostanu su bili jako teški. Shvatila sam da je to jedan potpuno drugačiji način života od onoga vani. Nikada neću zaboraviti čuđenje zašto sa trećeg kata (na kojem je bila moja soba) moram ići u prizemlje na ručak. Budući da sam prije živjela u stanu, nekako mi je i sama ta promjena prostora teško pala. Vani sam živjela jedan jako ispunjen život. Bila sam aktivna u svojoj župi Remetinec - Blato u različitim službama, studirala sam, radila sam, imala sam dobre prijatelje i društvo. Bila sam sretna! Zbog toga mi je sam taj prijelaz iz takvog načina života u jedan redovnički život bio jako težak. Inače sam po prirodi osoba koja se teže navikava na promjene i nove okolnosti, a posebno na nešto ovakvog tipa. U tim prvim mjesecima velika podrška mi je bila učiteljica kandidatica i postulantica s. Ana Begić, koja je

imala jako puno razumijevanja za mene u tom periodu prilagođavanja. Također, velika zahvala za podršku ide mojoj obitelji i župniku vlč. Stjepanu Rusanu, koji me kroz sve te godine pratio i prati i dalje. Sada sam postulantica i spremam se za oblačenje i ulazak u novicijat koji započinje 8. prosinca, na Bezgrješnu u Korčuli. Preporučujem se u Vaše molitve za daljnju snagu koju samo Bog može dati!

Ana Boras, postulantica

A sada sestra Ana Boras.

ZABILJEŠKE NEVENA FAZINIĆA O SESTRAMA DOMINIKANKAMA U KORČULI, 2017.

Nekoliko crtica o autoru teksta, Nevenu Faziniću, iz Googlova portala:

„Rođen je 15. listopada 1950. u Splitu. živi i radi u Korčuli, gdje je završio gimnaziju. U Zagrebu je stekao zvanje ing. telekomunikacija. 70.-ih godina počinje se amaterski

baviti fotografijom, a posljednjih nekoliko godina intenzivno umjetničkom fotografijom.

Fotografije su mu objavljene u monografiji „Korčula”, turističkom vodiču i kalendarima otoka Korčule, u prospektu Lumbarde, u knjizi „Vino u Hrvata”, a preko 200 fotografija velikog formata nalaze se kao unikati širom svijeta.

Dati ljepoti LJEPOTU zasigurno nije jednostavan zadatak. Fazinić se tu majstorski izvlači od bonace stvara bonacu, a od oluje stvara oluju. Po vokaciji mediteranac, strog svakom prizoru određuje atmosferu zanosom majstora. Daje „ljepotu” tehnike kroz poeziju sklada.

O Nevenovom radu u više navrata objavljeni su članci u listovima „Slobodna Dalmacija”

i „Dubrovački vjesnik”. Neven Fazinić je i kronolog grada Korčule, a kronološke zapise grada vodi od 1970. Zato kulturna baština grada nalazi u Nevenu velikog pobornika njenog očuvanja.“

Jednako je tako vjerni čuvar povijesnih podataka, vezanih uz sestre dominikanke. Čim pronađe zabilješke o sestrama u kojem povijesnom časopisu, rado prosljedi uredništvu Ave Marije. Ovog puta je to *Lanterna sv. Marka*, iz 1977. i *Prava crvena Hrvatska* iz 1905. - 1918. Zahvalne smo mu na tome, kao i na njegovim, pomalo šaljivim, zapažanjima o pojedinim sestrama.

Kao u fotografiraju, jednako tako i u saobraćaju s ljudima, Neven posjeduje sposobnost neposrednog zapažanja, koja bi ‘obični smrtnik’ jedva primijetio. To vidimo i u spontanom susretu sa znanim i (još) neznanim sestrama. Kad još k tome doda svoj ‘mladenački’ humor, svatko lako prepozna Nevena Fazinića.

S Nevenom Fazinićem sestre dominikanke, inače, veže poznanstvo od njegova oca Jose i strica, p. Andelka.

A JA MISLIO DA SU SESTRE NAPUSTILE KORČULU? (ožujak - travanj 2017. ali i dalje do svrhe)

❖ Prošlo je dugo vremena a da ne vidim nikog od sestara osim sestre Martine. Ona po svojoj ustaljenoj ruti polako odraduje samostan - katedrala i natrag. Po njoj zaključujem da su sestre još prisutne u Korčuli. A, onda kao da mi glas mog nona Joza šapće: *Ajde ih malo vidi...* „Hoću“ odgovaram „ali kojim povodom?“

Raspitivao sam se o sestri Kristini, njezinom zdravlju i odlučio je posjetiti. Zovem na

broj mobitela (i sestre su se modernizirale pa su *on line!*) ali odgovora nema. Biće na molitvi u kapeli, zaključujem.

Kako uvijek nešto čitam, tražim, istražujem, i tako mi dopadnu u ruke stare *“Lanterne sv. Marka”*, a u njima se nalazi dosta članaka o sestrama. Odmah ostavljam sa strane i govorim: *ovo bi bilo dobro za “Ave Mariju” poslati sestri Sente*. Tako sam se zaputio sestrama u posjete.

Sestra vratarica je momentalno stariji član zajednice. Ne prepoznaje me, a kako bi i mogla kad se nismo dugo vidili. - "Vi ste, kako ono?" pita. - "Ja sam Neven, Fazinić". - "A, znate već sam stara i zaboravljam" opravdava se. - "Ovdje mijenjam vrataricu kad je potreba". - "Dobro je. Važno da ima nekoga. Vama još nisu potrebni oni iz sigurnosti sa pištoljima o pasu!" našalim se.

I tako sam otišao u kapelu jer je bilo vrijeme molitve. Odmah na svojoj starij poziciji sestra Jacinta nasmiješi se i ja joj se pridružim. - "Znaš, čitala sam ti knjigu o starom groblju i očevu biografiju. Odlično je". - "Ma, vidi ti, ko se zanima onim što ja pišem!" odgovorim. - "Ima nešto i o sestrama unutra". - "E, čitala sam da je prva sestra koja je umrla pokopana u vašu grobnicu jer sestre tada nisu imale svoj grob" odgovori. Razgovaramo se šapatom da ne narušimo mir kapele, a ja napola gluhi naprežem se razabratiti izrečeno. Uvijek se ovdje posebno osjećam, kao da me neki nepoznati valovi napune jednim posebnim stanjem koje opušta i govori: ovdje treba malo ostati meditirati, pomoliti se... Naviru sjećanja iz mladih dana, Božići kad se u sestara dočekivala Polnoćka, propovijedi časnih otaca dominikanaca: o. Zlatana, Pavla, Randa... Kad bih danas birao mjesto Polnoće odmah bi prisegnuo za kapelu, časne sestre, dominikance...

Svaki Božić u kapeli među sestrama bio je topao, sretan, obiteljski, prijateljski, pun osjećaja. Ne znam onog tko je mogao ostati ravnodušan, pa niti oni što su se skrivali iza vrata u hodniku da ih se ne vidi. Polako pristižu sestre. Stigla je i sestra Kristina sa svojim karakterističnim smiješkom. Izmijenili smo nekoliko neformalnih riječi od onih: *Kako zdravlje, što ima novo, radi li se u Vrtiću...*

Polako sam se na prstima izvukao zaputivši se kući. Jedna mlađa sestra dođe mi u susret. - "Vidi, vidi ko kasni na molitvu!" Nešto je potiho kazala u prolazu i ušla u kapelu. Možda je bila zakupljena fejsbukom, internetom, a možda i igricama. Ni sestre nije mimošla nova tehnologija. U jednom susretu reče mi sestra Josipa: - "Uf, što vi mislite da sestre nisu živa stvorenja!" - "Bože sačuvaj, nisam tako mislio" odmah ustuknem.

Pred samostanom dole na moru žal kojeg Korčulani zovu "Ispod duvana". Uprle dvije sestre držati red da djeca ne završe u more, a oni sretni što se na suncu i zraku mogu igrati pod budnim okom svojih "teta" bacaju kamenčice. - "Eno vam je poša oni mali sa postolima u more!" dobacujem sestri iz visoka. - "Imam ja sve na oku i pod kontrolom"

odgovara. - "Onda su u sigurnim rukama pa mogu poć doma".

❖ Poslijepodnevnu šetnju povremeno obavljam "Priko Novih puta", nekadašnjom starom otočkom cestom iznad samostana gore prema brdu sv. Vlaha. Neki veseli glasovi, neobični za svakidašnje šetače dopiru odozgo. Malo sam zaustao špijunirati. Tri sestre u šetnji. Ma vidi ti ovo u jedan dan otkrilo mi se toliko toga, a ja se još pitam jesu li sestre u Korčuli.

Naravno ima nekih sestara koje mi mahnu iz automobila kao sestra Diana. Ona je uvijek zaposlena oko garaže i skladišta, bilo da treba nešto ukrcati ili iskrpati. Vesela i nasmijana kao uvijek. Ima i mlađih među njima, ali ih nažalost nisam upoznao. Neka su nova vremena. Drago mi je da slika nona Joza kod sestara još visi na zidu. Kad je ne bude onda ču se morat doć pomolit u kapelu.

❖ Tako sam neki dan u povratku kući prolazio rutom Novih puta kad odjednom iza zavoja trče djeca. Koji su ovo sada? Stanem i priprejecim im put, a oni izmiču. Kad eto ti sestara iz vrtića u trku za njima. - "A, moja sestro treba imat kondicije za se s njima natjecat u trčanju!" dobacim. - "Imam ja, imam, ali vidiš ti što je u njima!" - "E, bi je rekla Blačanin: E, letit!" Kad je išao u lov on vidi fazana na meji i nacilja, a fazan odleti. Opet ga nacilja, a on ode. Tako je ostala ova uzrečica pa sam je spomenuo sestri. Nasmijala se i trčećim korakom zaputila onima koji su već dobro "odletili".

❖ Neki dan sestra Anita javlja da bi trebala nešto o radu sestara u Korčuli, što treba prenijeti

djeci sedmih razreda. I valjalo mi se pripremiti kao za maturalnu radnju, doktorsku disertaciju, jer kako sestrama ne pomoći kad poslije toliko vremena sam tražen. U jutarnjim satima otišli smo na sat povijesti. Djeca sa mobitelima snimaju, sami izvjestitelji, a ja pričam:

- "Evo ovo je nekadašnji dom za stare i nemoćne. Tu su sestre radile". Onda smo se zaputili u stari grad do Zakloništa siromaha. Objasnjavam malo povijesti zgrade, obitelji koja je poklonila istu i prvi službeni nastup sestara izvan samostana godine 1903. Potom smo otišli na vidikovac "Morskih vrata" odakle se pruža lijepi pogled na samostan "Andela čuvara". - "Eno tamo ona lijepa i velika zgrada, tu su vam časne smještene. Sestra Anita će vas preuzeti i ispričati priču do kraja".

❖ Nešto kasnije došao sam vidjeti kakva je atmosfera među djecom i usput donijeti CD s fotografijama koje treba sestra Sente, a s kojom sam sinoć obavio lijepi razgovor. Dočekala me nova sestra vratarica. - "Di su mladi željni znanja" pitam. - "Evo ih u dvorištu" odgovara. Tamo ih sestre Anita i Blaženka nastoje uveseliti sokovima i friško ispečenom pizzom. Navalili oni blagovati. - "E, imali ste sreću da ste se prijavili za ovu grupu u sestara, tako ste se omrsili. Drugi su sigurno ostali bez marenje" dobacim im. Poznata mi je izgledom sestra vratarica. - "Negdje vas imam u svom sjećanju ali to je očito bilo davno". - "Ja nisam ovde bila skoro 30 godina. Imam ja sestruru pa možda vam je ona poznata" odgovori. - "A, da nije blizanka?" - "Nije!" kratko odgovori. - "Dobro drugi put će mi bit lakše kad se sretнемo. Nego treba li vam možda zvonar da me zaposlite kad treba zvoniti? Kad sam bio mali onda sam znao nekad potegnuti konop i u vrijeme kad se nije zvonilo. Srećom je tu bila sestra Gabriela moj anđel čuvar. Časna majka Manes bi rekla: - "Opet onaj mali!"

Iz Lanterne sv. Marka:

A, sad da vidite dokud je išla dobrota sestre Gabriele. Prenosim dio objavljenog pisma (*Lanterna sv. Marka, Broj 3-4, Godina XIII., Korčula 1977.*):

BANKA SVETOG JOSIPA - "... Ovih dana posebno mislim na pokojnu Majku Česlavu koja mi neprestano šapće: 'Ne zaboravi Banku Sv. Josipa!' Obnavlja mi se njezina revnost da što više žrtvuje za napredak te lijepe i korisne ustanove preko koje se ujedno širi kult sv. Josipa u dragoj nam Korčuli. Majka Česlava je kroz čitavu godinu skupljala male darove pa da na svetkovinu sv. Josipa sva sretna prva može položiti u ruke svoje Priore skromni dar govoreći: 'Uzmi ovo za Banku Sv. Josipa pa nastoj da prikupiš što više!' Bila je sva ushićena od sreće kad bi joj Priora pokazala kovertu sa priličnom svotom.

Ovo sam jednostavno prema poticaju ispričala sestrama moleći ili da i one nešto žrtvuju od svog džeparca te da se to pošalje Banki u ime časne Majke Česlave. Sve su se oduševile i tako se rodio ček od \$ 45. Šaljem Vam ovaj možda najmanji doprinos kao znak ljubavi, poštovanja i zahvalnosti prema pok. Majci Česlavi koja je toliko ljubila našeg dragog Zaštitnika i Oca sv. Josipa... Scherbrooke, Canada - s. Gabriela Batistić".

❖ Na odlasku čujem da su stradali agrumi u onoj zimskoj hladnoći i buri. Šteta. Ima toga i na drugim mjestima. Sestra Marcela kao nasljednica časne Viktorije upravlja svojim carstvom vrta i doprinosi vitaminima poboljšati krvnu sliku sestara. Vidim da više nema ona dva čempresa pokraj špilje Gospe Lurdske. Šteta što su platiли glavom. Meni su bili tako slikoviti i posebni. Jedan je od njih uistinu bio rijedak primjerak svoje vrste (od 3 poznata u Korčuli): *himalajski čempres (Cupressus torulosa)*, široke krošnje bez uspravnog vrha (objavljeno u radu: "Egzotično drveće u korčulanskim vrtovima").

Sestra Martina već poručuje: - "Donesi mi palme za nedjelu od Palama u ponedjeljak". Srećom naša stara "cikas" palma odrađuje svoju dušboku starost i sve korčulanske zahvaljujući njoj danas postaje - oko 100 godina!

Sutradan sam se zaputio sa palmama u katedralu kad eto ti sestre Martine predamnom. Nešto govorи, ma nema nikog sa njom. Onako podalje učinilo mi se da sama sa sobom razrješuje račune, kad ono mobitel u ruci! - "A, ja misli

da je bar stariju generaciju sestara ova moderna tekovina civilizacije zaobišla!" Nasmijala se i nastavila razgovor.

❖ U Velikom tjednu ili kako Korčulani taljanizirano zovu Vela setemana počinje 40-satno klanjanje pred Presvetim. Naše bratovštine se izmjenjuju kroz tri dana kako na poklon, tako i kao sudionici - pojedinci u svojim tonigama pred Presvetim. Došao je i na mene red od 11 do 12 sati. Ulazi "uljuđena" Europa sa rukama u džepu, kratkih hlača, vrte se bez pardona i poštovanja mjesta, još u ovo vrijeme. Istovremeno gledam sestru Martinu koja posprema i nastoji sve pripremiti za dane Velikog četvrtka i petka kako u svakom prolazu pored izloženog Presvetog Sakramenta klekne i nakloni se. Njihove Europske zastave ističu križ, ali taj simbol ničim ne kazuje da su baštinili i katolicizam, a s njime i kulturne tekovine uljuđenog ponašanja.

❖ Nego zaboravio sam. Prolazim alejom anđela čuvara (tako zovem ulicu ispod samostana) kad ono se iskrcavaju građevinske skele i uskoro pođiže konstrukcija na pročelju stare kamene zgrade, one iz 1905. Što se sad događa? Ne vjerujem da će sestre započeti radove u Velikom tjednu! Nakon par dana sve se smirilo. Nema radnika -

nema radova. Djeca vrtića povremeno udahnu zraka sa svojim tetama, a jedna nasmijana i uviјek vesela sa trenerkom višnja boje. - "O, vidi ti novih modnih detalja!" dobacim s puta. - "Koja je to poruka napisana?" Pokazuje mi sa smiješkom: "California 1975". Kad bi je vidjela časna Manes što bi bilo komentara. A, kad smo kod imena Manes, čitam da se pojavila dvojnica. Čekam da se pojavi i Gabriela, ali i Borislava. Tamo na onoj fotografiji u "Ave Mariji" sestra Borislava iz mojih dječjih dana. Odigrali smo koju partiju nogometu u dvorištu. Ako bude ovo čitala sigurno će se nasmijati. Uvijek sa zanimanjem pročitam "Ave Mariju" koja informira sestre, a i nas po strani izvrsno zanimljivim člancima. Dok ovo pišem, a čitajući djelatnosti i rad sestara, stalno mi se vrti po glavi da bi sestrama trebalo dati voditi ovaj grad, a časni Majci mjesto podestata - gradonačelnika, pa bi sve bilo u najboljem redu. Naše bi lokalne stranačke čelnike i gradske oce trebalo primiti na Duhovne vježbe prosvjećivanja i odnošenja prema puku koji ih je izabrao.

❖ Svaki put kad prođem mimo vrt s gornje strane bacim pogled na Marcelino carstvo. Ovaj put se neko novo lice prgnuto zanima oko sadnica. - "Ma vidi ti, dobila je Marcela zamjenika. Nisam zna da se kuhinja umiješala i u poljoprivredu!" - "Ovo je samo mala ispomoć" odgovori. Uskoro, eto ti sestre Marcele sa sadnicama pomidora u rukama. - "Već sam mislio da vam je ona šefica kuhinje preuzela posao!" dobacim i nasmijem se. - "Nije, nije" odgovori sa smiješkom.

Ima još jedna koja djeci tumači matematiku, fiziku i sve predmete što imaju veze sa formulama,

izračunima i brojevima. Sestra Alma prihvatala se i moga Josipa, a on za divno čudo ustrajno i marljivo navalio rješavat matematičke zadatke. Neki dan vraća se doma i odma sa vrata dobačuje: - "Nema časne Alme. Ono je doša helikopter po nju!" - "Ajme majko!" Uvijek kad čujem zvuk helikoptera kažem: - "Daj Bože da na dobro svrši" ili "Ne daj Bože nikome!" Mnogi od nas provali su bolnicu i znaju što ih čeka kad tamo stignu, zato me dolazak helikoptera svaki put prestraši. U ona stara vremena valjalo je automobilom do Dubrovnika, pa nismo ni znali da je nekome loše i da ga hitno treba transportirati do bolnice. Sada na zvuk helikoptera svi znaju da je netko u životnoj opasnosti.

❖ Na Veliki petak obilazi se po starom korčulanskom običaju Božje grobove po crkvama, pa tako i u časnih sestara. Prigušeno svjetlo daje mistiku pokopa Gospodinova, tijelo Isusovo položeno je u grob dok ga sa strane čuva anđeo. Sestre se uvijek potrude da njihov Božji grob izgleda posebno, rekao bih čisto, odmjereno i nadasve uredno. Ne znam tko su "dekorateri", ali znam da se svake godine nanovo osvjeđočim posebnom izričaju koji plijeni i tjera na razmišljanje. Ove godine dobio sam od sestara knjigu oca Miškova i sa zanimanjem je pročitao. Među njegovim propovijedima ima mnogo aktualnosti koje se mogu prenijeti i u današnja vremena. Sestre su imale sreću da ih je on vodio i uputio na životni put, ucrtao stazu kojom eto plove preko 100 godina. Poznata je ona njegova nazdravica kod biskupa Štrosmajera, kad je bio ponukan da se obrati uglednom društvu, a on mješavinom hrvatskog i njemačkog jezika natjerao iste da se čude što ovaj govori. Po završetku govora odmah je pobegao sa strane da se nasmije izvedenoj šali, a biskup ga u čudu pita da nije baš sve u potpunosti razumio. Rekla bi mu sestra Ksaverija: "Budi dobar moj Miškove", a on je još u mladim danima znao "učiniti koju" pa ga je prior samostana na Čiovu poslao doma. Govore da tko se iživi u mladosti, da onda pod stare dane "učini pamet". Mnogo je vrijednog iza sebe ostavio, a pitanje je koliko će se čitajući

pojedini nadahnuti njegovom pisanom riječi, ljubavi prema domovini, svom narodu, Svevišnjem i istini prenošenja riječi Božje.

❖ Korčulani su imali jednu uzrečicu kad bi netko pitao gdje je ulovljena riba - odgovaralo se: "Ispod duvana!" Odmah je onaj koji je postavio upit znao da dalje ne treba pitati, jer je ono "ispod duvana" značilo: što pitaš kad znaš da se o ribarskim postama ne govori. U starom korčulanskom dijalektu, ali i u velikom dijelu Dalmacije časne sestre nazivalo se duvnama. Mi djeca smo se kupali "Ispod duvana", išlo se loviti bukve "kulo duvana", prolazilo se u Svetog Nikole "kulo duvana". Svojevremeno su Nikolaši spjevali jednu pjesmu o svom predjelu sv. Nikole: "Kako volim sveti Nikola, da li znate vi sada? Kako volim palme i njegov bili žal ispod duvana...". Djeca koja su išla na poduku u sestara, išla su u duvana... Vremena se mijenjaju, a i vokabular našeg hrvatskog jezika zamjenjuje tuđice (nažalost polako se uvlači englesko govorno područje), tako se ono duvne zamjenjuje sa časne sestre, a danas uglavnom skraćeno: sestre. Jedanput mi se jedna sestra požalila kako svi govore duvne. Njoj je to zvučalo kao posprdno, ali sam je brzo razuvjerio kazavši da je to ostatak taljanštine i da nije nikakvi ružan naziv. Uostalom evo objašnjenja: dûvna ž (G mn dûvânâ) časna sestra [Sestra mu je pošla u duvne; Slušali smo misu u duvana.] ⇔ lat. domina (Rječnik govora grada Korčule).

❖ Korčulanski patron sveti Marko nije Korčulanima "legao" kao sveti Todor, pa se na njegov blagdan ne upriliči onoliko naroda kako u procesiji tako i u crkvi. Razlog mi nije poznat, jedino često čujem: "Sveti Marko ti je bi venecijanski zaštitnik, a kako je Korčula bila tolike godine pod Venecijom, omrznula je i svetoga Marka". Moguće, ni kriv ni dužan. Na poslijepodnevnu sv. Misu zaputila se četiri bijela labuda i jedan u crnoj kombinaciji. E, a sada još nešto. Svi bijeli labudi sa naočalima, a kad sam sestru u crnoj kombinaciji pogledao - i ona s naočalima. Morao sam komentirati, naravno u šali: - "Vidi, vidi generacije od Interneta, Fejsbuka i ostalih napasti!" Dobio sam

smiješak. Kasnije u procesiji sestre su svojim prisustvom po tko zna koji put pokazale kako treba držati red i poнаšati se. Je li to na sprovodu, nekom događaju, ili pak na ulici - uvijek za primjer.

❖ 21. 5. pričest. Opet sestre upregle svoje sile da sve ispadne kako treba. Djeca recitiraju i čitaju ko veliki, bez treme i zamuckivanja. Pohvalio je don Frano sestru Josipu i sestru Blaženku. Zasluzile su svakako. Nego, nešto mi je sestra Josipa smršavila, a sad još i ozbiljnije izgleda kad je nataknula naočale. Čujem studira teologiju i gura naprijed bez problema. Neko mora nastaviti slavnu tradiciju sestara poput č. Manes, č. Česlave, č. Vinke...

❖ Nego, penjem se ja u stari grad, kad sestra Jacinta sa dva podupirača polako se miče. - "Što hoće reć? Treba li pomoći?" odmah joj pristupim. - "Evo ti moj Nevene polako se vučem, ali nedam se". Tako sam je dopratio da se sigurno prizemlji niz sve te stepenice, a usput smo "prošli ric". Neda se ona i korak po korak svladava spust. - "Nego, ima u vas materijala za jedan intervju obaviti. Mogli bi mi to zapisat". - "Znaš, da se opet rodim bila bi sestra. Svaki dan ti se spustim dole do kuhinje pa pomognem sjedeći. Moram nešto raditi". - "Svakako je dobro biti blizu glavne kuharice i kuhinje. Onda ti se neće ručak ohladit!" našalim se. - "Nego što će reć svit ka te vidi da ovako staru asistiš" nastavi. - "Baš me briga za svit, sad je važno da u komadu stignete do odredišta".

❖ Skinuta je skela (26. 5.) pa se fasada opet pokazala u svojoj ljepoti. Treba još viditi je li uspjela operacija saniranja vlaženja zidova. Za tu svrhu treba čekati jesenska šiloka i zimske bure.

OREBIĆ

U Orebiću blista kuća. Povremeno odem na Pelješac svojim istraživanjem pišući treću knjigu pod nazivom "Pelješac - putopis". Dok čekam vidi dim sestre da se zanimaju oko kuće. Lijepo bi bilo da se nanovo pojave u mjestu. Pričaju mi moji znanci u Kuni na Pelješcu, gdje su do pred par godina bile sestre franjevke, kako im se sada čini selo prazno. "One su nam bile uvijek na pomoći, a najviše sa djecom" govore. Ovo su moja razmišljanja. Na ulaznim vratima istaknut grb obitelji Krstelj. Vjerujem da sestre znaju kome pripada, međutim da bi se isti postavio trebalo je pitati dozvolu od ondašnje vlasti. Evo što piše Ivo Krstelj:

"Ponizno potpisani posjeduje jedan krasni zaselak, na romantičnom položaju varoši Orebića. Nekada na vratima glavnog ulaza stajaše jedan grb, koji spominjaše naš starinski naslov, plemićke obitelji Krstelj (origo Kerstegli) iz junačke ravne Panonije iz grada Fünfkirchen, a poslije se odatile preseliše sbog trgovine i južnog blagog podneblja, u zemlje Liburnije. Usljed čega potpisani kao Zakoniti potomak toga plemićkog roda; Čigovi su se stari kao lojalni i zaslužni podanici, svojih slavno vladajućih habsburzkih vladalaca, a naosob Leopolda I-a pokazali uviek i u svako doba spravni, za njih krv lievati, te su sbog toga plemički titulus i dobili, kako svjedoči autentično pismo Leopolda I-a.

To potpisani vruče moli, da mu bude jedino kako titulus uresa njegova zaselka, blagonaklono uzeta u obzir njegova želja, te da mu bude dozvoljeno postaviti na glavni ulaz svoje ville jedan grb i to bez ikakvog grboslovnog znaka jedino sa uresom kojeg točno prikazuje sa ovom molbom priložen tipus grba.

Buduć se dakle to tiće jedino za nakit njegova privatnog zaselka i buduć je lišen grb svakog grboslovnog znaka, to se potpisani tvrdo nada da Slavno Poglavarstvo ne će nači tome nikakove zapriče već je uvjeren da će pozitivno riešiti njegovu molbu, unaprije

Grb obitelji Krstelj

blagodarno zafaljuje pokorno se bilježim. Ivo Kerstegli pomorski Capetan i brodovlasnik".¹

Eto, riješili smo i taj "problem". A, što bi bilo da nema "Ave Marije" i motivacije za pronaći još po koju!

* * *

❖ A, kad misliš da si sve "ispucao" stvorи se novi izvor, nove zanimljive priče. Prelistavao sam "Pravu Crvenu Hrvatsku"², novinu koja je tiskana u Dubrovniku između 1905. - 1918. Često su se javljali razni dopisnici iz Korčule, najčešće potpisani pod pseudonimom. Evo nekih "prepucavanja" oko dječjeg vrtića, ali i jednog zanimljivog slučaja Petronile Barić koja je kod sestara došla raditi kao učiteljica. Iako se na mjestima navodi "Domenikancima", što navodi na oce dominikance, očito se o njima ne govori, jer oni ovakove škole nisu imali, nego o dominikankama.

1 ASC Korčula - Lastovo, Općina Pelješka Orebić, nesređena arhivska grada. Orebić, dne 3 Januara 1908.

2 Iz wikipedija: Prava crvena Hrvatska je bio tjednik iz Dubrovnika. Izlazio je od veljače 1891. godine. Od 1906. do 1912. je izlazio polutjedno. Uredivali su ga Frano Kovačević, Filip Čaroki, Frano Suplo, Vlaho Kelez, Milan Marjanović, Ivo de Giulli (poslije član Jugoslavenskog odbora), Milorad Medini u aneksijskom razdoblju 1907.-1910), Antun I. Šapro i Ivo Arsete. Izdavači su bili Frano Supilo, Ivo de Giulli, Milorad Medini i Antun Šapro. U ovom su listu Ante Trumbić i Frano Supilo iznosili svoje liberalno pravaške stavove, po kojima bi Hrvatska bila izvan Monarhije. Od poznatih suradnika u Crvenoj Hrvatskoj pisao je i hrvatski povjesničar Nikola Zvonimir Bjelovučić. Zadača ovog lista bila je suprotstaviti se velikosrpskim pretenzijama na Dalmaciju i srpskoj suradnji s dalmatinskim autonomašima. Bila je prvi pravaški list u Dubrovniku, a drugi koji se pojavio bio je Pravo.

ZABILJEŠKE O SESTRAMA U LISTU PRAVA CRVENA HRVATSKA – (1906. 1916.)

Iz Korčule.

Frebelijanski vrt i fratri. U zadnjem broju vašeg čijenj. lista dopisnik V. hoće nešto da reče o dominikanskoj frebelijanskoj školi i o jednom članu mjesnog školskog vijeća, koji je išao da preporuči zemaljskom odboru rečenu školu, a bio je isprva proti njoj. Mi bismo gosp. dopisnika htjeli zapitati: što je napokon htjeo reći? Ako se je u dominikanskom zavodu otvorila škola za malu djecu, koji to zakon prijeći da se slična škola ne otvori i u gradu u blizini gosp. dopisnika? Ako se dominikanski zavod nalazi u donjem varošu, te je gradskoj djeci daleko ići po prilici 2 minute - da je škola u gradu, bila bi varoškoj djeci ista daljina. Ako g. dopisnik žive u gradu ne drži valjda, da je sva Korčula usredotočena u njemu. Poznato je, da je obala sv. Nikole najljepši i najzdraviji predijel na Korčuli. Ako je malo više zraka ali je čist, a u gradu je zrak radi zatvorenosti i rgjave kanalizacije zagušljiv i nečist. Ako je gosp. načelnik preporučio zemaljskom odboru dominikanski zavod - dopusta valjda radi - hoće reći da mu je do napretka mjesta i u tom ga se

samo može pohvaliti. Ali reklo bi se da je spomenuti dopis samo čedo osobne antipatije. Jer na Korčuli ima i takovih, koji bi dominikanski zavod razorili da mogu, a usto slijede šiljati svoju djecu u talijansku privatnu školu, gdje plaćaju isto, toliko bi plaćali u dominikanskoj školi, kojoj je na čelu napokon jedan Miškov. Dosljedni patriotizam!... Pak da nemaš prava reći: ala čaća glave! – *Trn*.

* * *

Iz Korčule.

Dopisniku Trn. Čudnovata je polemika nastala između mene i dopisnika Trn. Ja sam naime u oba moja dopisa čisto i bistro istaknuo svrhu mojega pisanja, pak je u zadnjem dopisu isti Trn usvojio moje razloženje. Ali je smiješno, da u istom dopisu u kojemu pristaje na moje navedene razloge, ponovno pozivljuć se tobože na zdrav razum, postavlja slijedeće upite: što ga u ovo ulazi Domenikanska škola? Što njezina daljina? Što preporuka člana mjesnog vijeća pokrajinskom vijeću? - Domenikanska škola ulazi u mom pišanju dopisniće Trn za to, jer je ona uzrok, da gradska škola frebelijanskog vrta nema, a po

Gojenice u Korčuli, 1919.-1923.

tom je nanešena gradu Korčuli šteta s ekonomične strane. Daljina Domenikanske škole ulazi s toga, što dopisnik V. znade dobro, što su djeca i koliko ona vrijede, a šiljanje iste na onu dalečinu nije bez pogibelji.

Preporuka člana mjesnog vijeća odnosi se na to, e da mu dokaže, da je u svemu, a tako i u ovom besmisleno s jedne strane u "P.C.H.", koji se je bavio frebelijanskim vrtom bio besmislen, pošto se u istom veli: Što je napokon htjeo reći? Ako prema sam i u onom dopisu čisto i bistro naveo uzrok mog pisanja, to mu ponovno poručujem; ja sam gospodine dopisniče pisao onaj dopis jedino namjerom, da po mogućnosti koristim gradu Korčuli, kojega sam pravi i stari koljenović, a ne kakav došljaković. Sve dakle što sam naveo i napisao, ponovno potvrgnjujem. Po prikazivanju stvari po dopisniku Trnu reklo bi se, da je ono napisano iz mržnje prama Domenikancima. Što takova nije mogao niko u mom dopisu opaziti, osim dopisnika Trn, jer se nije ni iz daleka reklo išta proti njima, nego se je jedino istaklo, da bi mnogo bolje bilo, kad bi frebelijanski vrt bio pri pučkoj Školi gradskoj i to s razloga, što je zavod Domenikanaca puno više daleko, a ne 2 minuta, kao što Trn kaže i s toga, što siromah tamo nema pristupa, jer se tamo plaća. Koliko je u ovome

zlobe i neistine pozivljem se na cijelo gragjanstvo, pa i na samoga dopisnika Trna. Nesmisleno je dakle spominjat neprijateljstvo prama Domenikancima, jer svrha njihova zavoda svakomu je dobro poznato, a ne samo dopisniku Trnu.

Pišuć pako o načelniku, kao da bi on bio tobože onaj, koji je preporučio Zemaljskom Odboru, da se Domenikancima dade frebelijanski vrt, ne bi znao zašto se je Trn javio, jer ako se je ono pisanje odnosilo na načelnika, a nije istinito, on bi sam bio to i opovrgao, i tim u laž utjerao one, koji su te glasove po Korčuli posijali, ali nikako dopisnika V. Tomu bi se pako po gotovu obradovao ja, jer bi se nadao, da će Pokrajinsko Vijeće već jednom riješiti molbu Mjesnog Vijeća, koja tamo leži već punih osam mjeseci. - V.

* * *

Pišu nam: Iz Korčule -

Sa šetnje. Blagodat, što uživamo u ovom gradiću jest lijepa Strossmayerova obala, po kojoj je divota šetati s toga nije čuda, da se ponajviše ovdje šeta, ali kakova šetnja bolje sablazan. Parovi, što mimo tebe prolaze govore talijanski i još njemački (!) a koliko ih govori hrvatski, mogao bi izbrojiti na prstima jedne ruke. Bilo bi donekle opravdano, kad bi govorila talijanski

poznata šaćica korčulanskih autonomaša, koji iz političkog fanatizma tako buncaju, ali mimoigji njih gotovo svi članovi hrvatskih obitelji govore talijanski na veliku žalost, a tu su vam i "vogje" pa i oni koji se smatraju čeličnim rodoljubima. Divnog li napretka dvadesetog vijeka! No sada pazite na ovu znamenitu tačku korčulanske prosvjete. Poznato vam je, da se ovdje podigao samostan "Dominikanskih koludrica", koje podučavaju razne jezike pa i njemački. To je lijepo, da se ima prilike upoznati se i sa tugjim jezicima, ali treba uvijek sa svojim se dičiti. No one ptičice, što se posvetiše njemačkom jeziku, nastoje i šire krugove uvjeriti o svome znanju, te se naguju na okupu bez iznimke sa dvijema poznatim *late longeque* i gizdavim ptičicama, što dolijeću kod nas iz ponositog Beča a tada ti se razvija na obali žalosna drama, u kojoj su glavna lica došljakinje, takogjer rodom Hrvatice iz ovog mjesta. Koliko bi gradiva imala pjesnikova duša za svoje satire gledajući takove prizore! Ovo je i previše žalosno jer ko gazi svoj jezik, najveći narodni amanet, taj gubi i ponos te postaje sličan drvenoj marjoneti koja govori svaki jezik samo po volji igrača. Samo dalje, pak će se jednom podignuti u Korčuli kula svih modernih jezika, a vila će Hrvatica ukočena za vazda onijemiti. - Ko hoće da uči tugji jezik, neka slobodno, ali samo privatno kući. Ovo malo riječi proizlazi iz dna hrvatske duše koja uvijek bdije nad svojim. Žalac.

* * *

Dječje zabavište. Kad se je lanske godine ustrojila Legina škola, tada je stoprv i našem mjesnom školskom vijeću došla ideja, da bi se pri hrvatskoj pučkoj školi ustanovilo zabavište za djecu od 3-6 godina. I zbilja predlog mjesnog vijeća uz predlog općine za namještaj dotične škole, te uz povoljnu popratnicu Kotarskog školskog vijeća, ode redovito put bijeloga Zadra. Očekivalo se dakle, da ćemo ove godine zabavište imati pri hrvatskoj školi. Kad tamo na 1. tek. mj. mp. Domenikanci otvorili zabavište i to u svom novom zavodu. Iznoseći ovo kao kroniku opažamo, da se je tim nanijelo mnogo štete gragjanstvu, jer ako isto hoće, da svoju djecu tamo šalje, mora je izvrći pogibelji, a da se djeca ne razbole, jer je dotični zavod daleko od grada. S druge pako strane tamo se mora plaćati 2-3 K na mjesec; dakle siromašnoj djeci onemogućen je polazak. Da je dakle zabavište bilo pri hrvatskoj školi, isto bi bilo u sredini grada, a polazit je mogao i bogat i siromah. Jedan od onih, koji je najviše zagovarao predlog mjesnog vijeća u sjednici, jer je i on član, onaj je isti preporučio Zemaljskom Odboru, da zabavište bude dodijeljeno bijelim fratrima, a ne hrvatskoj školi. Pak da nemaš prava reći: ala čača glave!? - V.

* * *

Škandali na Korčuli. 23. 10. 1909. br 244. god 5 Stanoviti listovi, koji imadu zadaću da ocrnjivaju crkovnjake, i tijem da oslabe i omalovaže vje-

ru, kako znadu biti samilostni i ispričati najgoru raspuštenicu, tako znadu goropadno navaljivati na institucije kataličke crkve, prepustajući druge vjere u miru, i od sitne slamke učiniti gredu. Kažemo odmah, da nas se zlo ne shvati, da "Dubrovnik" takove zadaće nema, i da je nasio kad je pod gornjim naslovom o događaju u Korčuli sastavio cijeli roman, naravno pod utiskom liberalnih novina "Slobode", "Pokreta", "Novosti" i.t.d. Sa-

o. A. M. Miškov s djecom

čuvaj Bože, da bi ti listovi pročitali koji katolički list, n.pr. zagrebačko "Hrvatstvo", jer u tome slučaju u broju 221 od 29. rujna, u članku "Petronila Barić i samostan na Korčuli", bili bi našli pravu i temeljitu istinu, kojoj prigovora nema, jer kako se očito u istom članku kaže, spremna je ista gospodična Petronila Barić istinitost iskazanijeh dogagjaja posvjedočiti. Da se cijenjeni čitatelji "Prave Crv. Hrv." i osvjedoče o istini, mi pokle smo se obavijestili, ispripovigjet ćemo kako je upravstvar tekla, te pozivljemo stanovite listove, koji su se toliko razvikali, da nas utjeraju u laž, ako iako mogu: Ne pozivljemo ih da oporeknu, jer to je učinila i ista žrtva gnusnoga i opakoga njihovoga pera gospodična Petronila, kad je zamolila uredništvo "Novosti", da na nje ime ispravi sve potvore i laži, a bi joj odgovorenio: opozvat ne smijemo, to bi bio atentat na naše novine. Što je dakle u stvari bilo? Evo: Gospodična Petronila Barić, učiteljica iz Zagreba, dogje lani u samostan Dominikanka na Korčuli, da tu učiteljuje. Nakon nekoliko mjeseci izjavи, da želi postati redovnicom. Starješin-

stvo joj odgovori, da joj se želji nemože udovoljiti, jer je maloljetna, te da se hoće dopust roditelja. Tad ona piše roditeljima što želi, ali oni o tome neće da čuju, već isti otac dogje da je digne, a on sam može svjedočiti, da su je dumne nagovarale da posluša oca. Videći da ona tvrdo ostaje pri svojoj nakani, otac zatraži posredovanje c.k. kot. Poglavar, i ovomu i ako su je redovnice nagovarale i molile, očitova da neće s ocem, pak bilo i na silu, a upitana zašto, izjavi, da se boji da će je prisiliti udati se za nekoga, koga ona ne ljubi, toli više kad je stalno odredila ući u red. Otac videći to isposlova od zagrebačke redarstvene oblasti brzjavni nalog, da g.ca Petronila oružanom silom bude poslana u Zagreb. Kad joj g. Poglavar to saopći, spopanu je strahoviti grčevi i pane u nesvijest, te g. Poglavar smiluje se i nagovori oca, da se vrati kući, a da će se sve na dobre urediti. Prama svojoj odluci g. Petronila u toliko preko D.ra Arneri pošalje na zagrebački sud redovitu molbu, da joj dade punoljetnost. Koncem Kolovoza stiže na Korčulu nje majka Rozina, i ostane

nekoliko dana uz kćer, spavajući i općeći šnjome posve na osami. Videći da joj ni molbe ni suze ne odvraćaju kćer od stanovite namisli, ona brzojavi mužu da bi kćer došla ali da joj dumne ne dadu. Tad zagrebački sud naloži korčulanskomu sudu, da ju ispita, a na odnosna pitanja g. suca odgovori, da je himbena laž što je majka brzjavila, da ona ostaje pri svojoj odluci, i potpiše vlastitom rukom zapisnik, koji se u sudu nalazi. Majka otputuje, a na 30. rujna eto ti i oca i matere, te malom lagjom pristupiše samostanu, da na silu odvedu kćer. Nijesu se poslužili lijepijem putem, koji tamo vodi, a zašto? Dobro primljeni, kad im kćer odlučno kaza da šnjima ne ide, oni djelotvorno navališe na nju, da ju izvedu silom, a kad se ona sili otprijeći, majka pozove u pomoć osobu, koju su navlaš učinili doći, te je stadoše vući po putu, razbacavaše joj odijela i odvuku dalje od samostana. Sakupi se svijeta, i neki ugledni oslobođe je i ona poleti ko mahnita u samostan, vičući: "Spasite me, spasite me!" Čim uge pane u nesvijest. Pri otimačini nije bila prisutna niti koja redovnica niti pitomkinja. Roditelji postigoše iz Zagreba ponovnu naredbu brzjavnu, da bude predana roditeljima, a pri njezinom polasku neki ugledni demokrati korčulanski pripravlјali su mačju de-raču. Nalogu zagrebačkomu opriječiše se liječnici gg. D.ri Mirošević i Arneri, jer budući ona bolesna da nije u stanju putovati.

U strašnoj uzrujanosti i u strahu od demonstracije tužna g.ca Petronila odluči glavom prestaviti se zagrebačkomu sudu, te za to zamoli svoju domorotkinju da je do Zagreba prati, gdje stigne dneva 4. tek. mj. Prestavi se sudu, i ona je danas tamo pod njegovom obranom.

Ovo je živa istina, kojoj ako imadu obrazu neka protivnici iznesu vrijedne dokaze, ali čim jamčimo za svaku i najmanju riječ koju napisasmo, stalni smo da neće ni pokušati a kamo li nas s razlozima predobiti. Zaključujemo sa dvije opaske: Nije li skrajna tiranija siliti vlastito svoje dijete, krv od krvi svoje, da se iznevjeri Bogu, koji je zove? A ipak ti ljudi toliko pričaju o slobodi savijesti i o ostalijem slobodama! Druga opaska: Kakovi su to roditelji, koji kidišu na život, na čast svoga djeteta, dočim bi ih sama

narav napućivala, da brane svoje dijete, pak bilo i krivo ispred svijeta! Gospodo kuditelji: možete li braniti ovakovu zvijersku navalu roditelja na kćer? G.čica vam je Petronila u Zagrebu: obratite se k njoj ona će vam najbolje kazati svojim plaćom i svojim suzama, koju ste grdnu opačinu učinili kad ste nju nevinu i nevine redovnice besramno nastojali osramotiti!

Vijesti iz naroda - Iz Korčule.

(*Pučka Kuhinja*.) 1916. Rodoljubi grada Korčule dogođe kroz ovo ratno vrijeme do plemenite namisli, da osnuju "Pučku Kuhinju", tu pravu blagodat za siromašniji sloj pučanstva. U oktobru prošle godine ustrojio se posebni odbor, i ova humanitarna ustanova naišla na najljepši odaziv. Odazvao se lijepi broj članova doprinosnika, kita odličnih gospogja izjavila se pripravnom da nadgleda i rukovodi cijelu stvar, časne sestre "Angjela Čuvara" rado se stavile na službu tog poduzeća, a c.k. Namjesništvo priskočilo u pomoć sa svotom od hiljade kruna. Ali uza sve nastojanje nije se dalo svladati toliko poteškoća, da se oživotvori "pučka kuhinja" u pravom smislu riječi. Zauzetni odbor nije ipak klonuo duhom, već marljivo sabirao doprinose i početkom ovog mjeseca započeo svoj blagotvorni rad, za sada u nešto manjem stilu. Preko šesdeset siromaha ustanova "Pučke Kuhinje" opskrbljuje samo kruhom svagdašnjim, a to je u ovim vrlo teškim prilikama ipak nešto.

Ovu plemenitu akciju pomagaju i razna društva u gradu, a sad je već ušlo u običaj, da se umjesto mrtvačkih vijenaca šalju dobrovoljni doprinosi "Pučkoj Kuhinji". Tako uz "Zaklonište siromaha", gdje ima mjesta za tridesetoricu, imamo još i ovu plemenitu karitativnu ustanovu, za koju smo uvjereni, da će dobro uspijevati, jer joj je već do sada osiguran opstanak za više od godinu dana, a doprinosi redovito stižu. Zauzetni odbor zaslzuje svaku čast i hvalu te muželimo sve to ljepši napredak.

* * *

IZ ŽUPNE KRONIKE sv. Marka:

1909. sagrađena je špilja Gospe Lurdske u parku "Hober", da bi se 1924. proširila i postavio Gospin kip. "U Nedjelju 23 novembra svečano je prenesen kip Gospe Lurdske iz crkve Matice u ovu špilju. Ophodu su sudjelovale sve mjesne bratovštine, školska djeca zavoda sv. Angjela Čuvara i mnoštvo naroda iz grada i okolice".

Sestre se spominju i u bratovštinskim kronikama, tako se 1922. navodi izdatak "od 10 dinara duvnama", dok se 1938. isplaćuje 260 din. Zavodu Andjela čuvara "za štof za tonige". Sve govori u prilog da su sestre bile angažirane oko šivanja bratimskih odijela. Jedno vrijeme sestre su angažirane oko uređenja korčulanskog groblja sv. Luke. Račune u ime "honorara" (1952.-1955.) potpisuje s. Viktorija Brajičić a kasnije s. Markolina Gugić. Iste je isplatila je N.O. Gradska Općina Korčula uz obvezatni "Smrt fašizmu - Sloboda narodu!" Još i danas će te čuti da groblje nikad urednije nije bilo nego onda kad su se o njemu brinule sestre.

Pučka kuhinja, 1918.

Tragova se nalazi i na susjednom Pelješcu. U Podgorju - zaselak Karmena, blizu lijepe i stare crkve Gospe od Karmena živi 83-a Kristina Kekezović r. Lolić. Zaustavio sam se s njom popričati, ali i osladiti se murvama (dudom) sa stabla. Odmah mi je spomenula časne. - "Znaš dohodile su ti ode duvne iz Orebića i ja im govorim berite, a one će meni: Kako ćemo brati ovako u bilu robu sve ćemo se športkati! Niko ti više za murve ne mari".

"Kad sam išla u Korčulu u školu, škola nam je bila u samostanu 'Andjela Čuvara' kod časnih. Često sam u školskom dvorištu susretala pokojnog padre Tomu domenikanca. On je bio rodom iz Blata kao i Žele.³

U to vreme Žele je po gradu tiskao neki karet od 'Gradine' i zadirkivao cure. Govori njemu padre Toma: 'Žele, sramota me da si mi patriot, kad tako voliš ženske zašto se ne oženiš?'. A Žele njemu: 'Vi ste stariji od mene, kad će te se Vi oženiti?' Padre Toma njemu: 'Žele ja sam se oženio sa Svetom materom crkvom'. A, Žele: 'Nego si lud, nego ćeš osta udovac!'

* * *

Iz: Hrvatski dom za Viganj

Viganj na Pelješcu - Starački dom i odlazak časnih sestara

Časne sestre su osnovale tada u prostorijama Doma i starački dom u kojem je bilo dvadesetak staraca od kojih je nekoliko tu i umrlo, među njima i jedna Žrnovka. O štićenicima Doma su se brinule tri časne sestre koje su uz to vodile i školu. Među časnima se tada spominje i časnica sestra Josipa Julija Vidaković. Starački je dom raspušten u srpnju 1947. po naređenju oblasnog Narodnog odbora pri čemu su preostali starci prebačeni u starački dom u Trogir.

Prostorije u kojima su oni bili smješteni, prilagođene su za dolazak stotinjak djece iz Makedonije. Njihov upravnik (upravitelj) je za tu djecu zaposlio spomenute tri časne sestre dok je upravnik staračkog doma Ante Njakara „ostao bez namještenja“. Makedonska djeca su tu ostala tri mjeseca, a nakon njihovog odlaska Dom su napustile i časne sestre.⁴

* * *

❖ Među popisom sprovoda umrlih lica, a pokopanih u groblju Sv. Luke u Korčuli u kojima su učestvovali bratimi Bratovštine Blažene Djevice Marije od Utjehe-Pojasa, nalazi se upisano i nekoliko sestara:

č.s. Karninčić Ladislava +18. 5. 1943.
u 30 god. života
č.s. Vitić Magdalena + 24. 9. 1964.
u 79 god. života
č.s. Balić Jerolima + 29.10.1964.
u 45 god. života
č.s. Kršinić Margarita pok. Roka + 15.7.1970.
u 79 god. života
č.s. Josipa Karmelić + 2.11.1970.
u 91 god. života
č.s. Gugić Markulina + 10.12.1970.
u 68. god. života⁵

* * *

⁴ Ivan PAMIĆ, *Hrvatski dom za Viganj i Nakovanu - 100 godina djelovanja*, str. 58, 2012.

⁵ Iz knjige *Korčulani Mihovilci kroz statistiku Bratovštine Blažene Djevice Marije od Utjehe-Pojasa u Korčuli*.

Sestra Sente misli da ja izvlačim iz šešira materijale za „Ave Mariju“. Uvijek mi je na pameti ako se negdje nešto pojavi pa zabilježim, no očito je da se gradska vlast nije puno miješala u život sestara, ali ni tisak, osim onih godina kad je djelovala škola.

Danas (28. 8. 2017.) čitam u novinama „24 Sata“ da su djeca oba korčulanska dječja vrtića poslala djeci u Slavonski Brod „staklenku čistog korčulanskog zraka“ solidarizirajući s njima u prosvjedima zbog oneščišćenja koja im svakodnevno „isporučuje“ rafinerija u Bosanskom Brodu. Psihologinja Maja Bonačić simbolično se prevezla s biciklom oko 500 kilometara do Slavonskog Broda i na fotografiji drži u rukama staklenku na kojoj piše: „Djeca DV Andeli Čuvvari“.

❖ Požurila me sestra Sente da završavam ovu pisanu kroniku, a baš sam jutros otisao u Dom zdravlja na pregled mojih zuba kad dvije sestre čekaju da ih netko prebaci do samostana. Ponudim se, ali na motorbicikli sa kacigom na glavi ne poznaju me. Gledaju one mene i smiju se, posebno sestra Jagica i nije im jasno tko je taj odvažni da nudi prijevoz motorbiciklom. Ako ovo štivo bude čitala sestra Borislava u Subotici i ako mi se ne javi jednom razglednicom, obustaviti će suradnju sa Ave Marijom!

Lijep pozdrav svim sestrama ma gdje bile, sve do daleke Kanade. E, ovih dana došli su mi neki Kanađani u moj ateljer, a ja sav ponosan pokazujem im samostan Andela Čuvara i govorim, ima tamo nešto našega u Sherbrooku. Iznenadili su se i potom krenuli vidjeti samostan.

Neven Fazinić

NAŠI POKOJNICI

o. MARIJAN JURČEVIĆ

dominikanac

22. 11. 1939. – 30. 07. 2017.

U nedjelju 30. srpnja 2017. premisnuo je u bolnici Milosrdne braće pokraj Nove Gradiške u 78. godini života i 52. godini svećeništva o. Marijan Jurčević,

dominikanac, umirovljeni profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, s radnim mjestom na Teologiji u Rijeci.

Rođen je 22. studenoga 1939. u Kovačima pokraj Tomislavgrada. U rođnom je mjestu završio osnovno školovanje, gimnaziju u Bolu na Braču, kršćansku je filozofiju studirao na Visokoj dominikanskoj bogoslovnoj školi u Dubrovniku (1959.-1962.), a redoviti i poslijediplomski studij teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, gdje ga je završio 1966. s naslovom magistra teologije. Nakon dvije godine je upisao studij religijske antropologije na Institutu catholique u Parizu i zatim nastavio na Université d' Ottawa, College dominicaine de philosophie et theologie gdje je postigao naslove doktora teologije i filozofije.

Za svećenika je zaređen 12. prosinca 1965. u Zagrebu. Svoje od Boga dane talente razvijao je trajnim studijem i to je svoje znanstveno, duhovno, teološko znanje obilato dijelio drugima. Gotovo pola svoga životnog vijeka, više od 45 godine, proveo je u Rijeci, stoga ga neki nazivaju 'Riječanin'. »Nekima Rijeka ne odgovara,

ali meni je uvijek odgovarala zbog svoje otvorenosti, različitosti pogleda, mišljenja. I riječka Crkva mi je uvijek odgovarala jer je imala otvorenost, razumijevanje. Otvorenost su imali svi riječki biskupi koje znam...«, rekao je jednom prilikom dr. Jurčević. A prenosi *Novi list*.

Njegovo najvažnije radno učiteljsko mjesto bila katedra dogmatskog bogoslovija. Predavao je kolegije: Misterij Boga, Teološka antropologija s velikim predmetima o Bogu stvoritelju, O čovjeku, Milosti i Istočnom grijehu te sakramente Ženidba i Euharistija.

Slušale su ga generacije studenata, s njima je drugovao i po njima se duboko ugradio ne samo u Teologiju u Rijeci već i u Riječku crkvenu pokrajinu. Poznaju ga također studenti Riječkog sveučilišta, gdje je pet godina predavao religijsku antropologiju na Filozofskom fakultetu (1990.-1995.).

Osim rada na fakultetima, o. Jurčević je bio istaknuti propovjednik i veoma zanimljiv vjeroučitelj studenata. U riječkom Novom listu godinama je posao kolumnu o aktualnim teološkim temama i pitanjima crkvenog i društvenog života.

Njegov je pristup ljudima bio uvijek otvoren i dijaloški, bez obzira kojeg su svjetonazora. Njegove izgovorene i napisane riječi su jasne, aktualne, poticajne, kritične, ponekad i britke.

Sestre dominikanke će ga zapamtiti osobito po njegovim duhovnim vježbama koje je održao u mnogim redovničkim zajednicama, tako i u Korčuli i u Zagrebu, u samostanu bl. Ozane

(2004). Predavanja su mu bila znanstvena, a vrlo pristupačna svakome, stručna i životna.

O. Marijan Jurčevića pokopan je u srijedu 2. kolovoza, na riječkom groblju Kozala Sprovodne je obrede predvodio riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić, a uz njega su kao voditelja bili fr. Slavko Slišković, provincijal Hrvatske dominikanske provincije, i fr. Marinko Zadro, član dominikanskog samostana u Rijeci.

U oproštajnoj homiliji ispred mrtvačnice, provincijal Slavko je rekao kako je svjestan da je pokojni Marijan Jurčević više od onoga što o njemu može reći, te da je u cjelini poznat samo Bogu u kojem je vjerujem pronašao svoj mir. Potom je podsjetio na osnovne podatke iz pokojnikova života, te je zaključio: „Nadam se da je ispunio i posljednje riječi citirane rečenice otvorivši se u tim trenucima apsolatu, to jest Bogu, te se od bića budućnosti preobrazio u biće blažene vječnosti.“

U ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Rijeci i Riječke nadbiskupije od njega se oprostio nadbiskup Devčić, a u ime bivših studenata gosp. Miroslav Radić. Pročitane su poruke sučuti koje su uputili gosp. Zlatko Komadina, Primorsko-goranski župan te riječki gradonačelnik gosp. Vojko Obersnel.

Nakon sprovoda slavila se misa zadušnica u mnoštvom ispunjenoj crkvi Sv. Jeronima. Predvodio ju je nadbiskup Devčić. Uz njega su bili mons. Mile Bogović, gospicko-senjski biskup u miru i provincijal Slišković, a koncelebriralo je tridesetak

svećenika. Kao i kod oproštaja na groblju, homiliju je održao Provincijal koji je uvodno rekao kako smo na groblju bili okrenuti prošlosti.

Opraštali smo se od tijela koje je nekad bilo živo, spominjući se svega onoga što je pokojnik tijekom života bio i činio. Bio je to izraz dužnog poštovanja i zahvalnosti, a vjerujem i ponosa. Unatoč žalosti zbog gubitka i rastanka, drag nam je da smo ga imali. Molitvom ovdje mi potvrđujemo da Marijan nema samo prošlost, nego i budućnost, naglasivši kako čovjek nije biće prošlosti, nego budućnosti. Mi u ovom trenutku molimo za Marijanovu budućnost.

Kršćanska nada je usmjerena prema potpunosti bivstva u Bogu i apsolutnoj ljubavi. Kršćanin teži da bude s Bogom i Isusom Kristom: u Njemu, po Njemu i s Njime za vječnost, rekao je Provincijal i dodao: „Mi danas molimo Boga za vječnu sudbinu pokojnoga Marijana, u smislu da mu oprosti sva ona odbijanja kojih je, jer je čovjek sa svojim ograničenjima i uvjetovanim stima morao imati; te da nagradi svu suradnju u sustvaranju svijeta kako ga je Bog zamislio i izgradnju sebe i drugih na sliku Božju!“

Na završetku mise u ime dominikanskog samostana u Rijeci obratio se fr. Marinko Zadro, zahvalivši svima na sudjelovanju ne propustivši spomenuti kako je u samostanu nakon Marijaneve smrti nastala jedna velika praznina kao i za propovjedaonicom samostanske crkve gdje je desetljećima naviještao Radosnu vijest.

(sabrala) s. Slavka Sente

Fra BONAVENTURA DUDA

franjevac

14. 01. 1924. – 3. 08. 2017.

Fra Bonaventura Duda, franjevac-svećenik, blago je u Gospodinu preminuo 3. kolovoza 2017. u Franjevačkom samostanu sv. Ivana Krstitelja

u Varaždinu u 94. godini života, 76. redovništva i 68. svećeništva

Živio je jednostavan i svet život i smatran je najuglednijim franjevcem na hrvatskom jezičnom području. Većinu života živio je i djelovao u Franjevačkom samostanu sv. Franje na Kaptolu u Zagrebu. Bio je teolog, bibličar, profesor-emeritus Sveučilišta u Zagrebu, prevoditelj, poliglot, pisac i pjesnik, kateheta, pedagog, skladatelj, dopisni član HAZU, zanosni propovjednik Božje riječi. - „Mnogo sam u životu htio i uspio napraviti, no moje je najveće dostignuće to što sam franjevac“ - kazao je u jednom intervu fra Bonaventura Duda, povodom 90. rođendana. Na upit kako je, Duda odgovara: - „A, čujte, sad sam ipak star, ali moram vam reći da me zdravlje izvrsno služi. Kad sjedim, dobro sam, a dok hodam, malo me muče noge. No sve u svemu, nemam bolesti“ - objasnio je dodajući, kako može čitati i bez naočala. Smiren je i spokojan jer je sve poslove koje je planirao obavio na vrijeme.

Već se u najranijoj dobi, kao siroče, morao brinuti za golo preživljavanje, ali mu je od svega najvažnije bila ljubav prema knjizi. Zato je bio najradosniji kad su ga, sa 11 godina, primili franjevci na Trsatu i omogućili mu školovanje za kojim je toliko čeznuo. Čim je odrastao, prigrlio je franjevaštvo. Rođen je 14. siječnja 1924. u Rijeci. Rano djetinjstvo proveo je u selu Krasu na otoku Krku gdje je s pet i pol godina krenuo u pučku školu, a nakon toga školovanje nastavlja

na Sušaku u građanskoj školi te u Varaždinu u Franjevačkoj gimnaziji. Na Katoličkome bogoslovnom fakultetu (KBF) u Zagrebu diplomirao je 1950, a 15. siječnja iste godine na Trsatu je slavio mladu misu.

Njegov životni put 1954. nastavlja se u Rimu gdje je na Franjevačkom sveučilištu "Antonianum" doktorirao disertacijom o dubrovačkom **dominikancu Ivanu Stojkoviću**, ekleziologu iz XV. stoljeća. Nakon toga, na Papinskom biblijskom institutu položio je biblijski licencijat. U Zagreb se vratio 1957. i u jesen postao asistentom na KBF-u. Predavao je i na različitim institutima, a uz profesorski i nastavni rad, često je sudjelovao na brojnim znanstvenim skupovima i objavljivao radove u stručnim časopisima i znanstvenim zbornicima. Umirovljen je 1. listopada 1993, a 9. studenoga 2001. izabran je za profesora emeritura Sveučilišta u Zagrebu.

Kao autor sadržajnog projekta i član uredništva, s Jurom Kaštelanom sudjeluje u ostvarenju Zagrebačke Biblije 1968. u izdanju Stvarnosti (400.000 primjeraka), koju je poslije otkupila Kršćanska sadašnjost, a s fra Zorislavom Lajšem (+1972.), prvotnim inicijatorom, u jesen 1962. sudjeluje u pokretanju Glasa Koncila.

U punom jeku pokoncilske obnove liturgije, tadašnja Biskupska konferencija Jugoslavije povjerava fra Bonaventuri Dudi izradu biblijskog djela Hrvatskog lekcionara u deset svezaka. Taj posao izveo je u najužoj suradnji s fra Jerkom Fućakom (+1992). Za potrebe lekcionara nanovo su preveli Novi zavjet u izdanju Kršćanske sadašnjosti te izvršili lekcionarsku redakciju Psalmira Zagrebačke Biblije. I danas u bogoslužju čitamo tekstove koje su oni priredili. Obojica su sudjelovala u prijevodu Rimskog misala i Časoslova. Fra Bonaventura je sam preveo osamdesetak novih časoslovnih himana. Kasnije su se obojica zauzela i za prijevod Ekumenskoga Novog zavjeta (Zagreb, 1972.) te

za ostvarenje tzv. Jeruzalemske Biblije (1994.). Fra Bonaventura Duda među prvim je svećenima koji se pojavio na televizijskom ekranu.

Znanje p. Bonaventure Dude bilo je enciklopedijsko, a zanimanje za biblijske i teološke teme svestrano. Bio je djelatnik na širokom polju otkrivanja same Crkve i njene poruke u koncilskom i pokoncilskom vremenu. Posve je bio predan poslanju Crkve i nije birao zadatke po svojim sklonostima, nego po njihovoj važnosti. Bio je osjetljiv za 'znakove vremena' i spreman na konciliјantnu suradnju sa svima kojima je na srcu dobro ljudi.

Dobitnik je niza domaćih i inozemnih nagrada i priznanja, prenosi IKA.

Fra Bonaventura je pokopan na Zagrebačkom Mirogoju, u utorak 8. kolovoza 2017.

Pater Duda i sestre dominikanke

Svestrano fra Dudino znanje koristile su i sestre dominikanke kad god im je trebalo. Osobito je ostalo zapamćeno njegovo tumačenje liturgijskih časova i svete mise. Bilo je to povodom njihova izvanrednog, radnog kapitula, održanog na Mariji Bistrici 2004. Nije htio nametati kategorički svoj stav, nego je s velikom pomnjom i biranim riječima odgovarao na postavljena pitanja: „Može ovako, a može i ovako.“ „Dobro je tako kako radite, a može i ovako!“ Htio je pokazati važnost zajedničkog napora oko ljepote liturgijskih čina, ali ujedno dati prostora za razumnu elastičnost u zajedničkim molitvama. Pritom je naročitu pažnju posvetio sabranom i razumskom izgovaranju biblijskih tekstova.

Govorio je o svakom dijelu mise posebno istaknuvši da je najvažniji dio bogoslužje kruha. »Kad god pristupamo svetoj pričesti«, rekao je fra Duda, »to je drugi dolazak Kristov. Svi se mogu duhovno pričestiti, a koji hoće mogu i fizički. Na kraju dolazi ekumenska molitva, svaki dan. 'Gospodine Isuse Krište, ti si rekao svojim apostolima: mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem...«

Fra Duda je tumačio sadržaj pojedinih psalama te naglasio da su oni sami za sebe pjesma, molitva, pokajnički hvalospjev, ali je potrebno

da oni postanu pjesma i molitva našega srca, ne samo naših usana. Psalmi se mole srcem i čitavim bićem. Tada oni postaju kvasac koji temeljito mijenja naš život i pretvara ga u kruh za druge.

Fra Duda se ugodno iznenadio kada je čuo da mi molimo cijeli Časoslov, tj. sve časove. »To je bogatstvo koje Crkva nudi redovnicima i cijelomu Božjem narodu«, rekao je, »samo se treba čuvati da nam ovo obilje ne postane rutinsko, mehaničko, bez duše i mučno. Treba meditirati psalme. Ponekad nas može zanijeti samo jedna rečenica u psalmu. Dopustimo da nas ta misao nosi tijekom cijelog dana, cijelog života.« Npr. Psalam 139: »Gospodine, proničeš me svega i poznaješ« ili Psalam 34: »Zla se kloni, a čini dobro«. Osim psalama, fra Duda je govorio i o važnosti čitanja crkvenih otaca koja bodre, poučavaju, napajaju dušu. Samo ih treba čitati polako, s razumijevanjem.

S kakvom je toplinom izgovarao Zaharijin hvalospjev *Blagoslovjen*, pa Marijin *Veliča!* To se jednostavno ne smije izgovorati mehanički, brzo, jer je u tome sadržan izvrstan hvalospjev Bogu, ali i naša povijest spasenja. Što dublje proniknemo u dubinu i širinu Božje riječi, lakše ćemo oblikovati stanke, zvjezdice i melodije.

Odgovarajući na brojna pitanja glede moljenja Časoslova, odgovarao je kratko. Evo samo nekih pitanja odgovora:

Ako se moli časoslov s misom, da li se Blagoslovjen, odnosno Veliča moli za vrijeme pričesti ili treba čekati dok sve svrši, pospremi kalež i onda, neposredno prije zaključne molitve?

p. Duda: Ne treba čekati do kraja, može se početi prije nego svećenik završi. Blagoslov-

ljen ili Veliča to je najljepša pričesna molitva. Kad pjevamo kod Blagoslovjen –a ti dijete, prorok će se Svevišnjega zvati... – onda mislimo: to dijete sam ja, meni je to rečeno. Prorokovat ću jer sam svećenik prorok, kralj po krštenju da budem pomazanik, dionik službe svećenika, kralja i proroka. To je danas meni rečeno. Po nama Bog ostvaruje svoj naum. Pozvani smo sebi prorokovati; što danas raditi, kako s onim djetetom, kako vladati sobom, kako se odnositi prema poglavarima...

Je li propisano ili nije prekrižiti se na početku Hvalospjeva?

p. Duda: U časoslovu piše da se treba prekrižiti, ali ako vi to ne činite i niste nikada činile, možete ostaviti da bude tako ako smatra-te da je to bolje

Ako se moli Jutarnja neposredno nakon slete mise, treba li sve ispočetka: Otvori Gospodine usne moje, Pozivnik, Himan itd., ili se može početi odmah s antifonama i psalmima, s obzirom da je misa završena jednom pjesmom koja bi, u tom slučaju, trebala zamijeniti himnu? Slično je pitanje i ako se odmah nakon mise moli Srednji čas.

p. Duda: Kada završi sv. misa počinjemo psalmima, odnosno antifonom prije psalma. Važno je što imamo u duši. Inače je dobro da budemo fleksibilni, ne strogo određeni. MOŽE SE i ovako i drugačije.

Ako se Povečerje moli nakon mise, nije potrebno ponovno ispit savjesti.

Je li uputno spajanje dva ili tri Časa zajedno, (Služba čitanja sa Jutarnjom, ili Jutarnja sa Srednjim časom, ili Večernja sa Službom čitanja (za slijedeći dan) i nakon toga još Povečernja?

p. Duda: Najbolje bi bilo kada bi se sve molilo u pravo vrijeme, ali nije potrebno o tome raspravljati. Molit ćemo kako možemo najbolje, i u vrijeme koje najbolje odgovara pojedinom času.

Smije li se skratiti Časoslov, odnosno da ne trebamo moliti sve psalme, kako to čine neke redovničke zajednice? Tko je nadležan za takve dispense, ili se to može činiti dogovorno u svakoj zajednici? Jasno nam je da je bolje manje pa sabrano nego gomilanje molitava (štovanje samo usnama....), ali ne znamo smijemo li na svoju ruku odreći se bilo kojeg dijela ili dijelova Časoslova?

p. Duda: Časoslov je molitva Crkve, vi kao zajednica možete se dogovoriti oko toga što ćete moliti a što ne. Meni je izuzetno drago i zadržao sam time što vi molite sve časove časoslova. Neka vam tako i ostane, budite na to ponosne!

To je, u kratkim crtama, bilo njegovo stajališta glede nekih prijepornih točaka oko pravilnosti, odnosno nepravilnosti moljenja časoslova. (opširnije o njegovom izlaganju vidi u posebnom prilogu AM br. 3, 2004.)

s. Slavka Sente

IVAN CAFUK

17. 11. 1946. – 2. 08. 2017.

- šogor s. Ivanke Osredek -

U srijedu 2. kolovoza 2017. iznenada je preminuo, nakon kratke i teške bolesti, u 71. godini života, Ivan Cafuk, šogor s. Ivanke Osredek. Rođen je 17. studenoga 1946. godine u Varaždinu. Vjeru, koju je od djetinjstva

gajio, a kasnije, sa svojom suprugom Franciskom (Fanikom) rođ. Osredek, još produbljivao, prenio je na svoju djecu. Imao je 2 sina, Josipa i Božidara i jednu kćer, Karmicu, zeta Danijela i dva divna unuka, Davida i Dominika s kojima se uvijek ponosio. Ivan Cafuk, ili kako bi ga zvali od milja, Ivec, od malena se bavio poljoprivredom, te je svoju ljubav prema proizvodnji po-

vrća, trgovini i odnosa sa svojim vjernim ‘mušterijama’ također prenio na svoju obitelj, koja se i dalje time bavi. Dok je god mogao marljivo je radio, ali kako je vrijeme prolazilo polako se povlačio i svoje poslove ostavljao sinovima. Ivec je brižno njegovao i ‘hranio’ svoju zemlju, i molio Boga da je On napoji blagotvornom kišom, a zemlja mu je sve to obilno uzvraćala i hranila ne samo njega i njegovu obitelj, nego i mnoge druge koji su rado kupovali plodove njegove zemlje. Kad se žuljevite ruke zemljoradnika znađu sklopiti na molitvu, Bog izljeva obilje svoga

blagoslova i na zemlju i na molećive ruke. Upravo takav je slučaj bio i kod našega Ivecu. Pokopan je na mjesnom groblju u Vidovcu, u petak 4. kolovoza. Sprovodne obrede i misu zadušnicu vodio je mjesni kapelan Marijan Kovačić. Na vječni počinak našeg Ivana otpratilo je mnoštvo rodbine, prijatelja, susjeda, znanaca i nekoliko sestara dominikanki.

Zahvaljujemo svima koji su ga došli ispratići, posebno č. majci Katarini Maglica i sestrama dominikankama.

Kćerka Karmica Pozder, rođ. Cafuk

STANKO OSREDEK

25. 01. 1947. – 19. 09. 2017.

- brat s. Ivanke -

Dana 19. rujna godine 2017., predao je svoju dobru i plemenitu dušu Bogu moj brat Stanko Osredek. Bio je to utorak, dan posvećen sv. Ocu Dominiku kojemu je zasigurno iskazivao svoje poštovanje preko svojih dviju sestara dominikanki (pok. s. Maristele i s. Ivanke), a i u susretu sa svakom sestrom dominikankom na njegovom životnom putu se moglo to osjetiti. Stanko je rođen 25. siječnja 1947. godine kao prvo dijete od nas sedmero djece. Odrastali smo zajedno pod sigurnim okriljem roditeljske ljubavi naše mamike i tatika, kako smo ih od milja zvali. Iako nas život na selu nije mazio, trebalo je raditi težačke poslove kako bi nas mogli odškolovati, njihova nesebična ljubav bila nam je siguran oslonac i zaštita. Naš brat Stanko, po završetku Osnovne Škole u Vidovcu, krenuo je na srednjoškolsko obrazovanje u Varaždin u strukovnu školu (MEC), a nakon mature u Zagrebu je upisao Višu Prometnu školu. Zaposlenje je dobio u upravi ATP Varaždin. Budući da se ubrzo iskazao naprednim u svojem radnom usmjerenju zaposlio se kao voditelj u Turističkoj

agenciji Autobusnog prometa u Varaždinu. Kod privatizacije autobusnog prometa premješten je za prometnika autobusnog kolodvora Varaždin, gdje je radio do umirovljenja.

Stanko je bio cijenjen čovjek jer nikada nije uskratio pomoć onome tko ga je zatražio, a krepost koja ga je resila bila je da nikada nije o nikome loše govorio. U suradnji sa svećenicima Varaždinske biskupije organizirao je i vodio mnoga hodočašća putovima prvih kršćanskih mučenika u Rim, u svetišta Blažene Djevice Marije: Fatima, Lurd, Marija Bistrica i druga. Gospa mu nije ostala dužna, što se vidi i po tome što je upravo na dan Imena Marijina primio još jednom sakrament Bolesničkog pomazanja po rukama svoga bratića Josipa Vizjaka, u Varaždinskoj bolnici.

Bio je sretno oženjen sa svojom suprugom Nadom, otac dva dobra sina Borisa i Tomice. Djed četvorice unuka Luke i Nikole, Petra i Josipa, kojima je u svakom trenutku ovozemnog života uvijek bio suputnik, usmjeravao ih i poučavao dobrome i beskrajno ih volio. Njegova obitelj bila mu je na ponos što se moglo i vidjeti iz njegova odnosa sa suprugom, sa snahama, sinovima, i unučadi. Mi dvije sestre (s. Ivanka i Fanika) i troje braće (Drago, Franc i Božo) za

Stanka bismo mogli reći da nikada nije sebe študio kako bi se za svih nas brinuo i u trenucima kada je bilo najpotrebnije bio nam je velika podrška i oslonac. Živio je u Varaždinu, ali ga je ljubav prema rođnoj grudi neprestano privlačila. Zato je veći dio svoga života, zajedno sa suprugom, provodio u Nedeljancu. Tu se, okružen sinovima, snahama i unucima, u neposrednoj blizini roditeljske kuće i brata Drage kojemu je često svraćao, osjećao ispunjen i sretan. Ostao je u Nedeljancu i u posljednjim trenucima svoje teške bolesti. Činilo se kao da mu zrak domaćeg podnebla olakšava patnje i boli. I baš ga je tu, u njegovu rodnom mjestu, Gospodin pozvao k sebi, u utorak 19. rujna 2017.

Njegova borba sa opakom bolešću trajala je jedno desetljeće. No nikada nije posustajao, dapače i u onim najtežim trenucima boli i patnje znao je zašto pati i kome to prikazati. Život moga brata Stanka i mene posebno se isprepleo u bolesti. U istoj godini smo operirani, zajedno smo se borili i svakodnevno dijelili ono što su nam dani donosili. Često sam pomislila na onu rečenicu iz Svetoga Pisma ‘svakom je danu dosta njegove patnje’, s krunicom u ruci sam lijegala onda kao i sad, a majčinski pogled Djevice Marije nije nas napuštao. S ponosom se sjećam svoga brata Stanka, Bogu zahvaljujem što sam znala da ima netko tko me razumije u boli, da imam nekoga tko je tu da zajedno nosimo križ boli. Bolnica KBC Rebro nam je iz dana u dan postajala kao drugi dom, u njoj sam radeći 35 godina poznavala svaki kutak, zajedno smo otvorili vrata mnogih odijela i Bogu zahvaljujući naišli na spremnu pomoć liječnika i medicinskog osoblja, kojima se ovim putem od srca zahvaljujem na svemu učinjenom za mog brata Stanka.

U trenucima tuge i napuštenosti čovjeku je potrebna uz Božju blizinu, blizina njegovih bližnjih. Tako sam i ja, ne samo u tim trenucima, nego i tijekom cijelog prevaljenog puta bolesti i liječenja osjetila da nisam sama, bile su tu moje sestre. Zato želim sada zahvaliti svima na izrazima sućuti, molitvama i riječima ohrabrenja.

Ps. Koristim priliku da zahvalim svima koji su došli ispratiti našega brata Stanka na vječni

počinak. Zahvaljujem vlč. Ivanu Žmegaču, Stankovu župniku. Na poseban način zahvaljujem našem bratiću fra Josipu Vizjaku koji je bio i naš obiteljski prijatelj, što mu je pružio popudbinu za prijelaz u vječni život. Hvala svim svećenicima i p. Mati Bošnjaku, dominikancu. Posebno zahvaljujem časnoj majci Katarini Maglica, te priori s. Marini Pavlović, kao i svim sestrama dominikankama koje su došle u velikom broju, iz mnogih naših kuća i zajednica. Hvala kolegicama s Rebra, medicinskom osoblju, prijateljima i znancima. Želim uvjeriti i sebe i vas da nam naš dragi Stanko neće ostati dužan, da već sada moli za sve nas.

Neka mu dobri Bog bude nagrada!

s. Ivanka Osredek

Sprovod Stanka Osredek

Stanko je sahranjen u srijedu 20. rujna na mjesnom groblju u Vidovcu. Bilo je čak pet svećenika, među njima i p. Mato Bošnjak, dominikanac. Veliko mnoštvo ljudi koji su ga došli ispratiti na vječni počinak pokazatelj je koliko je bio poznat i voljen. Pa i samo nebo je na čudesan način pokazalo svoju ljubav prema Stanku, jer, unatoč kišnog vremena, za vrijeme sprovoda nije pala niti jedna kap kiše. Svi koji su poznavali Stanka svjedoče o njegovoj plemenitosti i dobroti; volio je svoju obitelj, rodbinu prijatelje i znance i oni su voljeli njega. Stankovu smo velikodušnu uzetost upoznale i mi sestre. Stručno, rado i nemetljivo davao je savjete, naročito o obrađivanju i zalijevanju vrta. Sam je dolazio i pomagao

uspostavljanje navodnjavanja. Njegova ga je, a i naša sestra Ivanka mogla nazvati u svako doba, uvijek je spremno pomogao u čemu god je mogao. Kad bi dolazio u Zagreb rado je obišao naš vrt i plastenik. Pratio je i poznavao svaku biljku, je li zdrava, je li napreduje, je li se pojavio koji namet, hoće li biti ploda. Ostavio je divan primjer prijatelja, brata, supruga, oca i djeda. Stanko dolazi iz brojne katoličke obitelji. Od svojih je roditelja, osim prvih koraka, naučio sklapati ruke na molitvu, naučio je čuvati i njegovati prirodu. Osobito je naučio da znade vrednovati svoj i tudi život. Kad je odrastao u zrelog mladića, postao suprug i otac, te je vrednote prenosio i na svoju djecu, Borisa i Tomicu. Nitko ne može proniknuti u tajnu Božjeg dodira u njegovo srce, kada se to i na koji način događalo, ali je sigurno da je upravo od Božanskog srca naučio ljubiti sve ljude, praštati i činiti im dobro. Ne treba onda sumnjati da je, na koncu svoga ovozemnog života, čuo Božji poziv: Valjaš slugo, dobri i vjerni, - uđi u radost Gospodara svoga.

Sprovodne je obrede vodio njegov župnik vlc. Ivan Žmegač.

U svom se oproštajnom govoru sjetio kako ga je Stanko, zajedno sa svojom suprugom Nandom, uvijek radosno dočekali kad je dolazio na blagoslov kuća. Pozvao je sve nazočne da preporuče u svojim molitvama dušu preminuloga Stanislava, te je između ostaloga rekao:

„Da bismo danas iskazali posljednju počast našem pokojnom bratu, da bismo počastili njegov život i smrt, stojimo ovdje pokraj njegovog mrtvog tijela, govorimo i vjerujemo da ovo nije kraj, da ovo nije svršetak. Mi vjernici vjerujemo da poslije ovog zemaljskog života, poslije smrti, čovjek prelazi u prekogrobnji život, u vječnost što nam je Krist, Gospodin naš Spasitelj svojom mukom, smrću i uskrsnućem zaslužio. Isus naš Spasitelj bio je raspet, umro na križu, pokopan u grob, ali nije ostao u grobu, nego je treći dan slavno uskrsnuo i tako svima nama zajamčio život i uskrsnuće. Zato preporučimo našeg brata Stanislava Gospodinu Isusu Kristu, gospodaru života i smrti da ga nagradi za svako njegovo dobro djelo koje je učinio za svog zemaljskog života,

da ga nagradi za svaku patnju, križ i muku, posebno za ovu bolest koju je hrabro podnosio, te se, okrijepljen svetim sakramentima, preselio u vječnost. Poznam ga kao plemenitog i dragog čovjeka koji me uvijek rado primao sa svojom suprugom u svoj stan, u svoj dom u Varaždinu, na Banfici, prigodom božićnih blagdana i u drugim zgodama. Neka mu Gospodin bude milosrdan i blag sudac, neka ovu propadljivu zemaljsku domovinu zamijeni nebeskom i vječnom, a njegove najmilije koji sada ostaju i dalje živjeti, neka tješi nada i vjera da će se i oni, poslije ovog zemaljskog života, također preseliti s ovoga svijeta i opet se susresti sa svojim dragim i milim pokojnicima u nebu. Gospodine Isuse Kristu, daruj mu vječni mir, vječnu domovinu i budi mu blag i milosrdan sudac, i neka počiva u miru Božjem. Amen.“

Svetu misu zadušnicu, nakon sprovoda, predvodio je Stankov bratić, fra Joža Vizjak, kapucin, zajedno sa svojim subratom fra Mirkom Kemivešom, domaćim župnikom Dragutinom Bogadijem, i p. Matom Bošnjakom OP. Svirala je s. Antonija, a pjevale su sestre dominikanke.

Fra Joža je u bližoj rodbinskoj vezi s pokojnikom. (Njegova mama i Stankov otac su brat i sestra.) Odrastali su zajedno. Stoga se fra Joža na rastanku od Stanka s ganućem prisjetio sretnih trenutaka djetinjstva. Stankova ga je, naime, mama voljela kao svoje rođeno dijete, smatrala ga svojim osmim djetetom.

Kad je otisao za svećenika, u kapucine, ni tada ga ona nije zaboravila. Čim je vidjela kako su kapucini siromašni često je slala Stanka da im odnese salate i drugo povrće. Fra Joža je trenutno dušobrižnik u Varaždinskoj bolnici.

Uvodeći u misno slavlje fra Joža je istaknuo kako je pokojnik „uvijek bio povezan s Gospodinom pa vjerujemo da će s onu strane obale, kamo je prešao, naći puninu života. Ako je još preostala kakva ljaga grijeha, nešto što ga je od Gospodina odijelilo, zato smo tu mi, njegova braća i sestre, da bismo za njega istinski molili. A da bismo mogli čistim srcem moliti i ovu svetu misu prikazati, najprije sami priznajmo da smo grješni ljudi, da smo potrebni Božjega milosrđa, pa se pred Gospodinom iskreno pokajmo.“

Nakon sprovodne mise sestre su svratile u Stankov dom gdje ih je rodbina počastila. U spontanom razgovoru o Stanku, njegova je supruga, Nada, vidno potresena rekla:

„50 godina, znate kaj to znači! Pedeset godina bilo je i dobro i loše. Sada mi je jako teško i bolno što me ostavio. Mislim da bu jako teško bez njega. Ali nadam se da budem izdržala i nadam se da me bude tam čekal. Bil je stvarno čovjek na mjestu. Čovjek za sve. Puno toga mi je obećal zadnje vrijeme, ali nije uspio izvršiti. Još sad, kad je bio bolestan, znao je reći: „Ja ti bum to napravil čim mi bude malo bolje, buš vidla.“ Vidjelo se da želi živjeti, da mu je teško što nas ostavlja. I još mi je obećal da ćemo ići na Bistrigu. Trebali smo ići za našu pedesetu godišnjicu braka, 18. studenoga. Strašno mi je žao što nije izdržao da bi to proslavili. Napustil nas je niti dva meseca prije toga. Ali volja Božja je tak odredila. Valjda mora biti tako. Sad je na meni red, kak dugo bum ja izdržala. Joj, moj Stanko, puno mi fališ. Ne mogu još verovati da te nema...“

Stankov unuk, Joža, sjeća se da mu je bilo najljepše kad bi došao kod dede spavati, onda bi

se on s njim igrao i loptao. Volio je dedu i deda je volio njega. Fali mu puno.

s. Ivanka se posebno zahvalila nazočnim kolegicama (medicinskim sestrama s Rebra) koje su joj puno pomogle oko Stanka, osobito kod nabave lijekova: „Kad god mi nešto treba, zovem Pavicu. Ona na bolovanju, ali ona zove odmah Ružu, pa Ljubu, one su za dva sata ‘stvorile’ antibiotik, ali ovaj put, nažalost, Stanku više nije trebalo. Neka im sam Bog plati i za sve druge usluge koje su mi učinile kako bi pomogle Stanku u ovim teškim trenucima njegova života. Znam da im i on s neba sada zahvaljuje. Inače, ja imam samo riječi pohvale za ove moje drage kolegice s kojima sam dugo godina radila na Rebru. Mi smo bile složna ekipa. Pomagale smo i zamjenjivale jedna drugu. To je jako važno u svakom poslu, a naročito u medicinskoj struci.“

Pokušali smo nagovoriti i sinove da i oni kažu svoja sjećanja na tatu, ali nisu mogli jer su im ovi trenuci bili odviše bolni.

I, na kraju, svima nama ostaje **vjera** da je Milosrdni Bog primio Stanka u svoje kraljevstvo, ostaje **nada** da nas Stanko sada prati iz onostranosti i moli za nas;

Ostaje i **ljubav** kojom nas je Stanko zadužio i koju želimo, poput njega, iskazivati jedni drugima, kao najsigurniji put koji vodi u blaženu vječnost u kojoj se naš Stanko već raduje.

s. Slavka S.

ZLATICA ZADRAVEC

- baka s. Mihaele i s. Emanuele -

- 1931. - 2017. -

Zlatica Zadravec rođ. Konjačić rođena je 1931. g. u Marinovcu kod Križevaca od majke Ljubice i oca Tome. Kao mлада ostala je sama sa četvero djece i bolesnim roditeljima. Marljinim radom uspjela je othraniti svoju djecu. Od velike pomoći bila joj je rođena sestra Kata. Ona je živjela u susjednom selu, udaljenom tek desetak minuta hoda. U svemu su se potpomagale radeći zajedno (obrađujući zemlju) te dijeleći radost i žalost.

Kao djevojčica često sam ih vikendom posjećivala, a preko praznika ostala bih i duže. Tada su me uvijek vodile sa sobom i radila bih s njima sve što i one. Bilo mi je lijepo u njihovu društvu. Posebno sam voljela kad je baba prala robu. U bunaru je bilo malo vode pa bi odlazile ispirati robu na obližnji potok. Prava uživanicaigrati se vodom kad je vani jako vruće! Baba je bila i dobra kuharica, a posebno pamtim njezine rezance koji bi ručno izrezala. I danas kad sam na godišnjem volim napraviti takve rezance.

Nakon što je godinu dana živjela kod mog bratića, vratila se ponovno svojoj kući. Obrađivala je vrt i uređivala okućnicu. Moglo se osjetiti njezino zadovoljstvo zbog povratka. Bila je stalno u pokretu, a za predah znala je plesti. U jednom razgovoru neposredno prije smrti pričala je mojoj mami kako je isplela jednu čarapu dok na drugoj nikako ne može pogoditi širinu. Kako to ne može, pitala je mama. Baba je odgovorila da je to zato što joj sigurno više neće trebati jer je došlo vrijeme da ode. I tako se istrošila i ugasa njezina svjeća ovdje na zemlji, a ona se preselila tamo gdje nam je svima poći jednog dana.

s. Mihaela Viher

Zlatica je pokopana u četvrtak 21. rujna 2017. na mjesnom groblju Gornjoj Glogovnici, pokraj Križevaca. Sprovodne je obrede i svetu misu predvodio mjesni župnik vlč Ivan Čnek.

Opraštajući se od pokojnice, župnik se najprije osvrnuo na čovjekov prijelaz iz vremenitoga u vječnost, te je smrt usporedio s mostom koji spaja dvije obale rijeke. S tim u svezi je rekao:

Župnik na sprovodu:

Svima nam je jasno da se nitko od nas živih neće izmagnuti od smrti, makar nam se nekad čini da nije baš tako. Ali kada polako idemo od jedne obale do druge onda moramo razmišljati i pripremati se za susret sa smrću. A najbolje ćemo se pripremiti na to ako budemo činili prema onoj narodnoj poslovici koja veli: Život nije ništa drugo nego jedan most koji spaja dvije obale jedne rijeke. A jao onom čovjeku koji na tom mostu sebi gradi kuću. Most nije za gradnju kuće nego samo za prijelaz.

Braćo i sestre, i naš je život nama darovan od dragog Boga da njime zavrijedimo vječni prijelaz, vječni život s našim Bogom. Upravo o tom zavrijedivanju života ovisi i naša smrt, jer smrt je odražaj našeg proteklog života. Čovjeku koji je izvršio svoju obiteljsku dužnost i kršćansku, naročito muškarci koji su izvršili domovinsku

dužnost, smrt je uvijek dobro došla, jer bez nje bi čovjekova junačka i zaslужena djela ostala nenaplaćena. S druge strane, za čovjeka koji je narušavao Božji zakon, smrt mora biti teška i zaista bolna. Mi kršćani moramo biti ... nagrada koja nas čeka nakon ovog zemaljskog života. Baš poradi te nagrade mi ne putujemo ovim svijetom sami. S nama je naš Gospodin Uskrasnuli Krist, koji nije samo uspomena, kako neki misle i govore, na prošlost, već je On neprestana sadašnjost. On je budućnost naša, On je stvarnost. Kada nam se sva vrata, ovdje na zemlji, zatvore, kad nas život skrha, kad nam ne sjaji niti jedna zraka nade i kada nam zađe posljednje sunce i nebo postane sivo i mračno, tada nam se javlja siguran Kristov glas koji govori, kao što smo čuli u današnjem Evanđelju, *Ja sam uskrsnuće i život*. Tada nam stiže Onaj koji nagrađuje i daje život vječni.

Uvjeren sam, braćo i sestre, da je Krist našu pokojnu sestru Zlaticu već primio i nagradio.

Ono u što je vjerovala i čemu se nadala već joj se ostvarilo, jer je u svom životu ljubila Boga i bližnjega. Zato podignimo svoj pogled i svoju molitvu prema nebu, moleći Gospodina da bude njoj i svima nama milosrdni Otac i da primi sva naša dobra djela, a da nam ne računa ona djela kojima smo Boga i čovjeka uvrijedili.

Braćo i sestre, danas kada se posljednji put opraćamo od naše drage sestre Zlatice, molimo Gospodara života da je nagradi vječnim životom za sve ono lijepo i dobro što je učinila u ovozemaljskom životu ljubeći Boga i svoje bližnje s kojima je živjela. A ako je što po svojoj ljudskoj naravi pogriješila, kao i svi mi ljudi, neka joj bude milosrdan kao i svima nama. Zato neka ovaj rastanak ne bude i zaborav na našu dragu Zlaticu, sjećajmo je se u molitvama i dobrim djelima i budimo zahvalni dragome Bogu što nam je darovao ime i sestrnu o kojoj svatko od nas nešto lijepo i dobro govori ovdje i sada na našem rastanku. Amen.

KATA BRALIĆ rođ. Rašetina 25. 11. 1936. – 19. 10. 2017.

MOJ SPOMEN NA STRINU KATU BRALIĆ, ROĐ. RAŠETINA

U četvrtak 19. listopada 2017. iznenada je preminala u svom domu u Podumcima, u župi Mirlović, u 81. godini života, moja draga strina, Kata Bralić. Bio je to šok za cijelu užu i širu obitelj, kao i za sve one koji su je poznavali.

Kata Bralić rođena je 25. 11. 1936., u Unešiću, od oca Luke i majke Marice. Bila je najstarija od petero djece.

Kao mlada djevojka udala se za moga strica, očeva brata, Nikolu, s kojim je imala četvero djece, dva sina (Josipa i Željka) i dvije kćeri (Slavku i Milenu). Nažalost, kćer Milena je poginula u svojoj 19. godini života, što je na cijelu obitelj,

posebno na majku, ostavilo duboke tragove болi i sjećanja.

Katu su svi poznavali kao ženu vrsnu, veselu, poletnu. Niti jedan posao nije joj bio pretežak, svega se latila, sve joj je išlo od ruke. Uvjerena sam da se riječi starozavjetnog pisca u knjizi Izreka, (31,10) odnose upravo na moju strinu Katu: *Tko će naći ženu vrsnu. Više vrijedi ona nego biserje*. Strina Kata je bila pravi biser; pobožna vjernica, supruga, majka, baba, sestra, strina, teta, ujna, priateljica, gostoljubiva domaćica. Teško se može naći u jednoj osobi toliko divnih osobina koje je posjedovala naša strina Kata. Vrata njezine kuće bila su uvijek otvorena za svakoga.

Moram reći da je takav bio i njezin, sada pokojni, suprug Nikola. Sam je Bog spojio ovo

dvoje supružnika. Nadopunjavali su jedan drugoga u svemu. Kod njih se svatko osjećao ugodno i dobrodošao. Tu su gostoljubivost prenijeli i na svoju djecu i unučad.

Nakon što je preminuo naš otac, Vice Bralić, 1972., mi, njegova djeca: Marija, Janja, Vinčka i Ante, na osobit smotri način osjetili dobrotu i plemenitost ovo dvoje ljudi, strine Kate i strica Nikole. Ali jednaku smo dobrotu osjetili i od njihove djece, koja su nas prihvatile kao svoju braću i sestre. Njihova je kuća, zapravo, postala naš drugi dom. Nikada nisam pomislila da u strininu kuću ulazim kao gost ili posjetitelj. Osjećala sam da se ona raduje mom dolasku na praznike i da joj je bilo žao kad sam odlazila. Lijepo je osjećati se voljen i prihvaćen! Naša je strina Kata bila puna sućuti, dobrote i ljubavi.

Draga moja strina, otišla si tako naglo, bez pozdrava, ne kazavši nam ni Zbogom! Veliku si prazninu ostavila u našim srcima, u našem - tvome domu.

Neka te Bog nagradi u svome Kraljevstvu, u lijepome nebu, kojega si tako rado spominjala i čitav se život na njega pripremala. Nema sumnje da u tom lijepom nebu sada već uživaš, a nas pratiš svojim molitvama.

Našu strinu Katu otpratilo je na vječni počinak, u subotu 21. listopada, veliko mnoštvo prijatelja, znanaca i rodbine. Svi su oni htjeli pokazati kako im je Kata ostala u divnoj uspomeni. Utjeha, ali i ponos cijeloj rodbini bila nazočnost pet svećenika, 4 dominikanca i mjesni župnik, kao i sestre dominikanke. Na svima je to ostalo upečatljiv dojam, nešto što će mirlovački kraj dugo pamtitи. Koristim ovu prigodu da svima zahvalim u ime cijele naše obitelji. Hvala i č. majci koja je došla sa sestrama, hvala sestrama koje su pjevale na misi zadušnici. Hvala p. Luki Prcela koji je u svom govoru ocrtao pokojnu Katu kao dobru, društvenu i gostoljubivu ženu, te joj zahvalio na ljubavi i mnogim dobročinstvima koje je iskazivala djeci svoga divera Vice. Dodao je kako se Kata „osobito radovala, i bila ponosna na s. Leoniju, koja je izabrala redovnički život u dominikanskom redu.“

Posebno želim zahvaliti mjesnom župniku,

fra Ivanu Čupiću koji je vodio sprovodne obrede, u subotu 21. listopada, na mjesnom groblju Marijina Uznesenja u Mirlović Zagori.

On je u svojoj homiliji protumačio tekst iz Matejevog evanđelja koje govori o Isusovoj smrti i uskrsnuću. Spomenuo je da svaki pokojnik može biti učitelj živima, jer ćemo i mi, živi, jednom poći s ovoga svijeta, kao što je naša pokojnica pošla danas.

„Pokojnica je do zadnjeg dana izvršavala svoje svagdašnje poslove i svoje kršćanske dužnosti. U nedjelju 15. listopada bila je na svetoj misi koju je redovito pohađala u svojoj župnoj crkvi, i nitko nije mogao pomisliti da je to njezina posljednja misa na ovoj zemlji.“ - rekao je između ostalog fra Čupić, te zahvalio pokojnici za sve dobro koje je učinila tijekom svoga života, za sve njezine molitve i žrtve. Zahvalio je također i sestrama dominikankama koje su pjevale poznati koralni himan sv. Dominiku *Divne l' nade*.

Pokoj vječni daruj joj Gospodine!

s. Leonija Bralić

Osmrtnica – objavljena u Slobodnoj Dalmaciji 21. listopada 2017.

Tužnog srca javljamo rodbini, priateljima i znancima da nas je dana 19. X. 2017. u 81. godini života iznenadnom smrću blago u Gospodinu napustila naša draga i voljena majka, sestra, svekrva, teta, strina, ujna, baka i prabaka

KATA BRALIĆ

ud. Nikole, rođ. Rašetina

1936. - 2017.

Pogreb drage nam pokojnice obavit će se dana 21. X. 2017. na mjesnom groblju Marijina Uznesenja u Mirlović Zagori. Pogrebna povorka formira se od groblja u 16 sati. Ožalošćeni: sinovi Joso i Željko, kći Slavka, nevjeste Gordana i Anita, braća Ive i Marko s obitelji, obitelj pok. brata Jose, sestra Marija s obitelji, unučad Antonija, Andrea s obitelji, Stipan s obitelji, Katarina s obitelji, Ana s obitelji i Karlo, praunučad, obitelj pok. djevera Vice, obitelj pok. zaove Marije te ostala tugujuća rodbina i prijatelji. Počivala u miru Božjem.

O. MIRKO ŠARIĆ, dominikanac

5. 09. 1939. – 13. 11. 2017.

„Često je dolazio iz is-povjetaonice ozbiljan i pognut. Bilo je vidljivo posvemašnje suošjećanje sa životnom situacijom svojih penitenata, pa i Crkve u cijelosti“ rekao je u svojoj propovjedi provincijal „Süddeutsch-österreichischen Dominikaner-Provinz“ o. Thomas G. Brogl OP, na misi zadušnici za hrvatskog dominikanca o. Mirka Šarića, 17. studenog 2017. u crkvi Heilig Kreuz u Augsburgu. Zadnja dobra dva desetljeća svoga života o. Mirko je ponajčeđa pastoralno djelovao upravo kao isповjednik u spomenutoj dominikanskoj crkvi.

Rođen je 5. rujna 1939. u Orahovljku. Pohađao je dominikansku gimnaziju u Bolu na Braču, a nakon položena ispita zrelosti i odsluženja vojnog roka položio je prve zavjete u Redu isповjednika 1964. godine. Filozofiju i teologiju je studirao u Dubrovniku, Zagrebu i Le Saulchoir, da bi 1969. bio zaređen za svećenika u Parizu.

Nakon kratkog intermeza pastoralnog rada

u Hrvatskoj katoličkoj misiji Hamburg već 1974. godine dolazi na jug Njemačke. Bio je dušobrižnik studenata u Regensburgu, a od 1983. godine je član dominikanske samostanske zajednice u Augsburgu. Između ostalog pastoralno djeluje u crkvi Heilig Kreuz i u župi St. Georg u Augsburgu. Pored pastoralnih aktivnosti rado je i ustrajno svojim njemačkim kolegama i subrači naglašavao opravdanost hrvatskog naroda na nacionalnu slobodu i državu. Budući su fizičke poveznice, kako s domovinom tako i s hrvatskim dominikancima, bile sve rijede 2000. godine se odlučio za transfilijaciju iz Hrvatske dominikanske provincije u Južnonjemačko-austrijsku dominikansku provinciju. O. Mirko je preminuo u dominikanskom samostanu u Augsburgu 13. studenog 2017.

Zadnji mjeseci njegova života, kako se sjeća njegov samostanski prior, bili su u sjeni teške bolesti i obilježeni velikom patnjom. Unatoč tome sve je podnosio sa strpljivošću i predanošću Stvoritelju i Otkupitelju, sačuvavši i tada – pa makar i samo u naznakama – specifični humor. Zauzimanje za istinu trajno je obilježje njegovih

nastojanja, naglasio je u propovjedi o. Brogl, te zaključio: „Narod, Crkva i domovina bili su njegove teme i pastoralno-društvene opsesije.“ Da je pak njegov rad s mladima ostavio zapažen trag svjedočili su isti svojom prisutnošću na misnom slavlju i ispraćaju na augsburgškom groblju „Hermannstraße“. Još brojnija je bila skupina vjernika na molitvenom ispraćaju koji su godinama dolazila kod o. Mirka na ispovijed, što nipošto ne začuđuje jer je većinu svoga vremena provodio upravo u ispovijedaonici. U službenom pastoralnom vodiču crkve Heilig Kreuz

stoji između ostalog da je o. Mirko osim na nje mačkom i hrvatskom jeziku vjernicima također stajao na raspolaganje za sakamenat pomirenja na francuskom, engleskom, talijanskom i slovenskom jeziku. Sve to zacijelo potvrđuje i rečenica koja je bila izvjesni životni moto pokojnika – još od njegove mladosti – a s kojom je redovito ispraćao vjernike nakon sakramenta ispovijedi: „Ne smijete zaboraviti: svi mi stojimo pred otvorenim grobom“.

Frano Prcela OP
(Mainz/Njemačka)

Preč. ALOJZIJE ŽLEBEČIĆ

25. 08. 1944. – 20. 11. 2017.

Preč. Alojzije Žlebečić, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, preminuo je u ponedjeljak, 20. studenog 2017. godine, nakon duge i teške bolesti, u Svećeničkom domu sv. Josipa na Kaptolu u 73. godini života i 45. godini svećeništva.

Rođen je 25. kolovoza 1944. godine u Lučelnici, župa BDM Snježne – Dubranec. Nakon završetka Nadbiskupske klasične gimnazije na Šalati i Dječačkog sjemeništa u Zagrebu, stupa u Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište u Zagrebu 1966. godine te započinje studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Đakonat je primio 12. ožujka 1972. godine, a za svećenika Zagrebačke nadbiskupije zaređen je 25. lipnja 1972. godine po rukama kardinala Franje Kuharića.

Kao svećenik službovao je u sljedećim župama: u Župi Krista Kralja u zagrebačkom Trnju kao župni vikar, u Župi sv. Josipa u Šišlјaviću kao upravitelj župe, u Župi Krista Kralja u zagrebačkom Trnju kao upravitelj župe i višegodišnji dekan Maksimirsko-trnjanskog dekanata,

te u Župi Sv. Ivana Krstitelja na zagrebačkoj Novoj Vesi kao župnik.

Autor je trilogije komentara nedjeljnih i blagdanskih čitanja pod zajedničkim naslovom “Per aspera ad astra - Kroz trnje do zvijezda” u izdanju Glasa Koncila 2012. godine, te spomen monografije o crkvi i župi Krista Kralja u Zagrebu „Krist Kralj u Trnju o 100. obljetnici rođenja Ivana Meštrovića“ u izdanju Kršćanske sadašnjosti 1983. godine.

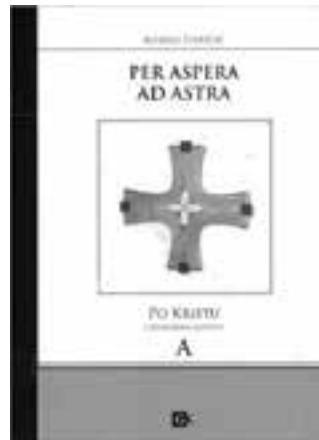
U četvrtak, 23. studenog, u 9.00 sati pokojnikovo je tijelo bilo izloženo u župnoj crkvi Sv. Ivana Krstitelja u Novoj Vesi na molitveno bđenje, a u 10.00 sati slijedila je sprovodna Sveta Misa. Obred sprovoda bio je u 13.20 sati na zagrebačkom groblju Miroševac.

Svećenika preč. Alojzija preporučamo u Vaše molitve.

usp. Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije

TRILOGIJE komentara nedjeljnih i blagdanskih čitanja pod zajedničkim naslovom “Per aspera ad astra - Kroz trnje do zvijezda” u izdanju Glasa Koncila 2012. Poslije smrti dugogodišnjeg župnika župe Krista Kralja u Trnju preč. Dragutina Kocipera, imenovan je 1979. godine upraviteljem iste župe.

Sve što je na zagrebačkom Trnju nedjeljama propovijedao, don Alojzije Žlebečić u sva tri liturgijska godišta, sabrao je u tri knjige, koje je naslovio *Per aspera ad astra - Kroz trnje do zvijezda*. Svoje propovijedi zamislio je kao osobni hod "kroz trnje do zvijezda", želeći ovomu našem zemaljskom životu približiti dar neba, koji nam dolazi po Isusu Kristu. (GK)

SPOMEN NA ŽUPNIKA ŽLEBEČIĆA

Bilo je jutro, u ponедјелjak 20. studenoga 2017. Zvono naše župne crkve (kripte) Krista Kralja počelo je neumoljivo zvoniti dugo, dugo ... Bio je to nagovještaj da se dogodilo nešto neobično, nešto važno, a možda i tužno. Nismo trebali dugo čekati odgovor: ovo snažno i neumoljivo zvono, kojega je dao postaviti Alojzije Žlebečić, tadašnji župnik Krista Kralja, javljalo je cijelom Trnju da se upravo toga jutra ugasio njegov ovozemaljski život.

Vijest da je preminuo dugogodišnji župnik Krista Kralja, u Trnju, v.l. Žlebečić, širila se mu-njevitom brzinom čitavim Trnjem. Zatreperilo je tužnim sjetom svako vjerničko srce koje ga je poznavalo, čiji je on bio Pastir skoro četrdeset godina. Revan, gorljiv, sav posvećen poslanju

koje mu je Bog namijenio, neumorno je dotjerivao prostore duše svojih vjernika, ali jednako tako i sakralni unutrašnji i vanjski prostor crkve. Njegova je posvećena ruka uvela u Crkvu nebrojene novokrštenike, sklopila ženidbeni savez mnogih supružnika, podijelila bolesničko pomazanje umirućima. Prvopričesnici i krizmanici primali su od njega pouke, savjete, upute za život. Rado se družio i uvijek pozivao nove pjevače u crkveni zbor. Može se reći da je disao sa svakim svojim vjernikom, plakao je s tužnima, veselio se s radosnima.

Svim je žarom radio oko obnove kripte, odnosno oko konačnog dovršenja Meštirovićeva zdanja. Uz svesrdnu pomoć svoga kapelana v.l. Pjotra Maja, dao je izraditi nekoliko nacrta, prikupljao sredstva, ali, nažalost, nije mogao dočekati taj svoj željkovani plan. Ne treba nikoga čuditi što ga je to koštalo nebrojenih suza i nezacijeljene rane.

Napuštajući župu Krista Kralja nakon toliko godina, mogla se na njemu zorno vidjeti ona istina: „Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo.“ (Mt 26,41). Uistinu, tijelo je doskora klonulo. Nije se stido suza, zapravo, nije ih mogao zau staviti koliko god je to htio. S jedne strane želio je ostati dosljedan obećanju što ga je dao svom Ordinariju prilikom svećeničkog ređenja, da će slušati svoje prepostavljene. No, s druge strane, činilo se da je njegovo srce bilo ipak preslabo za takvu veliku žrtvu. Ono mu je doskora 'otkazalo' poslušnost. Morao se podvrći operaciji, nakon koje se nije više nikada oporavio. Doduše, kažu da je operacija uspjela, ali su se pojavile druge komplikacije koje su mu, eto, dokončale ovozemno putovanje. Dokle god je mogao komunicirati nije dopustio kritiziranje niti se on sam na bilo koga tužio. Prihvaćao je sve iz Božje ruke. Čim se odazvao svećeničkom pozivu, bio je svjestan da se duše spasavaju jedino žrtvom križa. *Nije učenik nad Učiteljem. Dosta je da bude kao njegov Učitelj.* I to je Žlebečić shvatio, prihvatio i živio.

Čitav je svoj svećenički život bio povezan sa sestrama dominikankama. Zato se sada osjećamo pozvanima reći mu iskreni hvala za svu

dobrotu, razumijevanje, diskretnost, uslužnost. Kad je ostao bez ikoga svoga, znao je reći da su mu sada sestre i majke i sestre i obiteljski dom. Svako je jutro slavio misu u našoj samostanskoj kapeli, posvećenoj blaženoj Ozani Kotorskoj, u kojoj je, zapravo, započela živjeti i djelovati župa Krista Kralja, dok se ne sagradi veličanstveni hram Božanskome Kralju. Rado se, na tu nakamu, utjecao i našoj blaženoj Ozani, te promicao njezinu pobožnost na razne načine. Izvrsno je surađivao s katehisticama, zborovoditeljicama, sakristankama, koje su se mijenjale kao što to biva u samostanskim zajednicama. Svaka je od njih u svom radu mogla dati ono najbolje što je znala i mogla, jer se sa župnikom Žlebečićem mogla o svemu dogovarati i surađivati. No, unatoč svojoj fleksibilnosti, nije ništa prepuštao slučaju. Budno je pazio da se poštuju liturgijski propisi, da se njeguje zdrava pobožnost, pazio je na čistoću i urednost hrama, crkvenog rublja i slično. Osobito je volio da se svaka sveta misa slavi uz pjesmu. „To je slavlje, to ja najveća hvala Bogu, pokažimo to svojim srcem dušom i glasom“. - govorio bi. On sam nije se nikada umorio pjevajući. Rado se družio s raspjevanim ‘velikim zborom’ koji je poznavao njegovu omiljenu pjesmu *Pjevaj mi, pjeva sokole*, što se znalo oriti na zajedničkom druženju.

Bio je veoma diskretan. Nikada nije govorio pred drugima o našim nedostacima, premda je imao razloga za to.

Uvijek je bio spremjan učiniti uslugu gdje god je trebalo, od Kanade, Hamburga, Subotice. Znao je na svoj način razveseliti svaku sestru

prigodom imendana ili kakve druge proslave. Možda mu je jedna velika nagrada za te usluge bilo odlazak u Rim krajem 1989., (po s. Slavku), kad je imao milost slaviti svetu misu zajedno sa Sv. ocem Ivanom Pavlom II., u njegovoј privatnoj kapeli. Ljubomorno je i s ponosom čuvao spomen-fotografije na taj događaj. Za vrijeme Domovinskog rata otvorio je, zajedno sa s. Dominikom i s. Imeldom župni karitas, koji je hratio i odijevao na tisuće i tisuće siromaha.

Kad god bi, radi nečijeg sprovoda, prolazio mimo naše grobnice na Mirogoju ili Miroševcu, posla bi sms poruku: „Pozdravljaju vas vaše pokojne sestre! Upravo sam na njihovu grobu. Puno njih sam poznavao.“ Dakle, povezanost sa sestrama dominikankama ostala je trajna na zemaljskom putovanju i u vječnosti. Nema sumnje da se i sada, pred prijestoljem Božjim za nas zauzima, a ime Alojzija Žlebečića ostat će također trajno prisutno u njihovim molitvama.

s. Slavka Sente

Božićna meditacija

»U one dane izade naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta.« U toj naredbi vidi-mo Božju providnost: Marija i Josip su se našli u Betlehemu i tamo se rodio Isus, kao što je bilo prorokovano puno stoljeća ranije.

Blažena Djevica je znala da se bliži Isusovo rođenje i krenula je na put misleći na Sina, koji će se roditi u mjestu Davidovu. Stigli su u Betlehem, radosni što su u mjestu svojih predaka, ali umorni nakon što su četiri, pet dana putovali po nesigurnim cestama. Blaženu Djesticu, u stanju u kojem je bila, sigurno je svladao velik umor, a u Betlehemu nisu našli smještaj. »Za njih nije bilo mjesta u gostonici«, izještava jednostavno sveti Luka. Možda je Josip prosudio da gostonica prepuna ljudi nije odgovarajuće mjesto za Gospu, osobito u onakvim uvjetima. Morao je kucati na mnoga vrata prije nego što je Mariju odveo u štalicu, izvan mjesta. Možemo dobro zamisliti taj prizor: Josip je sve tjeskobniji, više puta objašnjava isto, »dolazimo iz...«, a Marija sa strane gleda Josipa i sluša kako ih odbijaju. Nisu pustili Isusa ući, zatvarali su mu vrata. Mariji je sigurno bilo žao i Josipa i onih ljudi. Kako li je hladan svijet prema svojemu Bogu!

Možda je Blažena Djevica bila ta koja je predložila Josipu da se privremeno smjeste u neku od onih špilja koje su služile kao štale u okolini mje-sta. Vjerojatno ga je tješila, govorila mu da se ne brine, da će se već snaći... Josip je bio ohrabren Marijinim riječima i osmjehom. Napokon su se

smjestili u jednoj štalici s onim što su mogli do-nijeti iz Nazareta: pelenama i nešto odjeće koju je Marija sama bila priredila s veseljem koje osje-ti svaka majka kada čeka prvo dijete...

Na tom se mjestu dogodio najveći događaj za čovječanstvo, a na najjednostavniji način. Go-vori nam sveti Luka: »I dok su bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi.« S neizmjernom ljubavi Marija povije Isusa u pelene i položi ga u jasle.

Blažena Djevica je imala potpunu vjeru, sa-vršeniju od bilo koga prije ili poslije nje. Svi nje-zini pokreti bili su izraz njezine vjere i nježnosti. Ljubila mu je noge jer je bio njezin Gospodin, ljubila mu je lice jer je bio njezin Sin, provodila je dugo vremena mirno ga promatrajući. Poslije je Marija pružila Dijete Josipu u krilo. Josip je dobro znao da je to Dijete Sin Svevišnjega, ko-jega će čuvati, štititi, naučiti ga poslu. Cijeli svoj život dat će ovom bespomoćnom djetetu.

Isus, tek rođen, ne govori, ali vječna je Riječ Očeva. Kazano je da su jasle katedra – mjesto odakle se poučava. I mi danas moramo »shvatiti pouku koju nam daje Isus: već kao dijete, već kao novorođenče čije su se oči upravo otvorile na toj blagoslovljenoj zemlji«. Rodio se siroma-šan i uči nas da se sreća ne nalazi u izobilju do-bara. Dolazi na svijet bez ikakva vanjskog sjaja i bodri nas da budemo ponizni te da ne ovisimo o pohvalama drugih. »Bog se ponizuje kako bi-smo mu se mi približili, i kako bismo na njegovu ljubav uzvratiti svojom ljubavi, da bi se naša slo-boda prilagodila ne samo tom prizoru njegove moći nego i čudu njegove poniznosti.«

Potaknimo u sebi nenavezanost i poniznost. Gledajmo Mariju i vidjet ćemo je punu radosti. Ona zna da je za čovječanstvo započelo novo doba: doba Mesije, njezina Sina. Molimo je da nikada ne izgubimo radost boravljenja uz Isusa.

Ova meditacija kratki je izvadak iz dnevnih meditacija koje se cijelovite nalaze u knjizi Francisca Carvajala: Razgovarat s Bogom. Svezak I. (Došašće – Božićno vrijeme – Bogojavljenje)

ZELENI AGRONOMOV KUTIĆ

s. Maje Karmelete Strižak OP, dipl. ing. agronomije

CIKLA (Beta vulgaris var. conditiva Alef.)

RED: Caryophyllales

ROD: Beta

PORODICA: Amaranthaceae

VRSTA: Beta vulgaris

Cikla potjeće iz područja istočnog sredozemlja i srednje Azije. Proširena je po cijeloj Europi još za rimskih vremena. Opis biljke s crvenim korijenom i lišćem pojavljuje se prvi put u 15. stoljeću. U Ameriku je stigla relativno kasno, u 19. stoljeću, a tamo su selekcionirane prve forme okruglog zadebljalog korijena.

Cikla se uzgaja zbog zadebljalog korijena, iako se i mlado lišće može koristiti na isti način kao blitva ili špinat, što u nas nije uobičajeno. Od kuhanog korijena cikle najviše se priprema salata, ali mogu se pripremiti i mnoga druga jela, kao juhe i variva od same cikle ili s drugim povrćem. Poznato je jelo „boršč“, u kojem je cikla jedan od glavnih sastojaka uz mrkvu, peršin, celer, krumpir i dr. uz malo govedine. I nekuhanu mladu ciklu može se naribati za salatu uz dodatak malo hrena. Sok od cikle vrlo je zdrav i osvježavajući napitak. Cikla se najviše koristi za preradu mariniranjem, narezana na ploške ili naribana na rezance, a vrlo mlada cikla marinira se cijela (bebi cikla). Pigmenti cikle ekstrahiraju se za bojenje drugih namirnica.

U 100 g jestivog dijela zadebljalog korijena cikle u g:

VODA	82.9-91.7
ŠEĆERI	-4.3
SIROVE BJELANČEVINE	0.11-2.0
VLAKNA	0.9-1.1
SIROVE MASTI	0.1-0.3
MINERALI	0.77-1.1
UGLJIKOHIDRATI	4.0-14.4

Glavni su minerali u mg/100 g svježeg jestivog dijela:

NATRIJ	43-100
FOSFOR	30-66
KALIJ	230-370
ŽELJEZO	0.5-1.73
MAGNEZIJ	2-28
SUMPOR	-18
KALCIJ	16-39

Najvređniji su sastojci cikle u njezinim pigmentima betanidinu i betainu. Cikla ima višestruko djelovanje na zdravlje ljudi. Dnevna upotreba soka cikle (oko 0.25 l) pomaže pri slabokrvnosti, koristan je dodatak liječenju malignih tumora, leukemije i posljedica radioaktivnog zračenja. Preporučuje se starijim ljudima, jer smanjuje gubitak minerala iz kostiju i usporava starenje. Sok cikle može sniziti temperaturu kod gripe, upale pluća, jetrenih i bubrežnih bolesti, te različitih virusnih bolesti. Također djeluje antibakterijski, naročito protiv salmonelle. Cikla pospješuje izlučivanje mokraće i otapanje bubrežnih kamenaca. Najzdravija je svježa naribana cikla ili svježe iscijedeni sok. Okus se može popraviti različitim dodacima (naribanim jabukama, hrenom, celerom i dr.), a u sok se može dodati meda, limuna ili jabučnog soka. Od jednog kilograma korijena cikle može se iscijediti 0.5 do 0.7 l soka.

Od vitamina najviše su zastupljeni u mg/100 g jestivog dijela:

KAROTEN	0.01-0.12
VITAMIN B ₃	0.04-0.4
VITAMIN B ₁	0.02-0.11
VITAMIN B ₆	-0.05
VITAMIN B ₂	0.02-0.12
VITAMIN C	8-36

Korijen cikle dubok je i razgranat, što joj omogućuje da lakše prebrodi kraća sušna razdoblja. Uzgaja se zbog zadebljalog korijena. Minimalna temperatura klijanja cikle jest 5 do 8 °C, optimalna 18 do 20 °C, a maksimalna 28 °C.

Cikla najbolje uspijeva na dubokim, srednje teškim tlima neutralne reakcije, točnije od pH 6

do 7.2. Podnosi blago zaslanjena tla. Kao biljka blage klime cikla bolje uspijeva u kontinentalnom području, ali može se uzgajati i u mediteranskom, naročito u jesenskom razdoblju.

Cikla se ne smije sijati na istu površinu najmanje 3 godine. Preporučuje se što veća udaljenost od blitve, da se izbjegne prenošenje bolesti i štetnika. I to je to. Što se ostalog tiče Korčula je opet u điru. Trogodišnja misija u Dubrovniku je završila.

Prije neki dan napravljena je cikla i pohranjena na „sigurno“. Dok ćete čitati članak nadam se da ćemo imati priliku da ju „isprobamo“.

Pozdrav od s. Maje Karmele

Korisni savjeti

Pranje nakupljenog masnog suđa poslije obiteljskog ručka ili večere ne mora vam oduzeti puno vremena. Problem možete riješiti uz pomoć jednostavnih sastojaka kao što su brašno i deterdžent. Na zamašćene posude posipajte običnog brašna i ostavite da odstoji nekoliko minuta, a zatim ga operite deterdžentom i toplo vodom. Brašno će upiti masnoću i olakšati vam posao.

Uz malo alkohola možete se riješiti prljavštine i bakterija nakupljeni na **daljinskom upravljaču**. Štapić za uši umočite u alkohol, temeljito očistite cijelu površinu i tipke te prebrišite pamučnom krpom. Ovaj jednostavan savjet primjenjujte barem jednom mjesечно.

Prljave svijećnjake na kojima se nakupio vosak i koji su ostali bez sjaja najlakše ćete očistiti deterdžentom i alkoholom. Prije postupka ostružite ostatke voska, ali pazeći pri tome da ne oštetite svijećnjak. Zatim ga operite u mlakoj vodi s tekućim deterdžentom za suđe. Čišćenje završite komadićem vate na koji ste stavili nekoliko kapi alkohola.

Razbibriga

Slon i čarape

Pričaju dva prijatelja:

- Zašto slon ima crvene čarape?
- Ne znam.
- Da bude neprimjetan među jagodama. Jesi li ikad vido slona među jagodama?
- Ne.
- Eto vidiš.

Dukat

- Zašto plavuša nosi jogurt oko vrata???
- Zato što na njemu piše "DUKAT"

Kao pravi

Upoznaje se plavuša s nekim likom

i on joj se pohvali:

- Ja sam plastični kirurg!

A plavuša će na to:

- Jao, a izgledate kao pravi!